

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
Jaarverslag	8
Programmaverantwoording	9
1. Wonen, bouwen en wooncarrière	9
2. Bestrijding van armoede	21
3. Welzijn en zorg	46
4. Veiligheid en leefomgeving	67
5. Dienstverlening en bestuur	81
6. Financiën	89
7. Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen	90
8. Overhead	92
9. Vennootschapsbelasting	93
Paragrafen	94
1. Lokale Heffingen	94
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	104
3. Onderhoud Kapitaalgoederen	111
4. Financiering	118
5. Bedrijfsvoering	125
6. Verbonden Partijen	130
7. Grondbeleid	146
8. Interbestuurlijk toezicht	157
9. Covid-19	161
Jaarrekening	166
Overzicht van baten en lasten	168
Balans	169
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	171
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	174
Analyse van de afwijkingen	174
Bestemming van het resultaat	180
Onvoorzien	180
Incidentele baten en lasten	181
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	184
Wet Normering Topinkomens	184
Toelichting op de balans	186
Vaste activa	186
Vlottende activa	189
Vaste passiva	192
Vlottende passiva	203
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	204
EMU-saldo	205
Begrotingsrechtmatigheid	206
Investeringsprogramma	210
Bijlagen	214
Single Information Single Audit (SISA)	215
Overzicht van baten en lasten per taakveld	221
Gebeurtenissen na balansdatum	224
Overige gegevens	226
Controleverklaring	227

Geachte leden van de raad,

Voor u liggen de jaarstukken 2021 van de gemeente Zwijndrecht. Dit zijn de laatste jaarstukken van de raads- en collegeperiode 2018-2022. Dit betekent dat deze jaarstukken worden gelezen door een nieuwe raad. We hebben daarom in deze jaarstukken nog meer aandacht besteed aan de leesbaarheid. Desalniettemin blijft het een lijvig document.

Vorig jaar schreven we dat 2020 een bijzonder jaar was, zowel qua financiën als met betrekking tot de onzekere wereld om ons heen. Ondanks dat veel van de uitdagingen uit 2020 ook doorliepen in 2021, kan het college melden dat een groot deel van de begroting 2021 is gerealiseerd. Daarnaast hebben zich nieuwe uitdagingen voorgedaan. De wereldeconomie is in een snel tempo aan het veranderen. In Nederland zien we effecten van schaarste op de arbeidsmarkt, schaarste van grondstoffen en weliswaar in 2022 begonnen, de afschuwelijke oorlog in Oekraïne.

Hoe zag de wereld er in 2021 dan uit? Het lijkt alweer zo lang geleden: Corona, lockdowns, afstand houden, digitaal werken.... Maar ook de euforie van een zomer die veel goeds beloofde. Financieel zagen we de oorspronkelijke begroting 2021 groeien van een omvang van ongeveer € 140 miljoen naar € 165 miljoen in deze jaarstukken. Alleen al uit dit financiële beeld blijkt dat ons als gemeente veel te doen stond. Dit heeft ook voor de gemeenteraad veel flexibiliteit gevraagd. Onze doelstelling in de begroting en de wijzigingen gedurende het jaar scherp aan de wind te zeilen, heeft inhoud gekregen. De financiële situatie van de gemeente is in structurele zin gelijk gebleven. De jaarrekening laat voor 2021 een structureel sluitend beeld zien, ondanks het blijvend tekort in rijksmiddelen voor uitvoering van gedecentraliseerde taken¹. Incidenteel worden de verschillen grotendeels (per saldo) verklaard door (eenmalige) bijdragen van het rijk die niet in het lopende begrotingsjaar besteed konden worden.

De begroting van 2021 had als doel verdere uitwerking te geven aan het raadsprogramma 2018-2022. Bij het schrijven van de jaarstukken kijken we vooruit om krachtiger de ingeslagen route te vervolgen.

Met hartelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders,

Tycho Jansen

Wethouder financiën

¹ Zie ook pagina 7.

Inleiding

Inhoudelijke terugblik

In het voorwoord werd gesproken over stappen zetten. Hieronder volgt een overzicht van (lang niet alle) stappen die zijn gezet in 2021.

De evaluatie van het raadsprogramma is in 2021 voorbereid (en heeft in januari 2022 plaatsgevonden). De gezamenlijke conclusie is dat de gemeente veel ambities heeft kunnen realiseren. Dat sommige taken goed zijn opgestart, waarbij er ook opgaven zijn die nog niet 'af' of opgelost zijn nu deze raadsperiode ten einde loopt. De bestrijding van armoede, het uitbreiden van het woningaanbod en de verdere hervorming van het sociaal beleid, de inzet op duurzaamheid en energietransitie vragen om doorzettingsvermogen over de grenzen van een raads- en collegeperiode heen. Vier jaar is te kort. Tel daar de nieuwe uitdagingen door de Corona-pandemie bij op. Er blijft nog veel te doen voor de gemeente, die zich realiseert dat zij alleen succesvol kan blijven door een goede samenwerking met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Juist op dat punt was de gemeenteraad kritisch richting het college van burgemeester en wethouders. Kruip in de huid van inwoners en ondernemers. Betrek ze nog meer bij plannen maken en onderhanden werk. Een hartenkreet van alle politieke partijen in de raad. Het college trekt het zich aan en pakt dit op.

Corona was ook in 2021 een onderwerp dat ons leven en het werk van de gemeente beïnvloedde. U komt bij alle programma's in deze jaarstukken het woord wel tegen. In de paragraaf COVID-19 geven we een (met name financieel) overzicht van de corona-effecten.

In 2021 is de ingezette lijn om te komen tot een versterking van de sociaal-economische structuur in Zwijndrecht voortgezet door middel van gebiedsontwikkelingen in de volle breedte van het ruimtelijk-economisch domein. Het gaat dan om het toevoegen van nieuwe woningen, ingrepen in de bestaande woningvoorraad en het creëren en herontwikkelen van ruimte voor bedrijvigheid. Bij al deze ontwikkelingen geldt dat ze gepaard gaan met stevige ambities rondom duurzaamheid en klimaat. De afstemming tussen die ambities vraagt gezien de beperkte ruimte voortdurend aandacht. We zetten in op een kwaliteitsslag van buurten en wijken en zoeken naar meer balans in de samenstelling van onze bevolking en woningvoorraad. Zo willen we ervoor zorgen dat overal in Zwijndrecht op een prettige manier met elkaar kan worden samengeleefd.

Binnen het programma Bestrijding van Armoede is in samenhang vanuit het Deltaplan aanpak Armoede, de Economische agenda en de Groeiagenda gewerkt aan de ambities uit het raadsprogramma. Bijvoorbeeld met de regionale aanpak van vroege signalering betalingsachterstanden, ter voorkoming van schulden, en door het opbouwen van persoonlijk contact met de meest kwetsbare huishoudens via school (project Sociaal Scout). Ook is er in 2021 veel aandacht besteed aan de ondersteuning van TOZO ontvangers. TOZO staat voor tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers – een tijdelijke corona compensatie regeling. Omdat een betaalde baan de meest duurzame route uit armoede is, blijven we werken aan economisch herstel/groei door invulling van de banenambitie, verdere verbetering van het ondernemersklimaat (inclusief onze dienstverlening aan ondernemers) en het vestigingsklimaat. Op het gebied van meedoen en werken aan perspectief hebben er de nodige ontwikkelingen plaatsgevonden bij regionale partner-organisaties. Denk aan de doorontwikkeling van het Werkgeversservicepunt Baanbrekend Drechtsteden, de opstart van Kickstart en de vestiging van het Ondernemersloket voor de Drechtsteden 'dichtbij', vanuit het Regionaal Bureau Zelfstandigen in Rotterdam.

Binnen het programma Welzijn en Zorg hebben we integraal gewerkt aan onze taken op het gebied van Wmo, Participatiewet en Jeugdwet, waarbij de inwoner centraal staat en voorzieningen zo dicht mogelijk bij onze inwoners georganiseerd zijn. We hebben gewerkt aan:

- a) Een gezonde basis voor iedereen
- b) Zorg en ondersteuning wanneer dat nodig is
- c) Doorbraken wanneer het systeem van ondersteuning en zorg geen uitkomst biedt voor inwoners

Het noemen van specifieke highlights in deze inleiding zou de niet genoemde activiteiten binnen het programma Welzijn en Zorg tekort doen. We nodigen de lezer van harte uit om het programma in deze jaarstukken tot zich te nemen.

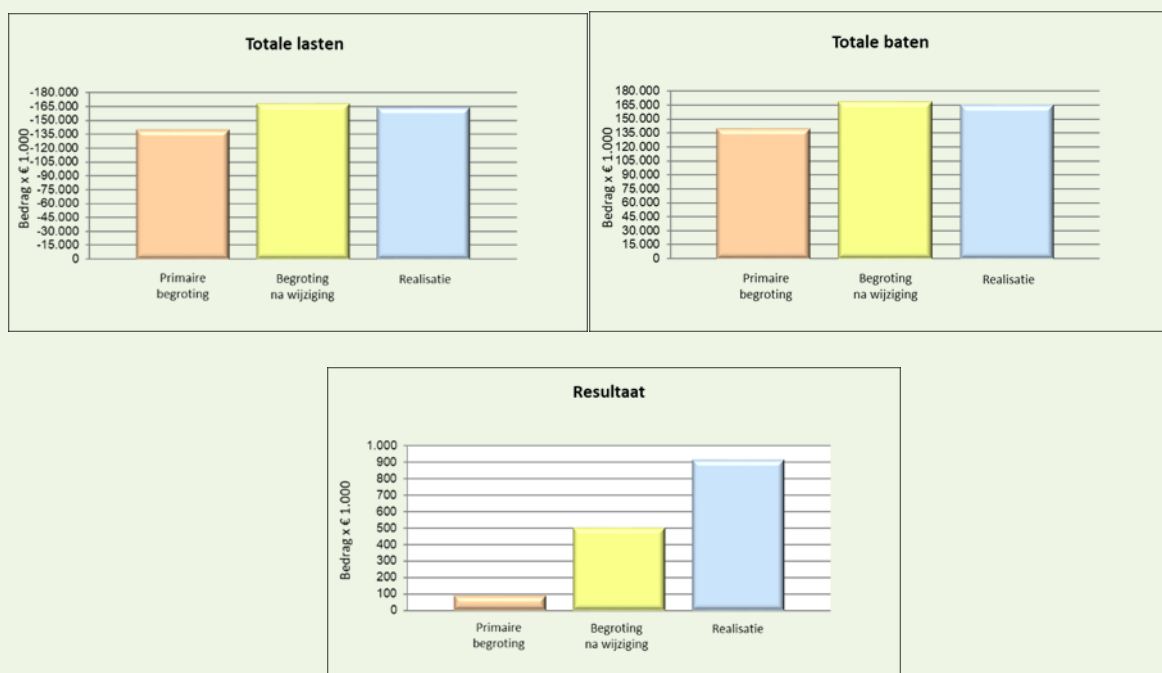
Voor veiligheid is ook in 2021 veel aandacht geweest. De aanpak van bijvoorbeeld woninginbraken is gecontinueerd en ook de aanpak van ondermijning is prioriteit gebleven. Naast bewustwording zijn preventie en handhaving daarbij belangrijk. In 2021 is de capaciteit voor handhaving fors vergroot en is de organisatie van dit team overgeheveld van een regionale samenwerking naar de Gemeente Zwijndrecht.

De openbare ruimte heeft veel invloed op het leven van mensen. Het is de directe leefomgeving en bepaalt voor een groot deel wat inwoners en bezoekers van Zwijndrecht vinden. In de visie voor de openbare ruimte, die we in 2021 hebben opgesteld, is opgenomen hoe de buitenruimte er in de toekomst uit moet zien. Sociale doelstellingen realiseren door het gebruik van de openbare ruimte is misschien niet het eerste waar je aan denkt, maar de openbare ruimte zorgt voor verbinding onderling en is daarom bij uitstek een goed instrument om in te zetten voor sociale doelstellingen.

Financiële terugblik

Resultaat

Het resultaat is € 914.000 positief en valt ten opzichte van de begroting na wijziging 2021, € 413.000 voordeliger uit. De analyse van de afwijkingen is terug te vinden in de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Het resultaat 2021 wordt beïnvloed door incidentele baten en lasten. Na elimineren van incidentele baten en lasten, blijft er een beperkt verschil over tussen resultaat en structureel resultaat. Het structurele resultaat is € 0,8 miljoen positief.

De Provincie Zuid-Holland toetst gemeenten op duurzaam financieel evenwicht. Een belangrijk criterium hierbij is dat de begroting structureel en reëel in evenwicht moet zijn. De structurele baten dekken ieder jaar de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Als de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand wordt gebracht. Het structurele resultaat uit de laatste jaarstukken wordt betrokken bij de beoordeling van de begroting. Het negatieve structurele resultaat uit deze jaarstukken zal dus niet direct leiden tot preventief toezicht, omdat de provincie primair naar de begroting kijkt.

Financiële positie

Het gemeentelijke eigen vermogen is gedaald van € 85,9 naar € 81,7 miljoen. Gedeeltelijk komt dit, door anticipatie op toekomstige verliezen, waarvoor voorzieningen zijn getroffen. Deze stijgen van € 7,6 naar € 9,1 miljoen. Een andere factor is de jaarlijkse onttrekking aan de reserve afschrijvingen (in 2021: € 1,7 miljoen) Alsmede een eenmalige extra afschrijving van € 0,8 miljoen. Deze laatste post lichten we nog nader toe hieronder.

Ten aanzien van de exploitatie (de baten en lasten) zien we een klein positief resultaat van 0,9 miljoen, waar 0,5 begroot was. Een mooi resultaat en beperkte afwijking.

Laatste opvallende zaak betreft de gemeentelijke schuldenomvang. Deze is in 2021 fors afgenomen. Dat komt omdat we veel geld op de bank hadden staan vanwege de verkoop van onze Eneco aandelen in 2020. Dit betekende dat er geen nieuwe leningen hoefden te worden afgesloten. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing kunt u verder lezen op dit onderwerp.

Toezegging boekwaarden

Al enkele jaren zeilt de gemeente financieel scherp aan de wind. Hierbij hoort ook het tegen het licht houden van financiële processen waar verbeteringen mogelijk zijn. In nautische termen: de romp van het schip moet ook stevig zijn en verdient regelmatig een goede lik verf.

Het doorlichten van aanwezige activa op de balans die er niet meer zijn, is hierbij een element dat is opgepakt naar aanleiding o.a. de eerste uitkomsten van de nota waardering en afschrijving uit 2020, alsmede de raadstoezegging 20T08 van 12 mei 2020. Deze toezegging wordt volgens afspraak bij deze jaarrekening gestand gedaan.

In de tweede bestuursrapportage 2022 zullen de (geplande) activeringen in de jaren 2022-2026 tegen het licht worden gehouden.

Bij de verschillenanalyse gaan we nader op deze zaak in.

Afwijking jeugduitgaven

Op basis van de concept jaarcijfers van de SOJ (april 2022) is gebleken dat de uitgaven jeugdzorg over 2021 hoger zijn uitgevallen dan bij de tweede bestuursrapportage voorzien. Jeugdzorgaanbieders kunnen jaarlijks tot en met maart hun declaraties indienen.

Dit door enkele dure dossiers en hogere declaraties die niet eerder in beeld waren, is de rekening hoger uitgevallen. Bij de verschillenanalyse gaan we nader op deze zaak in.

Kosten sociaal domein

De afgelopen jaren hebben wij als Zwiindrecht aan de bel getrokken over de kosten in het sociaal domein waarvoor wij als gemeente onvoldoende gecompenseerd worden.

Nu 2021 voorbij is, kunnen we bezien wat daadwerkelijk het tekort op realisatiebasis is. We hebben twee onderwerpen gedefinieerd: Jeugdzorg en Wmo. Deze onderwerpen laten zich het beste narekenen. Dit doen we door onze bijdrage aan de GR'en voor Jeugdzorg respectievelijk Wmo, af te zetten tegen het betreffende cluster in het gemeentefonds. De uitkomst is nu als volgt:

Jeugdzorg:	ontvangen via gemeentefonds	€ 14.954.000	Tekort:	€ 1.505.000 -/-
	uitgegeven aan jeugdzorg	<u>€ 16.495.000</u>		
Wmo:	ontvangen via gemeentefonds	€ 13.049.000	Overschot:	€ 564.000 +/-
	uitgegeven aan Wmo (SDD)	<u>€ 12.485.000</u>		

In 2021 is de landelijke uitspraak gekomen dat gemeenten gecompenseerd dienden te worden voor de oplopende kosten jeugdhulp. Dit gebeurt ook, maar wel pas vanaf 2022 én met een aflopende omvang. Vanaf 2022 ontvangen we in het gemeentefonds € 18.070.000 voor de jeugdhulp. In de kadernota 2022 is besloten om een gedeelte van het verwachte overschot in te zetten voor de algemene dienst. Dat is logisch, want zoals te zien is, leggen we ook in 2021 toe op de jeugdhulp.

Voor de Wmo geldt dat 2021 een voordelig jaar was. Hierbij geldt wel de opmerking dat er sprake was van uitval van het aanbod, niet zozeer een afnemende vraag (er waren te weinig handen voor bijvoorbeeld huishoudelijke hulp).

Op andere plekken in het sociaal domein (lokale subsidies, participatie en werk en inkomen) was er sprake van meevallers, waardoor we grosso modo binnen de financiële kaders zijn gebleven. Vanaf 2022 ligt het primaat op het sociaal domein lokaal. Wij stellen zelf het beleid vast, maar doen dit wel in goede samenwerking met onze partners in dit domein.

Collegebesluit

De Jaarstukken 2021 zijn bij collegebesluit d.d. 31 mei 2022 met nummer 2022-0068002 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

Jaarverslag

Programma 1. Wonen, bouwen en wooncarrière

1.1 Inleiding

In 2021 is de ingezette lijn om te komen tot een versterking van de sociaal-economische structuur in Zwijndrecht voortgezet door middel van gebiedsontwikkelingen in de volle breedte van het ruimtelijk-economisch domein. Het gaat dan om het toevoegen van nieuwe woningen, ingrepen in de bestaande woningvoorraad en het creëren en herontwikkelen van ruimte voor bedrijvigheid. Bij al deze ontwikkelingen geldt dat ze gepaard gaan met stevige ambities rondom duurzaamheid en klimaat. De afstemming tussen die ambities vraagt gezien de beperkte ruimte voortdurend aandacht. In programma 2 leest u meer over de economische ontwikkeling en in programma 4 meer over duurzaamheid en klimaat. In dit programma ligt de nadruk op het domein wonen. We bouwen voor doorstroming en zien na eerste monitoring dat dit werkt. We zetten in op een kwaliteitsslag van buurten en wijken en zoeken naar meer balans in de samenstelling van onze bevolking en woningvoorraad. Zo willen we ervoor zorgen dat overall in Zwijndrecht op een prettige manier met elkaar kan worden samengeleefd.

Gebiedsontwikkelingen en woningbouw

Inmiddels bestaat de planvoorraad uit 3100 woningen. We liggen daarmee ruim op schema om in de autonome behoefte en een deel van de groeiambitie te voorzien. In de afgelopen jaren heeft de voorbereiding van het Stationskwartier een vlucht genomen: er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Woonkracht10, het afgelopen heeft uw raad twee grondexploitaties geopend en zijn de eerste woningen gesloopt. Ook is er een partnerselectie gedaan. In 2022 verwachten we de eerste woningen te kunnen opleveren. Daarnaast is hard gewerkt aan een masterplan voor de wijk Noord. Een intensief participatietraject is doorlopen op verschillende momenten en op verschillende locaties in de wijk. In het masterplan zijn de doelen en wensen voor de wijk samengebracht en zijn de kaders voor de ontwikkeling van Noord vastgelegd.

Naast de ontwikkelingen binnen DiZtrikt wordt de planvorming voor Noordoever verder uitgewerkt. In het afgelopen jaar is, in samenspraak met ABB een schetsontwerp ontwikkeld en financieel verder geoptimaliseerd. Voor Euryza zijn nieuwe deelgebieden, zowel in aanbouw als gecontracteerd. Ook voor een aantal kleinere locaties, zoals Land van 't Hoff en de Heer Janstraat, is de voorbereiding van de ontwikkeling ver gevorderd. Voor de Buizerdstraat verwachten wij in 2022 een begin te maken met de bouw.

Sociale huur

Het afgelopen jaar is stevig ingezet op nieuwe Prestatie Afspraken Lange Termijn (PALT-afspraken) met de woningcorporaties. Zo zijn er afspraken gemaakt om tot een evenwichtige samenlevingsopbouw in Zwijndrecht te komen. Zwijndrecht heeft namelijk een hoger percentage sociale huurwoningen en grotere sociale – en zorgproblemen dan andere Drechtsteden gemeenten. Vanuit deze achtergrond is in 2018 al het doel gesteld om de sociaaleconomische structuur en de leefbaarheid in kwetsbare buurten te versterken, zodat het prettig wonen is voor alle mensen met een gezond evenwicht tussen dragers en vragers. De gemeente spant zich in om nieuwe woningen in het middeldure en dure segment toe te voegen. De afbouwafpraak met de corporaties blijft overeind. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in de (energetische) kwaliteit van sociale huurwoningen en zijn er afspraken gemaakt over nauwere samenwerking in het sociaal domein én bij het voorkomen van schulden en (energie)armoede. Verder ontwikkelen de woningcorporaties beleid om voldoende en passende huisvesting voor ouderen te realiseren.

Een aantrekkelijke buitenruimte

Om een aantrekkelijke gemeente te zijn om te wonen, werken en ondernemen is het van belang dat de buitenruimte van goede kwaliteit is en aansluit bij de behoeften van bewoners, partners en bedrijven. Met investeringsprojecten hebben we de mogelijkheid een deel van de openbare ruimte opnieuw in te richten. In 2021 is het ontwerp voor het Veerplein vastgesteld en in 2022 wordt gestart met de uitvoering in de Nieuwstraat. We zijn ook in gesprek met ondernemers op deze plek over de verschillende functies in het gebied. Daarnaast is verder gewerkt aan onder andere de herinrichtingen van Heer Oudelands Ambacht en de Schildersbuurt. Ook is gestart met de voorbereidingen voor de aanpak van het Julianadorp. Bij deze herinrichtingen is het noodzakelijk om duurzaam en toekomstbestendig in te richten. De aanwezigheid van groen speelt daarbij een belangrijke rol.

Groen is daarnaast ook belangrijk voor recreatie en gezondheid. Steeds belangrijker worden onze parken en natuurgebieden in een dichtbebouwde omgeving. De projecten in het Buitengebied (polder Buitenland en Hooge Nesse/Veerplaat) zijn afgerond en er wordt gewerkt aan een passende inrichting van het Develpark als stadspark.

Duurzaamheid

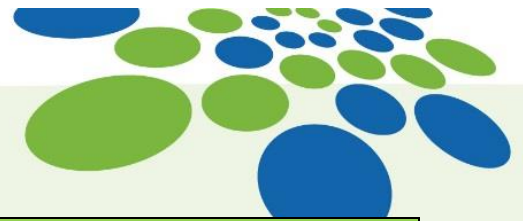
In 2021 werd het programma duurzaamheid vastgesteld waarin alle ambities rondom de energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit integraal zijn vastgelegd. Alle activiteiten en werkzaamheden voor de komende twee jaar zijn benoemd. Ook werden de regionale energiestrategie (RES) en de transitievisie warmte in 2021 vastgesteld. Het beleid staat. Nu is het tijd voor de uitvoering. We zijn gestart met het uitwerken van een wijkuitvoeringsplan voor het stapsgewijs aardgasvrij maken van Walburg, waarin we samen met onze partners kijken naar de juiste manier om het warmtenet en een warmtebron te realiseren.

Voorzieningen

Bij een aantrekkelijke woonomgeving horen voorzieningen. In het nieuwe retail- en horecabeleid worden de drie kerngebieden aangewezen en daarnaast een aantal wijkwinkelcentra en dorpskerken. Er is gestart met een verkenning om een aantrekkelijk centrum te creëren in Walburg, waarbij het aanbod van kwalitatief hoogwaardige stedelijke functies een grote rol speelt voor de aantrekkelijkheid op de lange termijn. Daarnaast wordt gewerkt aan een herinrichting van wijkwinkelcentrum Kort Ambacht. Het winkelplein Kort Ambacht wordt uitgebreid en gerenoveerd. Er wordt een nieuwe supermarkt toegevoegd.

We zorgen ervoor dat onze gemeentelijke accommodaties, zoals wijkgebouwen en sporthallen, voldoen aan de eisen van deze tijd en aantrekkelijk zijn voor gebruikers. Er wordt blijvend onderhoud gepleegd en geïnvesteerd in verduurzaming. Ook vinden gebouwaanpassingen plaats om goed aan te sluiten bij de functiebehoeften van de gebruikers. Er is begin 2021 gestart met de bouw van de nieuwe gymzaal in Heer Oudelands Ambacht. Deze zal in het voorjaar van 2022 in gebruik worden genomen. Ook is in 2021 gestart met de bouw van het nieuwe zwembad in het Develpark. In 2021 zijn de buitenbaden gesloopt en in september 2021 is de eerste paal geslagen. Ook is met alle betrokkenen gewerkt aan een plan voor de vernieuwbouw van kinderboerderij de Kiboe-hoeve. Dit plan wordt in 2022 aan uw raad voorgelegd.

Ook is het coffeeshop-pand aangekocht om wederom een niet-commerciële coffeeshop in Zwijndrecht te kunnen vestigen. De procedure om voor een geschikte exploitant te kiezen zal doorlopen tot in het eerste kwartaal van 2022.

1.2 Wat hebben we bereikt?

Ambitie	Doelstelling	Realisatie 2021
Een evenwichtige bevolkingssamenstelling	We kennen een evenwichtige bevolkingssamenstelling en kwalitatieve en gevarieerde woningvoorraad.	Om het evenwicht in de bevolkingssamenstelling te verbeteren sturen wij aan de bovenkant en aan de onderkant, via planvorming en via afspraken met de woningcorporaties. Voor grote gebieden zijn inmiddels masterplannen vastgesteld en worden afspraken gemaakt met externe partijen. Voor de ontwikkeling van het deelgebied DiZtrikt Stationskwartier is VORM en Blauwhoed als partner geselecteerd. De grondexploitaties voor de Stadstuinen en Indische buurt 2e fase zijn vastgesteld, het bestemmingsplan wordt nog voor de verkiezingen aan uw gemeenteraad aangeboden. Daarnaast is in 2021 een verkenning voortgezet naar locaties voor tiny houses, op basis van de vastgestelde beleidskaders. U bent geïnformeerd over de resultaten daarvan. PALT In samenspraak met de woningcorporaties en huurdersorganisaties hebben wij geactualiseerde en een nieuwe set Prestatie Afspraken Lange Termijn (PALT) voor de periode 2022-2023 gemaakt. Begin 2022 worden deze ondertekend. Het belangrijkste gezamenlijke doel uit de PALT is het versterken van de sociaal-economische structuur en de leefbaarheid in kwetsbare buurten, zodat het prettig wonen is voor alle inwoners van Zwijndrecht met een gezond evenwicht tussen dragers en vragers.
	We stimuleren betrokkenheid van inwoners en de sociale cohesie in wijken en buurten.	In 2021 zijn we doorgegaan met het stimuleren van betrokkenheid van inwoners en de sociale cohesie in wijken en buurten. Dit hebben we gedaan door de dorpsraad en wijkplatforms te ondersteunen en initiatieven via PAK AAN! te faciliteren. We zijn eveneens gestart met de wijkwens in de drie wijken zonder wijkplatform, met als doel zo veel mogelijk inwoners te betrekken bij hun omgeving. Bij deze vorm van directe digitale participatie mochten inwoners een idee voor de wijk indienen en door te stemmen bepalen welk idee uitgevoerd mocht worden. Er kwamen 120

		aanmeldingen, waarvan 30% haalbare wijkwensen waren. Er is 776 keer gestemd. Er zijn 7 groene en sociale wijkwensen uitgevoerd.
	We stimuleren arbeidsparticipatie.	Programma 2 – 'Bestrijding van armoede' gaat in op onze inzet om werkgelegenheid te stimuleren, mogelijkheden te bieden voor inwoners om te participeren op weg naar een betaalde baan en mee te doen in de samenleving.
Het in stand houden van voorzieningen	We dragen zorg voor een goede aansluiting van gemeentelijke voorzieningen bij de huidige en toekomstige wensen van gebruikers.	Naast het reguliere onderhoud en uitvoeren van verduurzamingsmaatregelen, zijn er functionele aanpassingen gedaan aan een aantal wijkcentra. Dit is gebeurd op verzoek en in samenspraak met Diverz. Ook is met de voetbalverenigingen veel contact geweest over de voorbereiding en aanleg van (extra) kunstgrasvelden.
Een aantrekkelijk aanzicht van Zwijndrecht	We streven naar een verbetering in ruimtelijke kwaliteit en een openbare ruimte waarin het prettig wonen en recreëren is.	We hebben in 2021 uitvoering gegeven aan het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2018-2021 en het Investeringsprogramma (IP). Op die manier werken we continu aan het schoon, heel en veilig houden van de openbare ruimte en pakken we kansen aan om de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten. We hebben in 2021 een aanzet gemaakt die moet leiden tot een visie op de openbare ruimte. Deze zal in 2022 verder uitgewerkt worden en ter besluitvorming worden aangeboden.

1.3 Wat hebben we gedaan?

Ambitie: Een evenwichtige bevolkingssamenstelling	
Begroting 2021	Realisatie 2021
In mei 2020 is het Woonplan vastgesteld en wij geven uitvoering aan de daarin opgenomen woonagenda. De woningbouwstrategie (vastgesteld door de raad op 14 mei 2019) en de PALT-afspraken 2018-2023 (ondertekend op 18 maart 2019) maken integraal onderdeel uit van dit woonplan.	We hebben uitvoering gegeven aan de thema's uit de woonagenda uit het in mei 2020 vastgestelde Woonplan. Enkele voorbeelden van thema's waar uitvoering aan is gegeven zijn: • het uitvoeren/ betrekken van de Woningbouwstrategie 2019-2030 bij nieuwe woningbouwontwikkelingen; • het uitvoeren van de motie Eerste bewoner, eerste verkoopprijs als pilot bij de ontwikkeling Heer Janstraat; • Ontwikkelaars via advisering RIT en in de gebiedsontwikkelingen/ projecten bewust maken van de meerwaarde van levensloopgeschikt bouwen met de Woon Advies Commissie (WAC) als adviesorgaan van het college.

	• Het maken van nieuwe PALT-afspraken. Na vaststelling van de meerjarige PALT-afspraken is in zowel december 2019 als december 2020 ingestemd met een addendum op deze afspraken voor de jaren 2020 en 2021. In samenspraak met de woningcorporaties en huurdersorganisaties hebben wij geactualiseerde en een nieuwe set Prestatie Afspraken Lange Termijn (PALT) voor de periode 2022-2023 gemaakt. Begin 2022 worden deze getekend.
We gaan meer regie voeren op de woningbouw-opgave (sturen op fasering, harde plancapaciteit, sloop en opleveringen) om te komen tot een realistischere woningbouwplanning.	Ook in 2021 hebben we fors geïnvesteerd in het duurzaam verhogen van de woningwoningbouw-productie. Inmiddels bestaat de geactualiseerde planmonitor uit 3.100 woningen en zijn er veel ontwikkelingen in voorbereiding. 1.400 woningen zijn geprogrammeerd in de deelgebieden Noord en Stationskwartier van het Zwijndrechtse deel van de Spoorzone: DiZtrikt. De andere ontwikkelingen liggen ook op schema. Zo zijn er zo'n 400 woningen geprogrammeerd in Noordoevers. Verder zijn we ver met het ontwikkelen van kleinere woningbouwlocaties zoals Euryza, Van 't Hoff, Buizerdstraat, Beneluxlaan en enkele locaties in Heerjansdam. Enkele mijlpalen/highlights 2021 woningbouw De bestemmingsplannen voor de woningbouw-ontwikkelingen aan de Beneluxlaan en Heer Janstraat zijn vastgesteld. Euryza is de volgende fase ingegaan met de bouw van 52 appartementen. Met de eerste paal voor de bouw van 29 sociale huurwoningen is het startsein gegeven van het eerste project Indische buurt 1^e fase van DiZtrikt Stationskwartier (zie foto 2). Ook zijn de 6 patiowoningen van het bouwproject Mimosahof aan de Mimosastraat in aanbouw genomen.
Beter monitoren hoe de woningbouwontwikkeling bijdraagt aan onze strategische doelstellingen. Hiervoor is een monitoringssysteem opgezet. Er komt jaarlijks voor de gemeenteraad een oriëntatie-avond ten behoeve van de woningbouwopgave.	Meerjarenprogramma Gebiedsontwikkeling (MPG) Wij willen meer regie voeren op de woningbouw-opgave, komen tot een meer realistische planning en beter monitoren hoe de woningbouwontwikkeling bijdraagt aan onze strategische doelen. Om in deze behoefte te voorzien, hebben wij in 2021 gewerkt aan het opzetten van een Meerjarenprogramma Gebiedsontwikkeling (MPG). Dit instrument biedt een breed inzicht in de totale woningbouwopgave. Van beleidsvoornemens en

	marktsituatie tot plancapaciteit en financiële situatie van het grondbedrijf en de reserve Uitvoeringsprogramma. Met de introductie van dit instrument kan de gemeente Zwijndrecht jaarlijks afgewogen keuzes maken over fasering, programmering, bekostiging, capaciteitsplanning en risico-profielen binnen de verschillende projecten. Een eerste conceptversie van het MPG is nu gereed. Het is nog incompleet, maar we willen een overzicht bieden van de stand van zaken rondom het behalen van beleidsambities. Het is de bedoeling dat wij het MPG verder uitwerken en bij de begroting 2023 aanbieden aan de gemeenteraad, met toelichting op de onderdelen bouwgrondexploitaties en de paragraaf grondbeleid. Het MPG ziet nu nog vooral op de woningbouw-opgave. In een later stadium kunnen we dit instrumentarium uitbreiden met economie en bedrijvigheid.
Met betrekking tot de bouwgrondexploitatie geven we verantwoord uitvoering aan beleidsvoornemens. In uitvoering zijn woningbouwprojecten Euryza en Buizerdstraat. Daarnaast zijn nieuwe grondexploitaties in voorbereiding zoals de van 'T Hofflocatie, Heer Janstraat, Noordoever en meerdere locaties in de Spoorzone Maasterras West, Dolfijnlocatie en Stadstuinen.	De uitvoering wordt toegelicht in de paragraaf Grondbeleid. Per project wordt een kort overzicht gegeven van de stand van zaken in de vertrouwelijke bijlage bij die paragraaf Grondbeleid.
Wij bereiden een visie voor de aanpak van Walburg en Noord voor.	Voor deelgebied DiZtrikt Noord is er een intensief participatietraject met de inwoners en stakeholders doorlopen en is er o.a. op basis hiervan een Masterplan opgesteld dat in december is vastgesteld. Binnen dit Masterplan wil de gemeente Zwijndrecht de kwaliteit van de woningen, voorzieningen en woonomgeving verbeteren. Voor de herstructurering van de Planetenbuurt, volgens een samen opgesteld scenario, is op 16 december 2021 een intentieovereenkomst getekend. Voor de kortere termijn is een lijst met “snelle winsten”, resultaten uit de participatie, opgesteld, die vanaf dit jaar uitgevoerd gaan worden om de klimaatbestendigheid, (sociale) duurzaamheid en leefbaarheid van de wijk te verbeteren. Voor Walburg zijn de ambtelijke verkenningen gereed. Deze worden eind januari 2022 aan de

	Klankbordgroep DiZtrikt van de gemeenteraad gepresenteerd.
We betrekken inwoners via formele platforms (bijvoorbeeld Wijkplatforms, Wmo Adviesraad, Sportplatform), via participatietrajecten binnen projecten en we faciliteren initiatieven (bijvoorbeeld via PAK AAN!).	In 2021 zijn 34 initiatieven gefaciliteerd via PAK AAN! Door de huidige coronamaatregelen is dit aantal iets minder dan voor de Covid-19 periode, doordat er minder evenementen en andere sociale worden georganiseerd. We hebben een ondersteunende rol vervuld richting de wijkplatforms in Walburg, Nederhoven en Centrum. Als gevolg van covid-19 vonden participatietrajecten voornamelijk digitaal plaats. Alle participatietrajecten konden doorgang vinden. In 2021 heeft de gemeente in totaal zeven gevraagde en ongevraagde adviezen van de Wmo adviesraad ontvangen. In samenwerking met de gemeente heeft de Wmo adviesraad zich in 2021 verder ontwikkeld naar een Inwonersadviesraad sociaal domein. De WMO-adviesraad wil over het hele sociaal domein adviseren en gebruik maken van zowel inhoudelijke kennis als ervaringskennis. De verwachting is dat de Wmo adviesraad begin 2022 officieel overgaat in de Inwonersadviesraad sociaal domein. We hebben het Sportplatform ondersteund. Zo is er een actieve rol gepakt in de communicatie m.b.t. de corona maatregelen via extra nieuwsberichten en via een corona app groep. Er zijn tijdens de corona periode acties uitgezet: "Samen bewegen, het mag weer" en het gratis fysio inloopsprekuur bij sportclubs. Informatie van en over het Sportplatform is nu ook te lezen op de website Beleef Zwijndrecht. Daarnaast is het Sportplatform vertegenwoordigd in de klankbordgroep Sport- en Beweegakkoord, waarbij we gezamenlijk werken aan 38 ingebrachte initiatieven van inwoners en organisaties.
Via de Buurtaanpak werken we onder andere aan het bevorderen van sociale cohesie en prettig samenleven in de meest kwetsbare buurten van Zwijndrecht.	Er is extra capaciteit voor opbouwwerk en het wijkteam beschikbaar gesteld voor de Buurtaanpak. De extra opbouwwerker en de medewerker van het wijkteam zijn per juli 2021 ingezet om outreachend de buurten in te gaan. Bekende en nog onbekende bewoners worden gevonden en (nog beter) geholpen. Om een duurzame verandering in de buurten tot

	stand te brengen, is het noodzakelijk om een duidelijke sociale structuur te stimuleren die gaandeweg als signaleringsnetwerk en sociaal vangnet gaat fungeren. Om die samenhang te bewerkstelligen, is zowel individuele als groepsgerichte aanpak van bewoners noodzakelijk. Het Buurtlabb Horsmanflat wordt eind 2021 naast ontmoetingsruimte ook gebruikt voor informatie, opleiding en coaching. Zodra dit concept werkt kunnen de bewoners van de overige buurten gebruik maken van deze diensten. Met bureau Ubachs zijn we gestart om bewoners meer binding te geven met elkaar en de buurt waardoor ze zich meer thuis voelen en van daaruit verantwoordelijkheid nemen. Intrinsieke motivatie en vertrouwen zijn daarbij de kernwoorden. De uitkomsten en conclusies worden bekrachtigd met een aanpak in de buurten van de wijk Noord. Buurtaanpak en bewoners blijven actief ondanks de beperkingen van Corona. Acties en maatregelen zijn binnen de mogelijkheden uitgevoerd. Zo zijn er bv. weer opruimdagen georganiseerd in Meerdervoort, Schildersbuurt, Sterrenbeeldenbuurt en de Planetenbuurt. We stimuleren dan het opruimen van de buurt, maar ook ontmoeting en vergroenen van de tuinen.
--	--

Ambitie: Het in stand houden van voorzieningen	
Begroting 2021	Realisatie 2021
We gaan aan de slag met het opstellen van een vastgoedstrategie voor het gemeentelijk vastgoed. We doen investeringen om de accommodaties te verbeteren en moderniseren waarbij we voldoen aan de eisen van de tijd.	De vastgoedstrategie is met college en uw raad besproken en vastgesteld. In 2022 zal de strategie verder worden omschreven in een uitvoeringsplan. Dit zal nader ingaan op de toekomst van de gebouwen en wat er voor nodig is om het in de gemeentelijke portefeuille te houden.
We gaan verder met het moderniseren en verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed.	We hebben al veel bereikt en geïnvesteerd in de vastgoedportefeuille en in het uitvoeringsplan zal ook rekening worden gehouden met verdere optimalisatie
We actualiseren vastgoedinformatie en ondernemen acties om de bezettingsgraad te optimaliseren.	Er is een bredere basis gelegd voor de administratie op objectniveau. En er is en wordt verder gewerkt aan de actualisatie van huurovereenkomsten. De bezettingsgraad in het gemeentelijke

	vastgoed en bij de accommodaties geeft een vertekend beeld omdat er coronamaatregelen van kracht waren.
De start van de bouw van het nieuwe zwembad is gepland in 2021. Eerst worden de huidige buitenbaden gesloopt, zodat er ruimte ontstaat voor een nieuw binnenzwembad. Dit nieuwe zwembad opent in 2023 en biedt ruimte voor het uitoefenen van de zwemsport en recreatief zwemmen in Zwijndrecht. Tot de opening van het nieuwe binnenzwembad houden we het huidige binnenzwembad in stand.	In september is de eerste paal geslagen van het nieuwe zwembad De Hoge Devel. Daarvóór zijn de buitenbaden gesloopt. De bouw verloopt volgens planning en wordt middels bouwvergaderingen gevolgd. Ook de toekomstige gebruikers worden nog altijd nauw betrokken. Naar de omgeving wordt gecommuniceerd over de werkzaamheden.
We voeren een scenariostudie uit naar de toekomst van en doen een voorstel voor kinderboerderij de Kiboehoeve. In 2021 scheppen we duidelijkheid: renoveren of een nieuwe kinderboerderij, op de huidige of op een nieuwe locatie in het Develpark, alsmede de daarvoor benodigde middelen. Dit alles met als doel te zorgen voor een veilige, aantrekkelijke en duurzame voorziening in Zwijndrecht.	Medio 2021 is gekozen voor de variant vernieuwbouw van de Kiboehoeve op de huidige locatie. Door uw gemeenteraad zijn kaders meegegeven zoals creëer een mooie groene plek om te verblijven en behoud de "elementen" die goed zijn. Deze plannen zijn door een projectgroep uitgewerkt in een PvE en bijbehorend schetsontwerp dat begin 2022 aan uw raad zal worden voorgelegd.

Ambitie: Een aantrekkelijk aanzicht van Zwijndrecht	
Begroting 2021	Realisatie 2021
We voeren de projecten uit het Investeringsprogramma (IP) uit om de openbare ruimte op te knappen. Voorbeelden daarvan zijn de herinrichting van Veerplein en Jeroen Boschlaan. In 2021 zal de werkwijze en systematiek rondom het IP-programma geëvalueerd worden met als doel dit te verbeteren. Hierbij wordt ook gekeken hoe thema's als duurzaamheid, vergroenen, klimaatadaptatie en circulariteit structureel geborgd kunnen worden in het IP-programma en daarmee integraal onderdeel gaan uitmaken van ieder project.	De nieuwe werkwijze voor het Investeringsprogramma houdt in dat de tijd tussen het opvoeren van het project op het IP en de uitvoering is verkort. Hierdoor zijn ramingen betrouwbaarder en afgestemd met overige stakeholders. Verder wordt er gewerkt met jaarprogramma's waardoor de besluitvorming efficiënter wordt. Deze opzet is in 2021 uitgewerkt en oriënterend gepresenteerd aan uw raad. In 2022 hopen we deze werkwijze definitief door te kunnen voeren.
We faciliteren in het sneller mogelijk maken met verkorte procedures van initiatieven voor woningbouw.	Wij hebben meer gebruik gemaakt van de coördinatieregeling zodat het bestemmingsplan (ruimtelijke procedure) parallel loopt aan het vergunningentraject, bijvoorbeeld bij het bestemmingsplan Crematorium Munnikensteeg. Daar waar de wetgever voorziet in minder omvangrijke procedures, door gebruik te maken van functiewijziging, wordt de aanvraag opgeknipt zodat er geen vertraging ontstaat voor de algehele ontwikkeling.

	Met initiatiefnemers/ontwikkelaars wordt in een vroegtijdige fase overlegd (vooroverleg) over wat de mogelijkheden zijn tot verkorte procedures.
Recreatieve Hotspots: We ronden de projecten in het buitengebied af door de inrichting van fase2 in Polder Buitenland en de realisatie van het Natuur-educatief centrum op de Hooge Nesse. Voor het Develpark maken we een integraal plan dat het gebruik van het park en het evenemententerrein vergroot en een bijdrage levert aan de aantrekkelijkheid als vestigingsplaats.	Het project polder Buitenland is afgerond. Ook de bouw van het Natuur-educatief centrum op de Hooge Nesse is klaar. Momenteel wordt met een partij gesproken om dit pand van de gemeente te kopen. Het college heeft afgelopen jaar een visie op het Develpark vastgesteld die de kaders geeft voor de ontwikkelingen in het park. Bij al lopende ontwikkelingen (zoals de bouw van het zwembad, het ontwerp van de buitenruimte na de sloop van het huidige zwembad en het ontwerp van de Kiboehoeve) is deze visie leidend. In de planvorming van de Noordoevers werken we een strategie uit om een getijdenpark te realiseren voor de Zwijsrechtse Waard.
Spoorzone: We brengen het Stationskwartier in uitvoering. Voor de verbetering van de bereikbaarheid, ondernemersklimaat en de leefkwaliteit rondom het station veranderen wij de infrastructuur. De inrichting van de infrastructuur in de Spoorzone leggen wij vast in een kwaliteitsdocument voor de openbare ruimte, waarbij duurzaamheid, toekomstbestendigheid en klimaat adaptief leidraad is.	In het Stationskwartier zijn inmiddels twee grondexploitaties vastgesteld en heeft het bestemmingsplan met bijbehorend beeldkwaliteitsplan ter visie gelegen. Er is een lange termijnvisie met strategie opgesteld om de externe veiligheidsproblematiek te verbeteren en ruimte vrij te maken op het spoor om de hoogfrequente spoorverbinding tussen Dordrecht en Rotterdam te verwezenlijken.
We benutten groen om de kwaliteit en beleving van de openbare ruimte te verbeteren. Daarmee dragen we ook in positieve zin bij aan de thema's gezondheid, leefbaarheid, klimaat en biodiversiteit. De Groenvisie "Groen Leeft" is daarvoor de leidraad.	In 2021 is gewerkt aan het vergroenen van de openbare ruimte en is het bomenbeleidsplan vastgesteld. Ook is het convenant klimaatadaptief bouwen ondertekend. We zijn volop bezig om de kwaliteit van het aanwezige groen te verbeteren. In het Molenvlietpark (voorheen intensief gazon) is 2000 m2 Miscanthus (ook wel olifantsgras genoemd) aangeplant. Dit vangt veel CO2 af en versnipperd materiaal kan gebruikt worden als mulchlaag in nieuwe plantvakken. Een mulchlaag is een heel natuurlijke manier om groen te onderhouden. De natuur doet het precies zo. Door mulch op de grond te laten verteren door het bodemleven, zoals wormen, pissebedden, duizendpoten, bacteriën en schimmels, ontstaat humusrijke grond vol voedingsstoffen voor de planten.

We maken een programma duurzaamheid, waarin we onze ambities op alle duurzaamheidsthema's (energie, groen/biodiversiteit, circulair, klimaat) beschrijven.	In 2021 werd het programma duurzaamheid vastgesteld waarin alle ambities rondom de energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit integraal zijn vastgelegd. Alle activiteiten en werkzaamheden voor de komende twee jaar zijn benoemd.
--	--

(Verplichte) beleidsindicator	Nulmeting	Realisatie 2021	Doel 2021	Doel 2022
Gemiddelde WOZ-waarde (€1.000)	182 (2018)	237 (2021)	232	251
Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen)	3,3 (2016)	7,5 (2020)	3,6	9,2
Demografische druk %; de som van het aantal personen 0-20 jaar en 65 jaar e.o. in verhouding tot personen 20-65 jaar	80,1 (2019)	79,8 (2021)	Gelijk	Gelijk
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens in €	839 (2019)	881 (2021)	881	890
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens in €	869 (2019)	914 (2021)	914	923
Afname van goedkopere wooneenheden*	6.711 (1-1-2016)	0	0	86
Toename duurdere wooneenheden*	19.686 (1-1-2016)	77	95	150

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

* Bron: Woonplan Zwijndrecht 2020-2030. Op 1 januari 2018 is al meer dan de helft van de opgave gerealiseerd (323 wooneenheden in de goedkopere sector minder). Bij de vaststelling van de woningbouwstrategie is doelstelling verhoogd van 1.400 naar 4.900 woningen. De uitvoering van de woningbouwstrategie zal het ertoe leiden dat het aandeel duurdere koopwoningen in elk geval toeneemt van 15% naar 20%.

Verbonden partij	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
GR Omgevingsdienst ZHZ	De Regeling Onderlinge Samenwerking Drechtsteden draagt bij aan dit programma door het opstellen van een regionaal ruimtelijke structuurvisie, een regionale woonvisie, een regionaal woningbouwprogramma en een regionaal woonruimteverdelingsbeleid.
Natuur- en recreatieschap IJsselmonde	In het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ) werken de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk en Zwijndrecht samen. Het NRIJ behartigt de belangen van natuur, landschap en openluchtrecreatie in de gebieden van het NRIJ en voert regie over het beheer van deze gebieden. Het beheer zelf wordt uitgevoerd door Staatsbosbeheer. Een aantrekkelijk en goed bereikbaar buitengebied waarin natuurbeleving en recreatie mogelijk is, is een belangrijke vestigingsvoorwaarde voor inwoners en bedrijven. De uitvoering van Polder Buitenland wordt gedaan door het NRIJ. Het afgelopen jaar zijn we met het NRIJ in gesprek gegaan over het optimaliseren van het beheer en onderhoud en bezuinigingen in dat perspectief.
GR Drechtsteden	De Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden gaat verder als samenwerking voor de dienstverlening op het sociaal domein. We zetten in op het versterken

	van de lokale grip en directere vertegenwoordiging van de inwoners van Zwijndrecht.
--	---

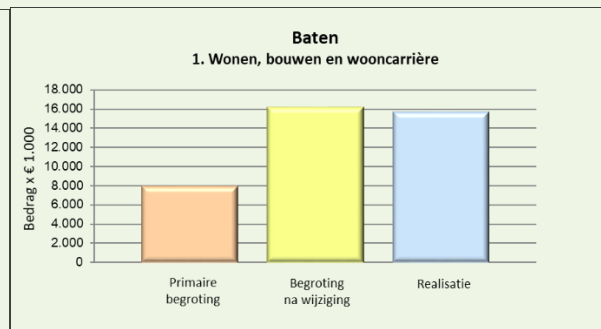
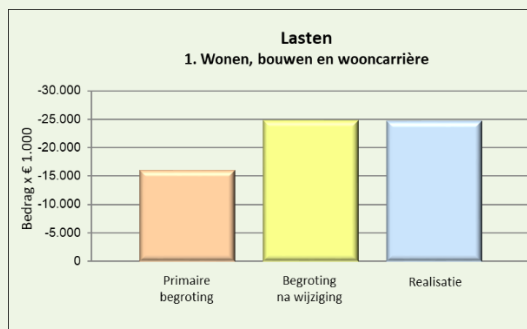
Uitgebreide informatie over alle Verbonden partijen van de gemeente Zwijndrecht treft u aan in de betreffende paragraaf.

1.4 Wat heeft het gekost?

Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarrière	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-15.539	7.164	-8.374	-18.276	8.116	-10.160	-16.127	6.027	-10.100	2.149	-2.090	60
Mutaties reserves	-454	863	408	-6.487	8.078	1.590	-8.467	9.685	1.218	-1.979	1.607	-372
Resultaat	-15.993	8.027	-7.966	-24.764	16.194	-8.570	-24.594	15.712	-8.882	170	-482	-312

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

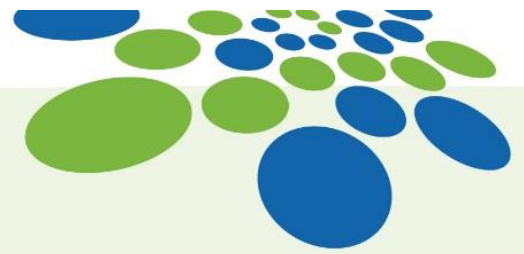
Samenwerking Planetenbuurt in Noord

Fundament woningbouw Mimosahof

Eerste paal bouw 29 sociale huurwoningen Indische Buurt

Programma 2. Bestrijding van armoede

2.1 Inleiding

Binnen het programma Bestrijding van Armoede wordt in samenhang vanuit het Deltaplan aanpak Armoede, de Economische agenda en de Groeiagenda gewerkt aan de ambities uit het raadsprogramma.

De effecten van de coronacrisis zijn in dit programma duidelijk voelbaar. Inwoners en ondernemers krijgen te maken met (tijdelijk) minder inkomsten en onzekerheid over de toekomst. Binnen dit programma is onze kracht gelegen in een stevige basis van samenwerking met betrokken organisaties, die is gelegd bij de start van het Deltaplan aanpak Armoede. Dit maakt dat we flexibel in kunnen spelen op actuele ontwikkelingen. En de investeringen die we hebben gedaan in het bereiken en (leren) kennen van de inwoners en ondernemers om wie het gaat, maakt dat we weten welke behoeften zij hebben.

Bijvoorbeeld met de regionale aanpak van vroege signalering betalingsachterstanden, ter voorkoming van schulden, en door het opbouwen van persoonlijk contact met de meest kwetsbare huishoudens via school (project Sociaal Scout). Maakt dat we inwoners eerder of beter in beeld krijgen en gericht kunnen inzetten om hen te motiveren om stappen te zetten. Hiermee werken we ook aan toekomstperspectief voor de kinderen in deze gezinnen. Voor kinderen zelf zijn we in 2021 in vervolg op het project Als ik later groot ben, gestart met de inzet van een financieel jongerencoach vanuit het jongerenwerk in het onderwijs om vragen van kinderen en jongeren over geld te beantwoorden en om hen op een manier die aansluit bij hun belevingswereld (zoals vlogs of een schuldenescape-room) te stimuleren om bewust met geld om te gaan in de fase voordat zij financieel zelfstandig worden. Ook zijn opnieuw devices voor thuisonderwijs verstrekt aan gezinnen waar dit nodig is.

In 2021 is er veel aandacht geweest voor ondersteuning van Zwijndrechtse TOZO deelnemers, die allemaal persoonlijk benaderd zijn. Ook is er extra geïnvesteerd in contacten met Zwijndrechtse ondernemers om hen te informeren, adviseren en ondersteunen waar mogelijk bij wisselende richtlijnen, vragen over ondernemen en werkgelegenheid. Zo was er intensief contact met de horeca ondernemers, waarbij het doel was om in goed overleg de ondernemers waar mogelijk te steunen. De gemeente heeft verruiming geboden om terrassen met meer oppervlakte langer open te stellen. Ook is er geïnvesteerd in de doorontwikkeling van de digitale winkelstraat ZoZwijndrecht om ondernemers zichtbaar te laten zijn tijdens de lockdown.

Omdat een betaalde baan de meest duurzame route uit armoede is, blijven we werken aan economisch herstel/groei door invulling van de banenambitie, verdere verbetering van het ondernemersklimaat (inclusief onze dienstverlening aan ondernemers) en het vestigingsklimaat. Op het gebied van meedoen en werken aan perspectief hebben er de nodige ontwikkelingen plaatsgevonden bij regionale partnerorganisaties. Denk aan de doorontwikkeling van het Werkgeversservicepunt Baanbrekend Drechtsteden, de opstart van Kickstart en de vestiging van het Ondernemersloket voor de Drechtsteden 'dichtbij', vanuit het Regionaal Bureau Zelfstandigen in Rotterdam.

Tegelijk is in 2021 de ambitie in de steigers gezet om hierin nog een stap verder te gaan en binnen het vernieuwde dienstverleningsconcept van de gemeente (in 2022 vast te stellen) één integraal loket bij de gemeente te realiseren waar inwoners én ondernemers terecht kunnen met al hun vragen over ondernemen, vergunningen, etc., maar ook bij zorgen en financiële problemen.

Naast de inzet vanuit de gemeente zien we ontstaan dat ondernemers zelf initiatieven ontwikkelen en de handen ineenslaan om inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt een plek te bieden. In 2021

heeft de Ondernemersvereniging Zwijndrecht (OVZ) een manifest gepresenteerd waarin zij pleiten voor het "nieuw-rijnlands model". Landelijk heeft het VNO-NCW hierin het voortouw genomen met een visie voor werkevers om vanuit het bedrijfsleven meer verantwoordelijkheid te nemen voor maatschappelijke vraagstukken. Onder andere door bij te dragen aan inclusiviteit, participatie en duurzaamheid. En de samenwerking tussen bedrijven en overheid hiertoe te verbeteren.

2.2 Wat hebben we bereikt ?

De ambities uit het raadsprogramma *Krachtig Zwijndrecht* hebben wij samen met de maatschappelijke partners vertaald in vijf lijnen. Deze vijf lijnen vormen de outcome (de brede doelstellingen die worden nagestreefd) van de aanpak van armoede in Zwijndrecht:

- a. Meedoen met perspectief
- b. Generaties in de plus
- c. Armoede in beeld
- d. Van arm naar warm
- e. Samenwerken is de sleutel

Ambitie	Doelstelling	Realisatie 2021
Alle inwoners van Zwijndrecht doen mee. Betere kansen richting werk. Creëren van banen.	Meedoen met perspectief: In Zwijndrecht kennen we de mensen die leven rond de armoedegrens persoonlijk, we bieden hen perspectief dat bij hen past en ondersteunen hen bij het toewerken naar dat perspectief.	Vanuit de gedachte dat werk het meest duurzame perspectief biedt voor huishoudens om armoede te ontgroeien, zetten we in op creëren van passende werkgelegenheid (zie volgende blok). En voor wie een betaalde baan (nog) niet een passend perspectief is, zetten we in op meedoen en opbouwen van vaardigheden. Een belangrijke ambitie van het raadsprogramma is gerealiseerd met de uitbreiding van het aantal participatieplekken van 80 naar 160. Ruim 200 inwoners hebben in 2020 gebruik kunnen maken van deze plekken. Hierdoor kunnen meer inwoners van Zwijndrecht meedoen in de maatschappij, zoals de raad dat voor ogen heeft.
	Conform de regionale ambitie in de Groeiagenda van 30.000 banen in de regio in 2030, zetten we in op het creëren van extra banen in Zwijndrecht.	Naast de samenwerking in de regio ligt de focus ook lokaal op het toevoegen van banen. In 2021 is hard gewerkt aan de bedrijventerreinenstrategie.

		Deze wordt begin 2022 voorgelegd aan de gemeenteraad. In deze strategie en de bijbehorende paspoorten per bedrijventerrein wordt duidelijk wat de ontwikkelingsrichting per terrein is. Daarmee bieden de bedrijventerreinen kansen om bij te dragen aan de groeiambitie. Hiervoor is het van belang dat er voldoende aanbod is om in de toekomst voldoende dynamiek op de bedrijventerreinenmarkt te behouden. Intensivering op bestaande terreinen én de zoektocht naar een nieuw terrein biedt ruimte om bedrijvigheid en banen toe te voegen. In 2022 zetten we hier op in. Waar mogelijk wordt ook bij ontwikkelingen door de gemeente de focus gelegd op het creëren van banen. Net als bij de verkoop van het voormalig Loveld terrein wordt bij nieuwe aanvragen werkgelegenheid als randvoorwaarde meegegeven. In 2022 wordt de regionale ambitie verder uitgewerkt in een nieuwe lokale economische strategie. In de loop van 2021 hebben we voor het voormalig Loveld terrein, Oceanco maar ook Winkelcentrum Kort Ambacht concrete stappen kunnen zetten en in toekomstige banengroei.
Halvering van het aantal kinderen dat opgroeit in armoede in Zwijndrecht binnen deze raadsperiode	Generaties in de plus: We kennen de kinderen in Zwijndrecht die opgroeien in armoede en zorgen er voor dat zij zich kunnen ontwikkelen tot de financieel gezonde generatie van 2030	Via verschillende projecten komen huishoudens met financiële problemen en de kinderen die onderdeel van het gezin uitmaken, eerder in beeld (zie volgende blok). Huishoudens die nog geen gebruik maken van Stichting Leergeld brengen we daar mee in contact. Zodat steeds meer kinderen hier bekend zijn. Via de lijn Meedoen

		met perspectief en de inzet voor banengroei, dragen we bij aan perspectief voor de ouders, waardoor ook voor de kinderen een beter toekomstperspectief ontstaat. Daarnaast stimuleren we kinderen en jongeren om bewust met geld om te gaan, in de periode voordat zij financieel zelfstandig, met de inzet van een financieel jongerencoach.
	Armoede in beeld: Niet iedereen die in armoede leeft in Zwijndrecht is in beeld. We gaan op zoek naar deze stille doelgroepen en luisteren naar hoe we hen de ondersteuning kunnen bieden die ze nodig hebben. Het gaat hierbij onder andere om werkende armen, stille armoede onder ouderen en energiearmoede	Een aanzienlijk deel van de inzet vanuit het Deltaplan is gericht op vroegsignalering en het voorkomen van armoede. Met verschillende projecten komen we in een veel eerder stadium in contact met inwoners, waardoor we op termijn grotere financiële (en andere) problemen kunnen voorkomen. Denk aan Samen Sneller Schuldenvrij (we bereiken hiermee mensen met betalingsachterstanden voordat er sprake is van schulden), de inzet van een Sociaal Scout in het onderwijs (we bereiken hiermee kwetsbare gezinnen, die niet snel zelf hulp zoeken), het TOZO project (werkende armen komen in beeld), maar ook het toevoegen van financiële expertise aan het Vivera Sociaal Wijkteam (we signaleren financiële problematiek sneller).
Negatieve effecten van armoede worden beperkt en zo veel mogelijk inwoners leven boven de armoedegrens. We bieden ondersteuning aan mensen met financiële problemen	Van arm naar warm: De neveneffecten van armoede voor onze inwoners willen we verlichten en de oorzaak aanpakken.	Door toevoegen van kennis over stresssensitieve dienstverlening aan het Vivera Sociaal Wijkteam (ook de SDD is volgens deze principes gaan werken), focussen professionals op het creëren van financiële rust als basis om aan perspectief op lange termijn te kunnen werken. Uit onderzoek is bekend dat het wegnemen van financiële zorgen ervoor zorgt dat er weer mentale ruimte ontstaat om aan de slag te kunnen met andere leefdomeinen.

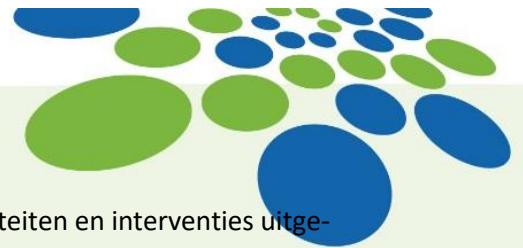
We vergroten de zelfredzaamheid van de inwoners van Zwijndrecht. We investeren preventief in de financiële zelfredzaamheid van onze inwoners	Samenwerken is de sleutel: We koppelen professionele organisaties aan het informele netwerk in de buurten om zo diensten en producten te kunnen bieden aan inwoners die dat nodig hebben maar nu nog niet bereikt worden.	Met de betrokken partners van het Deltaplan is gebouwd aan een infrastructuur waarbinnen we mensen duurzaam uit de armoede willen krijgen. In de coronacrisis bleek dat er een stevige basis van samenwerking tussen partners is gelegd, waardoor het mogelijk is om mee te bewegen met de ondersteuningsbehoefte van (nieuwe) groepen inwoners, door snel samen te schakelen en projecten aan te passen op wat het meest nodig is. Door de coronarichtlijnen is het helaas niet mogelijk om grotere bijeenkomsten te organiseren. Wel zijn er contactmomenten tussen de organisaties die bij verschillende projecten van het Deltaplan aanpak Armoede betrokken zijn.
Stimuleren van het ondernemersklimaat in Zwijndrecht	Het bedrijfsleven krijgt kansen zich duurzaam te ontwikkelen en te excelleren en blijven behouden voor Zwijndrecht.	In overleg met het bedrijfsleven scheppen we voorwaarden voor bedrijven om te excelleren. De accountmanager bedrijven behartigt de belangen van ondernemers met (uitbreidings-)wensen en helpt hen op weg binnen de gemeentelijke procedures. Naast de contacten van de accountmanager zijn er ook andere contacten met ondernemers over het ondernemersklimaat in Zwijndrecht. Nieuw in 2021 was het project 'Creativity Pools', ook wel 'Next Generation' genoemd. Dit project is gestart door studenten van de Erasmus Universiteit, waarna we vervolgens met een groep jonge ondernemers aan de slag zijn gegaan. Met de nieuwe generatie ondernemers van Zwijndrechtse (familie)bedrijven zijn we in gesprek gegaan over Ondernemen in Zwijndrecht in 2030. De adviezen die zij ons hebben gegeven, landen in 2022

		in de nieuwe economische strategie en de daarbij horende economische agenda. Op deze manier blijven we in gesprek met de toekomstige generatie. In het kader van duurzaam ontwikkelen werd bij staalbedrijf Louis Ruys eind 2021 het startsein gegeven voor de Nationale Duurzame Bedrijven Route. Regionaal bedrijfsleven, gemeenten en OZHZ werkten daarbij samen. Deelnemende bedrijven over hun aanpak en ervaringen met het verduurzamen van het bedrijfspand, de -processen en mobiliteit. Ook kon door bedrijven gebruik worden gemaakt van maatwerkadvies scans. Hierbij kregen bedrijven meer inzicht in duurzaamheidsoplossingen voor het eigen bedrijf of in samenwerking met anderen. Tot slot biedt het vastgestelde retail- en horecabeleid en de bedrijventerreinenstrategie (die in februari 2022 aan u wordt voorgelegd) duidelijkheid voor ondernemers waar mogelijkheden zijn tot uitbreiding en daarmee bieden deze documenten toekomstperspectief.
Verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven/ondernemers	Aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en ruimte bieden aan de gevestigde bedrijven. Verbeteren vestigingsklimaat.	Met de vaststelling van het Retail en Horecabeleid is een stap gezet in het begeleiden en faciliteren door helderheid te bieden in een goed vestigingsklimaat voor de detailhandel en de horeca. Zoals eerder al benoemd is, is in 2021 hard gewerkt aan de bedrijventerreinenstrategie met bijbehorende paspoorten per bedrijventerrein. Ook de Havenvisie is opgesteld. Deze documenten staan in het teken van het verbeteren van het vestigingsklimaat.

		Ze geven inzicht in het ruimtelijk en economisch functioneren van de huidige bedrijventerreinen, maar ook in de kwalitatieve en kwantitatieve behoeften van bedrijven. Hierover is met gevestigde bedrijven gesproken. Een onderdeel van de bedrijventerreinenstrategie is een zoektocht naar een locatie voor een nieuw bedrijventerrein. Dit biedt kansen om nieuwe bedrijven aan te trekken. De basis hiervoor is in 2021 gelegd en we pakken in 2022 door. Daarnaast gaat de ontwikkeling op het voormalig Loveld terrein (Pier 14) door. Dit terrein gaat ruimte bieden aan een consortium van maritiem-gerelateerde bedrijven. Verder hebben we in 2021 de inzet van DEAL! geëvalueerd en is er een Rekenkamer onderzoek afgerond. We blijven gebruik maken van DEAL voor acquisitie en promotie rond het aantrekken van nieuwe bedrijven voor Zwijndrecht.
Versterken van de dienstverlening aan bedrijven en ondernemers	Het bedrijfsleven als klant zo optimaal mogelijk bedienen.	We werken continu aan het zo optimaal mogelijk bedienen van de ondernemers in Zwijndrecht. Dit doen we door relatiebeheer, alert te zijn op verbeteringen in processen in onze organisatie en onze ondernemers nauw te betrekken bij beleidsvorming. Daarnaast heeft ook 2021 in het teken gestaan van het bieden van ondersteuning aan ondernemers naar aanleiding van de coronamaatregelen. Denk bijvoorbeeld aan het mogelijk maken van terrassen voor de horecaondernemers.

		In 2021 is de ambitie in de steigers gezet om binnen het vernieuwde dienstverleningsconcept van de gemeente (in 2022 vast te stellen), 1 integraal loket bij de gemeente te realiseren waar inwoners én ondernemers terecht kunnen met al hun vragen. Over ondernemen, vergunningen, etc., maar ook bij zorgen en financiële problemen. Zo is een ambitie om het Ondernemersloket dat nu bij de SDD is gerealiseerd, lokaal bereikbaar te maken. De ervaringen die we in 2021 hebben opgedaan met de geïntensiveerde TOZO aanpak en Samen Sneller Schuldenvrij kunnen we hier in meenemen.
	Blijvend investeren in het contact met en de relatie tussen het bedrijfsleven en gemeente.	Op verschillende manieren wordt ingezet op contacten tussen het bedrijfsleven en de gemeente. Zowel de accountmanager als de beleidsadviseurs hebben veelvuldig contact. Ook de bestuurder onderhoudt deze contacten. Verder wordt geparticipeerd in verschillende overlegstructuren, zoals het maandelijks overleg tussen gemeente en bedrijfsleven (OVZ, detailhandelsraad en Parktrust). Dit overleg wordt gebruikt als moment om input op te halen vanuit het bedrijfsleven en bij te sturen waar nodig. Daarnaast is er het afgelopen jaar veel contact geweest over beleidsvorming. Bij het retail- en horecabeleid, de havenvisie, de bedrijventerreinenstrategie en de aanpassing van de marktverordening en het standplaatsenbeleid zijn uitgebreide participatietrajecten doorlopen met interviews, enquêtes, digitale inloopmomenten en fysieke overleggen.

2.3 Wat hebben we gedaan ?

In het Deltaplan Armoede Zwijndrecht worden de verschillende activiteiten en interventies uitgebreid beschreven. Hieronder worden een aantal acties/interventies per ambitie beschreven.

Ambitie: Alle inwoners van Zwijndrecht doen mee. Betere kansen richting werk. Creëren van banen	
Begroting 2021	Realisatie 2021
Er wordt ingezet op interventies met een duidelijk resultaat zoals maatwerk voor doelgroepen als werkloze jongeren, oudere uitkeringsgerechtigden, voormalig zelfstandigen, jonge ouders/één-ouder-gezinnen.	Vanuit het Deltaplan Armoede voert Zwijndrecht samen met de SDD en de gemeente Dordrecht een <i>pilot kinderopvang</i> uit. Doel is het realiseren van overbruggende kinderopvang van een aantal maanden voor (alleenstaande) ouders om snel aan de slag te kunnen gaan met een traject richting werk of scholing. Omdat er geen tijd verloren hoeft te gaan als de kinderopvang niet (snel genoeg) geregeld kan worden. Het project is in het voorjaar 2021 echt van start gegaan, nadat een coördinator was gevonden en de corona-maatregelen langzaam werden afgebouwd. In het eerste half jaar zijn er 5 casussen uit Zwijndrecht en 15 uit Dordrecht opgepakt. In opdracht van de gemeente Zwijndrecht heeft de SDD proactief contact opgenomen met Zwijndrechtse ZZP-ers die een TOZO-uitkering ontvingen. Deze intensivering is bekostigd uit het Deltaplan aanpak Armoede. Doel hierbij was om te bekijken of we de ondernemers konden ondersteunen op het gebied van bemiddelen naar werk in loondienst, bij betalingsachterstanden of schulden of op het gebied van ondernemen. In veel gevallen werd dit niet nodig geacht door de ondernemer. Wel werd het persoonlijk contact bijzonder gewaardeerd. Het project heeft inzichten opgeleverd voor het verder vormgeven van de ondernemersdienstverlening. Helder is geworden dat vooral kleine zelfstandigen advies en ondersteuning kunnen gebruiken op het gebied van bedrijfsvoering (financiële administratie, verzekeringen, etc.), schuldhelpverlening, maar ook marktwerking en dat een persoonlijke benadering voor de doelgroep goed werkt.
Er wordt geïnvesteerd in een sociaal ondernemersklimaat. Met de ontwikkeling van een werkpakket voor ondernemers beogen we verschillende regelingen en mogelijkheden sociaal domein breed op een juiste manier te presenteren aan ondernemers en organisaties.	Het ondernemerspakket is bedoeld om werkgevers in Zwijndrecht bekend te maken met producten en initiatieven zoals vitaliteit op de werkvloer, vroegsignalering schulden, laaggeletterdheid en personeelsvoorziening via WSP Baanbrekend Drechtsteden. In 2021 is het informatiemateriaal ontworpen, dat meegenomen kan worden

	door de bedrijfscontactfunctionaris. Dit zal in 2022 van start gaan. De onderwerpen worden ook op de gemeentelijke website geplaatst. We hadden het pakket graag al eerder willen aanbieden. Maar afgelopen twee jaar is er vooral ingestoken op het ondersteunen van ondernemers, omdat daar door Corona de grootste behoefte lag. Daarnaast zijn we actief geweest om partners betrokken te krijgen om deel te nemen in het informatiepakket. Waarbij er nog veel in beweging was in de regionale betrokken partijen, zoals de doorontwikkeling van het Werkgeversservicepunt Baanbrekend Drechtsteden, de opstart van Kickstart en de vestiging van het Ondernemersloket voor de Drechtsteden 'dichtbij', vanuit het Regionaal Bureau Zelfstandigen in Rotterdam.
We zetten in op ontwikkelingstrajecten, mede via ketenpartners, in kansrijke sectoren in het post-coronatijdperk;	Het is nog te vroeg om te zeggen dat we uit de coronacrisis zijn en om een volledig beeld te hebben hoe de werkgelegenheid zich ontwikkelt. We blijven onverminderd inzetten op smart industrie en de maritieme sector. Omdat het in deze sectoren lastig blijft om personeel te vinden, onderzoeken we met ketenpartners of we meer kunnen inzetten op duurzame inzetbaarheid van de huidige werknemers en behoud van personeel.
We willen betaalde werkgelegenheid creëren en organiseren voor een specifieke doelgroep. Kenmerken van deze doelgroep zijn o.a. participanten die hun sporen verdiend hebben en een stapje kunnen maken naar betaald werk maar waar dit niet op contractbasis bij een reguliere werkgever kan, kwetsbare jongeren van de praktijkschool/MBO 1, oudere bijstandsgerechtigde inwoners	In het afgelopen jaar ging voor veel werkgevers de aandacht meer uit naar de coronacrisis, waardoor er minder ruimte was om dit thema te onderzoeken. In het kader van het Manifest van OVZ (zie Inleiding) willen we ook naar de mogelijkheden van deze groep kijken.
We werken samen met de regio aan het realiseren van economisch herstel/ economische groei door invulling van de banenambitie, het stimuleren van het ondernemersklimaat, het verbeteren van het vestigingsklimaat en het versterken van dienstverlening aan ondernemers. We behouden het bedrijfsleven voor Zwiindrecht doordat het bedrijfsleven de kans krijgt zich duurzaam te ontwikkelen en te excelleren.	De randvoorwaarden scheppen waardoor het bedrijfsleven kansen krijgt zich duurzaam te ontwikkelen en te excelleren is de rode draad in het economisch beleid van de afgelopen jaren. Deze rode draad is voortgezet in het nieuwe retail- en horecabeleid en de bedrijventerreinenstrategie. Ook in 2022 zetten we deze door in de economische strategie en bijbehorende economische agenda. Een mooi voorbeeld van dienstverlening aan ondernemers is de digitale winkelstraat ZoZwiindrecht. Dit platform is al in 2020 opgestart om ondernemers zichtbaar te laten zijn tijdens de lock-

	down. Ook in 2021 ondersteunt de gemeente Zo-Zwijndrecht en er is gestart met een onderzoek naar de verdere doorontwikkeling hiervan.
We trekken nieuwe bedrijvigheid aan en bieden ruimte aan gevestigde bedrijven. We bedienen het bedrijfsleven als klant zo optimaal mogelijk waarbij we blijven investeren in het contact met en de relatie tussen het bedrijfsleven en gemeente. Bij het aantrekken van nieuwe bedrijven houden we rekening met de kenmerken van onze lokale beroepsbevolking.	Hierover is in bovenstaande teksten al meer aan-gegeven. Het bedienen van ondernemers en het onderhouden van contacten is een continuerend proces. De lijnen tussen de gemeente en de on-dernemers zijn kort, vanwege de accountmana-ger bedrijven. Zij zorgt ervoor dat de ondernemer binnen de organisatie de juiste weg volgt. Het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid is de kern van de opgestelde bedrijventerreinenstrate-gie. De bestaande bedrijventerreinen zijn vol. Dit betekent dat we hierop moeten intensiveren, maar ook dat we op zoek willen naar meer ruimte. Deze opgave nemen we vanuit 2021 mee naar 2022.
Het aantal participanten in Zwijndrecht is sta-biel en ligt rond de 140 en er wordt steeds ge-keken naar uitbreidingsmogelijkheden. De uit-daging is om nieuwe plekken te vinden die kun-nen worden gerealiseerd binnen de Corona-maatregelen. We ontwikkelen de participatie-plaatsen in zowel kwantitatieve als kwalitatieve zin door. Naast een stijging van het aantal participatie-plaatsen kijken we ook naar het perspectief en de doorgroeimogelijkheden van de participan-ten. Met het Da Vinci College, SDD en Zwijnd-recht Werkt zijn we in gesprek om in 2021 te kijken naar de mogelijkheden voor onder an-dere MBO-opleidingen (niveau 1 en 2), sport, budgetbeheer. Als gevolg van Corona loopt de voorbereiding en uitvoering hiervan mogelijk vertraging op.	In Zwijndrecht vinden we participatieplekken, voor inwoners met een grote afstand tot de ar-beidsmarkt, een zeer waardevol instrument in het kader van activatie en participatie. De afgelo-pen periode is ingezet op verdere ontwikkeling van deze plekken. Conform de wens van de raad is er (tijdelijke) formatie-uitbreiding ingezet bij Leerwerkbedrijf Zwijndrecht Werkt (LZW) voor het begeleiden van participanten. Hiermee is het aantal participatieplekken dat aangeboden kan worden van gemiddeld 80 naar 160 uitgebreid. Op jaarbasis maken ongeveer 200 participanten hiervan gebruik. Een belangrijke doelstelling van het raadsprogramma is daarmee behaald. In kwa-litatieve zin wordt er steeds meer aandacht be-steed aan de ontwikkeling van participanten op verschillende leefgebieden. De persoonlijke bena-dering is één van de kernkwaliteiten van de werk-wijze van LZW. Vanaf 2022 komt de regie op het beleid en de uitvoering van de participatieplek-ken van de SDD naar de gemeenten. Dit biedt mogelijkheden om de participatieplekken, de rol van LZW en ketensamenwerking verder te ont-wikkelen. Daarnaast zijn voorbereidingen gestart om het lokale governancemodel voor LZW zo in te richten dat de gemeente als opdrachtgever en LZW als opdrachtnemer nog beter in hun rol ko-men. Het college heeft hiertoe de mogelijkheden verkend en in 2022 worden verdere stappen ge-zet in samenspraak met de gemeenteraad.

	Het onderzoeken van mogelijkheden van participanten om opleidingen te volgen blijkt in de praktijk voor een beperkte groep haalbaar. Bestanden van de SDD worden hierop continue gescreend, maar voor veel mensen is het (nog) een grote stap.
Na een periode van sluiten heeft het Perspct de deuren weer geopend om ontwikkeltrajecten uit te voeren. De SDD/Baanbrekend is, vanwege de effecten van de corona-pandemie, zich aan het heroriënteren waar nu de baankansen liggen voor werkzoekenden (zorg, schoonmaak, vervoer en callcenter lijken interessant). Vanuit Zwijndrecht loopt inmiddels, in samenwerking met Baanbrekend, de verkenning naar instroommogelijkheden in de lokale zorgsector die in 2021 moeten leiden tot aanpak en uitvoering.	Ambitie: Alle inwoners van Zwijndrecht doen mee. Betere kansen richting werk. Creëren van banen TOZO traject is uitgevoerd waar met TOZO 'klanten' persoonlijk contact is geweest om hen te helpen. Het Ondernemersloket is opgezet waar ondernemers in zwaar weer terecht kunnen en worden geholpen. Perspct was grotendeels dicht. Maar 667 plaatsingen in 2021, andere jaren dubbele aantal. Vanwege Corona was doorstroom niet meer mogelijk. Normale aantallen in de poorten, niemand direct klaar voor werk, uit huidige zittende bestand BBD mensen plaatsen die ontwikkeling nodig hadden voor plaatsing, maar vanwege corona kon ontwikkeling niet uitgevoerd worden.
Een nieuwe manier van werven en selecteren van nieuwe medewerkers, "Open Hiring", introduceren we bij Zwijndrechtse werkgevers.	Open Hiring is een wervingsconcept uit de Verenigde Staten waar ook steeds meer werkgevers in Nederland gebruik van maken. Open Hiring houdt in dat de werkgever werft via een open inschrijving. Iedereen die wil werken kan zich inschrijven en kan aan de slag gaan, zonder een sollicitatieprocedure te doorlopen en zonder bemoeienis van de overheid. We proberen in Zwijndrecht werkgevers enthousiast te maken voor deze manier van werven. Tevens bieden we aan om hierin faciliteren met het beschikbaar stellen van lifecoaches voor de deelnemers, vanuit het budget Deltaplan Armoede. Er heeft een aantal verkennende gesprekken plaats gevonden, maar Open Hiring is nog niet ingezet. Vanwege de crisis is er nu weinig draagvlak om Open Hiring aan te bieden. De gemeente heeft op basis van behoefte met name ingestoken op het ondersteunen van ondernemers.
De gemeente als werkgever maakt stappen op het gebied van inclusiviteit en diversiteit. Er worden kansen geboden binnen onze organisatie in het kader van participatie, stages, garantiebanen en andere initiatieven die bijdragen aan diversiteit en inclusiviteit.	We vinden het belangrijk dat de gemeente een goed werkgever is waar iedereen zich thuis voelt, door een inclusieve en diverse gemeentelijke organisatie te zijn. Wij hebben als organisatie een voorbeeldfunctie en dienen een afspiegeling te zijn van al die inwoners en organisaties waar wij

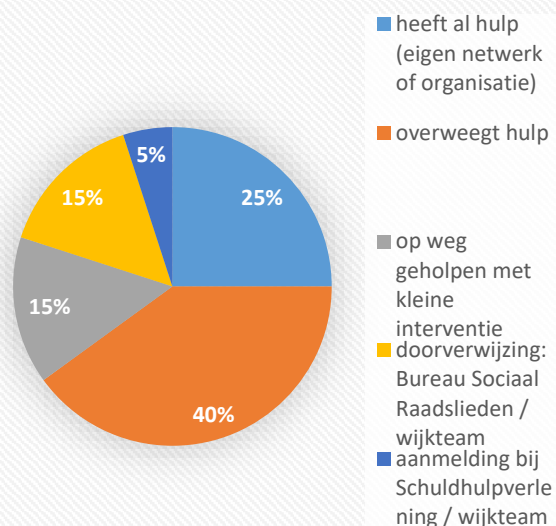

	voor werken. In het najaar is een werkgroep opgestart met de opdracht om een uitvoeringsprogramma op te stellen met doelstellingen en daaraan gekoppelde acties.
--	--

Ambitie: Halvering van het aantal kinderen dat opgroeit in armoede in Zwijndrecht binnen deze raadsperiode	
Begroting 2021	Realisatie 2021
Het project "Als ik later groot ben" is van start gegaan en brengt kinderen (en het huishouden waarvan zij onderdeel uit maken) in beeld die opgroeien in armoede en daardoor perspectief missen. Aan de hand van hun toekomstwensen gaan we aan de slag om hen perspectief te bieden. Dit doen we door de toekomstwensen te verbinden met het aanbod dat al aanwezig is in Zwijndrecht. Als blijkt dat het aanbod onvoldoende aansluit bij de behoefte gaan we met partners in gesprek om een oplossing te vinden en hier een structurele oplossing voor te organiseren. We beginnen met een pilot in de wijken Nederhoven en Centrum. De kinderburgemeester en kinderambassadeurs worden betrokken bij de promotie en uitvoering van de pilot.	In het project Als ik later groot ben (schooljaar 2020-2021) kwamen in totaal 122 dromen binnen en zijn 75 droomgesprekken gevoerd met kinderen en hun ouders. Aan de dromen van de kinderen is een bijdrage geleverd door meeloopdagen te organiseren, videoblogs te maken of een ontmoeting met iemand die een speciaal beroep heeft. Voor 5 gezinnen kon in het droomgesprek een doorverwijzing worden gegeven naar ondersteunend aanbod, zoals de Kindpas. We merkten dat ouders in het korte contact van droomgesprekken minder snel hun situatie bespreekbaar maken dan bijvoorbeeld in de contacten met de Sociaal Scout. Waar een vertrouwensband wordt opgebouwd. Daarom zetten we in het vervolg de tools van AILGB in als onderdeel van de werkwijze van de financieel jongerencoach (zie volgende blok).
Met de schoolbesturen en organisaties voor kinderopvang maken we in de lokale educatieve samenwerkingsagenda afspraken over jaarlijkse activiteiten en lesprogramma's in het kader van financiële opvoeding. In samenwerking met het onderwijs realiseren we een programma dat vast onderdeel is van hun curriculum.	In het schooljaar 2021-2022 starten we een pilotjaar met de inzet van een financieel jongerencoach vanuit het jongerenwerk van Diverz in het onderwijs. Het doel is om op een manier die aansluit bij de leefwereld van kinderen en jongeren (bijvoorbeeld via een 'schulden escape room') bij te dragen aan financiële bewustwording. Ondersteund met informatievoorziening voor jongeren. Van dit pilotjaar willen we leren wat werkt in het bereiken van jongeren en eventueel hun ouders. Vanwege de coronamaatregelen blijkt de inzet van de jongerencoach op school lastig. De scholen proberen ondanks uitval met hun lesprogramma op schema te blijven en hebben liever geen externen in school. De jongerencoach gaat vlogs 'Mind Your Money' maken over verschillende financiële thema's. Waarin een vraag van een jongere behandeld wordt en specials waar een externe partij bij wordt betrokken. Gezamenlijk met het onderwijs wordt er gekeken hoe de financiële lessen in 2022 in het cur-

	riculum passen. Daarnaast wordt er in 2022 gekeken hoe dit onderdeel kan worden gemaakt van de lokale educatieve agenda.
We realiseren een webpagina over geldzaken in Zwijndrecht die hangt aan de gemeentelijke website naar voorbeeld van pagina in Rotterdam (www.rotterdam.nl/wonen-leven/rondkoken). Deze pagina linkt naar de app "Sparen door besparen".	De webpagina is gerealiseerd en hier te bekijken: www.zwijndrecht.nl/samentegengeldzorgen De informatie is zowel bedoeld voor inwoners als voor professionals en vrijwilligers. In 2021 is de eerste editie van de Geldkrant uitgebracht. Een halfjaarlijks magazine over geldzaken, vanuit de gemeente, met steeds een ander kernthema. De Geldkrant informeert ook over (gemeentelijke) regelingen en bij welke organisaties inwoners terecht kunnen met vragen over financiën of hulp bij hun geldzaken. Het magazine wordt verspreid via verschillende locaties, zoals wijkgebouwen, inlooppunten van het Vivera Sociaal Wijkteam en het gemeentehuis. En aan huis bezorgd bij inwoners die bekend zijn bij Samen Sneller Schuldenvrij.

Armoede in Beeld	
Begroting 2021	Realisatie 2021
We intensiveren het project Samen Sneller Schuldenvrij en bereiden ons (regionaal) voor op de nieuwe wetgeving ten aanzien Vroege Signalering van schulden. We richten ons niet meer alleen op de groep mensen met een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar, maar op personen met een huurachterstand of een achterstand bij energieleveranciers. We werken hiervoor nauw samen met de woningbouwcorporaties, VIVERA Sociaal Wijkteam, de belangrijkste energieleveranciers en andere gemeenten in de Drechtsteden in het kader van vroege signalering van schulden.	Met het project "Samen sneller Schuldenvrij" werden in 2019 en 2020 huishoudens met een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar benaderd. Per 2021 zijn gemeenten verplicht om inwoners met betalingsachterstanden te benaderen en ontvangen we ook meldingen van betalingsachterstanden bij energie- en waterbedrijven en woningcorporaties. Wij blijven de uitvoering onder de naam Samen Sneller Schuldenvrij doen, omdat gebleken is dat inwoners meer open staan voor een gesprek met een onafhankelijke coördinator dan met de gemeente (mogelijk is er ook een betalingsachterstand bij de overheid) of het wijkteam (omdat men het zonder hulp wil oplossen). In 2021 heeft de gemeente 379 signalen over betalingsachterstanden ontvangen. Al deze inwoners hebben een aanbod ontvangen om met de coördinator van Samen Sneller Schuldenvrij in gesprek te gaan, 109 inwoners hebben hier gebruik van gemaakt. Inwoners worden naar een passende hulpinstantie doorverwezen. Het algemene signaal is dat inwoners het gesprek en advies waarderen.

vervolgstappen na adviesgesprek Samen Sneller Schuldenvrij

In 2021 is het project op initiatief van de gemeente gekoppeld aan de dienstverlening vanuit de SDD aan Zwijndrechtse ondernemers die deelnemen aan de TOZO regeling (in december stond de teller op 989 toekenningen aan Zwijndrechtse ondernemers). Met deze aanpak bereiken we een nieuwe doelgroep (werkende armen) en hopen we ondernemers te helpen bij het voorkomen van schulden.

De voorlopige conclusies van deze aanpak zijn dat TOZO aanvragers zelfstandig verder kunnen en vooral ook willen:

- Zelfstandig ondernemers waarderen dat ze namens de gemeente zijn gebeld;
- Inwoners die TOZO 5 hebben aangevraagd zijn echt beperkt geweest in het voortzetten van hun bedrijf. Denk bijvoorbeeld aan taxichauffeurs en mensen uit de entertainmentindustrie;
- De doelgroep zelfstandigen is flexibel. Zeker met de aantrekkende economie hebben veel zelfstandigen andere werkzaamheden opgepakt, vaak in een andere branche. In de meeste gevallen hadden zij hier geen hulp van de gemeente bij nodig;
- Een groot aantal zelfstandigen had eind 2021 weer meer werk;
- Het merendeel van de zelfstandigen heeft geen interesse om in loondienst te gaan.

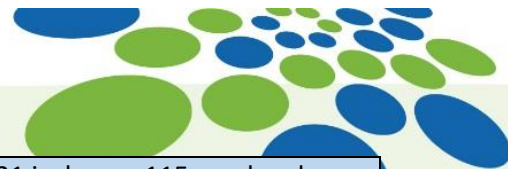
	Bij de TONK hebben we geen aanvullende gemeentelijke aanpak ontwikkeld. Van de TONK is landelijk veel minder gebruik gemaakt dan in eerste instantie verwacht werd. In Zwijndrecht zijn 32 aanvragen toegekend
We zetten een data-analist in die op basis van small data doelgroepen, het gebruik van regelingen en problematiek feitelijk in beeld brengt. Doel hiervan is om het effect van onze inzet te kunnen meten en monitoren. We maken daarbij gebruik van gegevens uit het integrale Dashboard dat we samen met het Smart Data Center van het Onderzoekscentrum Drechtsteden en de Sociale Dienst Drechtsteden hebben gebouwd, maar ook het Dashboard jeugdhulp en de beschikbare gegevens vanuit de buurtaanpak.	Samen met het Smart Data Center van het Onderzoekscentrum Drechtsteden en de SDD ontwikkelen we het eerste integrale dashboard sociaal domein. Gegevens van o.a. de SDD en Samen Sneller Schuldenvrij worden vanuit armoede ingevoegd in het dashboard. We zien ook veel kansen om informatie van bijvoorbeeld Stichting Leergeld en het wijkteam mee te nemen in het dashboard. In de praktijk blijkt dat dit de nodige gesprekken vraagt, evenals afsluiten van de noodzakelijke overeenkomsten en het technisch vertalen van informatie in registratiesystemen naar het dashboard. Hierdoor gaat dit minder snel dan we vanuit de gemeente graag zouden zien en investeren we veel in betrokkenheid en samenwerking met partners. Wel hebben we het vertrouwen dat er steeds meer interesse voor ontstaat en we stapsgewijs tot een steeds completer set van beschikbare data komen. De gemeenteraad heeft medio november 2021 ingestemd met de uitbreiding van de formatie van de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling met twee strategisch adviseurs. Een deel van deze formatie is bedoeld om het datagedreven en datagestuurd werken verder te brengen en in samenspraak met het Onderzoekscentrum Drechtsteden analyses te maken van de data die is opgenomen in het Dashboard Sociaal.

Ambitie: Negatieve effecten van armoede worden beperkt en zo veel mogelijk inwoners leven boven de armoedegrens. We bieden ondersteuning aan mensen met financiële problemen	
Begroting 2021	Realisatie 2021
In 2021 starten we met de inzet van een ketenregisseur die zich richt op het terugdringen van de neveneffecten van armoede op de gezondheid en de armoedeproblematiek voor kinderen in beeld brengt. We kijken naar de brede	In de ketenaanpak 'Kind naar gezonder gewicht', werken we met de JGZ samen aan een integrale aanpak waarmee jeugdigen en hun gezin duurzaam geholpen worden op weg naar

ontwikkeling van kinderen omdat er een verband bestaat tussen armoedeproblematiek en gezondheidsproblematiek.	een gezonde leefstijl. Hierbij wordt breed gekeken naar de achterliggende oorzaken en problemen. In september 2020 is de centraal zorgverlener gestart. Zij heeft, van de 35 aanmeldingen, 19 kinderen en hun gezinnen onder haar hoede. De kinderen zijn tussen de 3,5 en 12 jaar oud. De uitval (het aantal kinderen dat niet in traject is gegaan; 16 van 35) heeft te maken met niet onderkennen van het probleem van overgewicht. De integrale werkwijze van deze aanpak sluit goed aan de multiproblematiek die de zorgverlener tegenkomt. Overgewicht is een probleem dat een lange adem vraagt. Wel zien we de eerste effecten. Bij 5 van de 6 jeugdigen die langer dan 6 maanden in zorg zijn is een meting gedaan. Bij één hen is het gewicht gedaald en bij 4 is een stabilisatie van het gewicht gemeten. Dit komt neer op 26% van de jeugdigen in zorg waarbij een positief effect gemeten is. De corona maatregelen hebben soms voor vertraging of stagnatie gezorgd. Denk aan huisbezoeken die uitgesteld moesten worden of het sporten dat lastiger op te pakken was. In de praktijk concludeert de centraal zorgverlener dat de integrale aanpak maakt dat gezinnen beter geholpen kunnen worden en er kan met deze aanpak langer zorg gegeven worden aan een gezin. Deze laatste biedt ook meer mogelijkheid om een gezin succesvol te ondersteunen. Verder zien we dat sociaal en medisch domein meer gaan samenwerken en ook partners elkaar gaan vinden. Hiertoe zijn de eerste stappen gezet.
In 2020 is de Sociaal Scout (voorheen ombudsman/-vrouw gezinsaanpak) in Zwijndrecht gestart. Vanuit De Margrietschool en de Dolfijn richt de Sociaal Scout zich op het creëren van rust in gezinnen/ huishoudens en ontlast daarmee directeuren, intern begeleiders en leerkrachten binnen de school. Ze biedt praktisch hulp bij aanmelding voor voedsel- en/of kledingbank, schuldsaneringstraject. Ook verbindt de Scout met zorg en ondersteuning in het sociaal domein, bijvoorbeeld met het VIVERA Sociaal Wijkteam of buurtgezinnen. In 2021 intensiveren we deze pilot in samenspraak met het onderwijs en de kinderopvang door uitbreiding naar andere scholen (voor basis- of voortgezet	De Sociaal scout in het basisonderwijs is halverwege 2020 gestart. Daar waar de intern begeleider van school de blik richt op het kind, kijkt de sociaal scout mee en verder naar het gezin. Deze totaalaanpak wordt ingezet om de rust binnen het gezin te bewaken en vanuit die situatie verder te gaan. De Sociaal scout is een laagdrempelig onderdeel van de school en bouwt een vertrouwensband op met ouders. De Sociaal scout helpt ouders om stappen te zetten naar bijvoorbeeld hulp bij lezen en schrijven, solliciteren, aanmelden voor voedsel- en/of kledingbank, stichting Leergeld of het starten van een schuldsaneringstraject, maar ook het zoeken naar woonruimte. Veel ouders komen op eigen initiatief terug bij de sociaal scout als zij

onderwijs). Eind 2021 evalueren we de opbrengsten van deze pilot	met vragen zitten. Gaandeweg het project is gebleken dat de sociaal scout een vertrouwd persoon wordt voor ouders. Mede doordat ze aanwezig is op school, activiteiten organiseert (zoals een uitje voor gezinnen die het niet zo breed hebben) en bereikbaar is voor vragen over praktische zaken rond school, zoals het installeren van apps. Hierdoor ontstaat met name bij de meest kwetsbare gezinnen een ingang om in gesprek te komen over vragen en problemen, zoals laaggeletterdheid, schulden, relaties of gezondheid. Dit is zeer waardevol, omdat deze inwoners vaak (nog) niet zelf de stap naar ondersteuning willen, durven of kunnen zetten. In het afgelopen anderhalf jaar zijn er door de Sociaal Scout circa 128 ouders bereikt via de scholen. De conclusies van de evaluatie worden begin 2022 verwacht.
Een tweetal projecten rondom energiearmoede worden in 2021 opgestart. Het betreft: - o De inzet van de workshop "Sparen door besparen op de energierekening" in samenwerking met Drechtse Stroom, bedoeld voor anderstalige groepen. Doel is bewustzijn creëren en ander gedrag stimuleren om enerzijds de energiekosten te verlagen en anderzijds bij te dragen aan het verbeteren van het milieu. - o Een groep van maximaal 10 inwoners wordt door Drechtse Stroom en Diverz getraind/ opgeleid tot energiecoach. Deze energiecoaches zijn buurtbewoners die bewustzijn creëren en inzichten geven in de kosten van de energienota. Zij zorgen voor een olievlekwerking doordat zij vele bewoners bereiken in de buurt. Bewoners leren elkaar meer kennen en dat draagt bij aan sociale cohesie in de wijken. Het vergroot tevens de zelfredzaamheid van onze inwoners en biedt inzichten hoe bespaard kan worden in het energieverbruik.	De projectsubsidie is ingezet om een pilot uit te voeren om moeilijk bereikbare en kwetsbare doelgroepen toch te laten meedoen in de energietransitie. Hiervoor heeft welzijnsorganisatie Diverz in 2021 in kwetsbare buurten workshops georganiseerd over energie besparen. Daarnaast is een start gemaakt met het werven van betrokken buurtbewoners om zich te ontwikkelen tot energiecoach. De groep moet idealiter gaan bestaan uit coaches met verschillende culturele achtergronden. Diverz participeerde namens de gemeente Zwijndrecht in een leertraject naar energiearmoede, dat in opdracht van de provincie Zuid-Holland wordt uitgevoerd en dat gebaseerd is op onderzoek van TNO naar verschillende vormen van energiearmoede. De opgedane inzichten kunnen worden meegenomen in een nog op te stellen aanpak energiearmoede.
De app sparen door besparen wordt geüpdatet en aangevuld. In 2021 start een nieuwe campagne om de app onder de aandacht te brengen.	In 2021 is de app 'Sparen door Besparen' vernieuwd. De informatie heeft een update gekregen en er zijn 6 talen toegevoegd om de informatie toegankelijker te maken. De app is tot nu toe 558 maal gedownload en blijft een stijgende

	lijn kennen. In 2021 is de app 115 maal gedownload. Om informatie over het aanbod in de gemeente digitaal toegankelijker te maken, zijn we ook aangesloten bij Geldfit.
--	---

Ambitie: We vergroten de zelfredzaamheid van de inwoners van Zwijndrecht. We investeren preventief in de financiële zelfredzaamheid van onze inwoners.

Begroting 2021	Realisatie 2021
We ontwikkelen een pakket voor 16- en 17-jarigen waarmee zij zich kunnen voorbereiden op hun (financiële) verantwoordelijkheden als zij 18 worden. We werken hierbij samen met organisaties die jongeren (en hun ouders) kunnen voorzien van praktische informatie (financiering van studie, voorkomen van hoge studieschuld, zorgverzekering uitkiezen, financiële huishouding enzovoorts).	In 2021 is een gemeentelijke webpagina vormgegeven met informatie over zaken die je kunt regelen als je 18 jaar en financieel zelfstandig wordt: www.zwijndrecht.nl/18jaar Jongeren die binnenkort 18 worden ontvangen een verjaardagskaart met tips en een verwijzing naar deze webpagina. De financieel jongerencoach kreeg in de eerste maanden van het schooljaar al regelmatig individuele vragen van jongeren over wat er komt kijken bij financieel zelfstandig worden en op jezelf gaan wonen. Hierover organiseert hij een (digitale) voorlichtingssessie. En verschillende vragen worden meegenomen in de vlogreeks Mind Your Money.
We krijgen door te blijven investeren in de samenwerking met onze maatschappelijke partners en maatschappelijke initiatiefnemers een steeds scherper beeld van de armoedeproblematiek in Zwijndrecht en de oplossingen die nodig zijn. We investeren daarom in kennissessies en maken in 2021 afspraken met onze partners over stress- sensitief werken, begeleiding/ondersteuning bij levensgebeurtenissen en nieuwe werkwijzen die daaruit voortvloeien.	In de startfase van het Deltaplan aanpak Armoede is een stevige basis van samenwerking tussen partners gelegd. Hierdoor bleek het mogelijk om tijdens de coronacrisis flexibel mee te bewegen met waar hulp het meest nodig is. Door snel samen te schakelen, projecten aan te passen en voor (nieuwe) groepen inwoners te organiseren wat zij nodig hebben. In 2021 was het organiseren van netwerk- en kennissessies niet mogelijk door de coronamaatregelen. Wel zijn er contactmomenten tussen de organisaties die bij verschillende projecten van het Deltaplan aanpak Armoede betrokken zijn. Helaas is het nog niet mogelijk om bijeenkomsten te organiseren. Vanuit vrijwillige schuldhulpverleningsorganisaties (Schuldhulpmaatje en Humanitas) is een initiatief ontstaan om meer samen te werken. Samen met Divosa starten we begin 2022 een serie sessies met vrijwilligersorganisaties en professionele partners, zoals stichting Leergeld, Kledingbank, Voedselbank, de financieel jongerencoach, Vivera Sociaal Wijkteam, SDD en Le-ger des Heils, om in kaart te brengen hoe we de

	schuldhulpverleningsketen in Zwijndrecht verder kunnen verbeteren.
--	--

Ambitie: Stimuleren van het ondernemersklimaat in Zwijndrecht	
Begroting 2021	Realisatie 2021
We ronden de huidige economische agenda af. Daarna zetten we samen met het bedrijfsleven een vervolgprogramma op. Qua inhoud en vorm passend bij de behoefte van dat moment. Enerzijds gericht op de meerjarige ontwikkeling en anderzijds gericht op de actualiteit zoals corona.	De huidige economische agenda is afgelopen. In 2022 stellen we een nieuwe economische strategie en agenda op. In verband met Corona en het lopende Next Generation traject is ervoor gekozen de economische agenda in 2022 op te stellen, omdat het een agenda is die samen met ondernemers wordt opgezet.
We stellen een economische strategie op waarin we de banenambitie verder uitwerken. Dit document geeft ook de kruisverbanden weer naar de op te stellen bedrijventerreinstrategie, detailhandels- en horecavisie.	De retail- en horecavisie is in 2021 opgesteld. De bedrijventerreinstrategie inclusief bedrijventerreinpaspoorten en Havenvisie is in 2021 ontwikkeld en is aangeboden om in februari vast te stellen. Het proces met Next Generation is de eerste aanzet tot een nieuwe economische strategie en agenda die in 2022 samen met het bedrijfsleven verder zullen worden ontwikkeld.
We blijven alert op verbeterkansen van de elementen die samen het ondernemersklimaat vormen.	We blijven alert op signalen van ondernemers. Daar waar ondernemers vastlopen, proberen we hen verder te helpen. Daarnaast halen we input op op allerlei thema's bij ondernemers, zodat we samen met hen het ondernemersklimaat kunnen verbeteren en de manier waarop kunnen vastleggen in beleid. Zo was er vanuit detailhandel en horeca al enige tijd een roep om duidelijkheid en een standpunt van de gemeente over de toekomstbestendigheid en de ruimte voor deze sector. In het proces om te komen tot retail- en horecabeleid is hierover met elkaar gesproken, waarna een heldere lijn is afgesproken in het uiteindelijke beleid. Dit biedt duidelijkheid.
We blijven in gesprek met ondernemers over mogelijkheden voor baangaranties (binnenvaart is positief).	De binnenvaart heeft een eigen programma voor opleidingen (ook voor mensen zonder startkwalificaties) en baangaranties. In 2021 heeft de Ondernemersvereniging Zwijndrecht (OVZ) een manifest gepresenteerd waarin zij pleiten voor het "nieuw-rijnlands model". Landelijk heeft het VNO-NCW hierin het

	voortouw genomen met een visie voor werke- vers om vanuit het bedrijfsleven meer verant- woordelijkheid te nemen voor maatschappe- lijke vraagstukken. Onder andere door bij te dragen aan inclusiviteit, participatie en duur- zaamheid. En de samenwerking tussen bedrij- ven en overheid hiertoe te verbeteren. We zijn in gesprek met de OVZ om uit te werken welke rol de gemeente en het bedrijfsleven hierin pak- ken.
We zetten waar mogelijk in op meer omscho- ling maar ook praktijkvakken in het onderwijs (zorg en techniek).	Vooraf in de techniek sector is het niet eenvoud- ig om aan goed geschoold personeel te ko- men. Ook op dit gebied zien we de ontwikkeling dat initiatieven vanuit het bedrijfsleven worden opgezet. In Zwijndrecht heeft scheepsbouwer Kooiman een eigen Bedrijfsschool opgericht, waar jongeren in de praktijk worden opgeleid. Als gevolg van de coronacrisis zijn medewerkers vanuit de horeca, onder andere vanuit ARA Ho- tel, gedetacheerd naar de zorg, waar personeel hard nodig is. Een deel van deze medewerkers maakt blijvend de overstap naar de zorgsector.
We onderzoeken samen met bedrijven en on- derwijs of we het overbrengen van praktijken- nis door bedrijven en gemeente tijdens een stage beter kunnen organiseren.	De gemeente Zwijndrecht, LOKET Zwijndrechtse Waard en Koninklijke BLN-Schuttevaer hebben samen een maritieme Leergang op het vmbo in Zwijndrecht gerealiseerd. Met ingang van het schooljaar 2019-2020 kunnen leerlingen van LO- KET kiezen voor een samengesteld pakket met keuzevakken gericht is op werken in de binnen- vaartsector. Naast de praktijkvakken groeide de vraag naar bedrijfsopleidingen bij het bedrijfsle- ven. Er zijn daarom verschillende bedrijfsoplei- dingen in Zwijndrecht, zoals recent ontwikkeld door Kooiman. Deze bedrijfsopleidingen zoeken de verbinding met het onderwijs.

Ambitie: Verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven en ondernemers	
Begroting 2021	Realisatie 2021
We onderzoeken gesteund door de bedrijven- terreinvisie en in samenspraak met onderne- mers en provincie of en op welke wijze renova- tie of transitie van (delen van) verouderde be- drijventerreinen nodig en mogelijk is.	De bedrijventerreinstrategie heeft inzicht gege- ven in de concrete behoefte aan bedrijventer- rein op kwalitatief en kwantitatief niveau. Ook is per terrein aangegeven wat de ontwik- kelkansen en aandachtspunten zijn.

	Met dit document kan samen met het bedrijfsleven aan deze ambitie concrete invulling worden gegeven.
Voor de uitvoering en herontwikkeling van werklocaties kunnen we gebruik maken van regionale uitvoeringsorganisaties er kijken in 2021 hoe we die samenwerking kunnen versterken	De relatie met Deal! is na afronding van het rekenkamerrapport begin 2021 bestendigd. Vanuit beleid is dat ook met andere (regionale) partners gedaan.

Ambitie: Versterken van de dienstverlening aan bedrijven en ondernemers	
Begroting 2021	Realisatie 2021
We blijven het georganiseerd bedrijfsleven ondersteunen en blijven daarbij met hen in gesprek	Eerder is benoemd dat we op diverse manieren met het bedrijfsleven in gesprek blijven. Naar aanleiding van de coronacrisis is een extra overleg opgericht, waar de wethouder op regelmatige basis in gesprek is met de voorzitter van de OVZ, winkeliersvereniging en parkmanagement over de actuele issues.
Periodieke bedrijfsbezoeken door accountmanagers, afwisselend met college (en raad).	In 2021 zijn geen collegebezoeken aan bedrijven afgelegd vanwege corona. Wel zijn bedrijven bezocht door de accountmanager en soms ook met een bestuurder. Vanwege alle maatregelen zijn soms creatieve manieren bedacht om toch in contact te blijven. Denk bijvoorbeeld aan de actie om een compliment uit te delen aan een ondernemer. Dit compliment is op een aantal locaties fysiek overgebracht.
In samenspraak met ondernemers organiseert de gemeente ten minste tweemaal per jaar een bijeenkomst. Eén inhoudelijke- of themabijeenkomst en een tweede bijeenkomst gekoppeld aan de "Dag van de Ondernemer"	Vanwege de coronamaatregelen zijn deze bijeenkomsten in 2021 komen te vervallen. De dag van de Ondernemer is creatief opgevangen door middel van de complimentenactie, die hierboven ook al is benoemd. Bij bijeenkomsten van ondernemersverenigingen is vanuit de gemeente aangesloten. Dit is een enkele keer fysiek geweest. Ook de bijeenkomsten met Next Generation konden een aantal keer fysiek doorgaan. Zo komt de verbinding toch het best tot stand.
We blijven zoeken naar mogelijkheden om het bedrijfsleven te ondersteunen in de (nasleep van) de coronacrisis.	De digitale winkelstraat ZoZwijndrecht is ook in 2021 in stand gehouden door de gemeente. Daarnaast is met de coronamaatregelen altijd gekeken naar de menselijke maat: wat is wél mogelijk? Denk bijvoorbeeld aan de verlenging

	van de openstelling van verbrede terrassen.
Faciliteren van bedrijfsinitiatief met betrekking tot nieuw vestiging als bij uitbreiding.	Ondernemers kunnen zich bij de gemeente melden met initiatieven. De accountmanager begeleidt hen dan bij het ruimtelijk intake team. Nu de laatste kavels op Bakestein zijn uitgegeven, is de zoektocht naar ruimte belangrijk.
Rode loper traject wanneer maatwerk nodig is in aanvulling op standaardprocedures.	Het rode loper traject heeft er ook in 2021 weer voor gezorgd dat ondernemers op een vlotte manier de gemeentelijke procedures weten te vinden en weten te doorlopen. We faciliteren op deze manier dat verschillende initiatieven snel doorgang kunnen vinden.

(Verplichte) beleidsindicator	Nulmeting	Realisatie 2021	Doel 2021	Doel 2022
Aantal uitkeringen daalt met 50 ten opzichte van 1085 (1-1-2019) *	1085 (1-1-2019)	1052	1065	1040
Personen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners **	40,6 (2018*)	34,7	?	?
Onze inwoners ontvangen passende financiële begeleiding en minimaal 80% van de huishoudens met kinderen die onder de armoedegrens leven ontvangen professionele financiële begeleiding eind 2022 ****			2021 nulmeting	80%
Financiële opvoeding is vast onderdeel van het lesprogramma in de bovenbouw van het basisonderwijs en in het voortgezet onderwijs in Zwijndrecht. Schooljaar 2020-2021 starten we op de scholen waar armoede zich concentreert (de Dolfijn locatie Perkstraat en Lauressvliet, De Bron, De Margrietschool en Loket). ***	0 (1-9-2019)	0	5 scholen	5 scholen en op basis van ervaringen aanpassen en uitbreiden
Het aantal kinderen dat in armoede opgroeit hebben wij in beeld. Wij richten onze preventieve voorzieningen op deze groep en faciliteren financiële begeleiding waar nodig ****			2021 nulmeting	100%
We zetten in op nieuwe samenwerking. Eind 2020 zijn alle ondernemers in Zwijndrecht op de hoogte van (de mogelijkheden van) het "Werkpakket armoede". Eind 2021 maken minimaal 10 ondernemers in Zwijndrecht hiervan actief gebruik en eind 2022 zijn dit er minimaal 25 *****	0 (1-9-2019)	0	10	25
Eind 2022 maakt 90% van de gezinnen die recht heeft op het kindpakket en de kindpas hiervan actief gebruik ****		94%	85%	90%

Eind 2021 zijn de 517 inwoners die op 1-1-2019 op basis van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar zijn gemeld bij het CAK benaderd met een hulp-aanbod. *****	0 (1-1-2019)	In de peri- ode '19-'21 zijn totaal 811 inwo- ners bena- derd n.a.v. CAK meldin- gen (153 in 2021)	100	250
Aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners **	111,5 (2018*)	122,7 (2020)	?	?
Aantal banen per 1000 inwoners tussen 15-65 jaar **	737,7 (2018*)	739,3	?	?
Achterstand onder jeugd-kinderen in uitkeringsgezin in % */**	10 % (2015*)	10% (2020)	?	?
Achterstand onder jeugd- Werkloze jongeren in % */**	1% (2015*) = lager dan landelijk gemiddelde	2% (2020) = gelijk aan landelijk ge- middelde	?	?
Netto arbeidsparticipatie; Percentage van de werk- zame beroepsbevolking t.o.v. (potentiele) beroepsbe- volking (2018) **	67,0 (2018*)	67,1	?	?

* Bron; www.waarstaatjegemeente.nl of [Gemeenschappelijke regeling Sociaal](#)

** Begin 2020 zagen we in deze indicatoren een ontwikkeling in lijn met onze doelstellingen. We zien echter door Corona dat het aantal uitkeringen weer opgelopen is naar het niveau van begin 2019 en ook participatie-plekken onder druk komen staan. Afhankelijk van de ontwikkelingen kan ook het aantal faillissementen op gaan lopen en komen banen onder druk te staan. Wat de definitieve effecten zullen zijn hangt af van diverse ontwik-elingen. Vooralsnog houden we onze doelstellingen overeind, de nabije toekomst moet uitwijzen of die in deze omvang haalbaar blijven. Om die reden staat bij deze indicatoren grotendeels een vraagteken in plaats van een getal of percentage.

*** Vanwege de coronamaatregelen ontvingen de scholen in de afgelopen schooljaren liever geen extra pro-fessionals in het gebouw. Ook zitten de programma's al vol om de basis van het onderwijsprogramma zoveel mogelijk doorgang te kunnen laten vinden, ondanks thuisonderwijs en uitval van lessen.

**** Deze indicator koppelen we aan het aantal kinderen dat in beeld is bij Stichting leergeld en daadwerkelijk gebruik maakt van de Kindpas. In 2021 heeft Stichting Leergeld namens de gemeente Zwijndrecht, 1278 Kind-passen uitgegeven, waarvan er 1203 zijn besteed; dit is 94%. De kinderen die niet bekend zijn bij Stichting Leer-geld zijn daarmee niet in beeld. Door projecten in te zetten als Samen Sneller Schuldenvrij en de Sociaal Scout beogen we zicht te krijgen op de groep die geen gebruik maakt van regelingen. Hen leiden we toe naar Stich-ting Leergeld en wijzen we op de Kindpas. Dit onderdeel van het Dashboard Sociaal Domein is in ontwikkeling. Aangezien informatie uit data van andere organisaties nodig is, is het eerst nodig hier de juiste afspraken over te maken.

***** Afgelopen jaar is er vooral ingestoken op het ondersteunen van ondernemers, omdat daar door Corona de grootste behoefte lag. Daarnaast zijn we actief geweest om partners betrokken te krijgen om deel te nemen in het informatiepakket. Dit heeft erin geresulteerd dat het pakket gereed is en per 2022 ingezet kan worden.

***** In 2019 en 2020 zijn binnen het project Samen Sneller Schuldenvrij inwoners benaderd die bij het CAK gemeld waren. In 2021 is dit in het kader van nieuwe wetgeving vroege signalering van schulden verbreed naar huishoudens met betalingsachterstanden bij energieleveranciers, drinkwaterbedrijven en verhuurders.

Verbonden partijen	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
Sociale Dienst Drechtsteden	De Sociale Dienst Drechtsteden voert een aantal wettelijke taken voor ons uit in het kader van de participatiewet, minimabeleid en schuldhelpverlening. Het gaat om

Verbonden partijen	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
	het aan het werk helpen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en als werk geen optie is zijn er participatieplekken waar inwoners met behoud van uitkering en op vrijwillige basis een aantal dagdelen per week aan de slag gaan. Deze plekken worden in samenwerking met Zwijndrecht Werkt zoveel mogelijk lokaal gerealiseerd. De Sociale Dienst Drechtsteden is een stevige partner in de uitvoering van het Deltaplan Armoede Zwijndrecht. Ze zijn partner bij de uitvoering van lokale projecten als "vroege signalering van schulden", de realisatie van extra participatieplekken en in samenwerking met lokale ondernemers de realisatie van maatwerktrajecten voor mensen met een wat grotere afstand tot de arbeidsmarkt.
GR Drechtsteden	De uitvoering van de groeiagenda die regionaal is vastgesteld draagt bij aan het behalen van doelstellingen als het aantrekken van nieuwe bedrijven en het vergroten van de werkgelegenheid in Zwijndrecht. Beiden zijn onontbeerlijk in de aanpak van armoede in Zwijndrecht en het realiseren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat.
GR Drechtwerk	De gemeenschappelijke regeling Drechtwerk draagt bij aan het Programma bestrijding van armoede door het in stand houden van werkplekken onder aangepaste omstandigheden van de sociaal werk medewerkers. We nemen diensten af van Drechtwerk in de vorm van groenonderhoud, zwerfvuil bestrijding, schoonmaak en accommodaties.

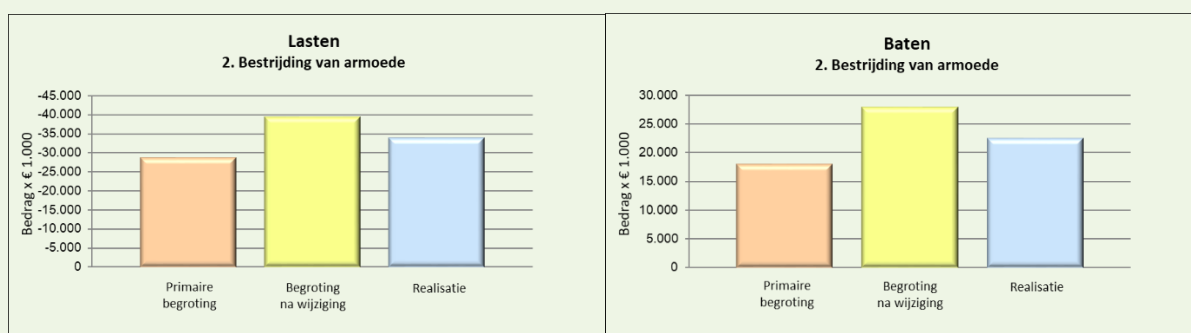
Uitgebreide informatie over alle Verbonden partijen van de gemeente Zwijndrecht treft u aan in de betreffende paragraaf..

2.4 Wat heeft het gekost ?

Programma 2 Bestrijding van armoede	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-28.800	17.747	-11.053	-37.002	26.230	-10.772	-33.575	20.819	-12.757	3.426	-5.411	-1.985
Mutaties reserves	0	311	311	-2.459	1.721	-738	-445	1.721	1.276	2.014	0	2.014
Resultaat	-28.800	18.058	-10.742	-39.461	27.951	-11.510	-34.020	22.540	-11.481	5.440	-5.411	29

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

Programma 3. Welzijn en zorg

3.1 Inleiding

Binnen het sociaal domein was 2021 een jaar vol ontwikkelingen en concrete resultaten. Binnen het programma Welzijn en Zorg hebben we integraal gewerkt aan onze taken op het gebied van Wmo, Participatiewet en Jeugdwet, waarbij de inwoner centraal staat en voorzieningen zo dicht mogelijk bij onze inwoners georganiseerd zijn. We hebben gewerkt aan:

- a) Een gezonde basis voor iedereen
- b) Zorg en ondersteuning wanneer dat nodig is
- c) Doorbreken wanneer het systeem van ondersteuning en zorg geen uitkomst biedt voor inwoners

Gezonde basis voor iedereen

Het preventieve veld in Zwijndrecht is volop in ontwikkeling en beweging. We werken vanuit het raadsprogramma aan een gezonde basis voor iedereen, aan het vergroten van ontwikkelkansen en talentontwikkeling. Vanuit de samenwerking in het preventieve veld werken we aan de vroege signalering van schulden waarmee vanuit (financiële) rust kan worden gewerkt aan herstel in huishoudens. Dat hebben we gedaan door in alle beleidsvelden preventieve activiteiten en projecten op te nemen. Voorbeelden zijn: het lokaal sport- en beweegakkoord, het lokaal preventieakkoord, voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden en stimuleren deelname aan kunst- en cultuuractiviteiten. Maar denk bijvoorbeeld ook aan mogelijkheden om mee te doen en anderen te ontmoeten via het welzijnswerk of de Buurtaanpak, een ander helpen of zelf hulp krijgen via vrijwilligersinitiatieven.

We hebben de samenwerking tussen het voorveld en aanbieders van zorg en ondersteuning, zodat er voldoende mogelijkheden zijn om normaliserende oplossingen in te zetten voor inwoners met een ondersteuningsvraag. Tegelijkertijd hebben we gewerkt aan versterking van de signaleringsfunctie van het voorveld, vooral in contacten met kwetsbare inwoners, zodat we er sneller bij kunnen zijn en complexere problemen voorkomen kunnen worden.

Zorg en ondersteuning wanneer dat nodig is

In 2021 is geïnvesteerd in doorontwikkeling van het Vivera sociaal wijkteam (0-100) dat zich richt op het bieden of coördineren van integrale ondersteuning voor individuele inwoners en huishoudens. Principes als normaliseren zijn hierbij leidend geweest. Met een centrale, laagdrempelige toegang voor iedereen en een integrale aanpak van de vraag van de inwoner. Er is gewerkt aan de uitvoering van de gezamenlijke ontwikkelagenda van het wijkteam en de gemeente en proeftuinen waarvan professionals van het wijkteam onderdeel zijn, evenals de zorgmariniers van de gemeente en de professionals van de SDD. Dit heeft geleid tot een stevige toegang en basis om de komende jaren verder door te ontwikkelen. Daarnaast zijn op thema's als de aanpak van kindermishandeling en laaggeletterdheid stevige stappen gezet.

Het doorbreken van het systeem van zorg en ondersteuning geen uitkomst biedt voor inwoners

Soms biedt het systeem van ondersteuning en zorg voor inwoners of huishoudens geen uitkomst in hun specifieke situatie. Het gaat dan vaak om huishoudens met problematiek op meerdere levensdomeinen tegelijkertijd, waarbij meerdere (hulpverlenings-)organisaties betrokken zijn. De zorgmariniers hebben hier op casusniveau het verschil gemaakt in 2021 maar ook daar waar het gaat om systeemknelpunten. De zorgmariniers hebben hun positie verworven. In hun eerste periode hebben zij meer inzicht verschaft waar complexe casuïstiek vastloopt op schotten tussen organisaties, regelgeving of in de samenwerking. Als resultaat hiervan hebben we in 2021 onder andere het Lokaal Zorgnetwerk lokaal in plaats van regionaal uitgevoerd, waarmee we als gemeente veel meer regie voeren op de ondersteuning van inwoners met complexe casuïstiek. Ook zijn diverse nieuwe huisvestingsoplossingen gerealiseerd of voorbereid.

Uitvoering van het Transformatieplan Sociaal Domein

In 2020 is het “Transformatieplan Sociaal Domein – We zijn ervan en doen het samen” vastgesteld door de gemeenteraad.

Met de uitvoering van het Transformatieplan wilden we het volgende bereiken:

- Zorgen dat inwoners de zorg en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben (naast inwoners staan);
- Duurzaam grip op de explosief groeiende vraag naar zorg en ondersteuning en de daarmee gepaard gaande kosten;
- Lokale integrale afweging van beleid en financiën (herstel bestuurlijke legitimatie);
- Normaliseren, lichtste interventie met het grootste effect, preventie eerst;
- Komen tot 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur (integrale aanpak);
- Komen tot 1 overheid, 1 toegang voor inwoners (geen versnippering meer in de uitvoering);
- Kleinere menukaart (nieuw en overzichtelijk zorglandschap)

De uitvoering van het transformatieplan langs onderstaande vier sporen stond centraal in 2021:

- Lokaal stellen van de inhoudelijke en financiële kaders in het Sociaal Domein (primaat lokaal)
- Sturen op en verbreden van transformatie
- Doorontwikkelen 0 – 100 aanpak en 1 Loket (VIVERA Sociaal Wijkteam)
- Werken aan balans in de buurten (evenwichtiger woningbestand, fijn wonen)

Op alle vier de sporen hebben we stevige stappen gezet en zijn resultaten behaald. Er is gebouwd aan een fundament in Zwijndrecht om bovenstaande doelen te bereiken. Met de inrichting van de nieuwe GR Sociaal per januari 2022 ligt het primaat voor het sociaal domein weer lokaal en gaan we keuzes maken die bijdragen aan het behalen van onze doelstellingen. We hebben stevig ingezet op de transformatie door te sturen op inhoud, financiën én op wat er in de spreekkamer gebeurt (normaliseren, financieel bewustzijn). Het VIVERA Sociaal Wijkteam (0 – 100 team) staat en de verschillende proeftuinen die in 2021 zijn uitgevoerd leiden tot verdere verbetering van de integrale aanpak voor huishoudens en de samenwerking tussen onze partners. Professionals van onder andere de Sociale Dienst Drechtsteden sluiten lokaal aan bij het wijkteam en de opbrengsten van de proeftuinen die we samen met hen uitvoeren worden gemeen goed in onze werkwijzen in Zwijndrecht. We zijn gestart met de verbreding van de transformatie die we hebben ingezet naar het onderwijs, de kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, welzijnswerk en de huisartsen. Met hen maken we samenwerkingsafspraken die bijdragen aan de doelstellingen uit het transformatieplan.

3.2 Wat hebben we bereikt?

Ambitie	Doelstelling	Realisatie 2021
Met goede basisvoorzieningen bieden we onze inwoners de kans om zich te ontplooiën en werken we aan het voorkomen van zwaardere zorg en ondersteuning (preventie).	Met inzet op preventie, voorkomen we de inzet van zwaardere zorg en ondersteuning.	In deze raadsperiode is in de breedte van het sociaal domein geïnvesteerd in de versteviging van preventie. Dat doen we door in alle beleidsvelden preventieve activiteiten en projecten op te nemen. Voorbeelden zijn: het lokaal sport- en beweegakkoord, het lokaal preventieakkoord, voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden en stimuleren deelname aan kunst- en cultuuractiviteiten. Maar denk bijvoorbeeld ook aan mogelijkheden om mee te doen en anderen te ontmoeten via het welzijnswerk of de Buurtaanpak, een ander helpen of zelf hulp krijgen via vrijwilligersinitiatieven. We stimuleren samenwerking tussen het voorveld en aanbieders van zorg en ondersteuning, zodat er voldoende mogelijkheden zijn om normaliserende oplossingen in te zetten voor inwoners met een ondersteuningsvraag. Tegelijkertijd versterken we de signaleringsfunctie van het voorveld, vooral in contacten met kwetsbare inwoners, zodat we er sneller bij kunnen zijn en complexere problemen voorkomen kunnen worden.
	Inwoners leven gezond, met voldoende aandacht voor sport en bewegen.	Binnen de mogelijkheden van de coronamaatregelen, hebben we samen met de GGD uitvoering gegeven aan het vastgestelde preventieve gezondheidsbeleid. Aanvullend daarop hebben we in 2021 samen met een groot aantal partners een lokaal preventieakkoord opgesteld om een impuls te geven aan het verkleinen van gezondheidsverschillen binnen de thema's van een gezonde leefstijl, vitale ouderen en mentale gezondheid. Met het sport- en beweegakkoord hebben we veel initiatieven, zij het soms op aangepaste wijze, in gang gezet. Enkele voorbeelden: gratis inloopspreekuur van fysio bij sportverenigingen, Doortrappen gemeente, beweeggroepen gestart met Zwijndrecht Werkt, breed motorische testen (MQ-scan) op 14 scholen ingevoerd, scholingen bij sportclubs. Dit met het doel de sportdeelname te vergroten, want sport is meer dan bewegen. Het is een basis voor gezondheid, mentale weerbaarheid, sociale activiteiten, vorming en zorgt voor een veilig omgeving. In totaal zijn 71 initiatiefnemers verbonden aan het sport- en beweegakkoord.

	Kunstzinnige en culturele activiteiten bieden inwoners ont-plooiingsmogelijkheden.	In 2021 stond als gevolg van Corona de cultu-rele sector in Zwijndrecht onder druk. Daarom hebben we veel in andere vorm of extra moeten doen en konden veel reguliere en geplande activiteiten niet doorgaan. De culturele sector heeft voor een lange tijd de deuren moeten sluiten. We hebben daarom geïnvesteerd in de instandhouding van het culturele klimaat en daarmee aan de aantrek-kelijkheid van Zwijndrecht en de verbinding tussen inwoners en organisaties en hiervoor de Coronamiddelen die we hiervoor van het rijk hebben ontvangen ingezet. Dat hebben we onder andere gedaan door het Corona-pakket Cultuur te ontwikkelen aan de hand van 3 heugels: 1. Overleven (financiële noodmaatregelen voor het voortbestaan van de culturele infrastructuur) 2. Activeren (cultuur mogelijk maken, juist ook binnen de geldende beperkingen) 3. Transformeren en innoveren (duurzame ondersteuningsmaatregelen met het oog op de toekomst). In 2021 zijn in totaal 27 aanvragen ingediend die soms uit meerdere heugels bestonden: • 7 voor financiële noodsteun • 13 voor facilitaire ondersteuning (2a) • 10 voor activatie (2b) • 10 voor innovatie en transformatie (3) KunZt is in 2021 grotendeels gesloten ge-weest. Na de zomervakantie zijn verschil-lende exposities en daaraan gelinkte activitei-ten georganiseerd. We zijn 39 dagen open geweest en hebben in die dagen 658 bezoe-kers getrokken.
	Kinderen en jongeren hebben mogelijkheden om zichzelf te ontplooien en (gezond te) ontwikkelen.	Door middel van de ketenaanpak Kind naar gezonder gewicht, werken we met de JGZ sa-men aan een integrale aanpak waarmee jeugdigen, en hun gezin, duurzaam geholpen worden naar een gezonde leefstijl. Hierbij wordt breed gekeken naar het achterlig-gende probleem. Zo wordt een kind in staat gesteld om zich gezond te ontwikkelen. In 2019 is er voor de periode 2020 – 2023 een nieuw Onderwijsachterstanden beleid (OAB) beleid opgesteld, waarmee nog meer geïnvesteerde zal worden in een goede basis voor alle kinderen. Om de ambities te berei-ken stimuleren we verbetering van de sa-menwerking tussen onderwijs, opvang, jeugd(hulp) en gemeente. Door middel van (evidence based) programma's en speciale

		activiteiten zoals de zomerschool krijgen kinderen de kans zich spelenderwijs te ontwikkelen en worden achterstanden effectief aangepakt. We hebben geïnvesteerd in het versterken van een positief opvoedklimaat. Zo is er in 2021 geïnvesteerd in de inzet van een 'sociaal scout' op twee basisscholen, is er gewerkt met de inzet van Buurtgezinnen en heeft het Adviespunt Scheiden, Kind en Ouderschap zich verder ontwikkeld.
	Nieuwkomers voelen zich thuis en werken effectief aan hun maatschappelijke integratie.	In 2021 is het 3-jarig project "Thuis in Zwijndrecht" afgebouwd. Eind 2020 liepen er nog 54 trajecten en deze zijn in 2021 netjes afgerond. Dat houdt in of begeleiding bij opleiding, naar werk, naar vrijwilligerswerk, taallessen, sport en andere participatie-activiteiten (zoals het aanbod van bijvoorbeeld Diverz). Een enkeling is om persoonlijke redenen gestopt met het traject. Vanaf 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering 2021 van toepassing. Gemeenten zijn vanaf dan verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet inburgering. De Sociale Dienst Drechtsteden voert de wet uit voor de gemeente en begeleidt statushouders bij hun inburgering. SDD werkt hierbij samen met Vluchtelingenwerk.
	Inwoners kunnen goed lezen en schrijven.	Ook in 2021 zijn de taallessen voor een groot deel digitaal georganiseerd. Net als in 2020 had Corona grote impact op het bereiken en "vasthouden" van laaggeletterden. Met name de informele taal oefengroepen van Diverz en de bibliotheek hadden hier last van. De doelgroep is namelijk niet altijd voldoende digivaardig, hebben soms onvoldoende persoonlijke digitale middelen of hebben andere zorgen door Corona. Om professionals en vrijwilligers te ondersteunen bij het herkennen en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid zijn in 2021 hiervoor trainingen gegeven. In het najaar van 2021 is de campagne "HUH? Wat bedoelt u?" uitgevoerd om bij inwoners op te halen waar onze gemeentelijke communicatie onduidelijk is en waar zij tegen aan lopen. De opbrengsten van deze campagne worden begin 2022 uitgewerkt in een aantal acties om de gemeentelijke communicatie te verbeteren en verduidelijken voor onder andere mensen die laaggeletterd zijn.
	Inwoners hebben een sociaal netwerk en doen mee in de samenleving.	De gemeente investeert via subsidieverlening in een uitgebreid aanbod van mogelijkheden om mee te doen in de samenleving, erbij te horen, talenten te ontwikkelen, een zinvolle dagbesteding te hebben en anderen te ontmoeten. Ook met de Buurtaanpak stimuleren

		we bewoners om actief te worden, elkaar te leren kennen en zich in te zetten in de buurt. In het afgelopen jaar werden die mogelijkheden periodes beperkt door de coronamaatregelen. Organisaties spanden zich in om een alternatief aanbod te bieden.
	De leef- en woonkwaliteit in de meest kwetsbare buurten krijgt een stevige impuls.	Met De Buurtaanpak is de gemeente samen met woningcorporaties Trivire en Woonkracht 10, welzijnsorganisatie Diverz en het wijkteam actief in de 10 meest kwetsbare buurten van Zwijndrecht. Samen met bewoners werken de ketenpartners van De Buurtaanpak aan integrale maatregelen om de leefbaarheid en (sociale) veiligheid te vergroten. Bewoners zijn actief geworden in hun buurt. De buurten zijn schoner, veiliger en groener. Bewoners weten elkaar en de professionals beter te vinden.
We zien onze inwoners met een zorg- en of ondersteuningsbehoefte en zorgen dat zij de ondersteuning krijgen die nodig is om mee te kunnen doen in de samenleving. Zo licht als mogelijk, maar zo zwaar als nodig.	Inwoners kunnen terecht bij een centraal en laagdrempelig 0-100 team, met vragen over en ondersteuning in de volle breedte van het sociale domein, inwoners hebben zo één aanspreekpunt.	Met ingang van 2020 ging het 0-100 team, het Vivera Sociaal Wijkteam (VSWT), van start. Een integraal team met één herkenbare en laagdrempelige ingang voor informatie, advies en ondersteuning voor inwoners van alle leeftijden en aanspreekpunt voor maatschappelijke partners. Met dit integrale team hebben we lokaal de basis gecreëerd voor lokaal regie voeren op de zorg en ondersteuning die inwoners ontvangen. Waarbij we sturen op normaliseren, demedicaliseren en afschalen waar dit mogelijk is en aansluit bij de vraag van het huishouden. En hiermee mogelijk beperken van de kosten van gebruik van maatwerkvoorzieningen. Na het vaststellen van het Transformatieplan Sociaal Domein door de gemeenteraad is er in 2020 en 2021 door het VSWT en gemeente intensief samen opgetrokken om vanuit een gezamenlijke ontwikkelagenda die ambities waar te maken in de uitvoeringspraktijk van het VSWT. In 2021 zijn in proeftuinen nieuwe werkwijzen ontwikkeld en geïmplementeerd. Zoals het Lokaal Zorgnetwerk onder lokale regie en de pilot integraal intake team samen met professionals van de SDD. We zien dat professionals zich nieuwe ziens- en werkwijze eigen maken (out of the box denken, normaliseren, kostenbewust werken) en dat de samenwerking tussen organisaties verbetert. In de proeftuin “Voorbij de scheiding van de domeinen” (met de VSWT en SDD) zijn tot nu toe 92 gezinnen/huishoudens ingestroomd. Het gaat hierbij in ieder geval om 56 gezinnen met minderjarige kinderen, 17

		huishoudens (2 of meer volwassenen), 14 alleenstaanden. - In de proeftuin Lokaal Zorgnetwerk zijn 190 individuele mensen - Sport op recept: (wordt ingezet ter voorkoming van geïndiceerde jeugdhulp): 11 deelnemende jongeren in het schooljaar 2020 – 2021, 16 in het tweede half jaar van 2021 en in januari start een groep van 15 jongeren.
	Mantelzorgers en vrijwilligers(organisaties) voelen zich gesteund en gewaardeerd bij hun inzet voor een ander.	De gemeente waardeert en ondersteunt mantelzorgers op een aantal manieren, denk aan respijtzorg en de Vivera mantelzorgpas (met een tegoed van € 40,- te besteden bij 25 lokale ondernemers), zodat zij zich in hun onmisbare inzet voor hun naasten gesteund voelen. In sommige gevallen is de zorg voor een naaste voor mantelzorgers een aanzienlijke belasting. Om deze te verlichten bieden we een aanbod aan respijtzorg. Van deze voorzieningen en activiteiten wordt veel gebruik gemaakt. Tijdens de dag van de mantelzorg op 10 november is de nieuwe respijtwijzer Help mij Zorgen gelanceerd (de website www.helpmijzorgen.nl/zwijndrecht/). De respijtwijzer biedt de mantelzorger inzicht in de respijtvoorzieningen in Zwijndrecht (en omgeving). En het kan de mantelzorger helpen antwoorden te vinden bij ondersteuningsvraagstukken. Mede als gevolg van Corona zien we een groeiende groep (over)belaste mantelzorgers. We hebben ons afgevraagd of de activiteiten, die gemeente aanbiedt, hebben bijgedragen tot draaglastverlichting of tot draagkrachtversterking bij de mantelzorger. En of de activiteiten voldoende zijn om de groeiende ondersteuningsbehoefte het hoofd te kunnen bieden. Om dit na te gaan zijn we in december een evaluatie gestart. Het streven is om de evaluatie voor maart 2022 af te ronden.
	Kwetsbare groepen (ouderen en mensen met GGZ-problematiek) wonen thuis en de overlast voor de directe omgeving blijft beperkt.	Met het plan 'Een plek voor iedereen' werken we samen met partners aan een inclusieve samenleving waarin mensen met GGZ-problematiek mee kunnen doen en tot hun recht komen. Denk aan de buurtcirkel, de GGZ inloop en de verschillende woonzorgproducten die ontwikkeld of nog in ontwikkeling zijn. Dit draagt bij aan de doelstellingen dat mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen en voor minder overlast zorgen

	Het aantal kinderen en inwoners dat te maken krijgt met huiselijk geweld neemt af en slachtoffers krijgen de juiste ondersteuning.	Van 2019 tot en met 2021 werken we samen met onze partners aan de Geïntensiveerde aanpak kindermishandeling. We werken door middel van onze aanpak hard aan het in beeld krijgen van alle kinderen die te maken hebben (gehad) met kindermishandeling. Dit hebben we gedaan door het melden van kindermishandeling te stimuleren. Door het melden te stimuleren verwachtten we met de start van de aanpak dat het aantal meldingen toeneemt. Onze aanpak heeft het gewenste effect: we hebben kinderen beter in beeld. Er is een jaarlijkse stijging in het aantal meldingen te zien. Op hetzelfde moment zien we dat het aantal kinderen waarover een melding wordt gedaan sinds 2020 afneemt. Dit wil zeggen dat er meerdere meldingen over dezelfde kinderen gedaan worden.
	Mensen die moeite hebben om zelfstandig mee te komen in de samenleving, krijgen gericht ondersteuning. Iedereen doet mee.	In Zwijndrecht vinden wij het belangrijk dat iedereen die dat wil zelfstandig mee kan doen. In 2021 is er gestart met een nulmeting op alle levensdomeinen om de toegankelijkheid van de gemeente in kaart te brengen. De nulmeting wordt begin 2022 opgeleverd. De resultaten van de nulmeting vormen de basis voor de (toekomstige) Lokale Inclusie Agenda van de gemeente.
Inwoners met complexe zorg- en ondersteuningsvragen bieden we de ondersteuning die nodig is, een maatwerkaanpak. Normaliseren en demedicaliseren staan daarbij centraal.	Inwoners die te maken hebben met de meest complexe problematiek, krijgen betere ondersteuning, die leidt tot kostenbeperking.	Met het raadsprogramma heeft de raad midelen beschikbaar gesteld om gedurende drie jaar te werken met maximaal twee zorgmariniers. Een zorgmarinier is onafhankelijk, stevig gepositioneerd en werkt met geleend gezag van het College van B&W. Met de inzet van zorgmariniers verbeteren we de effectiviteit van zorg en ondersteuning aan huishoudens met de meest complexe problematiek. De raad is in het voorjaar geïnformeerd over de resultaten van de inzet van de zorgmariniers. In de betrokken huishoudens zien we stapeling van problematiek, (vaak) jarenlange betrokkenheid van veel verschillende hulpverleners en instanties en hoge maatschappelijke kosten, terwijl een oplossing voor de problematiek niet dichterbij komt. Met de inzet van zorgmariniers willen we normaliseren en ervoor zorgen dat deze huishoudens passende zorg en ondersteuning krijgen. De zorgmariniers zetten zich in om met betrokken partners te komen tot een doorbraak voor huishoudens waar problematiek zeer complex is, escaleert of vastloopt en werken tegelijkertijd aan het terugdringen van maatschappelijke kosten. De inzichten die zij opdoen op basis van deze casuïstiek, gebruiken we om het systeem van zorg en ondersteuning te verbeteren.

		Tot en met 2021 zijn de zorgmariniers in 297 casussen betrokken geweest, waarbij de achtergrond van de problematiek divers was. Het ging hierbij voornamelijk om doorbraken (klein en groot), omdat het systeem van zorg en ondersteuning op onderdelen knelt.
	Ontschotting en integraliteit in de volle breedte van het sociaal domein, zorgt voor toenemende effectiviteit en efficiency.	De kern van deze doelstelling is dat we zorg en ondersteuning aan onze (aandachts)huishoudens bieden, zonder last te hebben van belemmeringen die voortkomen uit wet- en regelgeving en daarmee gepaard gaande financieringsstromen. Een belangrijke stap is gezet met de pilot Integraal intake team, die per 2021 van start ging. Professionals van de SDD (Wmo, Schuldhulpverlening en Participatiewet) voeren samen met de professionals van het Vivera Sociaal Wijkteam de vraagverheldering uit en verkennen integraal de opties van voorliggend aanbod naast maatwerkvoorzieningen. De bedoeling is om samen een aanpak per huishouden te maken, van waaruit de financiering wordt ingezet en niet andersom: dat regelgeving en pakketten bepalend zijn voor het plan. Hiermee verwachten we tot passende ondersteuningsplannen voor meervoudige hulpvragen te komen, waarbij professionals kunnen doen wat nodig is voor het huishouden en we de kosten voor maatwerkvoorzieningen kunnen beperken met de inzet van algemene voorzieningen en het voorkomen van stapelen. Binnen dit budget worden in elk geval gemeentelijke zorgbudgetten (Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet en Jeugdwet gebundeld. In een later stadium willen we ook zorgverzekeraars (Zorgverzekeringswet) en het CIZ (Wet langdurige zorg) aanhaken. Dit vraagt regionale en landelijke inzet.

3.3 Wat hebben we gedaan?

Ambitie: Met goede basisvoorzieningen bieden we onze inwoners de kans om zich te ontplooiën en werken we aan het voorkomen van zwaardere zorg en ondersteuning (preventie).	
Begroting 2021	Realisatie 2021
We werken aan de uitvoering van het lokaal plan 'Gezonde basis voor iedereen' 2020-2023. Daarmee stimuleren we een voorzieningenaanbod en bewustwording in Zwijndrecht, waardoor inwoners langer gezond blijven, mee blijven doen en minder (snell) (gezondheids-)problemen krijgen. Daarbij passen verschillende interventies, zoals: de Gezonde School, Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) aanpak, Ge-	Concreet is in 2021 gewerkt aan verdere implementatie van de rookvrije generatie in Zwijndrecht via de sportverenigingen en speelplekken. Ouderen zijn bezocht voor een huisbezoek in het kader van GIDS en er zijn in samenwerking met de bibliotheek bijeenkomsten voor ouderen georganiseerd. Verder hebben we met 50 professionals van 29 organisaties het lokaal preventieakkoord opgesteld. De volgende stap in 2022 is de uitvoering daarvan.

zond in de Stad (GIDS) aanpak, een Rookvrije generatie en het versterken van de mentale weerbaarheid van jongeren. Voor deze ambitie betekent de coronaperiode dat we een andere uitdaging hebben gekregen: het bereiken van inwoners die minder erop uit kunnen met een (alternatief) aanbod om een gezonde leefstijl te stimuleren, waar bestaande activiteiten minder of niet meer mogelijk zijn binnen coronarichtlijnen.	Ook met JOGG (jongeren op gezond gewicht) hebben we mooie dingen kunnen realiseren. Zo is water drinken gestimuleerd door watertappunten te realiseren bij enkele basisscholen en sportverenigingen. Dit is een ontwikkeling die verder loopt in 2022. Ook is met een brodtrommel boekje kennis verspreid over een gezonde lunch. Zomaar enkele voorbeelden. Vanuit JOGG is er e-learning voeding ontwikkeld voor ouders en kinderen. Vanuit gezonde school is de Jong Leren Eten subsidie ingezet voor een moestuincoach, is er een coronaproof traktatie boekje gemaakt. Er is meegewerkt aan de rotaryrun, als alternatief voor de avondvierdaagse. Er zijn webinars georganiseerd met o.a. Erik Scherder en over de Gezonde Basisschool van de toekomst. Tijdens de 1^e zomerschool is er een diëtiste ingezet voor gezonde leefstijlles en gezonde lunch. Via het sportakkoord is er een mogelijkheid om gratis voedingslessen in te zetten op basisonderwijs. We werken intensief samen met Diverz om ook in de wijk de gezonde aanpak te implementeren
We kunnen van start met de uitvoering van het Sportakkoord dat we in 2020 hebben gesloten. Ook hier vraagt het creativiteit van betrokkenen om activiteiten vorm te geven, zo lang we te maken hebben met beperkingen van de coronaperiode. We gaan van start met veel enthousiasme en betrokkenheid vanuit de 38 deelnemers om via initiatieven de deelname aan sport- en beweegactiviteiten door onze inwoners te stimuleren.	Met het sport- en beweegakkoord hebben we veel initiatieven in gang gezet. Enkele voorbeelden: gratis inloopsprekuren van fysio bij sportverenigingen, Doortrappen gemeente, beweeggroepen gestart met Zwijndrecht Werkt, breed motorische testen (MQ-scan) op 14 scholen ingevoerd, scholingen bij sportclubs. In het kader van sport en bewegen hebben deelnemers van het lokaal sport- en beweegakkoord de krachten gebundeld om sporten en bewegen mogelijk te maken. In het kader hiervan worden een viertal beweegmogelijkheden gerealiseerd. Zo is er een QR-hardlooproute opgeleverd, waarlangs door middel van de smartphone oefeningen op verschillende niveaus kunnen worden uitgevoerd en zijn er callisthenicstoestellen geplaatst aan de Langeraarstraat. Verder zullen in het eerste kwartaal van 2022 beweegvoorzieningen worden geplaatst in het Develpark en in wijk Walburg aan de Schotsetuin. Het doel is de sportdeelname te vergroten, want sport is meer dan bewegen. Het is een basis voor gezondheid, mentale weerbaarheid, sociale activiteiten, vorming en zorgt voor een veilig omgeving.
De VIVERA Sportcoaches en Toppie en Mattie coaches zijn actief om jong en oud te stimuleren tot bewegen en te kiezen voor een gezonde leefstijl.	Tijdens de coronapandemie zag de invulling van het sportprogramma er anders uit. De Vivera sportcoaches organiseerden bijv. de balkonbeweegdag in Heerjansdam, liepen de alternatieve Diabetes challenge bij Groote Lindt. Zij sloten aan bij de GLI (Gecombineerde Leefstijl Interventie) en werden we Doortrappen gemeente: een 12 weken programma waarbij ouderen gestimuleerd worden om gezond en veilig aan het verkeer deel te nemen. Ook waren

	er individuele wandelingen met eenzame mensen toen de sportclubs gesloten waren. De Toppie en Mattie sportcoaches deden naast hun reguliere programma extra inspanning om jongeren aan het bewegen te houden door de organisatie van Summer Games, samen met Diverz, en het organiseren van een sport- en cultuurdag voor de VO-scholen, het ontwikkelen van de Toppie beweegkalender, het organiseren van beweegmomenten in de straat en activeerden 16 klassen om mee te doen aan de rotary run.
We stimuleren deelname aan kunst- en cultuuractiviteiten door Zwijndrechtse inwoners, onder andere via de Toppie en Mattie coaches op scholen. De cultuurmakelaar is aangesteld de culturele sector te versterken met nieuwe evenementen en activiteiten maar vooral door verbindingen te leggen tussen diverse organisaties. In de coronaperiode ondersteunt de makelaar de culturele sector en wordt alternatief aanbod gestimuleerd en ontwikkeld. Zo wordt expositieruimte KunZt bijvoorbeeld (digitaal) ingezet om via kunst en cultuur als middel bewustwording over en werken aan maatschappelijke vraagstukken te stimuleren. We blijven de samenwerking met zowel amateur- als professionele kunstenaars, ondernemers, organisaties en culturele instellingen bevorderen.	Als onderdeel van het preventieve veld, voor verbinding tussen mensen onderling en tussen mensen en organisaties, maar ook omdat goed is voor de ontwikkeling en ontspanning stimuleren we kunst- en cultuuractiviteiten in Zwijndrecht. Onder normale omstandigheden doen we dat onder andere door de inzet van het Toppie Cultuur Programma waarmee we alle basisscholen in Zwijndrecht en Heerjansdam bereiken. Leerlingen krijgen onder schooltijd lessen theater, dans en beeldende vorming en zij kunnen zich inschrijven voor workshops ter verdieping van datgene waarmee ze onder schooltijd hebben kennisgemaakt. Daarnaast faciliteert de cultuurmakelaar de verbinding tussen inwoners (culturele) organisaties en programma's en zoekt aansluiting bij evenementen. Maar in de afgelopen twee jaar stond als gevolg van Corona de culturele sector in Zwijndrecht onder druk. Daarom hebben we veel in andere vorm of extra moeten doen en konden veel reguliere en geplande activiteiten niet doorgaan. De culturele sector heeft voor een lange tijd de deuren moeten sluiten. We hebben daarom geïnvesteerd in de instandhouding van het culturele klimaat en daarmee aan de aantrekkelijkheid van Zwijndrecht en de verbinding tussen inwoners en organisaties. Dat hebben we onder andere gedaan door het Coronapakket Cultuur te ontwikkelen aan de hand van 3 heugels: 1. Overleven (financiële noodmaatregelen voor het voortbestaan van de culturele infrastructuur) 2. Activeren (cultuur mogelijk maken, juist ook binnen de geldende beperkingen) 3. Transformeren en innoveren (duurzame ondersteuningsmaatregelen met het oog op de toekomst). Inmiddels hebben veel culturele organisaties hiervan gebruik gemaakt. Daarnaast hebben we een aantal zaken extra en anders gedaan: Via het Toppie YouTube kanaal en Facebook is er een aanbod geweest voor kinderen. Tentoonstellingen van KunZt zijn gedigitaal aangeboden waaronder de expositie ter ere van 75 jaar Vrijheid en de expo-

	sitie Coronatijd. Bij die laatste expositie is een gesprek georganiseerd tussen jongeren en raadsleden over hun ervaringen in Coronatijd. Lockdown TV is opgezet waarmee we in de Corona-periode digitaal met jongeren uit de onderbouw in gesprek gingen over actuele onderwerpen met gasten aan tafel zoals een IC- medewerkster, de politie en de burgemeester. Inwoners zijn uitgenodigd samen volledig Corona-proof het Zwijndrechtse Cultuurlied ten gehore te brengen.
Met de uitvoering van het 'Lokaal Plan Jeugd', het 'Onderwijsachterstandenbeleid', het 'Brede Schoolbeleid' en de Peuteropvang zetten we in op het optimaliseren van de kansen van kinderen en jongeren. We zetten in op het versterken van de opvoedomgeving door de inzet van lichte instrumenten waarin ontspanning en advies samengaan met hulp en ondersteuning waar nodig. We zoeken ouders en kinderen met vragen op door de professionals in te zetten op natuurlijke vindplaatsen. In 2021 ronden we een evaluatie van het Brede Schoolbeleid af en formuleren we samen met de betrokken partners de aandachtspunten voor de komende periode.	In 2021 is hierin geïnvesteerd door onder andere het realiseren van VVE peuterplekken, de inzet van HBO geschoold personeel in de kinderopvang en extra begeleiding van kinderen met een rugzakje. Daarnaast heeft er in 2021 voor het eerst een Zwijndrechtse Zomerschool plaatsgevonden. Op teldatum 1 oktober maakten 125 kinderen gebruik van het VVE aanbod. Daarnaast hebben 85 kinderen deelgenomen aan de eerste versie van de zomerschool. Door de invloed van corona en de lockdowns is er een intensievere samenwerking ontstaan met onderwijs en kinderopvang. In deze periode kwam het besef dat we met elkaar nog meer kunnen bereiken en meer kunnen betekenen voor kinderen en jongeren in Zwijndrecht. Daarom is in de tweede helft van 2021 met de partners afgesproken om onder aanvoering van een kwartiermaker de transformatie die we hebben ingezet in het sociaal domein te verbreden naar de samenwerking met onderwijs, kinderopvang, Jong JGZ, Bibliotheek en Wijkteam. De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is onder de loep genomen er wordt versterkt door de inzet van 'vaste schakels' per school. Daarnaast is de social scout in 2021 actief geweest op twee basisscholen in Zwijndrecht en heeft zij 128 ouders ondersteund rondom armoede problematiek. Ook zijn we in 2021 gestart met logopedische screenings op de peuterspeelzalen, waardoor er preventief gewerkt kan worden aan logopedische problematiek. In 2021 hebben we de evaluatie van het brede school beleid afgerond. Eind 2021 zijn we samen met het onderwijs en de kinderopvang gestart met een aantal sessies om te bepalen hoe we het brede school beleid toekomstbestendig voort willen zetten.
De uitvoering van de 'Aanpak Laaggeletterdheid' is gericht op het koppelen van zo veel mogelijk laaggeletterden aan passend taalaanbod, het versimpelen van communicatie en het in verbinding met het onderwijsachterstandenbeleid vergroten van taalvaardigheden. In 2020 is een coördinator Laaggeletterdheid gestart, die zich ook in 2021 extra inzet voor het bereiken van laaggeletterden op andere vindplaatsen, onder andere via werkgevers.	Toeiden naar het aanbod: In verband met Corona is in 2020 besloten om de inzet van de coördinator Laaggeletterdheid te stoppen. Door Corona zijn vindplaatsen van laaggeletterden niet te bereiken en veel organisaties hebben andere problemen aan hun hoofd. Versimpelen van communicatie: In het najaar is de campagne "HUH? Wat bedoelt u?" uitgevoerd om bij inwoners op te halen waar onze gemeentelijke communicatie onduidelijk is en

	waar zij tegen aan lopen. Deze opbrengst wordt gebruikt voor de vervolgacties waarbij aangesloten wordt bij het vernieuwen van het Dienstverleningsconcept. Via het nieuwe Dienstverleningsconcept wordt aandacht gevraagd voor de laaggeletterden in Zwijndrecht. Verbinding met onderwijsachterstandenbeleid: In verband met COVID 19 zijn de contacten met het voortgezet onderwijs beperkt geweest. Wel heeft de bibliotheek in 2021 nauwere contacten gelegd met De Sprong en het Loket, om hen te ondersteunen bij een goed leesklimaat op de scholen. De social scout zorgt voor nauwere contacten tussen het basisonderwijs en de bibliotheek en andere taal-aanbieders. De social scout is aangesloten bij het netwerk Taalaanbieders.
Begin 2021 is de evaluatie van het brede integratieprogramma voor statushouders, 'Thuis in Zwijndrecht' gereed. Het programma waarmee we de maatschappelijke en economische integratie van nieuwkomers in Zwijndrecht bevorderen. Een deel van de lopende trajecten voor statushouders zal in 2020 nog niet zijn afgerond en doorlopen in 2021. De resultaten en geleerde lessen zullen we toepassen in de werkwijze die we als gemeente hebben vorm te geven, nu de nieuwe Wet Inburgering per 1 juli 2021 een taak van gemeenten wordt.	Het project Thuis in Zwijndrecht 2018-2020 is in 2021 afgerond en geëvalueerd. De geleerde lessen uit dit project zijn input geweest voor het vorm geven van de nieuwe Wet Inburgering die per 1 januari 2022 ingaat. Zo is de uitvoering van taken op het gebied van inburgering en de Participatiewet zoveel mogelijk in één hand gelegd. Op die manier komen arbeidsparticipatie en inburgering gezamenlijk beter tot resultaten. Ook zal de gemeente nauw betrokken blijven bij de uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering door SDD.
We bereiden de eerste helft van 2021 de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering voor die ingaat per 1 juli 2021.	De ingangsdatum voor de nieuwe Wet Inburgering is opgeschoven naar 1 januari 2022. De gemeenten binnen de Drechtsteden hebben in 2021 samen met de SDD opgetrokken bij de voorbereiding op de nieuwe wet Inburgering. Dit heeft geleid tot een gezamenlijk beleidsplan en de SDD die de uitvoering van de wet grotendeels uitvoert in de verschillende gemeenten. Dit gebeurt zo lokaal mogelijk. De regie op inburgering ligt bij de gemeente.
We stimuleren, bevorderen en waarderen vrijwilligerswerk door ondersteuning van vrijwilligers (georganiseerd en ongeorganiseerd) en –organisaties.	Vanwege de coronamaatregelen kon er geen vrijwilligersfeest plaats vinden. Daarnaast was er ook een wens vanuit de raad om de vrijwilligerswaardering anders in te vullen. Dit heeft erin geresulteerd dat er een oproep is gedaan aan inwoners om vrijwilligers te bedanken middels driehoeksborden. Deze borden zijn met daarop het bedankje door heel Zwijndrecht geplaatst. Daarnaast is er een vrijwilligersglossy gemaakt voor en over vrijwilligers met verschillende interviews en nuttige informatie.
We continueren De Buurtaanpak. In een tiental buurten in Zwijndrecht staat de leefbaarheid onder druk. In 2021 focussen we ons op de Planetenbuurt, BTLS, Schildersbuurt en Leeuwerik en Fazantplein. Ook de overige buurten behouden aandacht. Om de kwetsbaarheid van deze buurten te verminderen, werken we vanuit de projectgroep (Woonkracht10,	Corona heeft grote impact gehad op De Buurtaanpak. De basis van De Buurtaanpak is laagdrempelig contact met bewoners en dat was lastig. Er is extra capaciteit opbouwwerk en wijkteamlid beschikbaar gesteld voor de Buurtaanpak. De extra opbouwerker en wijkteamlid zijn per juli 2021 ingezet om outreachend de buurten in te gaan. Bekende en nog onbekende bewoners worden gevonden en (nog beter) geholpen.

Trivire, Diverz, VIVERA Sociaal Wijkteam en gemeente) samen met sociale partners en bewoners aan integrale maatregelen om de leefbaarheid en (sociale) veiligheid te vergroten. De basis van de Buurtaanpak is bewonersbetrokkenheid, zowel bij het vormgeven van de activiteiten als de uitvoering daarvan.	Doel is om de sociale basis in de wijken te versterken en daarbij zetten we in op preventie: problemen van bewoners zoveel mogelijk voorkomen en eerder signaleren door o.a. actief in te zetten op ‘achter de voordeur’. Om een duurzame verandering in de buurten tot stand te brengen, is het noodzakelijk om een duidelijke sociale structuur te stimuleren die gaandeweg als signaleringsnetwerk en sociaal vangnet gaat fungeren. Om die samenhang te bewerkstelligen, is zowel individuele als groepsgerichte aanpak van bewoners noodzakelijk. Het Buurtlabb Horsmanflat wordt eind 2021 naast ontmoetingsruimte ook gebruikt voor informatie, opleiding en coaching ruimte. Diverse professionals zullen hier gaan werken om laagdrempelig de bewoners van de Kapiteinflats te bereiken en te ondersteunen. Zodra dit concept werkt kunnen de bewoners van de overige buurten gebruik maken van deze diensten. Met bureau Ubachs zijn we gestart met het stimuleren van een nieuwe mentaliteit en positieve gedragsverandering bij bewoners. Intrinsieke motivatie en vertrouwen zijn daarbij de kernwoorden. De uitkomsten en conclusies worden bekrachtigd met een aanpak in de buurten van de wijk Noord. Buurtaanpak en bewoners blijven actief ondanks de beperkingen van Corona. Acties en maatregelen zijn binnen de mogelijkheden uitgevoerd. Zo zijn er bv. weer opruimdagen georganiseerd in Meerdervoort, Schildersbuurt. Sterrenbeeldenbuurt en de Planetenbuurt. Samen met de GGD heeft de Buurtaanpak in juni en november lokale prikacties georganiseerd bij wijkgebouw Xiejezo en Hart van Meerdervoort. Bewoners konden laagdrempelig informatie inwinnen en zich laten vaccineren. Hier hebben bijna 2100 bewoners gebruik van gemaakt. Dit mede dankzij het netwerk van de Buurtaanpak.
---	--

Ambitie: We zien onze inwoners met een zorg- en of ondersteuningsbehoefte en zorgen dat zij de ondersteuning krijgen die nodig is om mee te kunnen doen in de samenleving. Zo licht als mogelijk, maar zo zwaar als nodig	
Begroting 2021	Realisatie 2021
2021 is het tweede jaar waarin de gemeente een integrale opdracht en subsidie verleent aan het VIVERA Sociaal Wijkteam (0-100 team). Hiermee zetten we in op de speerpunten: normaliseren, integraal werken en versterken van de regie lokaal. Met de oprichting van het integrale team komt er één aanspreekpunt dat de uitvoering van het één-gezin-	Met ingang van 2020 ging het 0-100 team, het Vivera Sociaal Wijkteam (VSWT), van start. De professionals van voorheen het CJG/Jeugdteam (18-) en Vivera Wijkteam (18+) werden een integraal team met één herkenbare en laagdrempelige ingang voor informatie, advies en ondersteuning voor inwoners

één-plan-principe coördineert. Ook willen we inwoners met zorg- en ondersteuningsvragen eerder signaleren (preventief) door vanuit het VIVERA Sociaal Wijkteam intensiever samen te werken met partners in het lokale (voor)veld en verwijzers. En hen waar nodig ondersteuning bieden die zoveel mogelijk aansluit bij het dagelijks leven en mogelijkheden van het huishouden. Hiermee willen we kwalitatief goede ondersteuning bieden en de kosten van zwaardere, geïndiceerde zorg en ondersteuning laten afnemen	van alle leeftijden en aanspreekpunt voor maatschappelijke partners. Met dit integrale team hebben we lokaal de basis gecreëerd voor: • Lokaal regievoeren op de zorg en ondersteuning die inwoners ontvangen; • Het '1 huishouden-1 plan-1 regisseur'-principe echt waarmaken; • Sturen op afschalen, normaliseren en demedicaliseren waar mogelijk en vooral de ondersteuning bieden die aansluit bij de doelen en situatie van onze inwoners en die voor hen duurzaam resultaten biedt. • Hiermee beperken van de kosten van gebruik van duurdere maatwerkvoorzieningen. Na het vaststellen van het Transformatieplan Sociaal Domein door de gemeenteraad is er in 2020 en 2021 door het VSWT en gemeente intensief samen opgetrokken om een gezamenlijke ontwikkelagenda neer te zetten om die ambities waar te maken. Vanuit die ontwikkelagenda zijn in 2021 in proeftuinen nieuwe werkwijzen ontwikkeld en geïmplementeerd. Hoogtepunten van 2021 zijn het Lokaal Zorgnetwerk dat we onder lokale regie van het VSWT brachten, de pilot integraal intake team samen met professionals van de SDD en het intensiveren van de samenwerking van jeugdprofessionals met jongerenwerk en onderwijs. Het uitwerken van de ambities in combinatie met alle uitdagingen van coronamaatregelen voor het dagelijks werk en de bemensing van het team, maakt dat de professionals in de afgelopen twee jaar een prestatie van formaat hebben neergezet.
Met de gemeenschappelijke regelingen DG&J (SOJ) en GRD (SDD), realiseren we de mogelijkheden om middelen van geïndiceerde maatwerkvoorzieningen te verschuiven naar algemene voorzieningen die werken zonder beschikking.	In 2020 zijn analyses gemaakt van het zorggebruik op het gebied van jeugdhulp. Enkele vormen van zorg zijn hierin opvallend gebleken. Er is nader onderzoek gestart naar de 24 uurszorg (zorg met verblijf) in de regio en in Zwijndrecht in het bijzonder. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek wordt uitgewerkt welke maatregelen getroffen kunnen worden (verschuivingen maatwerk) om minder van deze 24- uurs zorg in te moeten zetten en jongeren vaker en langer thuis kunnen blijven wonen. Een volgende stap is wat ons betreft om vooral lichte ondersteuning die nu door zorgaanbieders wordt geboden, onder regie van het wijkteam te brengen in plaats van over te dragen (waardoor er minder regie op is). Om dit te kunnen doen moeten we andere afspraken maken in het zorglandschap. Ook de definitie van hulp is hierbij relevant. Oftewel: waar leggen we de grens; wanneer kan je met ondersteuning zelf verder en wanneer ga je over naar zorg? Deze discussie wordt de komende tijd gevoerd met betrekking tot Jeugdhulp.

De partners van het VIVERA Sociaal Wijkteam geven uitvoering aan het Preventief Jeugdbeleid. Hiermee bevorderen we de samenwerking in de jeugdkolom en met de basisvoorzieningen en is de toegang tot de algemene voorzieningen voor inwoners op een eenduidige wijze georganiseerd. De inzet is gericht op laagdrempelige en preventieve hulpverlening om jongeren zo vroegtijdig te helpen en zwaardere zorg te voorkomen.	Met ingang van 2020 is het integraal 0-100 team, het Vivera Sociaal Wijkteam, een feit. Dit gaf in de afgelopen periode een stevige impuls aan verbeterde samenwerking tussen de betrokken professionals. Een belangrijke ontwikkeling voor de toegang rond de doelgroep 18- is de geïntensiverde inzet van het schoolmaatschappelijk werk. Door te werken op de vindplaatsen (scholen) nemen de doorverwijzingen toe. In 2020 en 2021 is gewerkt aan de realisatie van de 'vaste schakel' op school: een vast contactpersoon vanuit het Vivera Sociaal Wijkteam, die gespecialiseerd is in jeugdhulp en voor school beschikbaar is. In 2020 is onderzocht hoe dit het beste in te passen is in de structuren op de scholen. Met als aanleiding de samenwerking in de jeugdkolom hebben we in 2021 resultaten geboekt in de samenwerking met de huisartsen. Er is een samenwerkingsagenda ondertekend en er zijn gesprekken gevoerd en afspraken gemaakt m.b.t. verwijzingen naar zwaardere zorg.
We ondersteunen en waarderen mantelzorgers, zodat zij hun zorg zo goed mogelijk kunnen blijven uitvoeren. We blijven attent op het vinden van onzichtbare mantelzorgers. Aandachtspunten in 2021 zijn het knelpunt van de toenemende behoefte aan respijtzorg versus het beschikbaar gestelde aanbod én het in beeld brengen van de specifieke behoeften van (vaker verborgen) mantelzorgers van mensen met GGZ-problematiek. Per 2021 gaat het verlaagde tegoed op de mantelzorgpas in, onderdeel van de bezuinigingskeuzes van het Herstelplan, en voeren we extra checks in op aanmelding en gebruik van de passen.	De gemeente waardeert haar mantelzorgers via de Vivera mantelzorgpas met een pastegoed van € 40,-. Deze manier van waarderen is een groot succes geworden, ook in 2021. Aan het einde van jaar zijn er 1.250 mantelzorgers die gebruik maken van de pas (50 meer dan in 2020). Helaas kon door de Coronamaatregelen het tegoed niet altijd bij de aangesloten winkeliers/ondernemers besteed worden. Tijdens de dag van de mantelzorg op 10 november hebben de mantelzorgers die ingeschreven staan bij MEE/mantelzorger een presentje gekregen om hen namens de gemeente te bedanken voor hun inzet. Tijdens de week van de jonge mantelzorger is JOMAZO, een Zwijndrechts tijdschrift vol informatie voor en door jonge mantelzorgers uitgebracht. Dit magazine is uitgedeeld aan alle basisschoolleerlingen van groep 7 en 8. En er zijn naar aanleiding daarvan gastlessen georganiseerd. Een succes. Leerkrachten en intern begeleiders gaven aan dat het magazine ze nieuwe kennis en inzichten hebben gegeven. Daarnaast is er voor de jonge mantelzorger in juni door Diverz, MEE mantelzorg en Fitmakers een sportieve dag georganiseerd. Vriend(inn)en waren bij de activiteit welkom. Er hebben ca. 26 jonge mantelzorgers deelgenomen. Voor respijtzorg is het volgende gedaan: • Activiteiten voor mensen met (lichte en beginnende) dementie en hun mantelzorgers • Respijtzorg thuis via ZorgMies • Logeeropvang bij Swinhove Groep • Bij MEE mantelzorg zijn ca. 40 vrijwilligers vanuit Zwijndrecht ingeschreven. Er zijn 8 nieuwe koppelingen aan een mantelzorger gemaakt, waarvoor de vrijwilliger respijt(zorg) verleent (regel-

	maatjes). Voor het werven van nieuwe vrijwilligers wordt samengewerkt met Zwijndrecht voor Elkaar (Diverz). • Het ondersteunen en ontlasten van mantelzorgers, o.a. door advies en ondersteuning via mantelzorgconsulenten en het VSWT. • Bij de indicatie van maatwerk Wmo (o.a. huishoudelijke ondersteuning en dagbesteding) is steeds meer rekening gehouden met draagkracht de mantelzorger. Dit ervaren wij als een goede ontwikkeling. Het onderzoek naar de persona mantelzorger van een GGZ'er om meer zicht te krijgen op de behoeften van deze mantelzorger bevindt zich in de eindfase. De ondersteuningswensen zijn in kaart gebracht en die worden besproken met zorgaanbieders ten behoeve van herkenning en draagvlak. Vanwege de Coronamaatregelen heeft het onderzoek vertraging opgelopen. De resultaten worden in het eerste kwartaal van 2022 verwacht.
We optimaliseren via het lokale plan 'Een plek voor iedereen' de lokale infrastructuur voor inwoners met GGZ-problematiek die in de wijk (komen) wonen (onder andere cliënten beschermd thuis). Na een vertraagde start in 2020 als gevolg van het provinciaal toezicht en vervolgens de corona lockdown, zijn we in 2021 op stoom met onder meer: de introductie van Buurtcirkels, een extra GGZ inloop-locatie, ondersteuning voor mantelzorgers en versterking van het VIVERA Sociaal Wijkteam met een GGZ-expert.	In 2021 zijn verschillende producten uitgevoerd door onze partners met in de meeste gevallen mooie resultaten. De eerste buurtcirkel loopt succesvol en heeft op individueel niveau tot resultaten geleid. De persona (voorbeeldpersoon) voor een GGZ-mantelzorgondersteuner is ontwikkeld en we kunnen 2022 bekijken hoe we die mantelzorger kunnen ondersteunen. De aanvulling van het wijkteam met GGZ-experts werkt kennis vergrotend en de outreachende werkwijze heeft zwaardere zorg voorkomen. Met briefadressen geven we thuislozen weer een bestaan in de systemen en daarmee perspectief op een betere toekomst.
Ook zullen we aan de slag kunnen met de bevindingen van verkenningen naar: een betere verbinding met huisartsen, een bij Zwijndrecht passende terugvalvoorziening en kansen voor het versterken van verbindingen tussen GGZ-aanbieders en het lokale voorveld.	De samenwerking met huisartsen is verstevigd. En met resultaat: in 2021 is de samenwerkingsagenda ondertekend en hebben de eerste veel belovende gesprekken plaatsgevonden. De terugvalvoorziening voor mensen met GGZ-problematiek, ook onderdeel van het bod aan de regionale agenda huisvesting kwetsbare groepen, is nog in ontwikkeling. Op basis van een haalbaarheidsstudie wordt nu bekeken welke locatie de beste (betaalbare) plek is.
In het kader van wonen met zorg hebben we eind 2020 een koers bepaald in onze ambitie om te komen tot een evenwichtige samenstelling van onze woningvoorraad én de opgave die we hebben om kwetsbare groepen te huisvesten. Onze lokale opgaven positioneren daarbij in het regionaal verband waarvan ons woningaanbod onderdeel is. We voeren deze koers in 2021 uit.	Op basis van de in 2020 bepaalde koers hebben we een bod aan de regionale agenda huisvesting kwetsbare groepen gedaan. Het gaat daarbij om 5 woonzorg producten in Zwijndrecht die gericht zijn op preventie, tijdelijke huisvesting en op mensen met een lichte ondersteuningsvraag. Enkele voorzieningen uit dat bod zijn in 2021 al in gebruik genomen, zoals de logeerwoning en het tijdelijk wonen in 12 flexwoningen. Verder is de voorziening woontraining voor jongeren en housing first gerealiseerd

In 2021 heeft de uitvoering van de aanpak Kindermishandeling drie speerpunten: • Het VIVERA Sociaal Wijkteam wordt aangevuld met een professional die geschoold is door Veilig Thuis en een vraagbaak, adviseur en schakel is voor professionals (o.a. vanuit onderwijs en kinderopvang). De professional pakt vragen en zorgsignalen op en schakelt met VT bij complexe situaties en daadwerkelijke meldingen van kindermishandeling. Onderdeel van deze rol is om ervoor te zorgen dat de kinderen waar het over gaat bij het VSWT en bij VT in beeld blijven. • De trainingen meldcode kindermishandeling/huiselijk geweld voor professionals zetten we voort. En we blijven met onze partners in gesprek over de toepassing ervan in Zwijndrecht. Met als doel om de signaleringsfunctie in Zwijndrecht te versterken en met elkaar de zorg en ondersteuning te bieden die nodig is. • We onderzoeken een verbreding van de aanpak naar huiselijk geweld, omdat kindermishandeling en huiselijk geweld in veel gevallen hand in hand gaan. Medio 2022 komt uit dit onderzoek een voorstel voor een integrale aanpak. We houden samen met het VIVERA Sociaal Wijkteam en Veilig Thuis in de gaten of de Coronacrisis leidt tot een stijging van het aantal meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Waar nodig komen we met voorstellen tot intensivering van de aanpak in 2021.	In het Vivera Sociaal Wijkteam zijn meerdere professionals aanwezig die expertise hebben op het gebied van Veiligheid. Er zijn korte lijnen met Veilig Thuis en vindt er tweemaandelijks afstemming plaats. Daarnaast wordt er in de pilot Veilig Opgroeien is Teamwerk intensief samengewerkt. In 2021 zijn er weer verschillende trainingen voor professionals gerealiseerd. Deze hebben zowel live als digitaal plaatsgevonden. In 2021 is de aanpak kindermishandeling geëvalueerd en gepresenteerd aan de Gemeenteraad. Er is voor gekozen om een aantal onderdelen van deze aanpak in 2022 voort te zetten en in 2022 een nieuw beleidsplan te schrijven, waar de aanpak, afhankelijk van de keuzes van de nieuwe gemeenteraad, wordt verbreed naar 'huiselijk geweld'. Er is door het NSCR landelijk onderzoek gedaan naar het effect van COVID-19 op de Veilig Thuis meldingen. De data die voor dit onderzoek is gebruikt loopt van 2019 tot en met mei 2021. Over het aantal meldingen in onze regio wordt aangegeven dat deze wettelijk fluctueren, maar is er op dit moment nog geen verband met COVID-19 zichtbaar. Wel is er een verschuiving zichtbaar in personen die meldingen bij Veilig Thuis doen tijdens lockdown periodes. Zo doen vaker omstanders (zoals burens) een melding, maar neemt het aantal meldingen van de sociale omgeving wat af. Dit is te verklaren doordat omstanders meer thuis zijn, zij meer dingen zien en horen en daardoor eerder gaan melden. Daarnaast zijn sociale activiteiten beperkt waardoor de sociale omgeving minder ziet en hoort en dus ook minder zal melden. Het beeld uit onze regio komt nagenoeg overeen met het landelijk beeld. In 2021 zijn er in totaal 628 meldingen gedaan van huiselijk geweld en er zijn 276 adviesvragen gesteld. Er zijn in totaal 519 meldingen gedaan van kindermishandeling en er zijn 230 adviesvragen over kindermishandeling gesteld. De NSCR zet haar onderzoek voort. Hierdoor komt er ook een beeld van de data na mei 2021. Dit is interessant voor onze regio, omdat wij vanaf mei een toename in het aantal meldingen zien.
In het kader van het landelijk programma Sociaal domein in Zwijndrecht door de gemeente samen met het Rijk, SDD en Movisie een onderzoek “Weet Wat je Kan” uitgevoerd naar de problematiek van mensen met een licht verstandelijke beperking (lvb). De conclusies vormden de basis voor een pilot om deze mensen lichte levensondersteuning te bieden. Voor de uitvoering van de pilot heeft het ministerie van VWS een subsidie ter beschikking gesteld aan de gemeente Zwijndrecht, waarmee vier (parttime) lifecoaches zijn aangetrokken om mensen met een lvb een laag intensieve, structurele ondersteuning te bieden om beter zelfstandig te kunnen deelnemen	In het kader van het thematraject “Weet Wat je Kan” is in 2019 door het ministerie van VWS een budget toegekend voor het ontwikkelen en uitvoeren van een tweejarige pilot om 'lichte levensondersteuning' in te zetten in de vorm van lifecoaches voor mensen met een lichtverstandelijke beperking. De lifecoaches onderhouden zogenoemde “waakvlamcontacten” met deze mensen. We verwachten mogelijke problemen eerder te signaleren, te stabiliseren en – indien nodig – op te schalen. Door de coronamaatregelen duurde het tot na de zomer voordat we daadwerkelijk van start konden gaan met de betrokken instellingen en cliënten. Inmiddels zijn 39

aan de samenleving. In de uitvoering wordt nauw samengewerkt met de SDD (afdeling Begeleiding en participatie) en het speciaal onderwijs. De pilot heeft een looptijd twee jaar en wordt gevolgd en geëvalueerd door onderzoeksbureau MOVISIE.	cliënten gekoppeld aan een life-coach en gestart. In 2022 verwachten wij meer te kunnen vertellen over de resultaten.
--	--

Ambitie: Inwoners met complexe zorg- en ondersteuningsvragen bieden we de ondersteuning die nodig is, een maatwerkaanpak, normaliseren en demedicaliseren staan daarbij centraal	
Begroting 2021	Realisatie 2021
Met de inzet van zorgmariniers verbeteren we de effectiviteit van zorg- en ondersteuning aan huishoudens met de meest complexe problematiek. De zorgmariniers zetten zich in om met betrokken partners te komen tot een doorbraak voor het huishouden en werken tegelijkertijd aan het terugdringen van maatschappelijke kosten. De inzichten die zij opdoen op basis van deze casuïstiek gebruiken we om het systeem van zorg en ondersteuning te verbeteren. In hun eerste periode hebben de zorgmariniers meer inzicht verschaft in waar complexe casuïstiek vastloopt op schotten tussen organisaties, regelgeving of in de samenwerking. Als resultaat hiervan voeren we in 2021 onder andere het Lokaal Zorgnetwerk lokaal uit in plaats van regionaal, waardoor we veel meer regie kunnen voeren op de ondersteuning van inwoners met complexe casuïstiek. Ook worden diverse nieuwe huisvestingsoplossingen in ontwikkeling gebracht. In 2021 is de verbinding tussen de domeinen zorg en veiligheid een speerpunt van de zorgmariniers, omdat daar het verschil gemaakt kan worden bij de meest complexe problematiek.	In 2021 werden nieuwe huisvestingsoplossingen voor crisissituaties gerealiseerd die door de zorgmariniers zijn geïnitieerd. Waaronder de pilot Housing First; een flexibele schil van tijdelijke huurwoningen via de Leegstandswet voor inwoners in prangende situaties, waarbij wonen als substituut voor zorg dient en binnen een jaar uitzicht op zelfredzaamheid is. Maar ook ondersteunende mogelijkheden voor inwoners met huisvestingsproblematiek, zoals een briefadres bij welzijnsorganisatie Diverz. Voor een specifieke doelgroep, namelijk de thuisloze inwoners van de gemeente, om een start te maken om hun leven opnieuw op te pakken. In 2022 zal de verbinding tussen de domeinen zorg en veiligheid een speerpunt van de zorgmariniers worden, omdat steeds duidelijker wordt dat daar het verschil gemaakt kan worden bij de meest complexe problematiek.
Samen met de SDD en het VIVERA Sociaal Wijkteam starten we een pilot 'integraal intake team' lokaal om te ontschotten tussen regelingen en organisaties. Samen met de SDD en het VIVERA Sociaal Wijkteam starten we een pilot 'integraal intake team' lokaal. Professionals van de SDD (Wmo, Schuldhulpverlening en Participatiewet) haken aan bij het VIVERA Sociaal Wijkteam. Het team voert samen de vraagverheldering uit en opties van voorliggend aanbod nagaan naast maatwerkvoorzieningen. Hiermee verwachten tot passend ondersteuningsplan voor de hulpvraag te komen en de kosten voor maatwerkvoorzieningen te kunnen beperken met de inzet van algemene voorzieningen.	Met de koppeling van professionals van het Vivera Sociaal Wijkteam en professionals van de SDD in de proeftuin 'Integraal intake team' begin dit jaar, is een volgende grote stap gezet naar het integreren van de toegang (één loket benadering) tot zorg en ondersteuning. Op dit moment is de werkwijze een pilot, waarin professionals voor inwoners die met een meervoudige vraag aankloppen, gezamenlijk de vraagverheldering oppakken en een passend ondersteuningsplan opstellen. Er wordt één regisseur aangewezen. De eerste ervaringen laten zien dat dit in ieder geval minder stapeling van voorzieningen betekent en een logischer volgorde waarin aan vragen wordt gewerkt. De pilot moet nog worden geëvalueerd, maar we gaan er nu al van uit dat deze werkwijze blijft en

	ook in de andere Drechtsteden-gemeenten zal worden uitgerold.
--	---

(Verplichte) beleidsindicator	Nulmeting	Realisatie 2021	Doel 2021	Doel 2022
Absoluut verzuim per 1000 inwoners 5-18 jaar; Leerplichtige en/of kwalificatiejongere die niet op een school of instelling staat ingeschreven	1	0,94% (6 jongeren in totaal)	Lager of gelijk aan 0,94% (6 jongeren)	Lager of gelijk aan 0,94%
Relatief verzuim per 1000 inwoners 5-18 jaar; jongere staat wel ingeschreven op school maar gedurende bepaalde tijd lessen/praktijk niet volgt	16,46	5,9% (37 jongeren totaal)	Lager of gelijk aan 12,16%	Lager of gelijk aan 12,16%
Voortijdig schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	2,1	2,2%	Lager dan 2,6%	Lager dan 2,6%
Niet sporters; % niet wekelijks sporten bevolking 19 en ouder **	52,4	58 24% van de bevolking is als gevolg van Corona minder gaan sporten.	Lager dan nulmeting	Lager dan nulmeting
% Jongeren met delict voor de rechter	1,38	1% (2020)	Lager dan nulmeting (Geen cijfers over 2019 bekend)	Lager dan nulmeting
% Alle jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ***	13,44%	13,7 (tweede half jaar 2020)	Lager dan 16,65% (tweede half jaar 2019)	Lager dan 16,65%
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming t.o.v. alle jongeren	1,5	1,4% (tweede half jaar 2020)	Lager dan 1,8%	Lager dan 1,8%
% Jongeren met jeugdreclassering tot 18 jaar die een maatregel door rechter dwingend opgelegd hebben gekregen (2 ^e helft 2018)	0,5	0,5% (tweede half jaar 2020)	Lager dan 0,6% (2019)	Lager dan 0,6%
Cliënten met maatwerkarrangement Wmo per 1000 inwoners	66	99 (Eerste half jaar 2021)	Lager dan 70 (2019)	Lager dan 70

Verbonden partijen	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)	Vanuit de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd wordt een bijdrage geleverd aan een gezonde basis voor iedereen. De DG&J voert daartoe namens de gemeente een aantal taken uit zoals het instellen en in stand houden van een gezondheidsdienst en de uitvoering van wettelijke taken vanuit de Wet publieke gezondheid het gaat dan om onder andere om ziektepreventie (jeugdgezondheidszorg), gezondheidsbescherming (rijksvaccinatieprogramma) en gezondheidsbevordering.
Serviceorganisatie Jeugd/ Stichting Jeugdteams ZHZ (DG&J)	Vanuit de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en jeugd – onderdeel Serviceorganisatie Jeugd wordt een bijdrage geleverd aan het bieden van de juiste zorg en ondersteuning aan inwoners met een (complexe) zorg- en ondersteuningsvraag. Dit doen zij onder andere door middel van de contractering van en inkoop bij zorgaanbieders die jeugdhulp bieden. Daarnaast contracteren zij het jeugdteam dat lokaal in Zwijndrecht ondersteuning biedt en het voorportaal is voor zwaardere zorg.
Sociale Dienst Drechtsteden	Vanuit de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden – onderdeel Sociale Dienst Drechtsteden wordt een bijdrage geleverd aan het bieden van de juiste zorg en ondersteuning aan inwoners met een (complexe) zorg- en ondersteuningsvraag. Dit doen zij onder andere door het bieden van WMO Maatwerkvoorzieningen, het uitvoeren van het minimeleidend en het uitvoeren van de Participatiewet.

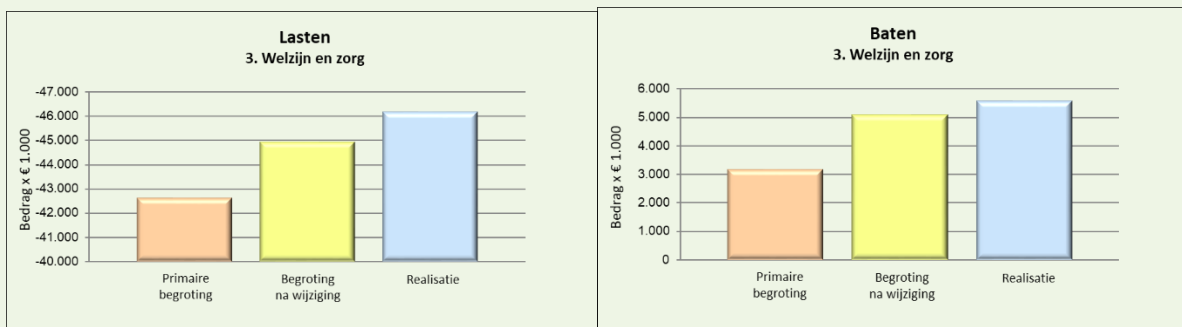
Uitgebreide informatie over alle Verbonden partijen van de gemeente Zwijndrecht treft u aan in de betreffende paragraaf.

3.4 Wat heeft het gekost?

Programma 3 Welzijn en zorg	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-42.627	2.526	-40.101	-44.662	3.197	-41.465	-45.821	3.698	-42.122	-1.159	501	-657
Mutaties reserves	0	658	658	-295	1.904	1.610	-377	1.896	1.519	-82	-8	-90
Resultaat	-42.627	3.184	-39.443	-44.956	5.101	-39.855	-46.197	5.594	-40.603	-1.241	493	-748

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

Programma 4. Veiligheid en leefomgeving

4.1 Inleiding

Een Zwijndrecht waar het fijn is om te wonen, verblijven en werken. Dát is waar we continue aan werken. Nu corona het leven zo anders maakt is dit alleen maar belangrijker geworden. Het afgelopen jaar hebben we heel wat werk verzet op het gebied van veiligheid en een prettige leefomgeving!

Veiligheid blijft prioriteit

Voor veiligheid is ook in 2021 veel aandacht geweest. De aanpak van bijvoorbeeld woninginbraken is gecontinueerd en ook de aanpak van ondermijning is prioriteit gebleven. Er is steeds meer aandacht voor ondermijnende criminaliteit. Dit doen we als organisatie samen met onze partners en zullen dit in de toekomst blijven intensiveren. Naast bewustwording zijn preventie en handhaving daarbij belangrijk. In 2021 is de capaciteit voor handhaving fors vergroot en is de organisatie van dit team overgeheveld van een regionale samenwerking naar de Gemeente Zwijndrecht.

Fijn om buiten te zijn

De openbare ruimte heeft veel invloed op het leven van mensen. Het is de directe leefomgeving en bepaalt voor een groot deel wat inwoners en bezoekers van Zwijndrecht vinden. In de visie voor de openbare ruimte, die we in 2021 hebben opgesteld, is opgenomen hoe de buitenruimte er in de toekomst uit moet zien. Sociale doelstellingen realiseren door het gebruik van de openbare ruimte is misschien niet het eerste waar je aan denkt, maar de openbare ruimte zorgt voor verbinding onderling en is daarom bij uitstek een goed instrument om in te zetten voor sociale doelstellingen.

De doelstelling van de hernieuwde visie is dat inwoners graag in de openbare ruimte willen verblijven. Kort gezegd, inwoners vinden het fijn om buiten te zijn in Zwijndrecht. Met die insteek zijn er in 2021 een groot aantal speelplekken vernieuwd. We hebben gezorgd voor een schone openbare ruimte waar vergroening voorop staat. Dit is niet alleen belangrijk voor nu, maar ook voor de toekomst. Duurzame thema's zoals klimaatadaptatie en energie hebben het afgelopen jaar een grote rol gespeeld in het denken en handelen van de gemeente. Daarbij komt ook dat er steeds vaker de keuze wordt gemaakt voor beleefbaar groen in plaats van enkel kijkgroen.

Bij alle keuzes staat voorop dat Zwijndrecht de directe leefomgeving toekomstbestendig moet zijn. Want ook volgende generaties moeten kunnen genieten van een schoon en veilig Zwijndrecht!

4.2 Wat hebben we bereikt ?

Ambities	Doelstellingen	Realisatie 2021
Veilig wonen	We verbeteren de veiligheid en veiligheidsbeleving van inwoners.	We zien het totale aantal misdrijven in Zwijndrecht teruglopen. Van 1728 misdrijven in 2019, naar 1618 in 2020 en 1424 in 2021. Daarbij is de trend dat vooral de klassieke criminaliteit (woninginbraken, auto-inbraken) flink afneemt. De cybercrime en de horizontale criminaliteit nemen toe. Horizontale fraude is fraude die

		zich afspeelt tussen burgers onderling (marktplaatsfraude, identiteitsfraude, WhatsApp fraude). De aanpak van ondermijning is in 2021 steeds belangrijker geworden. Drugshandel, witwassen, uitbuiting en cybercrime zijn voorbeelden van criminele activiteiten die de samenleving ondermijnen en die de rechtsorde aantasten. Dit soort criminaliteit is over het algemeen niet zichtbaar op straat, maar het ondermijnt wel de normale en wettelijk gang van zaken in onze samenleving. Bij het aantreffen van een hennepkwekerij in een woning of bedrijfspand treedt de burgemeester altijd op en wordt het pand gesloten. In 2021 is dat zes keer gebeurd. Ook in 2021 hebben we ons – samen met onze partners – goed voorbereid op de jaarwisseling om problemen in de aanloop naar en tijdens de jaarwisseling te voorkomen. Ook dit jaar gold een landelijk vuurwerk-verbod en golden beperkingen vanwege Covid-19. De jaarwisseling is relatief rustig verlopen. Helaas is er wel veel schade in de openbare ruimte aangebracht.
	Bij rampen en crises handelen we effectief door een goed georganiseerde crisisorganisatie.	2021 stond nog steeds in het teken van COVID-19. Er is lang gewerkt in een crisisstructuur. Hiermee is de pandemie in Zwijndrecht zo effectief mogelijk bestreden. Zowel lokaal als regionaal in samenwerking met de Veiligheidsregio. Naast COVID-19 zijn er verschillende incidenten geweest waar-

		bij de crisisorganisatie is ingezet. Denk hierbij aan enkele grote branden waarvan één gelinkt aan de vergisontvoering en de impact van de moord op een inwoner van Zwijndrecht. Iedere inzet is geëvalueerd en verbeterpunten zijn ingevoerd. De goede dingen zijn behouden. Verder is het Gemeentelijke Coördinatie Centrum dat operationeel wordt bij (grotere) incidenten) verhuisd van de brandweerkazerne naar het gemeentehuis en gemoderniseerd. De officier van dienst Bevolkingszorg heeft de beschikking gekregen over een nieuw piketvoertuig.
Prettig wonen	De openbare ruimte is schoon. We dringen overlast van afval en hondenpoep terug.	In 2021 is zwerfafval bestrijding een belangrijk aandachtspunt. In 2021 hebben we werk gemaakt van het zwerfafvalvrij houden van de openbare ruimte. Dit is gedaan door onder andere het oppakken van meldingen, het aanpakken van hotspots en het opruimen van het afvalbakken areaal. Het schoonhouden van de openbare ruimte doet de gemeente niet alleen. Zo worden ook bepaalde gebieden in Noord en Kort Ambacht schoon gehouden door Zwijndrecht Werkt. We houden de directe omgeving van ondergrondse containers zo schoon mogelijk. Dit gebeurt middels de inzet van het crashteam van HVC. Daarnaast rijden de BOA's regelmatig mee met HVC om op te treden tegen bijzet afval. In opdracht van de gemeente zet HVC de hondenpoepzuiger in op overlast gevende locaties. Daarnaast zijn er een tweetal

		omheinde honden losloopgebieden gerealiseerd.
	We brengen door het sturen van parkeergedrag, vraag en aanbod in evenwicht.	Bij integrale herinrichtingsprojecten wordt gezocht naar een balans tussen groen en parkeren. De wensen van bewoners worden daarin meegenomen.
	De openbare ruimte is groen. Waar mogelijk vergroenen we en stimuleren we daartoe.	In 2021 is gewerkt aan het vergroenen van de openbare ruimte. Dit hebben we onder andere gedaan door het realiseren van geveltuintjes en bij herinrichtingen beplantingsvakken te vergroten. Op plekken waar steen lag komt dit niet automatisch terug, maar wordt kritisch gekeken of we het oppervlakte openbaar groen kunnen vergroten. Ook is een actie georganiseerd waarbij bewoners van de Sterrenbuurt gratis beplanting voor in de tuinen kregen. Deze actie zette ook in op het verwijderen van verharding, waarbij het puin gelijk afgevoerd werd. Er is een winactie voor de bewoner met de groenste tuin opgezet, met als doel om vergroening van particuliere tuinen te stimuleren.
	We zorgen ervoor dat de kwaliteit van de openbare ruimte zoveel mogelijk aansluit bij de wensen van bewoners.	In 2021 hebben we uitvoering gegeven aan het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) 2018-2021. Het onderhoud in de openbare ruimte heeft plaatsgevonden volgens het vastgestelde kwaliteitsniveau. Eind 2021 is het nieuwe IBOR-plan opgeleverd.
Een duurzame openbare ruimte	We zorgen voor een openbare ruimte die voorbereid is op de toekomst.	Nieuw voor oud voldoet niet meer. We werken aan een duurzame en klimaat adaptieve openbare ruimte. Een voorbeeld van een klimaatbestendig project dat in 2021 is uitgevoerd/opgestart is de Jeroen Boschlaan. Hier is een systeem aangelegd om water te bergen,

		is met het groenplan sterk ingezet op biodiversiteit en is nagedacht hoe de openbare ruimte uitnodigend kan worden gemaakt om in te verblijven en te bewegen.
Een bewuste (toekomstige) generatie	We zetten versterkt in op bewustwording van de jonge generatie en werken aan een samenhangend programma voor onze drie Natuur- en Milieueducatie (NME)-locaties: Weetpunt, Kiboehoeve, Hooge Nesse.	Als onderdeel van het programma duurzaamheid hebben we een nieuw natuur- en duurzaamheidseducatie beleid opgezet. Hiermee willen we jongeren en volwassenen bewust maken van verschillende duurzaamheidsthema's. Om dit te bereiken is er een uitvoeringsagenda opgesteld. Hiervoor blijven we ook samen werken met de verschillende vrijwilligers in Zwijndrecht.

4.3 Wat hebben we gedaan ?

Ambitie: Veilig Wonen	
Begroting 2021	Realisatie 2021
We blijven de wijkpreventieteams onverminderd ondersteunen in hun taak. We organiseren een veiligheidsdag en we houden bewustwordingscampagnes voor doelgroepen.	Onze wijkpreventieteams vormen een vaste waarde in onze samenleving. Een grote groep vrijwilligers is dagelijks actief. Zij zijn de ogen en oren in de wijken. De veiligheidsdag is in 2021 niet doorgegaan vanwege de Covid maatregelen.
We zetten extra boa-capaciteit in voor de aanpak van ondermijning en heling en ook voor de aanpak van kleine ergernissen.	De capaciteit voor handhaving is in 2021 fors toegenomen. Daarbij is de organisatie van dit team overgeheveld van een regionale samenwerking naar de gemeente zelf. Hiermee is er meer directe sturing op de prioriteiten in Zwijndrecht. Wij maken zoveel mogelijk gebruik van de extra Boa capaciteit voor de aanpak van ondermijning.
Ondermijningssignalen worden beoordeeld en - indien mogelijk - worden met partners, intern en of extern, acties ondernomen al dan niet in samenwerking met het RIEC.	In 2021 hebben wij de aanpak van ondermijning verder vormgegeven om een vuist te maken tegen de georganiseerde criminaliteit. Het uitvoeren van controles heeft vertraging opgelopen door de coronacrisis. Signalen die aan het licht komen zijn wel opgepakt. De crisis heeft daar geen invloed op gehad. Vanuit de gelden van het landelijke ondermijningsfonds hebben we voor expertise en ondersteuning gebruik gemaakt van het Regionale

	Operationeel Bestuurlijke Team (ROBT). Zij ondersteunen ons bij de bewustwording van onze medewerkers en partners op dit domein.
We gaan aan de slag met het aanpakken van de meest overlast gevende locaties op het gebied van (verkeers-)veiligheid.	We hebben het Noordpark afgesloten voor autoverkeer. Daarnaast hebben we autoparkeerplaatsen en fietsparkeerplaatsen gemaakt. We hebben maatregelen genomen zodat spelende kinderen niet meer in aanraking komen met brommers, fietsers en scooters bij het Sweelinckplantsoen. We hebben een mooie plantenhaag neergezet om te voorkomen dat spelende kinderen het fietspad op rijden. We hebben de Dorpsstraat in Heerjansdam leefbaarder gemaakt. Door snelheid remmende maatregelen te realiseren beperken we dat er te hard wordt gereden. Dit is een mooie samenwerking geweest met de Dorpsraad.
We continueren de verkeersacties ter verbetering van de verkeersveiligheid rondom onderwijsinstellingen. Daarnaast gaan we acties organiseren bij locaties waar voertuigen onvolgende stoppen voor overstekende voetgangers, zoals bij ouderencentra en winkelcentra.	We hebben een verkeersveiligheidsactie georganiseerd bij de Julianaschool. We wijzen ouders op hun gedrag en motiveren hen om het juiste gedrag te vertonen in het verkeer. Daarnaast organiseren wij oversteeklessen voor de kinderen. Eind 2021 waren meer acties bij basisscholen gepland. Helaas was dit vanwege COVID-19 niet mogelijk. We hopen deze acties begin 2022 in te halen. Daarnaast hebben we een oversteekactie uitgevoerd bij het zebrapad aan de Laan van Walburg en de Swanendrift ter hoogte van de looproute richting winkelcentrum Walburg. Auto's werden staande gehouden en uitgelegd waarom stoppen voor het zebrapad belangrijk is. We hebben (oudere) voetgangers helpen oversteken. Mogelijk breiden we deze acties in de toekomst uit.
We blijven in gesprek met ProRail in het kader van veiligheid op en rondom het spoor en het emplacement Kijfhoek.	Met betrekking tot Kijfhoek en het goederenvervoer is Zwiindrecht goed vertegenwoordigd in de regiobijeenkomsten met betrekking tot herziening van het basisnet Spoor. Specifiek voor Kijfhoek is er geïnvesteerd in de samenwerking met de Inspectie Leefomgeving en Transport, de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid en het Waterschap Hollandse Delta en is er een verscherpt toezicht plan Kijfhoek opgesteld. Daarnaast is er in oktober 2020 overeengekomen met verschillende partijen, waaronder het ministerie, dat er calamiteitenwegen worden aangelegd op Kijfhoek en blusvoertuigen wor-

	den aangeschaft voor de spoorzone om bij calamiteiten adequaat het incident te kunnen bestrijden. De uitwerking hiervan is in volle gang.
Wij organiseren een lobby in het kader van Basisnet Spoor en hoogfrequent spoor. Wij verwerken de geschikte veiligheidsvoorschriften in het bestemmingsplan Stationskwartier om op een verantwoorde wijze te kunnen bouwen.	Voor de lobbydossiers rondom de ondertunneling van de A16 en de dedicated goederenlijn is er in 2021 krediet ter beschikking gesteld door uw raad om een onderzoek te verrichten naar de (on)mogelijkheden hiervan. Beide dossiers hebben grote potentie voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Zwijndrecht wanneer deze infrastructuur ondergronds Zwijndrecht zal passeren. We werken in dit onderzoek nauw samen met de gemeente Dordrecht en hebben overleg met de Brabantse steden. Daarnaast is er een klankbordgroep waar vertegenwoordigers van het ministerie van I&W, Provincie Zuid-Holland, ProRail en het Havenbedrijf Rotterdam aanwezig zijn om de (tussentijdse) resultaten te voorzien van feedback. Om dergelijke grote inpassingen te rechtvaardigen is draagvlak nodig bij omliggende buurgemeenten en andere overheden. Via samenwerkingen en de klankbordgroep proberen we dit realiseren. In het bestemmingsplan Stationskwartier zijn de veiligheidsvoorschriften in een aparte regeling opgenomen. De bouw mogelijkheden zijn gemaximaliseerd en er is rekening gehouden met vluchtroutes.
We ontwikkelen de crisisorganisatie (regionaal) door en blijven oefeningen organiseren.	In 2021 zijn er 22 oefenmomenten georganiseerd voor de crisisorganisatie in Zwijndrecht en ruim 40 voor de regionale (ZHZ) organisatie. Regionaal is ruime aandacht besteed aan praktische zaken als bezetting, actualiseren en ontsluiten belangrijke informatie zoals bereikbaarheidsgegevens en planvorming.

Ambitie: Prettig Wonen	
Begroting 2021	Realisatie 2021

We dringen overlast door honden(-bezitters) terug en bieden voldoende gebruiksmogelijkheden voor honden(-bezitters). We evalueren de pilot met twee omheinde hondenspeelplekken.	In opdracht van de gemeente zet HVC de hondensoepzuiger in op overlast gevende locaties. Daarnaast zijn er een tweetal omheinde honden losloopgebieden gerealiseerd. Overlast door honden(-bezitters) heeft de aandacht van het team handhaving en is een prioriteit in het Jaarplan handhaving 2021-2022.
We geven verder uitvoering aan ons beleid 'inzameling en verwerking huishoudelijk afval', zoals de invoering van GFE-inzameling bij hoogbouw en voltooiën van restafval op afstand. We bereiden ons voor om vervolg te kunnen gaan geven aan het beleidsplan.	In 2021 is het beleid inzameling en verwerking huishoudelijk afval (2016) voortgezet. - Voorbereiding en plaatsing GFE-cocons (1 ^e fase) bij hoogbouwcomplexen - Voorbereiding op voltooiën restafval op afstand (realisatie in 2022) Voor de toekomst zijn er ook belangrijke stappen gezet. - Richtinggevend plan van aanpak grondstoffenbeleid, opgesteld en besluitvorming (vastgesteld gemeenteraad d.d. 25 mei 2021) - Grondstoffenbeleidsplan 2022-2025, opgesteld en besluitvorming (vastgesteld gemeenteraad d.d. 14 december 2021)
We ontwikkelen mobiliteitsbeleid, gebaseerd op het STOMP-principe, waarbij de prioriteit gaat van eerst Stappen, dan naar Trappen, vervolgens naar Openbaar Vervoer en dan pas naar Personenwagens. Hierbinnen ontwikkelen we parkeerbeleid, waarin we onder andere aandacht hebben voor het beperken van de overlast van geparkeerde voertuigen.	Uw gemeenteraad heeft op 14 december 2021 het geactualiseerde GVVP vastgesteld waarin wordt ingezet op het STOMP-principe. Aan de hand van verschillende modules worden maatregelen ondernomen om het beleid uit te voeren.
We zorgen voor een groene openbare ruimte door verder uitvoering te geven aan het integraal groenbeleid 'Groen Leeft' en de daarbij behorende uitvoeringsagenda.	Er zijn op verschillende plekken bomen en heesters geplant. Ook is een bestek aanbesteedt voor de renovatie van plantvakken. Door vertraging in het proces, is het niet gelukt om in het najaar van 2021 aan te planten: dit wordt begin 2022 gedaan. Op een veld (voorheen intensief gazon) in het Molenvlietpark is 2000 m ² Miscanthus aangeplant. Dit vangt veel CO ₂ af en versnipperd materiaal kan gebruikt worden als mulchlaag in nieuwe plantvakken.
We richten speelplekken opnieuw in en betrekken daar actief onze inwoners bij (bijvoorbeeld via de nieuwe applicatie Speeltuinchef). In het bijzonder is er aandacht voor het vergroenen van speelplekken en het creëren van informele speelruimte via speelpruiken (zonder formele toestellen). In 2021 zijn veel speeltoestellen en ondergronden aan vervanging toe, bijvoorbeeld	In 2021 is het hoogst haalbare NL Terreinlabel behaald bij de renovatie van speelplek Walraven van Hallstraat. Hier mogen we als gemeente erg trots op zijn. Op het moment van schrijven wordt nog een speelplek, Geerestein, getoetst op het NL Terreinlabel. In Heerjansdam en Zwiindrecht zijn de eerste informele speelplekken aangebracht. Verder zijn veel plekken gerenoveerd en waar mogelijk is natuurlijk spelen het uitgangspunt geweest. De skatebaan

vier speelplekken in Heerjansdam, twee speelplekken met potentie voor het NL Terreinlabel en het skatepark in het Molenvlietpark.	staat, omwille door technische tegenvallers, op het moment van schrijven nog in de bouwhekken.
We actualiseren het beheerplan buitensportaccommodaties en het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (2018-2021).	Eind 2021 zijn het nieuwe IBOR en het beheerplan buitensportaccommodaties opgeleverd.
We geven uitvoering aan (beheer)plannen: het integraal beheerplan openbare ruimte, het gemeentelijk rioleringsplan, het gemeentelijk verkeer- en vervoersplan, het beheerplan buitensportaccommodaties en het beheerplan begraaftplaatsen (en het geven van gelegenheid tot de bouw van een crematorium).	Op verschillende locaties is groot asfaltonderhoud uitgevoerd, voorbeelden hiervan zijn Beethovenlaan, Burgemeester van 't Hoffweg, Grevelingen, Admiraal de Ruijterweg en Lindtsebenedendijk fietspad. De openbare verlichting is onder andere vervangen aan de Staatsliedenbuurt, Verzetsheldenbuurt, Maasboulevard e.o. en Bloemenbuurt-Zuid. In 2021 heeft groot en klein onderhoud aan bruggen plaatsgevonden waaronder aan fietserstunnel Burgemeester Slobbelaan, Burgemeester van 't Hoffweg, Oostkeetshaven en de Beethoven brug over de Devel. Plekken waar de bestrating in 2021 volledig is vernieuwd zijn: Schaepmanlaan, Talmaplantsoen, Henegouwen, Boshuizen, Valkhof, Binnenhof, Bockhof, Kampuizen, Emminkhuizen en De Hupse.
We monitoren de kwaliteit van de openbare ruimte door te schouwen op beeldkwaliteit.	We monitoren de kwaliteit zelf door maandelijks te schouwen op beeldkwaliteit. Vier keer per jaar wordt dit ook door een externe partij gedaan. Uit de resultaten blijkt dat we voldoen aan de vastgestelde kwaliteitsniveaus. Aandachtspunten zijn bepaalde hotspots en de onkruidbestrijding in beplanting gedurende het groeiseizoen.
We hebben een overzicht gemaakt van de meest storende plekken in de openbare ruimte en we pakken deze gefaseerd aan.	In 2021 zijn verschillende maatregelen uitgevoerd van de top 25 meest storende locaties. Het gaat hierbij om de volgende locaties: <i>Verkeer</i> We hebben het Noordpark afgesloten voor autoverkeer. Daarnaast hebben we autoparkeerplaatsen en fietsparkeerplaatsen gemaakt. We hebben maatregelen genomen zodat spelende kinderen niet meer in aanraking komen met brommers, fietsers en scooters bij het Sweelinckplantsoen. We hebben de Dorpsstraat leefbaarder gemaakt. Door snelheid remmende maatregelen te realiseren beperken we dat er te hard wordt gereden. Dit is een mooie samenwerking geweest met de Dorpsraad.

	<i>Hondenpoep</i> Met hondenpoepzakjes en gronduitingen hebben we hondenpoep voorkomen in de Willem van Oranjelaan. <i>Afval</i> We hebben afval voorkomen rondom winkelcentrum Walburg. We hebben binnen het project afvalbakken geplaatst met oog voor de looproute van de scholieren. We hebben afval voorkomen rondom winkelcentrum Noord. We hebben binnen het project afvalbakken geplaatst met oog voor de looproute van de scholieren. We hebben afval voorkomen bij de vrachtwagen parkeerplaats bij de Lindtsedijk/Uilenkade. We hebben afvalbakken geplaatst. Inmiddels is de hele parkeerplaats niet meer in gebruik en is het probleem uit de lucht. <i>Overlast voertuigen op recreatieterrein</i> We hebben bij de Ijsbaan aan de Molenweg een hek geplaatst om overlast van quads, scooters, etc. te voorkomen. We hebben daarmee een veilige omgeving gecreëerd voor recreanten.
We faciliteren inwoners die zelf actief zijn om hun leefomgeving prettig te maken middels PAK AAN!.	In 2021 hebben we 34 initiatieven gefaciliteerd via PAK AAN! Vanwege covid-19 zijn dit er iets minder dan voorheen. Dit geldt vooral voor evenementen of andere sociale initiatieven. Naast bovengenoemd aantal zijn er een aantal initiatieven die zijn opgestart in 2021, maar nog moeten worden afgerond in 2022.
We handelen meldingen over de openbare ruimte af via het meldingsysteem Fixi. We evalueren de afhandeling en voeren verbeterpunten door.	Inwoners weten het nieuwe meldingsysteem Fixi goed te vinden. In 2021 is er een toename waarneembaar in het aantal meldingen. Over het algemeen zijn inwoners tevreden over de afhandeling van meldingen. Momenteel loopt er een professionaliseringsslag rondom Fixi. Met verschillende medewerkers wordt hieraan gewerkt om de service voor inwoners te verbeteren en de afhandeltermijn te versnellen.

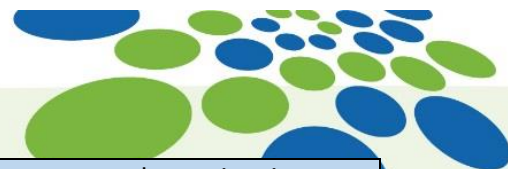
Ambitie: Een duurzame openbare ruimte	
Begroting 2021	Realisatie 2021
Bij inkoop en aanbesteding is duurzaamheid (klimaatadaptatie, circulariteit en energietransitie) een speerpunt.	Duurzaamheid is een belangrijk criterium bij aanbestedingen. Zo wordt er bijvoorbeeld ge-

	vraagd naar hergebruik van materialen. Bij rioolvervangingsprojecten wordt rekening gehouden met een ruimtereservering voor het toekomstig warmtenet. In het ontwerp en uitvoering is minder verharding toegepast indien mogelijk, wat ruimte biedt voor meer groen en biodiversiteit. Ook worden er plannen gemaakt om de milieu impact van de werkzaamheden te beperken.
Bij ontwikkeling van woningbouw worden randvoorwaarden meegegeven over energieneutraliteit, groen, circulariteit en klimaatadaptatie.	In het programma duurzaamheid zijn de duurzaamheidsambities vastgelegd. Er wordt gewerkt aan verschillende uitgangspunten voor bouwprojecten. Ook is het convenant klimaatadaptief bouwen ondertekend. Het convenant geeft handvatten voor klimaatadaptief bouwen.
We geven uitvoering aan de concept Regionale Energiestrategie (RES), het Energieakkoord Drechtsteden, de Transitievisie Warmte 1.0 en de Zwijndrechtse Energieagenda.	In 2021 zijn de Regionale Energiestrategie Drechtsteden en de Transitievisie warmte 2021 vastgesteld door uw raad. De energieagenda is vervangen door het programma duurzaamheid. Met de provincie zijn voorbereidingen getroffen om goed te kunnen adviseren over initiatieven voor zon op land in het uitwerkingsgebied Kijfhoek en de restruimten. Het uitnodigingskader wordt begin 2022 opengesteld. Daarnaast zijn projecten opgepakt op het gebied van energiebesparing en duurzame energie bij particulieren en bedrijven. Voorbeelden zijn de voucheracties voor particulieren, woningscans in Walburg, maar ook de lancering van de duurzame bedrijvenroute. Parallel aan de uitvoering bereiden we ons lokaal en regionaal voor op het inrichten van een adequate organisatie nu we steeds meer van beleid naar uitvoering gaan.
We bereiden ons voor op de aanleg van een warmtenet.	In 2021 zijn de voorbereidingen getroffen om een warmtenet mogelijk te maken in onder andere Walburg en Kort Ambacht. In totaal gaan er 1.347 woningen van de woningcorporaties van het aardgas af. Hiervoor hebben de woningcorporaties een contract afgesloten met HVC. Er is een Bestuursopdracht gestart om een wijkuitvoeringsplan op te stellen. Vanuit de provincie hebben we een subsidie ontvangen voor de voorbereiding van het wijkuitvoeringsplan. Hierdoor kunnen we extra expertise inzetten en benodigde onderzoeken mee betalen. Daarnaast ondersteunt de provincie ons met een analyse van de knelpunten/aandachtspunten om het project verder te helpen. Om helemaal van aardgas af te stappen is ook een

	duurzame warmtebron nodig. Afgelopen jaar hebben we samen met het warmtebedrijf HVC gekeken naar een geschikte locatie voor de duurzame warmtebron. In 2022 gaan we verder met deze ontwikkeling. Ook hebben we een deel van ons eigen vastgoed onderzocht en daar routekaarten voor gemaakt. Op deze manier hebben we in beeld wat er nodig is om het vastgoed aardgasvrij te maken. Daarnaast zijn ook uitgangspunten opgesteld om in het Stationskwartier het warmtenet te verankeren. Dit is een strategisch belangrijke locatie voor de uitrol van het warmtenet. Lastig blijft dat voor warmte marktwerking geldt en dat het opleggen van een warmtenet juridisch en financieel heel zorgvuldig moet plaatsvinden.
In het kader van mobiliteitsbeleid zoeken wij naar mogelijkheden om te komen tot vermindering van verharding.	In het parkeerbeleidsplan (onderdeel van het GVVP) is opgenomen dat waar aantoonbaar een overschot aan parkeerplaatsen(verharding) is deze wordt omgevormd naar bijvoorbeeld meer groen. Dit zal gecombineerd worden uitgevoerd met het investeringsprogramma openbare ruimte.
We maken een programma duurzaamheid, waarin we onze ambities op alle duurzaamheidsthema's (energie, groen/biodiversiteit, circulair, klimaat) beschrijven.	In 2021 is het programma duurzaamheid vastgesteld door de raad en zijn we begonnen met het uitvoeren van het programma duurzaamheid.

Ambitie: Een bewuste (toekomstige) generatie	
Begroting 2021	Realisatie 2020
We werken aan synergie tussen organisaties die zich bezighouden met natuureducatie, milieu en groenbeheer.	In het NDE-beleid, dat onderdeel is van het programma duurzaamheid, wordt hier aandacht aan besteed. Zo is een online platform gecreëerd waar al het NDE-aanbod van de verschillende organisaties samenkomt. Daarnaast zijn in 2021 twee organisaties samengevoegd tot één organisatie om nog beter samen te kunnen werken. Ook bekijken we deze thema's per NDE-locatie. Een mooi voorbeeld is het kwartaaloverleg dat ontstaan is tussen alle organisaties en partners die samenwerken rondom deze thema's op de Hooze Nese.
We continueren onze samenwerking met SUS ateliers van de Hogeschool Rotterdam en andere vooruitstrevende organisaties om te komen tot voorbeeldprojecten in Zwijsdrecht.	In 2021 is de bouw van het Natuureducatief centrum op de Hooze Nese afgerond, onder andere met studenten van de Hogeschool Rotterdam. Daarna is op deze locatie nog ruimte geboden voor prototypes van de studenten.

	Momenteel loopt er geen ander project in Zwijndrecht. Wel blijven we in contact met onderwijsinstellingen voor het aanbieden van stageplaatsen voor studenten.
Via Natuur- en Milieu Educatie en duurzaamheidscommunicatie streven wij ernaar meer bewustwording en handelingsperspectief te realiseren, bijvoorbeeld rondom het scheiden van afval.	In 2021 hebben we naast het opstellen van een nieuw natuur- en duurzaamheidseducatiebeleid gewerkt aan een duurzaamheidsnieuwsbrief en de website zwijndrechtgaatduurzaam.nl . Deze middelen stellen ons in staat om onze inwoners te voorzien van informatie om zo meer bewustwording te creëren rondom de duurzaamheidsthema's.
We betrekken het onderwijs bij de proeftuin aardgasvrij Walburg.	We hebben geen subsidie gehad voor de proeftuin aardgasvrij. Hierdoor gaat de transitie naar aardgasvrij in Walburg op een ander tempo door. Via natuur-en duurzaamheidseducatie proberen we het onderwijs mee te nemen in de energietransitie. Het nieuwe duurzaamheidseducatiebeleid is ook zo opgesteld dat het nu ook het thema energietransitie opneemt in de uitvoering. Zo hebben we in de aanvraag voor de Regeling reductie energiegebruik woningen (RREW) ook energiebespaarlessen opgenomen als activiteit. We hebben scholen benaderd met de vraag of zij hieraan willen deelnemen. Kinderen leren dan door middel van verschillende leuke activiteiten het belang van energie besparen en waarom we de energietransitie gestart zijn.

(Verplichte) beleidsindicator	Nulmeting	Realisatie 2021	Doel 2021	Doel 2022
Verwijzing Halt (aantal per 1.000 jongeren) (2020)*	12	12 (2020)	Gelijk of lager	Gelijk of lager
Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners) (2019)*	1	1 (2021)**	Gelijk of lager	Gelijk of lager
Geweldmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners) (2019)*	3,9	3,6 (2021)**	Gelijk of lager	Gelijk of lager
Diefstallen uit woning (aantal per 1.000 inwoners) (2019)*	1,2	1 (2021)**	Gelijk of lager	Gelijk of lager
Vernielingen en beschadigingen openbare ruimte (2019)*	4,8	3,7 (2021)**	Gelijk of lager	Gelijk of lager
Omvang fijn huishoudelijk restafval (kg/inwoner) (jaarrekening 2019)*	204	220 (2020)	Minder dan 200	Minder dan 160
Hernieuwbare elektriciteit (%) (2019)*	3.3	3.3 (2019)	5%	Hoger

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

*De gemeente heeft niet of beperkt directe invloed heeft op deze cijfers, maar we volgen ze wel nauwlettend om na te gaan of aanvullende beleid nodig is ter ondersteuning. Daarom zijn ook geen cijfermatige doelstellingen opgenomen.

** Bron data Politie 2020/2021

Verbonden partijen	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
GR Veiligheids-regio ZHZ	De gemeenschappelijke regeling heeft tot doel de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen op regionaal niveau te integreren, met behoud van lokale verankering, bestuurlijk en operationeel. Het doel is een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.
GR Omgevingsdienst ZHZ	De Omgevingsdienst voert in mandaat voor de gemeente een aantal wetten uit, zoals de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer, de Wet geluidhinder, de Wet bodembescherming en de Wet natuurbescherming. De Wabo milieutaken, in hoofdzaak vergunningverlening, toezicht en handhaving, worden jaarlijks vastgelegd in een jaarprogramma. De Omgevingsdienst verricht daarnaast voor de gemeente adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid en voert projecten uit op het gebied van milieu en ruimte. De Omgevingsdienst is mede ondertekenaar van het Energieakkoord Drechtsteden.
GR Drechtsteden	De gemeenschappelijke regeling Drechtsteden draagt bij aan dit programma door het opstellen van regionaal beleid op deze gebieden, bijvoorbeeld verkeer en vervoer, duurzaamheid en energietransitie. Ook het adviseren over en het ontwerpen en voorbereiden van civieltechnische werken, het voeren van projectleiding en het houden van toezicht op de werken behoort tot de werkzaamheden. De Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden gaat verder als samenwerking voor de dienstverlening op het sociaal domein. We zetten in op het versterken van de lokale grip en directere vertegenwoordiging van de inwoners van Zwijndrecht.

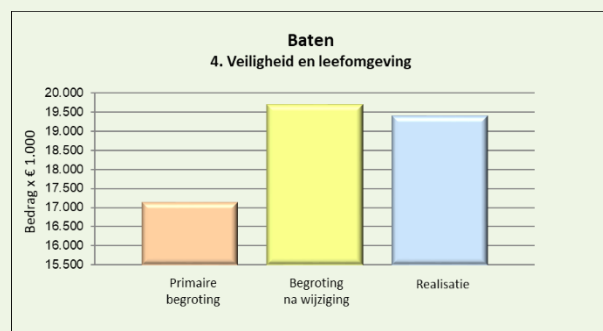
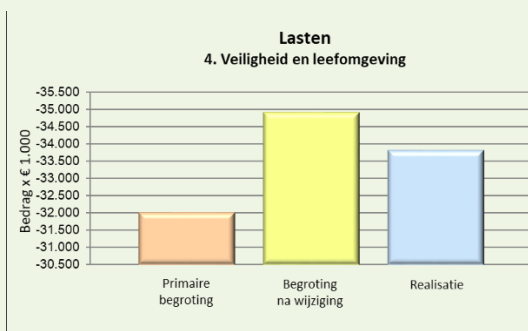
Uitgebreide informatie over alle Verbonden partijen van de gemeente Zwijndrecht treft u aan in de betreffende paragraaf.

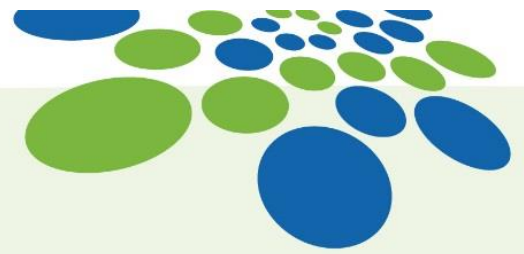
4.4 Wat heeft het gekost?

Programma 4 Veiligheid en leefomgeving	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-31.783	16.384	-15.399	-33.524	17.203	-16.322	-32.513	17.065	-15.448	1.011	-137	874
Mutaties reserves	-249	759	510	-1.406	2.519	1.113	-1.321	2.349	1.028	84	-170	-85
Resultaat	-32.032	17.143	-14.889	-34.930	19.721	-15.209	-33.834	19.414	-14.420	1.096	-307	789

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

Programma 5. Dienstverlening en bestuur

5.1 Inleiding

Ook voor onze dienstverlening was het jaar 2021 weer een bijzonder jaar. Hoewel medewerkers meer gewend zijn geraakt aan vrijwel het gehele jaar verplicht thuis te werken, staat het thuiswerken wel onder druk. We staan het liefst ook fysiek dichtbij de inwoner of ondernemer. We kunnen stellen dat over het algemeen de dienstverlening gewoon door gegaan is. Door op afspraak te werken konden we de drukte aan de balies goed reguleren en voldeden we aan de beperkende maatregelen. En door meer onlinediensten aan te bieden konden veel inwoners en ondernemers goed en snel geholpen worden. Op dit vlak liggen er nog wel kansen die we kunnen en moeten pakken. In 2022 stellen we onze visie op dienstverlening vast. Met de uitvoering van deze visie willen onder meer het vertrouwen dat inwoners, ondernemers en instellingen in de gemeente hebben verder vergroten. Dit blijft voor ons een belangrijke doelstelling.

Samenlevingsgericht werken

Onze samenlevingsgerichte manier van werken hebben we in 2021 doorgezet. Een werkwijze waarbij we trachten samen met inwoners, ondernemers en partners te kijken naar wat zij daadwerkelijk van de gemeente nodig hebben. Waar heeft de gemeente een taak of een rol, en hoe kunnen we deze rol of taak het beste ten gunste van het algemeen belang dienen? Het algemeen belang dienen is in de praktijk niet altijd even eenvoudig. De samenlevingsgerichte werkwijze blijft dan ook een belangrijk speerpunt. Daarnaast gaan we onze communicatie verbeteren en meer toespitsen op wat leeft in de samenleving door te luisteren, signalen op te pakken en hier actief op te reageren. Uw raad heeft een participatieladder opgesteld en er zijn diverse bijeenkomsten geweest om inwoners en ondernemers te betrekken bij de ontwikkelingen in hun buurt. Maar we kunnen nog meer en beter, en zullen daar in 2022 met u het gesprek over voeren.

Dienstverleningsconcept

We streven naar een gemeentelijke dienstverlening die klantvriendelijk, transparant en efficiënt is georganiseerd voor al onze inwoners en ondernemers. Dienstverlening is niet alleen het visitekaartje van de gemeente, maar draagt ook bij aan de realisatie van de beleidsdoelen van de gemeente. Veel van onze diensten kunnen via verschillende kanalen (de balie, de website of telefoon) geregeld worden. De samenleving en technologische toepassingen ontwikkelen zich razendsnel. Drie jaar geleden waren we nog niet eens bekend met Microsoft Teams en nu vinden we "hybride werken" al gewoon. Er zijn veel (ook wettelijke) ontwikkelingen op het vlak van informatisering en automatisering. Deze ontwikkelingen noodzaken ons om onze informatievoorziening te verbeteren en beter/meer gebruik te maken van (bekende) informatie over onze inwoners en ondernemers om hen (nog) beter te bedienen. In 2021 hebben we het landschap van informatisering en automatisering in beeld gebracht en beoordeeld waar versterking benodigd is (op strategisch en tactisch niveau). Via de kadernota is er budget toegekend om vanaf 2022 onze informatievoorziening te borgen en te versterken. Goede dienstverlening vraagt om een goede informatievoorziening. We willen keer op keer de verwachtingen overtreffen. Vanuit de Dienstverleningsvisie komen we in 2022 met voorstellen om onze dienstverlening te verbeteren. Zo hebben we de ambitie om van het gemeentehuis een écht huis van en voor de samenleving te maken. Een gebouw waar burgers, ondernemers, bestuurders, partners en ambtenaren elkaar ontmoeten en met elkaar in verbinding komen. Hier vinden de mooie gesprekken plaats. Hier ontstaat nieuwe energie, groei, en aandacht voor elkaar en nieuwe samenwerkingen. Hier is altijd een luisterend oor.

We zijn ons ervan bewust dat een goede dienstverlening alleen niet voldoende is. De complexiteit van de samenleving en (algemene) regelgeving veroorzaakt ook knelpunten. We bieden dan ook hulp aan een ieder die vastloopt in het woud van regels, procedures en instanties. Begin 2022 hebben we voor deze inwoners en ondernemers onder andere ook een fysiek loket ingericht.

Regionale samenwerking

In 2021 hebben we de transitie van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) vorm gegeven en af weten te ronden. De GRD gaat verder als een GRD op het sociaal domein, waarbij lokale raden weer meer zelf aan zet komen. In 2022 komen er daarom op het sociaal domein meer beleidskeuzes richting Zwijndrecht waar de raad over moet besluiten.

De onderdelen van de GRD die gaan over het Service Centrum, de Belastingdienst en het Ingenieursbureau Drechtsteden zijn overgegaan naar de gemeente Dordrecht. Voor de eerste twee gaan de taken voor de komende 4 jaar "as is" over. Daarbij gaan we met Dordrecht samen blijvend werken aan verbetering van de dienstverlening en kosten efficiency.

Met het Ingenieurs Bureau hebben we nieuwe afspraken gemaakt. We stappen af van de afnameverplichting. We maken samen goede afspraken over inzet, prijzen en ontwikkeling. We zijn op deze manier flexibeler om per situatie de beste oplossing te zoeken, binnen of buiten het IBD.

5.2 Wat hebben we bereikt?

Ambities	Doelstellingen	Realisatie 2021
Een goede relatie tussen de samenleving en de politiek	We behartigen de belangen van onze inwoners, bedrijven en partners goed.	Evenals in 2020 lag er weer een groot accent op communicatie over de coronacrisis. Naast het communiceren over richtlijnen en maatregelen en over mogelijkheden voor het aanvragen van steun, ging het vooral om aandacht voor elkaar. Zowel de gemeenteraad, het college van B&W als de organisatie lieten zich daarin niet onbetuigd met gezamenlijke en persoonlijke (digitale) activiteiten. De burgemeester was en is daarbij het boegbeeld met onder meer een wekelijkse nieuwsbrief in het Stadsnieuws, videofilmjes en podcasts. Op tal van terreinen is via communicatie en participatie bijgedragen aan meer aandacht voor elkaar. Mooie voorbeelden zijn onder meer het vrijwilligersplatform Zwijndrechtvoorelkaar en de

		digitale winkelstraat Zo Zwindrecht.
	We handhaven excellente dienstverlening.	De dienstverlening heeft in 2021 wederom vooral online en telefonisch plaatsgevonden. Baliebezoeken zijn in beperkte mate gecontinueerd, op afspraak en onder voorwaardelijke voorzorgsmaatregelen. Onze dienstverlening moet 100% op orde zijn. Het afgelopen jaar hebben we door Covid-19 het aantal baliebezoeken tot het minimum moeten beperken. We zijn volledig op afspraak gaan werken. Er is veel nadruk gelegd op het verder ontwikkelen van de online-dienstverlening. We hebben tevens voorbereidingen getroffen voor de "1-loketbenadering".
	We gaan proces- en zaakgericht werken	Sinds een aantal jaar werken we met het Klant-, Zaak- en archiefsysteem <i>InProces</i> . Onder-tussen kunnen we steeds meer zaken digitaal verwerken. De doorontwikkeling van het systeem vindt al werkende weg plaats.

5.3 Wat hebben we gedaan?

Ambitie: Een goede relatie tussen de samenleving en de politiek	
Begroting 2021	Realisatie 2021
Samenlevingsgericht werken is een belangrijk uitgangspunt. Eén van de effecten van samenlevingsgericht werken is een (in de ogen van de inwoners) betere responsiviteit van de gemeente. En dat leidt tot meer vertrouwen.	In de Dienstverleningsvisie die wij willen vaststellen staat het "samenlevingsgericht werken" centraal. In 2021 hebben we de nodige voorbereidingen getroffen om te komen tot een Dienstverleningsvisie. Vanuit deze visie gaan we een gezamenlijke "drive" vinden om werkend vanuit de bedoeling het vandaag beter te doen dan gisteren en van échte meerwaarde te zijn voor de samenleving. Het vertrouwen in ons (de overheid) is de laatste jaren afgenomen. Belangrijke determinanten van vertrouwen zijn responsiviteit en beeldvorming. Deze twee factoren krijgen daarom

	een prominente plaats in de Dienstverleningsvisie. Als we kijken naar de klanttevredenheid zijn burgers over het algemeen tevreden onze geboden dienstverlening.
We geven een impuls aan de communicatie over onze doelstellingen, bijvoorbeeld door onze communicatie nog meer toe te spitsen op de doelgroep. We informeren onze inwoners over belangrijke resultaten (bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, vertrouwen, betaald parkeren, afvalinzameling, Vivera Sociaal Wijkteam, jeugdzorg, et cetera). Onze (telefonische) bereikbaarheid blijft achter bij onze doelen en gaan we hier in 2021 werk van maken. Tevens dient de communicatie richting belanghebbenden te verbeteren en gaan we het gebruik van moderne communicatiemiddelen monitoren (mobiele apparaten, sociale media, WhatsApp, chat, enzovoorts).	Tegelijkertijd was er aandacht voor communicatie en participatie over onderwerpen en projecten die 'gewoon' doorliepen. Een interne werkgroep Participatie heeft geïnventariseerd welke digitale mogelijkheden de gemeente heeft om de samenleving – ondanks de beperkende maatregelen – te betrekken bij beleid en uitvoering. Welke middelen hebben we tot onze beschikking, welke missen we nog? Conclusie was dat we al veel middelen tot onze beschikking hebben, maar dat een online platform voor interactie een belangrijke aanvulling kan zijn op offline participatie. Enkele voorbeelden die we al doen, zijn de overleggen en bewonersbijeenkomsten via MS Teams, de mogelijkheid om te abonneren op het Stadsnieuws per mail, online enquêtes zoals voor jongeren t.a.v. een skatebaan en een omgevings-app zoals voor openbare ruimte Walburg.
Burgers ondernemen steeds vaker zelf actie in hun omgeving. Ze bedenken een oplossing voor het onderhoud van speeltuinen of de groenvoorziening. Hierdoor veranderen de verhoudingen tussen overheid en burgers. Een verandering die niet meer weg te denken is uit onze netwerksamenleving.	Ook in 2021 hebben we burgerparticipatie gestimuleerd waarbij we steeds de participatieladder hebben toegepast (bijvoorbeeld bij het Masterplan voor Ditztrikt Noord, de Wijkwens, het skatepark, en de speeltoestellen in het Develpark). We laten echter nog onvoldoende zien hoe we de participatieladder inzetten. Volgend jaar gaan we dit in beeld brengen.
In het proces "verstandig versterken" (commissie Deetman) zetten we duidelijk onze lijn neer dat we alleen de samenwerking opzoeken bij gedeelde (urgente) maatschappelijke opgaven of daar waar we door gezamenlijk optreden meer voor elkaar krijgen. Dit werken we verder uit in de transformatie sociaal domein waar we inzetten op meer lokale grip en in discussies omtrent de groeiagenda. We trekken hierin samen op met de raad richting de diverse collegeconferenties.	De transitie van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) hebben we in 2021 afgerond. Dit betekent dat de GRD verder gaat als de GR op het sociaal domein, waarbij lokale raden weer meer zelf aan zet komen. In 2022 komen er daarom op het sociaal domein meer beleidskeuzes richting Zwijndrecht waar de raad over moet besluiten. Op het niveau van dienstverlening werken we samen met Dordrecht aan verbetering van de kwaliteit en efficiëntie.
We monitoren het gebruik van moderne communicatiemiddelen (mobiele apparaten, sociale media, WhatsApp, chat, enzovoort).	De telefonische bereikbaarheid wordt gemeten door het callcenter en blijft door corona en het thuiswerken achter. De servicenorm van 80% is in 2021 niet behaald. Uit de monitoring is gebleken dat er een bereikbaarheid is geweest van 63,9 % gemiddeld. Wij onderzoeken welke maatregelen getroffen kunnen worden om de servicenorm te halen.

	De inwoners en ondernemers weten de gemeente goed te vinden, zeker ook via social media. We gaan de interactie via social media dan ook in 2022 verbeteren door actiever en vaker met inwoners in gesprek te gaan.
We bieden hulp aan een ieder die vastloopt in het web van regels, procedures en instanties (de gemeente als meest nabije overheid).	De dienstverlening van het Team Sociaal Raadslieden is in 2020 verbreed en is er ondertussen ook invulling gegeven aan de doelstellingen van het 'Hulploket Vraagwijzer' en er wordt samengewerkt in de pilot "Adviespunt Scheiden, Kind en Ouder" (SKO). Onder invloed van de COVID maatregelen hebben de activiteiten sinds maart veelal telefonisch en online plaatsgevonden. De fysieke contacten zijn in beperkte mate gecontinueerd, op afspraak en onder voorwaardelijke voorzorgsmaatregelen. In 2021 hebben de sociaal raadslieden 1437 klantcontacten gehad. Dat zijn er 114 meer dan het jaar daarvoor.
We intensiveren de inzet ten aanzien van privacy, gegevensveiligheid en de landelijke aanpak van adres- en identiteitsfraude.	De ENSIA-zelfevaluatie en -audit 2020 voor informatieveiligheid werd begin 2021 met succes afgerond. De ENSIA zelfevaluatie over 2021 is uitgevoerd en wordt in de eerste helft van 2022 afgesloten met een audit. De resultaten lijken goed vergelijkbaar te zijn met die over 2020. Naar aanleiding van de privacy jaarrapportage 2019 van de Functionaris Gegevensbescherming Drechtsteden en wetswijzigingen met impact op privacy aspecten van onze werkprocessen, is ingezet op het aantoonbaar voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Het gaat om het uitvoeren van privacy impact assessments, actualiseren van beleid en werkinstructies, het vergroten van bewustwording bij medewerkers en het treffen van maatregelen ter bescherming van de privacy van inwoners, ook in de samenwerking met onze partners. Met de Landelijke aanpak adresfraude (LAA) hebben we het afgelopen jaar samengewerkt om de kwaliteit van de Basisregistratie persoonsgegevens (BRP) te verbeteren. Om identiteitsfraude te voorkomen zijn de medewerkers van het team publiekscontacten op een speciale wijze getraind en is er apparatuur aangeschaft waarmee identiteitsdocumenten gescand kunnen worden om te bezien of ze echt zijn of vals.

Voor de Verkiezingen in 2021 houden we rekening met extra kosten in verband met Corona. Voor een veilige stembusgang zijn extra locaties, mensen en materialen nodig.	De Tweede Kamer Verkiezingen van 17 maart 2021 zijn volledig "Coronaproof" georganiseerd. De verkiezingen zijn gehouden op drie dagen. Op maandag 15 en dinsdag 16 maart kon er vroegtijdig gestemd worden. Kiezers boven de 70 jaar hadden de mogelijkheid om per brief hun stem uit te brengen. Om deze verkiezingen goed te laten verlopen zijn er maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat het voor kiezers veilig is om te gaan stemmen en het voor stembureauleden veilig is om het werk te doen in de stemlokalen. Er zijn meer stembureaus ingericht en er zijn meer stembureauleden en tellers ingezet. De stembureaus zijn ingericht zodat er 1,5 meter afstand gehouden kon worden en dat er voldoende ventilatie was. Ook zijn er looproutes gemaakt, kuchscheren geplaatst en mondneusmaskers, desinfecterende middelen en plastic handschoenen aangeschaft.
We stellen steeds meer producten digitaal beschikbaar en leveren hulp en/of maatwerk waar nodig.	Mede onder invloed van de COVID-beperkingen is de ontwikkeling en het gebruik van online dienstverlening in 2021 versneld gerealiseerd. Producten als een verhuizing, rijbewijs, geboorteaangifte, en diverse BRP uittreksels kunnen burgers online aanvragen.
We werken integraal en efficiënt samen met onze partners binnen 1 zaakstelsel.	Sinds een aantal jaar werken we met het Klant-, Zaak- en archiefsysteem <i>InProces</i> . Ondertussen kunnen we steeds meer zaken digitaal verwerken. De doorontwikkeling van het systeem vindt al werkende weg plaats. In 2021 hebben we het Klant-, Zaak- en Archiefstelsel "Inproces" verder ontwikkeld. Het is voor inwoners en ondernemers mogelijk om meer producten online aan te vragen. Naast de veel gevraagde producten als BRP-uittreksels, verklaring naamgebruik, eigen verklaring en rijbewijs is het nu ook mogelijk om een verhuizing door te geven of aangifte van een geboorte te doen. Uitvaartondernemers kunnen door middel van e-herkenning ook een overlijden via de website doorgeven.
We hebben aandacht voor integer handelen en gaan bewust om met de middelen en informatie die we tot onze beschikking hebben. We trainen onze medewerkers en bestuur zodat de bewustwording op dit gebied toeneemt. We bespreken dilemma's en streven naar een zo goed mogelijk oplossing voor alle betrokkenen.	Als onderdeel van het inwerkprogramma worden alle nieuwe medewerkers getraind in morele oordeelsvorming. We hebben diverse (digitale) sessies hiervoor gehouden. Ook leggen nieuwe medewerkers de eed/belofte of verklaring af en worden dilemma's waar nodig volgens het stappenplan besproken. In 2021 heb-

	ben we 2 (extra) vertrouwenspersonen opgeleid. We beschikken daarmee over 4 vertrouwenspersonen.
--	--

(Verplichte) beleidsindicatoren	0-meting	Doel 2021	Realisatie 2021	Doel 2022
Formatie (Fte per 1.000 inwoners)	4,67	4,74	4,94	4,74
Bezetting (Fte per 1.000 inwoners)	4,38	4,38	4,46	4,38
Apparaatskosten (Kosten per inwoner)	€ 488	€ 523	€ 592	€ 523
Externe inhuur (Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur)	10,3%	9,1%	12,5%	9,0%
Overhead (% van de totale lasten)	9,5%	9,1%	8,7%	8,8%
Vertrouwen in de gemeente (rapportcijfer)	6,4	6,6	6,0	6,6

Definities:

- *Formatie: De formatie vermeldt het aantal FTE (voltijdbanen) in vaste dienst binnen de organisatie, zoals dat in de financiële begroting is goedgekeurd. Als medewerkers parttime werken, dan wordt dat in een formatieplanning omgerekend naar het aantal FTE.*
- *Bezetting: Tot de bezetting worden alle medewerkers die in dienst zijn van de gemeente met een vaste of tijdelijke aanstelling gerekend.*
- *Externe inhuur: Externe inhuur onderscheidt zich van 'uitbesteden' doordat bij externe inhuur het gevraagde product of de dienstverlening tot stand komt onder aansturing van de opdrachtgever (de gemeente). Dit is niet het geval bij uitbesteding; daar levert de externe partij (opdrachtnemer) een kant-en-klaar product of dienst.*
- *Apparaatskosten zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. Apparaatskosten bestaan onder meer uit de loonkosten voor het gehele ambtelijke apparaat inclusief externe inhuur, ICT- kosten, huisvestings- en facilitaire kosten. De apparaatskosten in 2022 zijn gestegen door onder meer een incidentele gemeentelijke bijdrage voor ontvlechting van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden (GRD) en door hogere sociale premies (pensioen en belasting).*
- *De overhead bestaat voor een groot gedeelte uit bijdragen aan de Servicegemeente Dordrecht, die veel van de PIOFACH taken voor de gemeente Zwijndrecht gaat uitvoeren. Daarnaast draagt de gemeente zelf de directe kosten van huisvesting en facilitaire zaken. Tot slot bestaat de overhead uit eigen personeelskosten voor staf- en leidinggevende functies en de daaraan verbonden algemene kosten. De daling van het percentage overhead wordt vooral veroorzaakt door de gestegen totale lasten van de gemeentelijke begroting.*
- *Het rapportcijfer voor vertrouwen in de gemeente is gezakt van een 6,3 in 2017 naar een 6,0 in 2021. De meest voor de hand liggende verklaring is de coronacrisis. Maar het valt ook niet uit te sluiten dat inwoners steeds hogere verwachtingen hebben van de gemeente en dat de mate waarin die daaraan tegemoet kan komen daarbij achterblijft. Zeker in tijden van crisis kijken mensen naar de overheid voor oplossingen, die evenwel niet of onvoldoende voorhanden zijn.*

5.4 Verbonden Partijen

Verbonden partijen	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
Groeiagenda Drechtsteden	Door het uitvoering geven aan de groeiagenda en het regionaal Meerjarenprogramma (rMJP) draagt de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden onder andere bij aan de volgende doelstellingen van Zwijndrecht: versterken vestigingsklimaat bedrijven, verbeteren bereikbaarheid (mobiliteit), aansluiting onderwijs op bedrijfsleven en verbetering van de woonmilieus.

Verbonden partijen	Bijdrage aan ambities gemeente Zwijndrecht
GRD	De Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden gaat verder als samenwerking voor de dienstverlening op het sociaal domein. De gemeente Dordrecht neemt als servicegemeente de interne dienstverleningstaken op zich. Dat gaat onder andere over de ICT, communicatie, HR, de belastingdienst en het onderzoekscentrum. We zetten in op het versterken van de lokale grip en directere vertegenwoordiging van de inwoners van Zwijndrecht.
Dienstverlening Drechtsteden	We werken nauw samen met "Dienstverlening Drechtsteden". We werken in dezelfde systemen en harmoniseren onze werkwijzen. We ontwikkelen samen, delen specialismen, bieden onderlinge ondersteuning (website + social media) en voeren activiteiten voor elkaar uit (bijvoorbeeld telefonie). Dienstverlening Zwijndrecht is een sterke speler in de regio en wil een actieve bijdrage leveren aan de doorontwikkeling van de kwaliteit van dienstverlening en basisregistraties in het netwerk van de Drechtsteden.

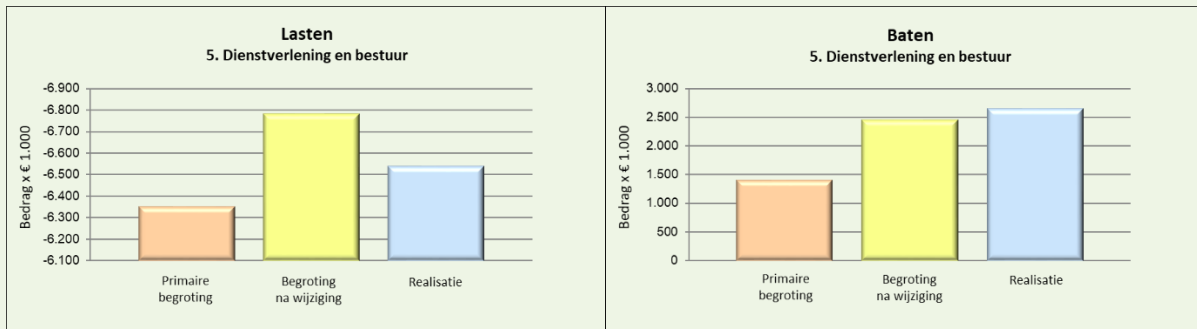
Uitgebreide informatie over alle Verbonden partijen van de gemeente Zwijndrecht treft u aan in de betreffende paragraaf.

5.5 Wat heeft het gekost?

Programma 5 Dienstverlening en bestuur	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-6.354	1.416	-4.938	-6.742	2.322	-4.421	-6.500	2.525	-3.975	242	203	446
Mutaties reserves	0	0	0	-40	130	90	-40	130	90	0	0	0
Resultaat	-6.354	1.416	-4.938	-6.782	2.452	-4.331	-6.540	2.655	-3.885	242	203	446

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

6. Financiën

Het totaalbedrag (saldo) van dit onderdeel bedraagt € 1.114.000 (exclusief reservemutaties). De baten zijn verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen in het volgende hoofdstuk.

De lasten van dit programma zijn als volgt opgebouwd:

Belastingen

De lasten betreffen de bijdragen aan Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden (GBD) voor het uitvoeren van de heffing en invordering, de afhandeling van bezwaar- en beroepsschriften van de Wet onroerende zaken en een dotatie aan de voorziening dubieuze belastingdebiteuren.

Beleggingen

Zwijndrecht neemt met andere gemeenten deel in het aandelenkapitaal van instellingen met een zeker nut voor de gemeente, zoals nutsbedrijven (Stedin, Oasen en Evides), de BNG en ROM-D. Onder deze post worden de rentelasten geraamd die zijn verbonden aan het houden van beleggingen.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten omvat posten zoals eindheffing werkkostenregeling (WKR), stelpos- ten lager investeringsprogramma en generatiepact.

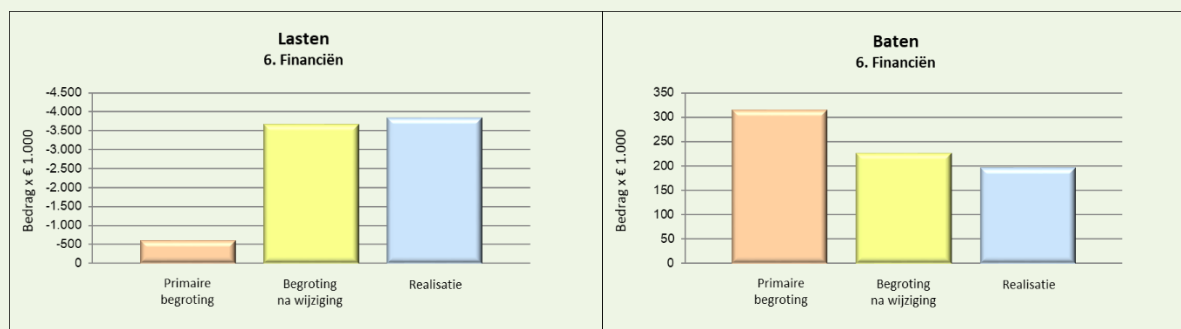
Mutaties reserves

De lasten van deze post bestaan uit mutaties met de reserve taakmutaties.

Programma 6 Financiën	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-291	315	24	-1.153	225	-928	-1.311	196	-1.114	-158	-29	-187
Mutaties reserves	-321	0	-321	-2.511	0	-2.511	-2.516	0	-2.516	-4	0	-4
Resultaat	-612	315	-297	-3.664	225	-3.439	-3.826	196	-3.630	-162	-29	-191

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

7. Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Binnen de begroting en jaarstukken bestaat er onderscheid tussen specifieke dekkingsmiddelen en algemene dekkingsmiddelen. Specifieke dekkingsmiddelen (bijvoorbeeld opbrengsten voor het ophalen van afval, verstrekken van vergunningen, onderhouden van het riool, reisdocumenten et cetera) hangen samen met een concreet beleidsveld en staan opgenomen in de betreffende programma's. De algemene dekkingsmiddelen onderscheiden zich van specifieke dekkingsmiddelen doordat zij vrij aan te wenden zijn. De besteding van deze inkomsten is niet aan een bepaald programma (doel) gebonden. De algemene dekkingsmiddelen vormen de financiële dekking van de bestedingen van de programma's 1 tot en met 5 en de overige onderdelen van de begroting.

Het totaalbedrag (saldo) van dit onderdeel bedraagt € 96,3 miljoen en bestaat uit de lokale heffingen, dividend, rente en de uitkering gemeentefonds. De bijbehorende lasten zijn verantwoord in het programma Financiën.

Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden (GBD) draagt zorg voor heffing en invordering, afhandeling van bezwaar- en beroepsschriften van de Wet onroerende zaken, riool- en afvalstoffenheffing en precariobelasting. De baten van deze lokale heffingen worden op dit onderdeel geadministreerd (€ 11.622.000) en toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

Beleggingen - Dividend

Zwijndrecht neemt met andere gemeenten deel in het aandelenkapitaal van instellingen met een zeker nut voor de gemeente, zoals nutsbedrijven (Stedin, Oasen en Evides), de BNG en ROM-D. Onder deze post worden de dividenden geraamd die zijn verbonden aan het houden van beleggingen. Naast de dividenden van bovengenoemde instellingen ramen we hier ook de garantstellingsprovisie van HVC.

Geldleningen en garanties - renteresultaat

Het saldo (€ 6.000) is opgebouwd uit verschillende componenten. Voor een berekening van het renteresultaat verwijzen wij naar tabel 1 in de paragraaf Financiering.

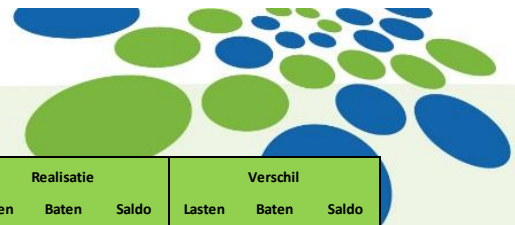
Uitkering gemeentefonds

De uitkering uit het gemeentefonds (€ 84,3 miljoen) bestaat uit:

- algemene uitkering
- integratie- en decentralisatie-uitkeringen.

De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is de belangrijkste vrij besteedbare/afweegbare inkomstenbron voor de gemeente en wordt voornamelijk bepaald door beleidsvoornemens van de rijksoverheid. De belangrijkste integratie- en decentralisatie-uitkering voor onze gemeente betreft de (oude) Wmo.

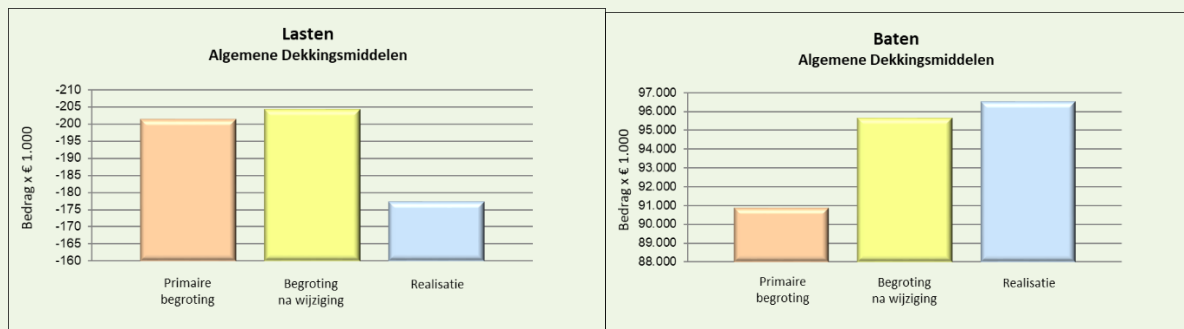
De geldstromen die voorheen onder de titel 'deelfonds sociaal domein' vielen, zijn met ingang van 2019 ondergebracht in de algemene uitkering. Een klein gedeelte is gehandhaafd als integratie-uitkering (uitkering in verband met de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)).

Algemene Dekkingsmiddelen	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	-201	90.886	90.684	-204	95.628	95.423	-177	96.524	96.346	27	896	923
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-201	90.886	90.684	-204	95.628	95.423	-177	96.524	96.346	27	896	923

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

8. Overhead

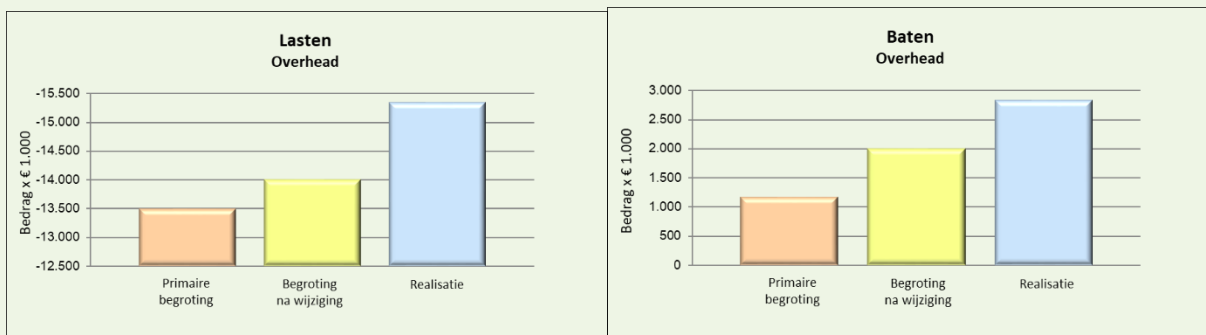
In dit onderdeel worden de overheadkosten gepresenteerd conform de definities uit de notitie overhead van de commissie BBV. De overhead bestaat voor een groot gedeelte uit bijdragen aan de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden, die veel van de (PIJOFACH) taken voor de gemeente Zwijndrecht uitvoert. Daarnaast draagt de gemeente zelf de directe kosten van huisvesting en facilitaire zaken. Tot slot bestaat de overhead uit eigen personeelskosten voor staf- en leidinggevende functies en de daaraan verbonden algemene kosten.

Het totaalbedrag (saldo) van dit onderdeel bedraagt € 14.963.000.

Overhead	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
004 Overhead	-13.488	12	-13.476	-13.712	20	-13.692	-15.063	100	-14.963	-1.351	80	-1.271
Saldo van baten en lasten	-13.488	12	-13.476	-13.712	20	-13.692	-15.063	100	-14.963	-1.351	80	-1.271
Mutaties reserves	0	1.165	1.165	-295	1.988	1.693	-295	2.745	2.450	0	757	757
Resultaat	-13.488	1.178	-12.311	-14.007	2.008	-11.999	-15.358	2.845	-12.513	-1.351	837	-514

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

9. Vennootschapsbelasting

In 2015 is het wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen aangenomen door de Tweede Kamer. Het achterliggende doel van het wetsvoorstel is het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Sindsdien is er voor gemeenten en provincies een vennootschapsbelastingplicht. Vanaf 1 januari 2016 is de gemeente verplicht vennootschapsbelasting te betalen over haar ondernemingsactiviteiten.

De inventarisatie van de ondernemingsactiviteiten is afgerond en hieruit is gebleken dat bouwgrond-exploitaties, straatparkeren en reststromen huishoudelijk afval fiscale ondernemingen voor de vennootschapsbelasting zijn. Voor het straatparkeren is er een vrijstelling. Hieruit volgt dat alleen uit de bouwgrondexploitaties en de reststromen huishoudelijk afval een vennootschapsbelastinglast volgt. Op dit moment is er ook discussie of ook de reclame-inkomsten VpB plicht zijn.

In samenwerking met de fiscalist hebben we het afgelopen jaar de aangiften voor de jaar 2018 gedaan. Uit deze aangiften volgt geen vennootschapsbelastinglast, maar een verrekenbaar verlies. Voor 2018 is een definitieve aanslag, in overeenstemming met de aangifte, ontvangen. Voor 2019, 2020 en 2021 hebben we een inschatting gemaakt van de VPB-last en het verrekenbare verlies per 31 december. De ingeschatte VPB-last is € 19.000,- Het geschatte verrekenbare verlies per 31 december 2021 is nihil en is opgenomen als recht onder de activazijde van de balans. De definitieve aanslag kan afwijken van het nu ingeschatte bedrag.

Vennootschapsbelasting	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Vennootschapsbelasting	-10	0	-10	-10	0	-10	-19	0	-19	-9	0	-9
Saldo van baten en lasten	-10	0	-10	-10	0	-10	-19	0	-19	-9	0	-9
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-10	0	-10	-10	0	-10	-19	0	-19	-9	0	-9

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

1. Paragraaf Lokale Heffingen

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op de lokale heffingen, de onderbouwing en het bijbehorende beleid.

De lokale heffingen kunnen worden onderscheiden in gebonden en ongebonden heffingen. Gebonden wil zeggen dat de besteding gerelateerd is aan een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. Dit zijn retributies, ook wel rechten genoemd, (bijvoorbeeld leges, marktgeld, begraafplaatsrecht of reinigingsrecht) of bestemmingsheffingen (bijvoorbeeld afvalstoffenheffing en rioolheffing). Deze heffingen worden verantwoord op de betreffende gemeentelijke programma's en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Ongebonden lokale heffingen zijn zogenaamde zuivere belastingen, waar geen directe tegenprestatie tegenover staat. De opbrengsten hieruit kunnen door uw raad vrij binnen het werkterrein van de gemeente worden ingezet. Het gaat hierbij om de onroerendezaakbelastingen (OZB), precariobelasting en (van nature) de hondenbelasting. Deze heffingen zijn niet verbonden aan een inhoudelijk programma en behoren tot de algemene dekkingsmiddelen.

Deze paragraaf heeft betrekking op beide type heffingen en bevat conform Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten de onderdelen:

- uitgangspunten van het tarievenbeleid
- overzicht van de geraamde opbrengst gemeentelijke heffingen
- kostendekkendheid van de heffingen en het beleid
- aanduiding van de lokale lastendruk
- beschrijving van het kwijscheldingsbeleid.

Uitgangspunten tarievenbeleid

Voor 2021 was een opbrengstverhoging met maximaal het prijsindexcijfer het uitgangspunt. Per lokale heffing is vervolgens op basis van een kostendekkenheidsberekening de werkelijke stijging van de tarieven bepaald. Voor de OZB en de leges begraafplaatsrechten gelden andere uitgangspunten

Omschrijving	Percentage	Basis voor hogere heffing
Leges reinigingsrecht, bouwen en publiekszaken	1,5%	Inflatiepercentage waarmee bij de Begroting 2021 rekening is gehouden
OZB	1,8%	Gemiddeld inflatiepercentage over de afgelopen drie jaar (2018 tm 2020)
Hondenbelasting	0,0%	O.b.v. kostendekkendheidsberekening geen hogere heffing nodig (amendement raad)
Marktgelden	1,5%	Inflatiepercentage waarmee bij de Begroting 2021 rekening is gehouden
Rioolheffing	0,0%	O.b.v. kostendekkendheidsberekening geen hogere heffing nodig
Afvalstoffenheffing	1,5%	Inflatiepercentage waarmee bij de Begroting 2021 rekening is gehouden
Leges begraafplaatsrechten	3,0%	Twee keer het inflatiepercentage. (conform amendement bij Kadernota 2015)

Inkomsten uit de gemeentelijke heffingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht met de geraamde en de werkelijke inkomsten over 2021 ten opzichte van 2020. De verschillen tussen 2021 en 2020 geven geen indicatie van de stijging van de tarieven, maar van de totale inkomsten uit heffingen. Factoren als ontwikkelingen in de WOZ-waarde en areaaluitbreiding spelen bij de onroerende-zaakbelastingen een belangrijke rol.

Totaaloverzicht opbrengst gemeentelijke heffingen

Heffingssoort (bedragen x 1.000)	Rekening 2020	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Ongebonden heffingen				
<i>(algemene dekkingsmiddelen)</i>				
A. Onroerende zaakbelastingen	9.898	10.247	10.247	10.388
B. Precariobelasting	1.187	1.359	1.333	1.234
Subtotaal ongebonden heffingen	11.085	11.606	11.580	11.622
Gebonden heffingen				
1. Afvalstoffenheffing	6.908	7.019	7.019	7.065
2. Rioolheffing	6.550	6.511	6.511	6.612
3. Hondenbelasting	199	203	206	205
4. Begraafplaatsrechten	682	713	663	854
5a. Leges Publiekscontacten (incl rijksleges)	465	529	529	549
5b. Leges Vergunningverlening (bouwleges, geo en APV)	794	911	1.732	1.895
6. Binnenhavengelden	52	61	61	47
7. Marktgelden	45	61	55	44
8. Bijdrage Investeringszone Groote Lindt	92	89	89	84
9. Reinigingsrecht	36	48	48	36
10. Parkeerinkomsten - straatparkeren	41	77	77	90
Subtotaal gebonden heffingen	15.864	16.221	16.989	17.480
TOTAAL	26.949	27.827	28.569	29.102

A. Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De OZB is na de algemene uitkering uit het Gemeentefonds de belangrijkste inkomstenbron en bestaan uit een eigenarenbelasting voor zowel woningen als niet-woningen en een gebruikersbelasting voor de niet-woningen (bedrijven, enz.). De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De heffingsgrondslag is de waarde van de onroerende zaak, de WOZ-waarde. Deze waarde wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld met als waardepeildatum 1 januari van het jaar ervoor. De maatstaf voor de berekening van de aanslag 2021 was de WOZ-waarde op 1 januari 2020.

	2018	2019	2020	2021
Eigenaar woning	0,1279%	0,1210%	0,1127%	0,1052%
Eigenaar niet-woning	0,3185%	0,3183%	0,3156%	0,3142%
Gebruiker niet-woning	0,2600%	0,2591%	0,2604%	0,2604%

Uitgangspunt bij het bepalen van de tarieven 2021 was de geraamde opbrengst 2020. Bij vaststelling van de tarieven is, naast de beleidsuitgangspunten voor 2021 (prijsinflatie), rekening gehouden met de ontwikkeling van de WOZ waarden. Bij een waardestijging wordt het tarief verlaagd voor een gelijkblijvende opbrengst.

B. Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Het is een zuivere belasting, ofwel een ongebonden heffing. De opbrengst is sterk afhankelijk van wisselende activiteiten in de openbare buitenruimte.

In 2021 is € 99.000 minder aan precario ontvangen. Dit wordt verklaard doordat de inrichting van het belastingpakket is gericht op standaard-aanslagen en minder op maatwerk. Verder ontbrak capaciteit op de juridische toetsing van de aanslagen. Door deze problemen zijn de aanslagen over 2019 niet aangemaakt. en is het als verlies meegenomen in de jaarrekening. Met de GBD is de afspraak gemaakt dat het nadeel voor de gemeente wordt gecompenseerd.

Met ingang van 2016 heft onze gemeente deze belasting ook over kabels en leidingen van nutsbedrijven in gemeentegrond. Voorheen was dit niet mogelijk omdat dit was geregeld middels concessieovereenkomsten. Met ingang van 2022 vervalt de mogelijkheid om precariobelasting van nutswerken te heffen.

De kostendekkendheid van de heffingen

De opbrengsten van de afvalstoffenheffing, de rioolheffing, de marktgelden, de begraafplaatsrechten, reinigingsrechten en de leges zijn niet vrij besteedbaar. Deze opbrengsten horen aangewend te worden voor de daaraan gerelateerde prestaties. Hier geldt een wettelijke norm van maximaal 100% kostendekkendheid. De overhead is apart inzichtelijk gemaakt en bestaat uit de kosten van afdelingshoofden, teamleiders en alle bedrijfsvoeringsfuncties (huisvesting, ICT, facilitaire zaken, bestuurszaken, inkoop, communicatie, juridische zaken en personeelszaken). Bij de berekening van de kostendekkendheid is gebruik gemaakt van de voorschriften van de commissie BBV.

1. Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. De heffing komt ten laste van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelingsverplichting voor huishoudelijk afval heeft. De heffing is afhankelijk van de omvang van het betreffende huishouden. Er worden twee tarieven gehanteerd, namelijk voor één- en meerpersoonshuishoudens. De tarieven ontwikkelden zich de afgelopen jaren als volgt (in €):

	2018	2019	2020	2021
Meerpersoons	€ 346,44	€ 354,00	€ 380,16	€ 385,80
Eenpersoons	€ 316,08	€ 324,00	€ 348,00	€ 353,16
Stijging	1,30%	2,30%	7,40%	1,50%

De geringe verschillen in stijgingspercentages tussen de meerpersoonshuishoudens en eenpersoonshuishoudens worden veroorzaakt door de afronding van de jaartarieven, omdat deze deelbaar moeten zijn door 12. Net als in 2020 is in 2021 een tegemoetkoming in de woonlasten van

€ 22,- verstrekt (in verband met de precario op kabels en leidingen). Deze tegemoetkoming is verwerkt via de afvalstoffenheffing.

Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten voor inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval. Het streven is maximaal 100% kostendekking.

Berekening kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	Jaarstukken 2021
Kosten taakveld(en)	
Kosten ophalen, afvoeren en verwerken van huisvuil	€ 6.516.384
Toerekening 44% kosten straatreiniging	€ 278.815
Kwijtschelding	€ 650.544
Totaal bruto kosten	€ 7.445.743
Overhead	€ 158.629
Bijdrage Nedvang voor gescheiden afval	-€ 266.840
Toevoeging aan reserve reiniging	€ 164.391
Totaal netto kosten	€ 7.501.923
Opbrengst afvalstoffenheffing	€ 7.065.602
Compensatie heffing ivm precario kabels en leidingen	€ 437.382
Dekking	100%

Toelichting op reservemutatie:

De verrekening met de reserve heeft betrekking op het positieve saldo van het product Afval. In de Begroting 2021 werd rekening gehouden met een storting van € 249.000 doordat de verwerkingskosten in de DVO met HVC lager waren dan voorheen. Dat minder is gestort dan begroot wordt voor het grootste deel veroorzaakt door lagere inkomsten voor PMD. Meer PMD leidt tot lagere prijzen/vergoedingen (marktwerking).

Gescheiden inzamelen

De gemeente heeft de inzameling van afval in de gemeente uitbesteed. Dit wordt verzorgd door HVC. De kosten, die HVC maakt voor de inzameling en verwerking van afval, worden doorberekend in het tarief.

2. *Rioolheffing*

De rioolheffing wordt geheven ter dekking van de kosten van de gemeentelijke watertaken. Hieronder valt stedelijk afvalwater, hemelwater (regenwater) en grondwater. Rioolheffing wordt geheven van gebruikers van percelen van waaruit water direct of indirect wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering. Er gelden twee tarieven: huishoudens en niet-woningen. Het tarief voor de huishoudens is sinds 2017 gelijkgetrokken. Bij niet-woningen is het tarief gekoppeld aan het waterverbruik met een bedrag per gebruik van 250 m³. De tarieven voor de huishoudens ontwikkelden zich de afgelopen jaren als volgt (in €):

	2018	2019	2020	2021
Meerpersoons	€ 283,08	€ 298,08	€ 302,16	€ 302,16
Eenpersoons	€ 283,08	€ 298,08	€ 302,16	€ 302,16
Stijging	1,30%	2,30%	1,40%	0,00%

Er is sprake van 100% kostendekkendheid voor 2021. Dit blijkt uit onderstaande berekening (in €):

Berekening kostendekkendheid Rioolheffing	Jaarstukken 2021
Kosten taakveld(en)	
- Riolering algemeen	€ 3.565.851
- Rioolbemaling	€ 612.836
- Baggeren en reinigen kolken	€ 552.520
- Kwijtschelding	€ 531.210
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	-€ 446.715
Directe (netto) kosten taakveld	€ 4.815.702
Indirecte (overige toe te rekenen) kosten:	
Overhead	€ 627.984
BTW	€ 820.597
Mutatie voorziening	€ 348.158
Totale kosten	€ 6.612.441
Opbrengst heffingen	€ 6.612.440
Dekking	100%

Toelichting op mutatie voorziening:

De gemeente koopt voor de rioleringszorg diensten of goederen in. Daarover betalen we BTW die als kosten in de rioolheffing zijn opgenomen. Om al te grote schommelingen in de tariefstelling te voorkomen is een voorziening gevormd. Bij eventuele overschotten of tekorten worden deze ten gunste of ten laste van de voorziening gebracht.

3. *Hondenbelasting*

In de Gemeentewet is bepaald dat gemeenten een belasting mogen heffen op het houden van honden. Hondenbelasting is een zuivere belasting die, net als de onroerende-zaakbelastingen, kan vloeien naar de algemene middelen van de gemeente. Zwiindrecht heeft er voor gekozen dat de inkomsten alleen worden ingezet ter dekking van de kosten van het hondenbeleid.

Berekening kostendekkendheid hondenbeleid	Jaarstukken 2021
Kosten taakveld(en)	
Kosten hondenspeelvelden, hondenpoepbakken, hondenpoepzuiger, communicatie, toezicht en handhaving	€ 109.503
Ambtelijke kosten	€ 69.880
Kosten kwijtschelding en oninbaarheid	€ 12.587
Directe (netto) kosten taakveld	€ 191.970
Indirecte (overige toe te rekenen) kosten:	
- overhead	€ 55.808
Totale kosten	€ 247.778
Opbrengst heffingen	€ 204.911
Dekking	83%

4. Begraafplaatsrechten

De begraafplaatsrechten worden geheven ter dekking van de kosten van de openbare begraafplaatsen Jeroen Boschlaan, Munnikensteeg en Heerjansdam en het rouwcentrum Uranusstraat. Voor deze heffing is het uitgangspunt kostendekkendheid.

Er is sprake van gedeeltelijke kostendekkendheid. Dit blijkt uit onderstaande berekening (in €):

Berekening kostendekkendheid begraafplaatsrechten	Jaarstukken 2021
Kosten taakveld(en)	
Loonkosten eigen personeel	€ 345.041
Overige ambtelijke kosten	€ 69.583
Kapitaallasten (rente en afschrijving)	€ 64.098
Exploitatiekosten van de 3 begraafplaatsen en het rouwcentrum	€ 390.230
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	-€ 87.485
Directe (netto) kosten taakveld	€ 781.467
Indirecte (overige toe te rekenen) kosten:	
- overhead	€ 271.515
Totale kosten	€ 1.052.982
Opbrengst heffingen	€ 854.243
Dekking	81%

Een relatief groot deel van de kosten bestaat uit overhead doordat de gemeente op het gebied van begraven en begraafplaatsen veel in eigen beheer uitvoert. Dit bijvoorbeeld in tegenstelling tot de afvalinzameling waar de taken zijn uitbesteed aan HVC inclusief een groot deel van de overhead.

5. Leges

Leges worden geheven voor door de gemeente verleende diensten. Het uitgangspunt voor de berekening van de kostendekkendheid is toetsing op verordeningenniveau, waarbij de geraamde lasten van alle genoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen belastingen. Onderstaand is de kostendekkendheid aangegeven van de leges voor algemene dienstverlening en de leges voor vergunningverlening.

5a. Leges Algemene dienstverlening/Publiekscontacten

Conform de uitgangspunten zijn de tarieven verhoogd met de inflatie van 1,5%. Een deel van de tarieven zijn echter door het Rijk gemaximeerd. Dat is onder andere het geval bij de reisdocumenten en bij de rijbewijzen. Er is sprake van beperkte kostendekkendheid. Dit blijkt uit onderstaande berekening (in €):

Berekening kostendekkendheid Alg. dienstverlening titel 1	Jaarstukken 2021
Kosten taakveld(en)	
Rijksdeel leges	€ 202.309
Loonkosten personeel	€ 564.279
Overige kosten	€ 35.231
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	€ 0
Directe (netto) kosten taakveld	€ 801.818
Indirecte (overig toe te rekenen) kosten:	
- overhead afdeling	€ 629.342
Totaal overige kosten	€ 629.342
Totale kosten	€ 1.431.160
Opbrengst leges	€ 549.202
Dekking	38%

5b. Leges Vergunningverlening (Omgevingsvergunning/APV en bijzondere wetten)

Voor de aanvraag van bouwvergunningen en aansluitingen op de openbare nutsvoorzieningen, wordt leges geheven. Er wordt een staffel gehanteerd die als grondslag dient voor het berekenen van het legesbedrag. De huidige staffel bestaat al geruime tijd en wordt jaarlijks aangepast op de prijsindex. De huidige systematiek leidt tot een relatief vriendelijker legesbedrag voor de kleine verbouwingen en tegelijk een wat hoger tarief voor de grote projecten. Er is sprake van beperkte kostendekkendheid. Dit blijkt uit onderstaande berekening (in €):

Berekening kostendekkendheid Titel 2 Omgevingsvergunning/APV	Jaarstukken 2021
Kosten taakveld(en)	
Loonkosten personeel	€ 1.213.920
Overige kosten	€ 308.717
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	€ 0
Directe (netto) kosten taakveld	€ 1.522.637
Indirecte (overige toe te rekenen) kosten:	
Overhead	€ 393.839
Totale kosten	€ 1.916.476
Opbrengst WABO, APV	€ 1.894.677
Dekking	99%

6. *Binnenhavengeld*

Binnenhavengeld wordt geheven voor binnenschepen die gebruik maken van de haven. Deze heffing dient als vergoeding voor door de gemeente verstrekte diensten, waaronder het in stand houden van goed begaanbare havens.

De gemeenten Dordrecht, Zwijndrecht en Papendrecht hebben een samenwerkingsovereenkomst met het Havenbedrijf Rotterdam. Conform de opgestelde overeenkomst stelt ons college jaarlijks de tarieven van het binnenhavengeld vast conform de algemene voorwaarden van het Havenbedrijf Rotterdam NV. Dit met als doel een effectieve samenwerking en een eenduidige tariefstelling te realiseren in het havengebied van Rotterdam, Dordrecht, Zwijndrecht en Papendrecht.

7. *Marktgelden*

We kennen in Zwijndrecht twee weekmarkten, namelijk Heer Oudelands Ambacht en Winkelcentrum Walburg. De tarieven zijn bepaald naar ingenomen vierkante meters op het marktterrein.

De marktgelden worden geheven ter dekking van de kosten voor het beschikbaar stellen van marktlocaties op gemeentegronden. Er is sprake van beperkte kostendekkendheid. Dit blijkt uit onderstaande berekening (in €):

Berekening kostendekkendheid marktgelden	Jaarstukken 2021
Kosten taakveld(en)	
- Energiekosten	€ 7.803
- Overige kosten	€ 7.728
- Inzet marktmeester	€ 38.673
Inkomsten taakveld(en), excl heffingen	-€ 4.681
Directe (netto) kosten taakveld	€ 49.524
Indirecte (overige toe te rekenen) kosten:	
Overhead	€ 48.330
Totale kosten	€ 97.854
Opbrengst heffingen	€ 44.406
Dekking	45%

8. *Bedrijven InvesteringsZones (BIZ)*

Onze gemeente heeft sinds 2011 een BIZ-heffing voor bedrijventerrein Groote Lindt. Het is een belasting ter dekking van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten welke zijn gericht op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander mede publiek belang in de openbare ruimte van de betreffende zone.

Het bestuur van de BIZ Groote Lindt heeft een weloverwogen keuze gemaakt om het WOZ-bestand van de gemeente als basis te nemen voor het bepalen van de bijdrageplichtigen en de hoogte van de bijdrage per bijdrageplichtige. Daar het verschil in WOZ-waarden aanzienlijk is op het bedrijventerrein, is besloten om een staffel in te voeren waarbij de kleine organisaties

minder betalen dan de grote organisaties. Aan de hand van de WOZ-waarde is een staffel gemaakt met een minimum drempel en een maximum plafond als bijdrage.

De BIZ bijdrage wordt geheven door Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden (GBD). Na de inning door GBD, zal het totaalbedrag door de gemeente worden uitgekeerd als subsidie aan de Stichting Bi-Zone Groote Lindt.

9. *Reinigingsrecht*

Het ophalen van afval bij niet-woningen, inclusief de heffing en invordering, is uitbesteed aan HVC. Uitgangspunt is dat dit kostendekkend gebeurt.

Bedrijven dienen zelf zorg te dragen voor het afvoeren van het afval en kunnen hiervoor een contract aangaan met een erkende afvalinzamelaar, waaronder HVC. Voor zover bedrijven weigeren hieraan mee te werken, geldt een door de raad vastgestelde verordening.

De kosten voor het ophalen van bedrijfsafval zitten verwerkt in de totale bijdrage die aan HVC wordt betaald.

Lokale lastendruk

Tot de woonlasten worden gerekend de onroerendezaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze heffingen bepalen het grootste deel van de gemeentelijke opbrengsten en bepalen daarmee ook grotendeels de lokale lastendruk.

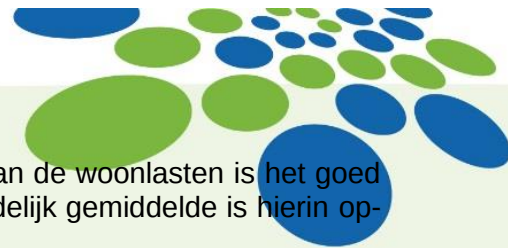
In de volgende tabel wordt over de laatste vijf jaren de ontwikkeling van de woonlasten weergegeven. De OZB is berekend op basis van de geactualiseerde gemiddelde woningwaarde.

In onderstaande tabel is het tarief afvalstoffenheffing weergegeven inclusief de tegemoetkoming in de woonlasten van de € 22,-. In verband met de precariobelasting op kabels en leidingen die nutsbedrijven doorbelasten aan huishoudens is in 2021 een tegemoetkoming in de woonlasten verstrekt van € 22,- per huishouden. De burgers zijn hierover op verschillende manieren geïnformeerd en het uit te keren bedrag is óf verrekend met de nog openstaande aanslag gemeentelijke belastingen óf, wanneer verrekening niet mogelijk was, uitbetaald. Ook huishoudens die kwijtschelding van gemeentelijke belastingen krijgen, hebben deze tegemoetkoming ontvangen.

Voor 2021 is deze tegemoetkoming, net als vorige jaren, vermeld op de aanslag gemeentelijke belastingen.

	2017	2018	2019	2020	2021
Gemiddelde WOZ-waarde	173.000	182.000	197.000	216.000	237.000
OZB-eigenaar	232,86	232,78	238,37	243,43	249,32
Afvalstoffenheffing	342,00	346,44	354,00	380,16	385,80
Rioolheffing gebruiker	274,80	283,08	298,08	302,16	302,16
Tegemoetkoming woonlasten	-22,00	-22,00	-22,00	-22,00	-22,00
Ontwikkeling lastendruk	828	840	868	904	915
% stijging tov vorig jaar		1,5%	3,3%	4,1%	1,3%

Vergelijking met andere gemeenten

Om inzicht te krijgen in het algemene verloop van de hoogte van de woonlasten is het goed een vergelijking met andere gemeenten te maken. Ook het landelijk gemiddelde is hierin opgenomen.

De woonlasten in 2021 in Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht laten zich samenvatten in onderstaand schema (x € 1). Dit overzicht is gebaseerd op de actuele gegevens van de Digitale Atlas van de lokale lasten 2021 op www.coelo.nl en geeft de woonlasten van een meerpersoonshuishouden weer.

Gemeente	Gemiddelde WOZ-waarde	tarief OZB	OZB eigenaar	Rioolheffing eig/gebr	Afvalstoffen heffing	Totaal	Rangnr. meerp.huish.
Dordrecht	226.000	0,1020	231	202	301	734	53
Sliedrecht	239.000	0,0823	196	254	293	743	64
Papendrecht	258.000	0,1065	274	158	327	759	92
Alblasserdam	251.000	0,1084	272	159	358	789	127
Hardinxveld-G'dam	268.000	0,1172	314	237	309	860	229
Hendrik-Ido-Ambacht	307.000	0,1053	323	188	351	862	232
Zwijndrecht*	236.000	0,1052	248	302	386	914	298
Landelijk gemiddelde	309.000	0,1043	305	201	305	811	

De indicatie in de laatste kolom betekent hoe lager het rangnummer hoe lager de woonlasten.

* Voor Zwijndrecht is het totaalbedrag verlaagd met € 22 wegens een tegemoetkoming in de woonlasten.

Kwijtscheldingsbeleid

Als een belastingplichtige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De regels voor het toekennen worden bepaald door de rijksoverheid. Deze regels (Uitvoeringsregeling van de Invorderingswet 1990) komen erop neer dat kwijtschelding mag worden verleend aan belastingplichtigen waarvan de kosten van bestaan niet hoger ligt dan 90% van de bijstandsnorm. De gemeenteraad kan in afwijking hiervan besluiten de kosten van bestaan te stellen op maximaal 100% van de bijstandsnorm. Dat leidt er in de praktijk toe dat een inwoner met een inkomen op bijstandsniveau in beginsel voor kwijtschelding in aanmerking komt. Gemeenten mogen zelf bepalen voor welke belastingen kwijtschelding wordt verleend. In onze gemeente verlenen wij kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing voor woningen en voor de eerste hond bij de hondenbelasting.

De specificatie van de totale kwijtschelding 2021, evenals die van de werkelijke cijfers over 2020 en de begroting 2021 is als volgt:

Kwijtscheldingen (bedragen x 1.000)	Rekening 2020	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Afvalstoffenheffing	€ 624	€ 680	€ 680	€ 651
Rioolheffing	€ 515	€ 560	€ 560	€ 531
Hondenbelasting	€ 13	€ 15	€ 15	€ 12
TOTAAL	€ 1.151	€ 1.255	€ 1.255	€ 1.194

2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Als gemeente ontwikkelen we activiteiten waar mogelijk risico's aan verbonden zijn. Ook worden we soms geconfronteerd met autonome ontwikkelingen die gepaard gaan met risico's. Deze risico's kunnen van juridische, financiële, maatschappelijke of inhoudelijke aard zijn. Belangrijk onderdeel van managementverantwoordelijkheid is daarom het risicomanagement. Er is binnen de gemeente Zwijndrecht structureel aandacht voor risicomanagement.

In deze paragraaf geven wij informatie over het risicomanagement in onze gemeente. Daarmee geven we inzicht in de omvang van het risicoprofiel en de grootste risico's met de daarbij behorende beheersmaatregelen. De paragraaf laat zien hoe het weerstandsvermogen en de daarbij behorende ratio zich ontwikkelen.

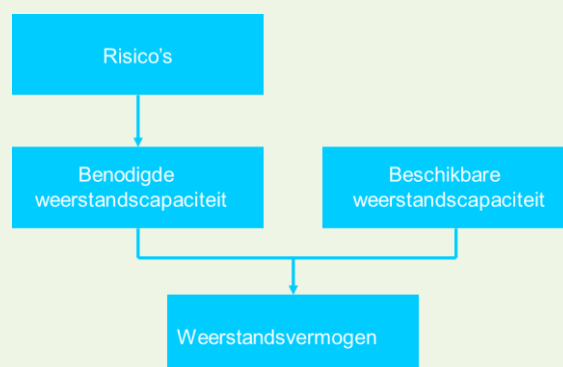
In de paragraaf hebben we ook een aantal financiële kengetallen opgenomen. Dit doen we enerzijds om het inzicht in onze financiële positie te vergroten en anderzijds om deze te kunnen vergelijken met andere gemeenten.

Definities

Allereerst gaan we in op de definitie van "weerstandsvermogen". Wat is dat nu eigenlijk?

Weerstandsvermogen: is het vermogen van de gemeente om (incidentele) financiële tegenvallers op te kunnen vangen. De noodzakelijke omvang van het weerstandsvermogen volgt uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

Onder een *risico* verstaan wij de kans dat *een gebeurtenis zich voordoet die (de hoeveelheid beschikbare financiële middelen voor) het realiseren van doelstellingen in positief of negatief opzicht beïnvloedt.*

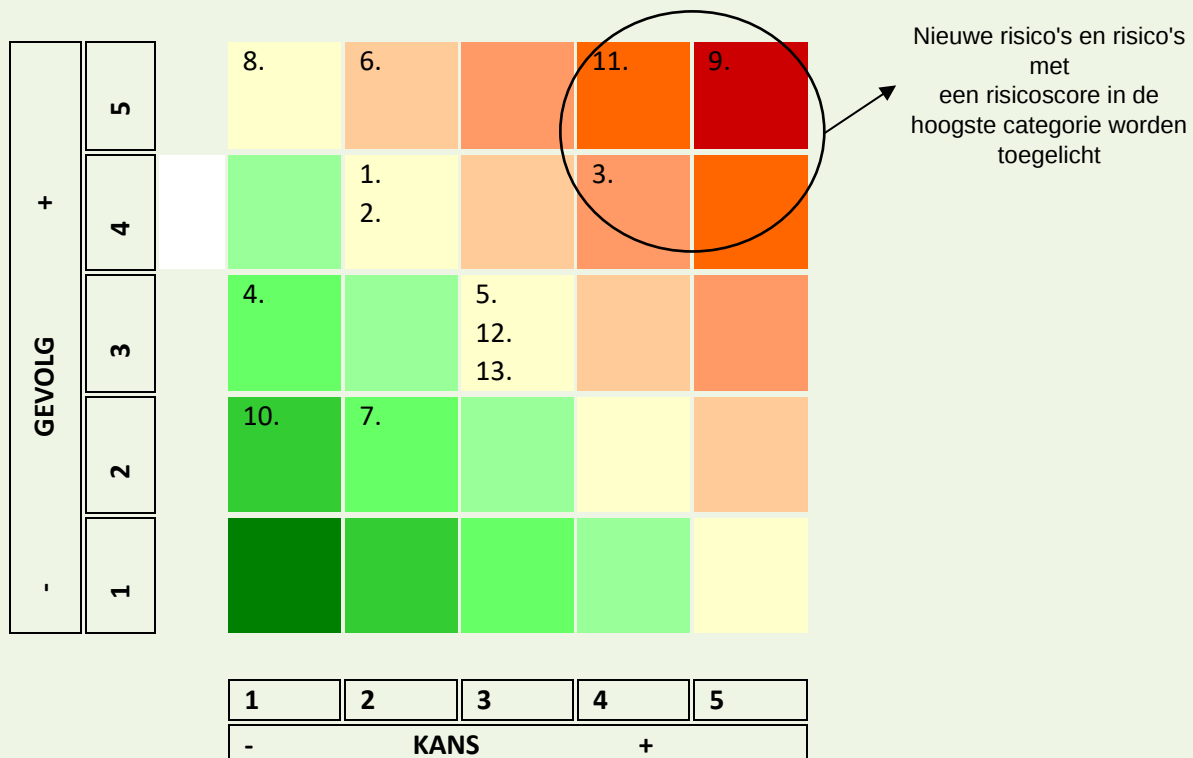
Beleid en Systematiek

Wij maken op basis van een gedegen risico-inventarisatie een reële inschatting van de noodzakelijk geachte omvang van de weerstandscapaciteit. Bij de bepaling van de noodzakelijke omvang van het weerstandsvermogen streven wij geen exacte nauwkeurigheid na, maar werken wij met een zogenaamde bandbreedte met een minimaal benodigde omvang en een maximaal benodigde omvang. In het weerstandsvermogen maken wij onderscheid tussen het weerstandsvermogen van de reguliere exploitatiebegroting en het weerstandsvermogen van het grondbedrijf. Qua aard en risicoprofiel verschillen deze beide activiteiten namelijk wezenlijk van elkaar en is de benaderingswijze enigszins verschillend. De provincie beoordeelt, als toezichthouder, het weerstandsvermogen van de gemeente wel als één bedrag.

Geïnterpreteerde risico's:

Voor deze begroting hebben we onze risico's voor de exploitatie geactualiseerd en dit zijn op dit moment de belangrijkste risico's:

	Risico	Risicoprofiel (kans x effect)	Kwantificering
1	Mede-eigenaar ROM-D	Laag	€ 60.000
2	Aansprakelijkheid publieke dienstverlening	Laag-gemiddeld	€ 75.000
3	Fin. aansprakelijkheid Verbonden partijen	Hoog	€ 610.000
4	Renterisico LOC	Laag	€ 312.000
5	Borg- en garantstellingen excl. HVC	Laag	€ -
6	Garantstellingen HVC	Laag-gemiddeld	€ 2.440.000
7	Oplopende rente geld- en kapitaalmarkt	Laag	€ -
8	Borg- en garantstellingen woningcorporaties	Laag	€ 244.000
9	Kostenontwikkeling jeugd	Hoog	€ 1.500.000
10	Corona	Gemiddeld	PM
11	Herijking gemeentefonds	Hoog-gemiddeld	€ 1.350.000
12	Marktontwikkeling inkooprijzen	Gemiddeld	PM
13	Plotselinge verzakkingen	Gemiddeld	€ 400.000
	Totaal gekwantificeerde risico's		€ 6.991.117

3 Fin. aansprakelijkheid Verbonden partijen [4-4]

Dit risico betreft alle verbonden partijen (met uitzondering van jeugd) . Het is fors lager ten opzichte van de begroting van vorig jaar, omdat de risicoraming van de GRD lager is geworden.. Als nadere duiding citeren we de begroting van de GRD/Sociale Dienst "(...) iedere begroting (raming) kent een zekere mate van onzekerheid. Voor de SDD is statistisch gekeken hoeveel de realisatie (jaarrekening) op de raming (begroting) afweek. Dit blijkt statistisch een bandbreedte van ongeveer 2%. De jaarrekening kent dus een afwijking van plus/min 2% ten opzichte van de begroting. In de financiële raming van deze begroting is uitgegaan van de onderkant van de bandbreedte, dus -2%. Dit leidt tot een daling van de begroting met € 5,5 miljoen. Daarmee wordt een groter risico op overschrijding van de begroting geaccepteerd."

9 Jeugd [5-4]

De middelen die Zwijndrecht ontvangt in het gemeentefonds voor de uitvoering van de Jeugdwet (2015) zijn in principe taakstellend voor het uitvoeren van de taken van de Jeugdwet. Deze taken worden grotendeels uitgevoerd door de onder de Dienst Gezondheid en Jeugd vallende Service Organisatie Jeugd (SOJ). In de afgelopen jaren is gebleken dat het budget niet toereikend was om de noodzakelijke hulp te verlenen. Hoewel er extra middelen voor 2022 zijn toegezegd, blijft de vraag of de kostenstijgingen binnen het budgettaire kaders kunnen worden uitgevoerd. Belangrijke opmerking hierbij is dat de solidariteit wordt losgelaten. Dit verhoogt het risico voor ons als deelnemende gemeente.

We hebben in deze begroting het risico verhoogd tot 10 % van de meest recente verwachte bijdrage van ongeveer € 15.000.000. Dit levert een becijferd risico op van € 1.500.000.

11 Herijking gemeentefonds [4,5]

Dit is een nieuw risico in deze paragraaf. Het gemeentefonds wordt herijkt. Dat wil zeggen dat de verdeelsystematiek waarop deze pot met geld tussen gemeenten wordt verdeeld, wordt aangepast. De systematiek moet een uitlegbare wijze zijn om de *gemiddelde* te maken kosten door gemeenten die vergelijkbare kenmerken te vergoeden.

Geen enkele gemeente is gemiddeld, dus dit betekent per definitie dat sommige gemeenten méér krijgen en andere minder ten opzichte van de huidige verdeling.

Het voor- of nadeel is afgetopt op 60 euro per inwoner. In theorie kan Zwijndrecht door deze operatie er tot € 2,7 miljoen op voor- of achteruitgaan.

De eerste herijkingvoorstellen hebben tot flinke beroering geleid en zijn aangepast. In deze eerdere voorstellen was Zwijndrecht een *voordeel* gemeente van ongeveer 5-10 euro per inwoner. Uit voorzichtigheidsbeginsel hebben we dat niet verwerkt in de cijfers. In december 2021 kwam een nieuw concept uit, waarin een aantal gegevens waren bijgewerkt. De meeste gemeenten in de regio Drechtsteden gaan er in die berekening ineens op achteruit, voor Zwijndrecht 28 euro per inwoner.

Ook deze versie is niet definitief en er zijn (veel) vragen gesteld aan het ministerie om een verklaring. Ook de provincie heeft geconstateerd dat door deze laatste update een beperkt aantal gemeenten (maar wel gegroepeerd in Zuid Holland Zuid) er op achteruit gaan. De vragen zijn nog niet naar tevredenheid beantwoord; ook is Zwijndrecht waar het kan betrokken in het verdere verloop van dit proces. Er valt nog geen uitspraak te doen over het uiteindelijke effect als de herijking mocht doorgaan in 2023, want ook dat is afhankelijk van nieuw kabinet.

Voorzichtigheidshalve nemen we een risico op van 50% van het maximaal nadelige bedrag.

13 Plotselinge verzakkingen [3,3]

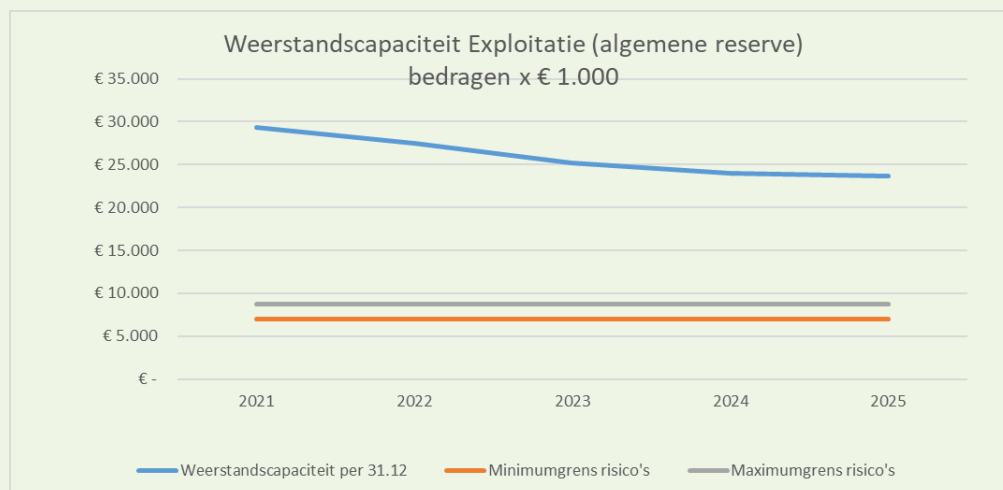
Dit risico is geactualiseerd naar de situatie eind 2021:

Gelet op de bodemgesteldheid van onze gemeente en de toenemende klimaatverandering is het niet uit te sluiten dat er nieuwe sinkholes ontstaan. Gelet op de maatschappelijke en financiële impact is dit een risico dat benoemd dient te worden in de risicoparagraaf, wat nu voor de 1^e maal gebeurt. De omvang van het risicobedrag is gebaseerd op de kosten die gemoeid waren met de vervangingen bij de eerste sinkhole, bij een kans van 50% van voordoen.

In 2021 heeft een ingenieursbureau onderzoek uitgevoerd naar de gesteldheid van onze persleidingen en alle andere factoren (bodemgesteldheid, klimaatverandering, enz.) die hier invloed op uitoefenen. Het uitgevoerde onderzoek kan nog geen antwoord geven op de vraag hoe groot de risico's zijn en wat de kans van opnieuw falen op lange of korte termijn is. Daarom is gestart met een tweetal vervolgonderzoeken. Het betreft hierbij een landelijk unieke combinatie van enerzijds het monitoren van de zettingsverschillen en anderzijds het onderzoek naar de kwaliteit en restlevensduur van het bestaande hoofdpersriool. Eind 2021 lopen deze onderzoeken nog.

Verloop weerstandsvermogen

Het verloop van het weerstandsvermogen voor de exploitatie ziet er als volgt uit:

Uit de tabellen blijkt een onveranderd beeld ten opzichte van de jaarrekening of eerdere begrotingen. Het weerstandsvermogen is fors, maar ook de risico's blijven groot. Er wordt aan de wind gezeild waarbij het weerstandsvermogen ruim voldoende is om de risico's op te vangen.

Verloop Algemene reserve 2021-2025

bedragen x € 1.000

	2021	2022	2023	2024	2025
Weerstandscapaciteit 01.01	€ 33.855	€ 29.355	€ 27.454	€ 25.227	€ 23.952
Exploitatiesaldi komende jaren	€ 913	€ 1.875	€ 1.159	€ 1.086	€ 165
Toevoegingen	€ 662	€ 1.572			
Onttrekkingen	€ 6.075	€ 5.348	€ 1.068	€ 189	€ 127
Weerstandscapaciteit per 31.12	€ 29.355	€ 27.454	€ 25.227	€ 23.952	€ 23.660
Minimumgrens risico's	€ 6.991	€ 6.991	€ 6.991	€ 6.991	€ 6.991
Maximumgrens risico's	€ 8.739	€ 8.739	€ 8.739	€ 8.739	€ 8.739

Risicoprofiel grondbedrijf

In de paragraaf grondbeleid is een toelichting gegeven op de methodiek van voor de bepaling van het risicoprofiel van de grondexploitaties. We beschikken naar verwachting eind 2021 over een positief saldo van € 1,229 miljoen als Weerstandsvermogen grondbedrijf. Er is dus voldoende weerstandsvermogen om de risico's op te vangen.

Financiële kengetallen

Op basis van voorschriften uit de BBV neemt iedere gemeente financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op. Het doel van de financiële kengetallen is het vergroten van inzicht in de financiële positie van de eigen gemeente, maar ook om deze (op termijn) te kunnen vergelijken met andere gemeenten. De verwachting is dat in de komende jaren er een landelijke normering komt. Vooralsnog hebben de kengetallen een signaleringswaarde. We relateren die voor zover mogelijk aan adviezen die door de VNG worden gehanteerd.

Overzicht financiële kengetallen

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021
Netto schuldquote	59%	102%	85%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	56%	98%	82%
Solvabiliteitsratio	36%	32%	34%
Grondexploitatie	2%	1%	3%
Structurele exploitatieruimte	-0,3%	0,7%	0,4%
Belastingcapaciteit	117%	118%	118%

Algemene beschouwing

De financiële positie van de gemeente is nu ruim voldoende door de wijze waarop de Enecomiddelen in het jaar 2020 zijn bestemd. De financiële positie vraagt echter wel onze voortdurende aandacht.

We zien in de kengetallen namelijk de volgende trend terug:

- Een oplopende schuldquote door ons ambitieuze investeringsprogramma. De oploep is overigens wel minder dan was gedacht bij de begroting omdat in de uitvoering van de investeringen een boeggolf is doorgeschoven naar 2022. In de prognose houden we rekening met het voor 75% realiseren van al onze investeringen. Zo lang als we meer investeren dan afschrijven jaar in een jaar, zal onze schuldpositie toenemen.
- De structurele exploitatieruimte is positief in de jaarrekening, maar blijft een aandachtspunt gelet op de meerjarige saldi.
- De omvang van het risico op grondexploitaties neemt toe. Ook hier geldt dat we ambitieus zijn. In de paragraaf grondbeleid vindt u een nadere toelichting op de projecten die in uitvoering zijn of komen.

Niet zichtbaar in deze getallen, maar wel eerder in deze paragraaf, is het feit dat we ruim voldoende reserves hebben om de geïnventariseerde risico's op te kunnen vangen. De gemeente maakt de omslag naar ontwikkelgemeente en daarbij hoort een hoger risicoprofiel alsmede het scherp begroten. Dit noemen we scherp aan de wind zeilen en hierop is de financiële strategie gebaseerd. Dit betekent ook dat we –om op koers te blijven- scherpe(re) keuzes zullen moeten blijven maken over welke gemeentelijke uitgaven en inkomsten passend zijn om een voldoende solide financiële basis te behouden.

Netto schuldquote

Deze is uitgekomen op 85% ten opzichte van 59% vorig jaar. Hoe lager, hoe beter de schuldpositie.

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit deze quote zelf, maar hangt af van andere factoren. Factoren zoals het voorzieningenniveau in Zwijndrecht en welk aandeel rentelasten in de exploitatie we acceptabel vinden.

De schuldquote wordt berekend door de schulden te delen door baten in een jaar. In 2021 is de schuldquote gestegen ten opzichte van 2020 tot 84%. Achtergrond is in 2020 de verkoopopbrengst van Eneco in de baten is verantwoord waardoor de baten in dit jaar éénmalig extreem hoog zijn geweest, waardoor de schuldquote juist daalt. Met de opbrengst is ook een deel van de vaste schulden afgelost waardoor dit de schuldquote positief beïnvloedt.

De oplopende schuldquote is ook te verklaren door de geplande toename van de investeringen. Hoewel deze minder hard is gestegen dan bij de begroting 2021 die was berekend op 102%. Achtergrond hierbij is dat bij de uitvoering van de investeringen een boeggolf ontstaat die naar de komende jaren is doorgeschoven, waardoor minder gelden aangetrokken hoefde te worden in 2021.

Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

In 2021 is deze uitgekomen op 82% ten opzichte van 56% vorig jaar. Hoe lager, hoe beter de schuldpositie.

Een hoge schuld kan worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Deze correctie vindt plaats door de netto schuld te verminderen met verstrekte leningen aan de woningcorporaties en overige verstrekte leningen. Deze correctie heeft een beperkte invloed op de ontwikkeling van de schuldquote van enkele procentpunten. Hierdoor zijn de hiervoor beschreven ontwikkelingen bij de netto schuldquote hierboven dezelfde als bij dit kengetal.

Solvabiliteitsratio

Deze is uitgekomen op 34% waardoor deze iets is gedaald ten opzichte van vorig jaar. Hoe hoger, hoe beter de schuldpositie.

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als een percentage van het totale vermogen. Het geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen, hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. De VNG hanteert als advies een minimumomvang van 20%. Vanaf 2020 zit Zwijndrecht hier (weer) boven.

Met name doordat minder langlopende geldleningen zijn aangetrokken door de investeringsboeggolf is de solvabiliteit ten opzichte van de begroting 2021 verbeterd.

Grondexploitatie

Deze is uitgekomen op 3% ten opzichte van 2% vorig jaar. Hoe lager, hoe minder risico.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe de waarde van de bouwgronden in exploitatie zich verhoudt tot de geraamde baten. De boekwaarde van de gronden is van belang, omdat de waarde moet worden terugverdiend uit de grondverkopen. Hoe hoger het kengetal hoe hoger het risico voor de exploitatie indien het terugverdienen onverhoopt niet geheel lukt.

De VNG geeft als advies dat een omvang van dit kengetal boven de 10% als kwetsbaar gezien kan worden. De boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie is ook van invloed op de netto schuldquotes en de solvabiliteitsratio, omdat de bouwgronden zijn gefinancierd met vreemd vermogen. Met een uitkomst van maximaal 5% is het risico op dit punt te overzien.

Ten opzichte van de begroting 2021 is de quote iets hoger omdat de boekwaarde van de gronden hoger is dan ten tijde van het opstellen van de begroting was gedacht. Een toelichting op deze toename is te vinden in de paragraaf Grondbeleid.

Structurele exploitatieruimte

Deze is uitgekomen op 0,4% ten opzichte van de begroting 0,7%.

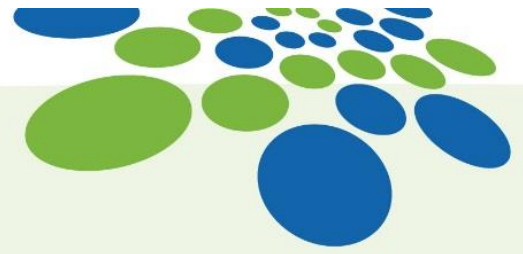
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten (excl. reserves) en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoeging aan reserves te delen door de totale baten (excl. reserves) en uit te drukken in een percentage. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit

Deze is uitgekomen op 118% ten opzichte van het landelijke gemiddelde van 100%.

De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten (bestaande uit de afvalstoffen- en rioolheffing van een meerpersoonshuishouden en de OZB met een gemiddelde WOZ-waarde) te vergelijken met het landelijk gemiddelde van het voorgaande jaar en uit te drukken in een percentage. Dit gebeurt op begrotingsbasis.

Een belastingcapaciteit van 100% betekent dat de woonlasten op het landelijk gemiddelde liggen. Met 118% zitten wij nog steeds boven het landelijk gemiddelde.

3. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De openbare ruimte is het infrastructurele netwerk van wegen, straten, pleinen, parken, plantsoenen, waterpartijen en alle daarbij behorende voorzieningen, zoals openbare verlichting, kunstwerken (bruggen) en dergelijke. De openbare ruimte is de ruimte waarin de bewoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente zich verplaatsen, verblijven, recreëren, sporten en elkaar ontmoeten. Bovenal draagt de inrichting en het beheer van de openbare ruimte – samen met de functionaliteit en uitstraling van de gebouwen – bij aan de identiteit van de gemeente Zwijndrecht.

Al deze kapitaalgoederen moeten zo lang mogelijk een bijdrage leveren aan het doel waarvoor zij zijn aangebracht of vervaardigd. Dit vergt een duurzaam en goed onderhoudsbeheer op basis van beleidskaders.

Actueel beleidskader

De beleidskaders zijn verwoord in de vastgestelde structuur- en beheerplannen. Het beschreven beleidskader is voor het grootste deel actueel en toereikend om aan het fysieke beheer en onderhoud van de openbare ruimte richting te geven. Via onderstaand beleidskader zetten we de beschikbare middelen in om de verschillende doelstellingen hierbij te realiseren.

- Integraal beheerplan Openbare Ruimte 2022-2025; vastgesteld op 25 januari 2022.
- Beheerplan buitensportaccommodaties 2022-2025; vastgesteld op 25 januari 2022.
- Beheerplan gemeentelijk vastgoed 2022-2025; vastgesteld op 21 december 2021.
- Gemeentelijk verkeer en vervoerplan 2022-2025; vastgesteld op 14 december 2021.
- Bomenbeleidsplan 2021-2030; vastgesteld op 28 september 2021
- Programma Duurzaamheid 2021-2023; vastgesteld op 29 juni 2021.
- Omgevingsvisie Zwijndrecht; vastgesteld 8 december 2020.
- Integraal groenbeleid Zwijndrecht; vastgesteld 15 oktober 2019.
- Beheerplan begraafplaatsen Zwijndrecht 2019-2022; vastgesteld in 2018.
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022; vastgesteld in 2017.
- Speelruimteplan 2017-2026 gemeente Zwijndrecht; vastgesteld in 2017.
- Standaard programma van eisen Zwijndrecht; vastgesteld in 2015 (college).

Integraal beheer openbare ruimte (IBOR)

De openbare ruimte is in beweging. Het (planmatig) beheer en onderhoud van kapitaalgoederen is een belangrijke basis. Daarnaast zien we dat de samenleving steeds meer aanvullende eisen stelt aan de manier waarop wij de openbare ruimte onderhouden. De openbare ruimte is namelijk gevoelsmatig steeds meer 'eigendom' geworden van iedereen. De openbare ruimte in de directe woonomgeving van inwoners vinden zij belangrijk en dient daarom leefbaar te zijn. Daarnaast zien we dat de openbare ruimte letterlijk hetgeen is wat ons verbindt. Door deze verbindingsfunctie is de openbare ruimte ook uitermate geschikt als instrument om sociale doelstellingen te realiseren. De IBOR werkwijze is in Zwijndrecht de afgelopen jaren als gevolg hiervan verder doorontwikkeld en is inmiddels gebaseerd op drie pijlers:

1. Het uitvoeren van efficiënt planmatig onderhoud.
2. Het creëren van een leefbare omgeving waarmee inwoners tevreden zijn.
3. Het realiseren van sociale doelstellingen in de openbare ruimte.

Beeldkwaliteiten

Sinds het IBOR-plan van 2014 is aan de hand van een aantal scenario's gekozen voor gedifferentieerd beheer. Dit betekent in de praktijk dat de openbare ruimte onderhouden wordt op

B-niveau. Voor een aantal onderdelen hanteren we kwaliteitsniveau C omdat we op dit moment niet de middelen hebben om ook die onderdelen op kwaliteitsniveau B te onderhouden. Uitgangspunt daarbij is dat er niet wordt getornd aan veiligheid en geen kapitaalvernietiging optreedt. Dit uit zich bijvoorbeeld in de keuze dat we geen concessies doen bij het onderhoud aan asfalt, bomen, bruggen, openbare verlichting en elementenverharding op trottoirs en fietspaden. Rijbanen in woonstraten vormen geen direct veiligheidsrisico, waardoor deze op C-niveau onderhouden worden. Ook binnen het groenonderhoud worden keuzes gemaakt om met de beschikbare middelen een zo hoog mogelijk niveau te realiseren. Dit komt er in de praktijk op neer dat nagenoeg al het groen op B-niveau onderhouden wordt. Uitzondering hierop zijn de gemeentelijke begraafplaatsen waarvan het parkgroen op A-niveau wordt onderhouden. In de visie op de openbare ruimte wordt de zonering in kwaliteitsniveaus heroverwogen.

Gemeentelijk vastgoed

Voor wat betreft het gemeentelijk vastgoed is het volgende beleidsuitgangspunt van toepassing:

"Het vastgoed wordt op een efficiënte, effectieve en transparante wijze ingezet ten behoeve van het verwezenlijken van maatschappelijke en organisatorische (beleids)doelstellingen; hierbij wordt gestreefd naar een optimale balans tussen het maatschappelijke en het financiële rendement."

Vanuit beheerperspectief zijn hierin vier onderhoudscategorieën te onderscheiden. Variërend van proactief onderhoud (A) naar risico gestuurd onderhoud (B en C) en uiteindelijk de categorie panden die vanwege bijvoorbeeld een herbestemming alleen schoon, heel en veilig worden onderhouden (D). Daar waar zich mogelijkheden voordoen worden maatregelen genomen op het gebied van energetische verbetering of waar een reductie is te behalen in de CO₂-uitstoot. Deze maatregelen worden zoveel mogelijk gecombineerd met reeds geplande onderhoudswerkzaamheden. Ook voor de komende jaren liggen er nog kansen om het gemeentelijk vastgoed verder te verduurzamen.

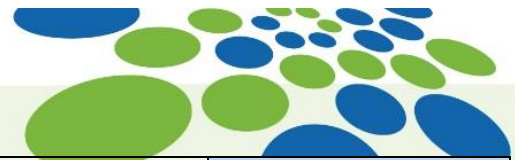
In 2021 is de vastgoedstrategie vastgesteld waarin een kader wordt gesteld hoe de gemeentelijke vastgoedportefeuille eruit zou moeten zien. Het vastgoed is een middel om maatschappelijke beleidsdoelstellingen te verwezenlijken, zoals het huisvesten van sport-, cultuur-, recreatie-, welzijns- en onderwijsactiviteiten. Van belang is om na te gaan of (en hoe) de portefeuille nog aansluit bij die doelstellingen en activiteiten. In een verder uit te werken uitvoeringsplan zal voor de kernportefeuille duidelijk worden wat er met het vastgoed moet gebeuren en welke maatregelen nodig zijn. Voor het vastgoed buiten de kernportefeuille moeten nadere keuzes worden gemaakt of het behouden moet blijven of mogelijk afgestoten kan worden.

Uitvoering 2021

In deze alinea wordt per kapitaalgoed beschreven wat er in 2021 is uitgevoerd. Hierbij wordt ook een vergelijking gemaakt met de in de begroting 2021 genoemde projecten/werken. De totale lijst van lopende reconstructie- en vervangingsprojecten is terug te vinden in het hoofdstuk Investeringsprogramma van het jaarverslag 2021.

In 2021 zijn op de te onderscheiden beheerdisciplines de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Beheerdiscipline	Activiteit	Uitgevoerd?
Riolering	Diverse onderhoudsreparaties op verschillende locaties in de gemeente, bijvoorbeeld in de Rotterdamseweg.	Ja
	Ook hebben we diverse rioolstrengen (een rioolleiding tussen twee rioolputten) gereinigd en geïnspecteerd (in o.a.	

	de Geer, HOA, de Heer Oudelandslaan en de Pieterzeemanstraat) om een goed functioneel rioolstelsel te kunnen waarborgen.	Ja
	Alle rioleringsprojecten zijn opgenomen in het hoofdstuk Investeringsprogramma van de jaarrekening 2021.	Zie het hoofdstuk Investeringsprogramma
Gemalen	Verdere implementatie van het nieuwe telemetriesysteem. Dit houdt in dat alle gemalen, via GPRS, aangesloten zijn op één hoofdpst en dus met elkaar gekoppeld zijn.	Ja
	Revisie van pompen in vier hoofdgemalen.	Ja
Baggeren singels	In 2021 zijn de watergangen in Devel, Molenvliet en Nederhoven gebaggerd.	Ja
Havens/Natte kunstwerken	De keermuren aan de Burg. Jansenlaan, Willem van Oranjelaan, Samuel van Houtensingel, Hoofdland, Mechelsestraat / Parijseplein en de keermuur aan de Europaweg zijn gerepareerd of opnieuw opgebouwd.	Ja
	Het baggeren van de Schokhaven uitgevoerd.	Ja
Vastgoed	vervangen gietvloeren Develsteinhal (kleedruimten/gangen)	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	vervangen verlichting (LED) diverse gymzalen	Ja
	vervangen gevelbeplating Roerdompstraat (kinderopvang)	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
Begraafplaatsen	Modernisering rouwcentrum Uranusstraat	Ja
	Opening van het crematorium en modernisering van de aula Minnendaal op begraafplaats Munnikensteeg	Ja
	Herinrichten oprijlaan begraafplaats Jeroen Boschlaan	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	Uitbreiding asbestemming Jeroen Boschlaan en Heerjansdam	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	Aanleg grafveld Munnikensteeg t.b.v. asbestemmingen en natuurlijk begraven	Ja
	Herinrichting vak T+N J. Boschlaan, ruimen graven en herinrichting vak K Munnikensteeg	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
Sportcomplexen	Aanleg kunstgrasvelden Bakestein en Heerjansdam	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	Aanleg veldverlichting (LED) diverse sportcomplexen	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	De overige grootschalige vervangingen zijn opgenomen in het hoofdstuk Investeringsprogramma van de jaarrekening 2021.	Zie het hoofdstuk Investeringsprogramma
Groen	Kwaliteitsverbetering groen op meerdere plekken in Zwijndrecht, zoals het IP project HOA fase 3a (integrale aanpak in combinatie met wegbeheer)	Deels* Zie toelichting onder deze tabel.
	Het rooien van stobben (boomstronken door kap) en herplanten van bomen (compensatie) door geheel Zwijndrecht	Ja
	Verdere uitrol "Groen doen we samen" en uitvoering groen agenda met o.a. aanleg bijenlint	Ja
	Vervangen parkgroen op de gemeentelijke begraafplaatsen Jeroen Boschlaan, Munnikensteeg en Heerjansdam	Deels* Zie toelichting onder deze tabel.

Elementenverharding	Plekken waar de bestrating in 2021 volledig is vernieuwd zijn: Schaepmanlaan, Talmaplantsoen, Henegouwen, Boshuizen, Valkhof, Binnenhof, Bockhof, Kamphuizen, Emminkhuizen en De Hupse.	Ja
	De verhardingsprojecten in combinatie met riolering, groen en openbare verlichting zijn opgenomen in het hoofdstuk Investeringsprogramma van de jaarrekening 2021.	Zie het hoofdstuk Investeringsprogramma
Asfalt	Op verschillende locaties is groot asfaltonderhoud uitgevoerd, voorbeelden hiervan zijn Beethovenlaan, Burgemeester van 't Hoffweg, Grevelingen, Admiraal de Ruijterweg en Lindtse-benedendijk fietspad.	Ja
Beschoeiing	De beschoeiing van de watergangen aan de Kiboehoeve, Bootjessteeg en sportveld VVGZ zijn vervangen, gerepareerd en hersteld.	Ja
Bruggen, viaducten en tunnels	In 2021 heeft groot en klein onderhoud plaatsgevonden waaronder aan de fietserstunnel Burgemeester Slobbelaan, brug Burgemeester van 't Hoffweg en de Beethovenbrug over de Devel.	Ja
	Vervangen houten brug Maaspad nabij de watertoren, vervangen brug over de Oostkeetshaven en vervangen houten keerwand Westerschelde (gemeentelijk deel).	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
Openbare verlichting	De openbare verlichting is onder andere vervangen aan de Staatsliedenbuurt, Verzetsheldenbuurt, Maasboulevard e.o. en Bloemenbuurt-Zuid	Ja
	Duurzaam vervangen lichtmasten en armaturen in de Van Schaikstraat, Laan van Walburg fietspad, Westkeetshaven en spoortunnelverlichting Karel Doormanlaan en Burgemeester Pijl Hogeweglaan.	Ja
Kabels en Leidingen	Reguliere coördinatie van onderhoudswerkzaamheden nutsbedrijven.	Ja
Speelvoorzieningen	Herinrichting centrale speelvoorziening Molenvlietpark – skatevoorziening	Nee* Zie toelichting onder deze tabel.
	Vervangen speelplekken door natuurlijk spelen aan de Schaerlaeckenoord, W. Snelliusweg en de Verleunstraat	Ja
	Vervangen speelplekken Hageland, Hoornwijk, Serenade en Tomatenplein	Ja

Toelichting

Hieronder worden enkele activiteiten toegelicht die succesvol zijn uitgevoerd in 2021. Tevens worden alle activiteiten toegelicht die niet of deels zijn uitgevoerd in 2021.

Enkele activiteiten toegelicht die succesvol zijn uitgevoerd in 2021

Gemalen

In 2021 heeft de verdere implementatie van het nieuwe telemetriesysteem plaatsgevonden. Dit houdt in dat alle gemalen, via GPRS, aangesloten zijn op één hoofdpst en dus met elkaar gekoppeld zijn. Mocht er in de toekomst vanwege een calamiteit problemen optreden met de afvoer van rioolwater, dan kunnen wij nu op afstand (digitaal) de capaciteit van de overige gemalen reduceren zodat dit gemaal voorrang krijgt.

Modernisering rouwcentrum

Nadat in voorgaande jaren vanuit het beheerplan begraafplaatsen 2018-2022 de aula's en de looppaden op de begraafplaatsen Heerjansdam en Jeroen Boschlaan zijn opgeknapt en vernieuwd, is dit jaar het rouwcentrum Jeroen Boschlaan volledig gemoderniseerd. Van vloer tot plafond en alles wat er tussen zit. Ook de opbaarkamers zijn volledig vernieuwd. Verder zijn er mogelijkheden als het gaat om achtergrondmuziek en het tonen van foto's. De uitstraling en faciliteiten van het rouwcentrum geven de nabestaanden een gevoel van warmte en zorgen ervoor dat het een fijne plek is om te herdenken.

Groen

We hebben een gazon in het Molenvlietpark, waar intensief gemaaid werd, omgevormd naar een kweekveld met 2.000 m² Miscanthus. Deze rietsoort is een enorme CO₂ afvanger waarvan het maaisel (mulch) gebruikt kan worden voor een goede start van nieuwe plantvakken. Door de plaatsing binnen de wijk HOA waar de komende jaren grootschalige renovaties plaatsvinden, gaat dit mulch goed van pas komen.

Eind 2021 is in het kader van kwaliteitsverbetering groen de integrale samenwerking gezocht om een plein met perenbomen aan de Pelster (wijk Walburg) om te vormen naar een groene plek met waterberging. In plaats van bomen in een te kleine groeiplaats tussen de verharding, krijgen de bomen de benodigde groeiruimte tussen sedum, bloemen en vaste planten. Dit werk loopt door in het jaar 2022.

Spelen

In 2021 is het hoogst haalbare NL Terreinlabel behaald bij de renovatie van speelplek Walraven van Hallstraat. Hier mogen we als gemeente erg trots op zijn. Op het moment van schrijven wordt nog een speelplek, Geerestein, getoetst op het NL Terreinlabel.

Alle activiteiten toegelicht die niet of deels zijn uitgevoerd in 2021

Vervangen gietvloeren Develsteinhal (kleedruimten/gangen)

Dit werk stond gepland in de zomervakantie van 2021, maar omdat er toen (na lange tijd) weer binnen gesport mocht worden was het werk in eerste instantie naar een volgende schoolvakantieperiode uitgesteld. Toen had de leverancier te weinig personeel beschikbaar. Omdat het ook bij de gebruikers/verenigingen niet meer uitkwam zijn de werkzaamheden verzet naar de zomervakantie van 2022.

Vervangen van de gevelbeplating Roerdompstraat

Dit project staat on-hold, omdat de school naast het kinderdagverblijf wordt vervangen. Onduidelijk is nog wat er met het kinderdagverblijf gaat gebeuren. Wanneer er duidelijkheid is, dan wordt een nieuw plan gemaakt.

Begraafplaatsen

Door de werkdruk van andere grote projecten, zoals modernisering van het rouwcentrum, opening van het crematorium, modernisering van de aula Minnendael en de aanleg van een nieuwe akker met asbestemmingen, zijn andere projecten zoals de herinrichting van grafakkers en het vervangen van parkgroen doorgeschoven naar het jaar 2022.

Aanleg kunstgrasvelden sportcomplexen Bakestein en Heerjansdam

Nadat in juni 2021 een aanvullend investeringsbudget is toegekend, is met de bestuurders van de verenigingen goed overleg geweest over de uitvoeringsplanning. In Heerjansdam is in oktober gestart met de werkzaamheden aan een kunstgrasveld, het hoofdveld en andere zaken op het sportpark Molenwei. Gezien de periode waarin dit plaatsvindt, is er een risico op slechte(re) weers-omstandigheden en kan een deel van het werk doorlopen naar voorjaar 2022. Het kunstgrasveld zal als eerste worden opgeleverd.

Voor de kunstgrasvelden voor 3 verenigingen op sportcomplex Bakestein is in goed overleg met de verenigingen besloten om de uitvoering vanaf het 2^e kwartaal van 2022 op te starten. De voorbereiding en uitwerking van plannen en aanbesteding kan hierop vooruit lopen.

Vervangen verlichting (LED) diverse sportcomplexen

In de eerste aanbestedingsprocedure is het (door marktomstandigheden) niet gelukt om tot een gunning te komen. Met een herstart van de aanbesteding in 2021 is de verwachting dat er in het 1^e kwartaal van 2022 tot een gunning kan worden gekomen. De aanbesteding/gunning omvat meerjarig onderhoud, vervangen van bestaande verlichting en de aanleg van nieuwe verlichting.

Groen

We hebben de planning van kwaliteitsverbetering groen in 2021 niet gehaald door vertraging met de aanbesteding van het bestek renovatie beplanting. In het najaar van 2021 is dit bestek gegund en in het voorjaar van 2022 maken we een inhaalslag met het vervangen van beplantingsvakken.

Bruggen

Vervangen houten brug Maaspad nabij de watertoren: aan het Maaspad moet de brug over het Balkengat vervangen worden. Dit willen we gelijktijdig met de brug over de Oostkeetshaven doen. Het gelijktijdig in de markt zetten van twee bruggen duurt langer maar brengt naar verwachting aanbestedingsvoordeel met zich mee.

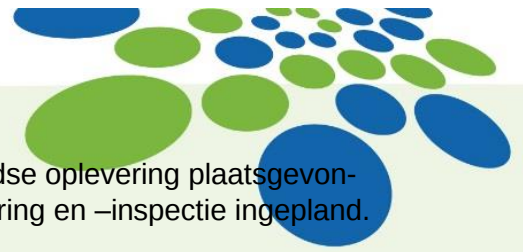
Daarnaast heeft meegespeeld dat de gehouden marktconsultaties ertoe hebben geleid dat onze inzichten over de materiaalkeuze van de nieuwe brug zijn bijgesteld. In het kader van circulair toepassen van (bouw)materialen hebben wij nader onderzoek moeten uitvoeren. Dit onderzoek heeft ertoe geleid dat de voorbereidingstijd voor de vervanging meer tijd in beslag heeft genomen, maar hierdoor hebben wij een beter overwogen materiaalkeuze kunnen maken.

Vervangen houten keerwand Westerschelde (gemeentelijk deel)

In 2021 is geen (plannings)ruimte aanwezig geweest om de werkzaamheden voor te bereiden. Dit pakken we opnieuw op in het jaar 2022.

Spelen

Vervanging skatebaan Molenvlietpark: het project wordt in het jaar 2022 opgeleverd. Het project-team zag na plaatsing van de elementen te veel scheefstand en schade, waardoor het storten van de betonvloer is uitgesteld na herstel van deze mankementen. Praktisch betekende dit dat er nieuwe betonelementen zijn gestort en geplaatst. Voor betonstorten zijn temperatuur en vocht belangrijke factoren, waardoor dit in januari 2022 pas kon plaatsvinden.

Op het moment van schrijven (begin februari) heeft de tussentijdse oplevering plaatsgevonden, is de betonvloer akkoord bevonden en staat de eindoplevering en –inspectie ingepland. Eind februari staat de opening gepland.

4. Paragraaf Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot de gemeentelijke financieringsfunctie. De gemeentelijke financieringsfunctie wordt ook wel met de term 'treasury' aangeduid. Het begrip treasury kan worden gedefinieerd als het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden, het te allen tijde zorgen voor voldoende liquide middelen, en het daarbij afdekken van met name rente- en kredietrisico's.

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en het lokaal vastgestelde Financieringsstatuut. In de Wet fido staan vooral transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht financieringsstatuut alsmede een financieringsparagraaf in begroting en rekening. De risicobeheersing binnen de Wet fido richt zich op renterisico's, kredietrisico's, en liquiditeitsrisico's. Wij benadrukken dat de doelstelling van onze treasuryfunctie is dat deze uitsluitend de publieke taak dient en dat we een prudent beleid voeren binnen de kaders die de Wet fido stelt. Op 9 december 2014 heeft de gemeenteraad het geactualiseerde Financieringsstatuut vastgesteld, dat per 1 januari 2015 in werking is getreden.

Binnen de financiële functie van de gemeente is het van belang het onderscheid te herkennen tussen de treasury- en de controlfunctie. Treasury zorgt voor de beschikbaarheid van geldmiddelen. De controlfunctie is belast met het toezicht en de bewaking van de aanwending ervan. Vanuit deze rollen is de focus bij treasury gericht op feitelijke in- en uitgaande kasstromen, terwijl de controlfunctie veelal redeneert in termen van baten en lasten.

De gemeente Zwijndrecht heeft de advisering over en de uitvoering van haar treasurybeleid in mandaat opgedragen aan het Servicecentrum Drechtsteden (SCD). De beslissingsbevoegdheden liggen voor het overgrote deel nog wel bij de gemeente.

Externe ontwikkelingen

Economische ontwikkelingen

De Europese Centrale Bank (ECB) voert nog steeds een opkoopprogramma uit. In 2022 ligt de beslissing voor of dit programma verlengd zal worden of niet.

De rente op de kapitaalmarkt vertoonde over 2021 een iets opwaartse lijn. De rente van een 10-jarige staatslening bedroeg begin januari 2021 ongeveer -/-0,49%. Eind december 2021 bedroeg de rente van een 10-jarige staatslening -/-0,04%.

De 3-maands Euribor* begon het jaar met een rente van circa +/- 0,54%. Gedurende het jaar is dit rentetarief bijna gelijk gebleven en eind december 2021 bedroeg de 3-maands Euribor ongeveer +/- 0,57%. De constantheid van dit rentetarief ligt in lijn met de beleidsrente van de ECB die gedurende het jaar niet is aangepast.

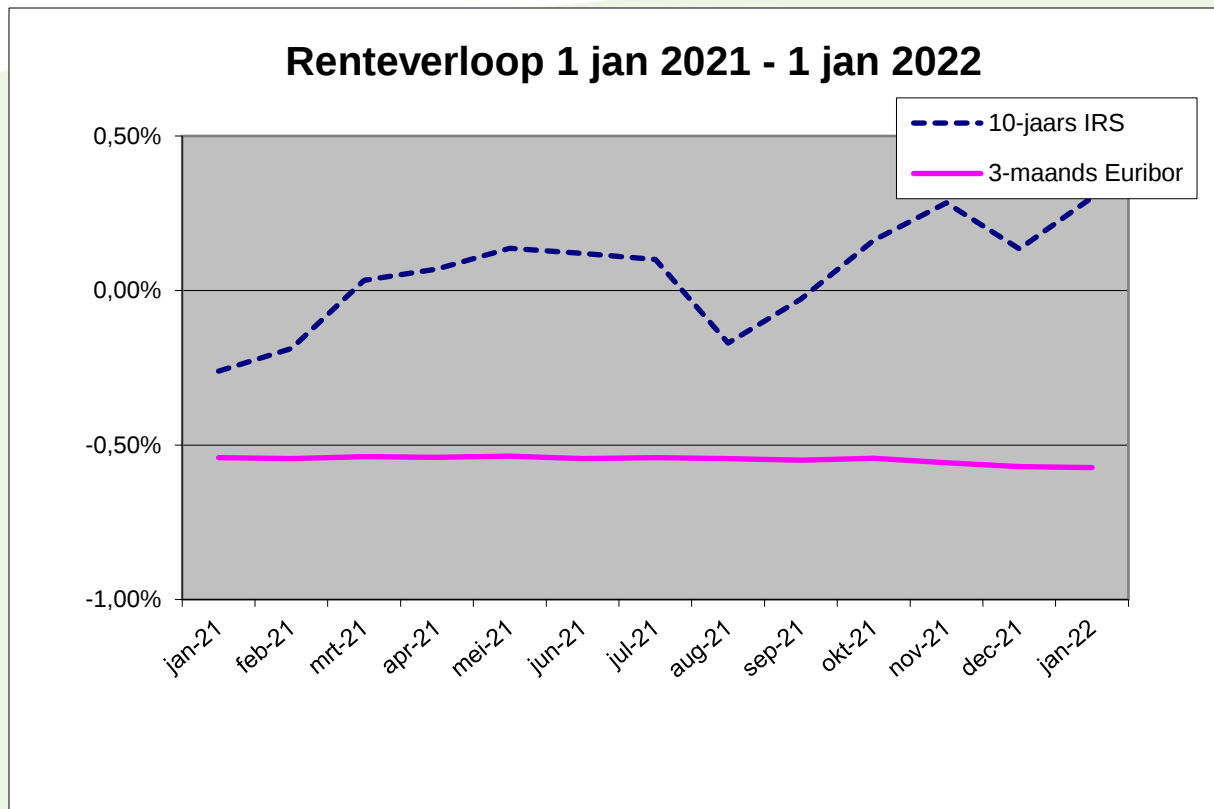
*Euribor: vergelijkingstarief voor de geldmarkt op basis van de 20 grootste banken in de Europa.

Onder de huidige marktomstandigheden blijft het (algemene) uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen:

- de kasgeldlimiet zoveel mogelijk optimaal benutten en kort financieren. Hierbij de ontwikkeling van de rente nauwlettend in de gaten houden, zodat bij stijgende rente tijdig geanticipeerd kan worden en korte financiering omgezet kan worden in lange financiering;
- bij inzicht in het aangaan van een langlopende financiering gebruik maken van uitgestelde storting en looptijden van circa 20 jaar. Hierbij aan de voorzichtige kant (75% van de financieringsbehoefte en een kwartaal later) opereren, zodat overfinanciering zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- bij een voorzichtige raming van de langlopende financiering, moeten we (om binnen de normen van de kasgeldlimiet te blijven) hooguit voor korte looptijden (circa 1,5 jaar) extra lenen.

Door de verkoop van Eneco in 2020 is de liquiditeitspositie van de gemeente zodanig verbeterd, dat er dit jaar geen aanleiding was om concrete uitvoering aan de bovengenoemde uitgangspunten te geven.

De ontwikkeling van de rente gedurende 2021 kan als volgt worden weergegeven:

Figuur 1 - Verloop rentetarieven 2021

Bedacht moet worden dat, indien een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen, er opslagen gelden bovenop het IRS-tarief* zoals hierboven weergegeven. Voor een 10-jaars lening bedroeg dit eind 2021 circa 0,1%.

*IRS-tarief: tarief wat gebruikt wordt om renterisico's te beheersen of af te dekken.

Interne rente

Voor de interne doorberekening van de rentekosten naar de investeringen hanteren we een omslag-rente van 1,5%. De notitie rente schrijft voor dat indien de werkelijke rentelasten in Euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten in Euro's die op basis van de voorgerekenelde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.

In onderstaand renteschema zetten we de werkelijke rentelasten uiteen, die gezamenlijk het rente-resultaat bepalen. Daarnaast bepalen we of de eerdergenoemde afwijking niet groter is dan 25%. Hieruit blijkt dat de afwijking minimaal is.

		2021	
a1.	De externe rentelasten over de lange financiering	€	3.207
a2.	De externe rentelasten over de korte financiering	€	8
b.	De externe rentebaten	-/- €	171
<i>Saldo rentelasten en rentebaten</i>		€	3.044
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- €	206
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- €	-
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+ €	-
		-/- €	206
d1.	<i>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</i>	€	2.838
	Rente over eigen vermogen	€	-
d2.	Rente over voorzieningen	€	123
<i>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</i>		€	2.961
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€	2.954
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	-/- €	7
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€	2.961
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		€	2.954
Verschil (absoluut)		€	-7
Verschil (procentueel)			-0,2%

Tabel 1 – Renteschema 2021 (bedragen x € 1.000)

Uitzettingen

De gemeente bezit een portefeuille aan uitzettingen. In de Wet fido worden onder uitzettingen verstrekte geldleningen en beleggingen verstaan. De gemeente heeft geen beleggingen. Een specificatie van de lopende uitzettingen is verderop in deze paragraaf onder Kredietrisico's opgenomen.

Financiering

De totale langlopende schuld van de gemeente Zwijndrecht bedroeg per 31 december 2021 € 119,8 miljoen (19 leningen). Dit is een afname van € 11,9 miljoen. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningenportefeuille per 31 december 2021 bedraagt 2,63% , tegenover 2,5% per ultimo 2020. De stijging wordt veroorzaakt door aflossing van een 2-jarige fixe lening van € 8 miljoen tegen een rente van -0,388%.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de Wet fido bedraagt deze limiet 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten na bestemming, dus inclusief de stortingen in reserves (bij aanvang van het begrotingsjaar). Gezien de omvang van de begroting 2021 (€ 142 miljoen) betekende dit dat de gemeente Zwijndrecht haar financiële huishouding voor maximaal circa € 12,1 miljoen met kort geld mocht financieren. Conform voorschrift uit de Wet fido is in onderstaande tabel de spiegeling weergegeven van de gemeentelijke kortlopende middelen ten opzichte van de kasgeldlimiet gedurende 2021 (bedragen x € 1.000):

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld netto vlottende schuld (+) of gemiddeld netto vlottend overschot (-)	€ 59	€ 1.752	€ 5.125-	€ 3.133-
Kasgeldlimiet	€ 12.073	€ 12.073	€ 12.073	€ 12.073
Overschrijding kasgeldlimiet	-	-	-	-
Ruimte onder de kasgeldlimiet	€ 12.014	€ 10.321	€ 17.198	€ 15.206

Tabel 2 - Verloop kasgeldlimiet 2021 (bedragen x € 1.000)

In 2021 is de kasgeldlimiet niet overschreden.

Ter regulering van het gemeentelijke banksaldo zijn in februari en maart kasgeldleningen met een looptijd van 35 en 42 dagen opgenomen. Deze leningen waren € 13 miljoen tegen een rente van gemiddeld -0,48% en -0,485%.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer dan 20% zijn van het begrotingstotaal aan lasten na bestemming, dus inclusief de stortingen in reserves (bij aanvang van het begrotingsjaar). De renterisiconorm van de gemeente Zwijndrecht in 2021 bedroeg € 28,4 miljoen.

De toetsing aan de renterisiconorm luidt daarmee als volgt (bedragen x € 1.000):

	2021
Bedrag renteherzieningen	€ -
Bedrag aflossingen	€ 11.868
Totaal renterisico	€ 11.868
Renterisiconorm (€ 142 miljoen x 20%)	€ 28.407
Ruimte onder de norm	€ 16.538

Tabel 3 -Toetsing renterisiconorm 2021 (bedragen x € 1.000)

Uit deze berekening komt naar voren dat de gemeente Zwijndrecht met haar lange financieringsportefeuille in 2021 binnen de renterisiconorm heeft geopereerd.

Kredietrisico's

Wij lopen kredietrisico (risico van niet-terugbetaling) op uitzettingen (onder andere verstrekte geldleningen) en leningen waarop wij een borgstelling hebben afgegeven.

	ultimo 2020	ultimo 2021
Uitzettingen	€ 5.444	€ 5.031
Borgstellingen - direct	€ 14.416	€ 11.728
Borgstellingen - indirect	€ 86.400	€ 93.582
Totaal	€ 106.260	€ 110.341

Tabel 4 - Overzicht kredietrisico's 2021 (bedragen x € 1.000)

- Uitzettingen

Het in bovenstaande tabel weergegeven bedrag aan uitzettingen per 31 december 2021 van € 5.031.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

- Leningen aan woningcorporaties: € 2.593.000
- Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (fondsdeelnamen + startersleningen): € 1.545.000
- Lening Stichting Oefening & Ontspanning: € 893.000

- Borgstellingen

Het bedrag aan directe borgstellingen bedroeg per eind 2021 circa € 11,7 miljoen. De belangrijkste directe borgstellingen worden gevormd door:

- HVC Alkmaar (1,64%-belang; 'getrapt' via GR Gevudo) € 9,7 miljoen
- diverse woningcorporaties € 2,1 miljoen (3 leningen)

Per 31 december 2021 stond de gemeente voor in totaal € 105,3 miljoen garant. Hiervan had € 93,6 miljoen betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Gezien de rond dat fonds gebouwde zekerheidsstructuur is hieraan een relatief laag risico verbonden.

Sinds 1 augustus 2021 is er een nieuwe achtervangovereenkomst met WSW. De wijzigingen die zijn doorgevoerd in deze nieuwe overeenkomst leiden tot een andere toerekening van de achtervangpositie aan de gemeente. Dit betekent dat als een lening voor 1 augustus 2021 is afgesloten deze voor 100% meetelt in de verdeelsleutel (dit is identiek aan de systematiek van vorig jaar). Is de lening na 1 augustus 2021 afgesloten, dan is de verdeelsleutel gelijk aan het percentage van marktwaarde van het DAEB-bezit van de betreffende corporatie dat in deze gemeente ligt. Daarnaast is nieuw dat de gemeente borg staat voor een obligolening. Deze lening kan worden aangesproken indien er geld nodig is om grote verliezen te dekken en de obligoheffing van corporaties niet voldoende is.

Voor de specificatie van de borgstellingen verwijzen wij naar de Staat van borg- en garantstellingen elders in deze jaarstukken.

Schatkistbankieren

Tot 1 juli mocht bij het verplicht schatkistbankieren tot een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal (inclusief storting reserves bij aanvang van het begrotingsjaar) buiten de Schatkist worden gehouden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. Uit de hierna volgende tabel per kwartaal blijkt dat het drempelbedrag van € 1.066.000 voor het eerste halfjaar niet is overschreden.

Na 1 juli is de berekening voor het drempelbedrag veranderd. In plaats van 0,75% van het begrotingstotaal mag nu tot 2% van het begrotingstotaal (inclusief storting reserves bij aanvang van het begrotingsjaar) buiten de Schatkist worden gehouden. Uit de hierna volgende tabel per kwartaal blijkt dat het drempelbedrag van € 2.841.000 voor de tweede helft van het jaar niet is overschreden.

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Drempelbedrag schatkistbankieren	€ 1.066	€ 1.066	€ 2.841	€ 2.841
Gemiddeld positieve banksaldi	€ 45	€ 293	€ 46	€ 12
Ruimte onder het drempelbedrag	€ 1.021	€ 773	€ 2.795	€ 2.829

Tabel 5 - Overzicht schatkistbankieren 2021 (bedragen x € 1.000)

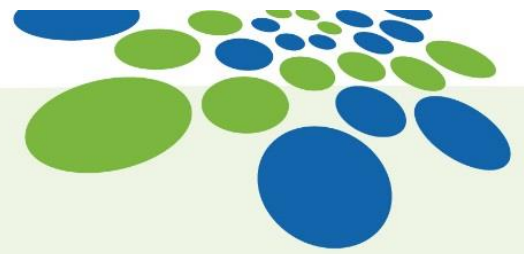
Tegelijkertijd met de verruiming van het drempelbedrag is BNG begonnen met het vragen van een rentevergoeding op positieve banksaldo's. Deze rente houdt verband met de kosten die BNG maakt voor het stallen van geld bij de ECB. Tegelijkertijd ontvangen we juist rente op negatieve saldo's en heeft een roodstand dus geen nadelige financiële gevolgen.

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is onze huisbankier. Naast de BNG houdt de gemeente een rekening aan bij de Rabobank.

Administratieve Organisatie

Op grond van het gemeentelijke Financieringsstatuut beschikt Zwijndrecht over een Treasury Comité waaraan ook de portefeuillehouder Financiën deelneemt. In dit overleg kunnen alle aspecten die samenhangen met de uitvoering van de financieringsfunctie aan de orde komen. Het Treasury Comité is in 2021 driemaal bijeengew

5. Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op ontwikkelingen binnen de organisatie, die gericht zijn op een zo goed mogelijke dienstverlening aan de burgers, instellingen en bedrijven en het garanderen van een zorgvuldige besluitvorming. We beschrijven in deze paragraaf relevante cijfers en de activiteiten op het gebied van organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering. Deze activiteiten staan in het licht van verschillende trends en ontwikkelingen in maatschappelijke zin, nieuwe technologieën en financiële opgaven.

Ontwikkelorganisatie - samenwerking

Onze organisatie is volop in beweging om ons voortdurend te verbeteren en om klaar te staan voor wat er nodig is in de gemeente. Al geruime tijd werken we samenlevingsgericht. Hierbij kijken we wat de samenleving nodig heeft en wat de rol van de gemeente is. De coronacrisis trok een zware wissel op onze organisatie. Door ons snel en goed aan de situatie aan te passen hebben we de dienstverlening richting onze burgers, bedrijven en instellingen weten door te zetten. Wij merken wel dat de invulling van vacatures in algemene zin langer duurt en in specifieke zin voor vacatures op het gebied van ruimtelijke ordening, sociaal domein en financiën. Door de wettelijke ontwikkelingen, maatschappelijke opgaven én de doorontwikkeling van de organisatie ontstaan nieuwe rollen en functies.

Vanaf januari 2022 werken we in andere vorm samen met onze partners in de Drechtsteden. De gemeente Dordrecht neemt als serviceorganisatie de dienstverleningstaken op zich. Dat gaat onder andere over de ICT, communicatie, HR, de belastingdienst en het onderzoekscentrum. We werken samen aan de hand van samenwerkingsovereenkomsten waarin we vastleggen wat we van elkaar kunnen verwachten. Deze transformatie zal ook in 2022 extra tijd van ons vragen om één-en-ander goed in te regelen.

Naast een zo goed mogelijke dienstverlening aan onze burgers staat de realisatie van het raadsprogramma centraal in onze bedrijfsvoering. Het is onze ambitie om snel en adequaat in te spelen op maatschappelijke opgaven en kansen in de gemeente en regio. Omdat opgaven onze organisatiegrenzen overstijgen en vragen om integrale oplossingen, werken we in co-creatie met partners. We richten ons op de ontwikkeling van de bijbehorende vaardigheden, competenties en instrumenten. Een belangrijk hulpmiddel bij het integraal en over afdelingsgrenzen werken is zaakgericht werken via het Klant-, Zaak- en Archiefsysteem [KZA]. Dit systeem is technisch ingeregeld en wordt de komende jaren verder doorontwikkeld. Het werken met dit systeem is belangrijk onderdeel van (het sturen op) onze dienstverlening.

'De mens achter de medewerker'; bevlogen en duurzame inzetbare medewerkers

Vanwege demografische en maatschappelijke ontwikkelingen is duurzame inzetbaarheid van werknemers een belangrijk aandachtspunt binnen onze organisatie. Vanuit onze filosofie "Samenwerkt!" stellen wij binnen onze organisatie niet de medewerker, maar de mens centraal. Wij zijn van mening dat (of je dit nu wilt of niet) de scheiding tussen werk en privé vervaagt. Dit was zeker goed te merken tijdens de pandemie. Medewerkers waren verplicht om thuis te werken. Belangrijk om als werkgever dan nog meer oog te hebben voor alle medewerkers en hierbij te faciliteren dat de medewerker in staat is privé omstandigheden zo goed mogelijk aan te sluiten op zijn functie.

Door vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid aandacht te geven aan de mens en te sturen op geluk, gedrevenheid en gezondheid halen we het beste uit onze mensen waardoor het werkplezier

en de prestaties worden vergroot. Deze lijn zetten we als onderdeel van onze besturingsfilosofie voort, met hierbij focus voor de invoering van "hybride werken".

Ten tijde van de pandemie hebben wij onderzoek gedaan naar de behoeften van de medewerkers. In dit onderzoek hebben we onder andere gevraagd naar de mentale weerbaarheid, de thuiswerkplek, de binding met de organisatie, team en collega's, etc. Uit de resultaten bleek dat het merendeel van de medewerkers veel voordelen van het thuis werken ondervonden (geen reistijd, betere werk en privébalans etc.), maar onze aandacht gaat wel uit naar medewerkers die de verbinding met de organisatie en collega's dreigen te verliezen. We gaan ons – gelet op het niet meer volledig kunnen/willen bezetten van het kantoorpand – bezinnen op de toekomstige invulling van ons kantoorpand passend binnen het beoogde dienstverleningsconcept. Wij zullen meer "activity based" gaan werken, ofwel de activiteit die we te doen hebben bepaalt waar we werken. Projectmatige werkzaamheden lenen zich meer voor het werken op het gemeentekantoor en administratieve werkzaamheden kunnen prima vanuit thuis of elders.

Verder zetten we in 2022 om in het 'transformeren' van ons gemeentekantoor naar 'het huis van de gemeente'. Het gemeentehuis moet een huis van en voor de samenleving worden. Een gebouw waar burgers, ondernemers, bestuurders, partners en ambtenaren elkaar ontmoeten en met elkaar in verbinding komen. Hier vinden de mooie gesprekken plaats. Hier ontstaat nieuwe energie, groei, en aandacht voor elkaar en nieuwe samenwerkingen. Hier is altijd een luisterend oor, hier ben je altijd welkom, hier ontstaat een gezamenlijk gevoel. Hier bestaat er de passie om Zwijndrecht mooier en beter te maken. Dat gevoel en die beleving moet gaan ontstaan bij de transformatie van het gemeentehuis.

Ontwikkelingen in de formatie en het personeelsbestand

Naast de inzet van vaste formatie werken we gedurende het jaar met tijdelijke formatie en flexibele inzet voor de uitvoering van de ambities van het raadsprogramma. Uw raad heeft daarvoor een tijdelijk 4-jarig organisatie ontwikkelbudget beschikbaar gesteld. Dit budget wordt volledig benut met flexibele arbeid om te werken aan de opgaven uit het raadsprogramma.

Momenteel bestaat onze organisatie uit 227,22 FTE (formatie per 1 januari 2022).

Generatiepact

Om duurzaam inzetbaar te blijven bieden we sinds 1 juli 2018 de oudere medewerkers (60+ers) een zogenoemde "generatiepactregeling" aan. Door middel van deze regeling bieden wij hen de mogelijkheid minder te gaan werken en de intensiteit van de arbeidsduur te verlagen. Hierdoor blijft deze leeftijdsgroep voor de organisatie behouden (kennis/kunde), maar bieden we tegelijkertijd jongere medewerkers de kans in te stromen. Dit zorgt enerzijds voor een betere kennisoverdracht en anderzijds kunnen oudere medewerkers hun werk gelijkmatiger gaan overdragen en afbouwen. Dit alles zorgt voor minder uitval/ziekteverzuim van de oudere medewerkers en bevordert de duurzame participatie en inzetbaarheid van deze doelgroep.

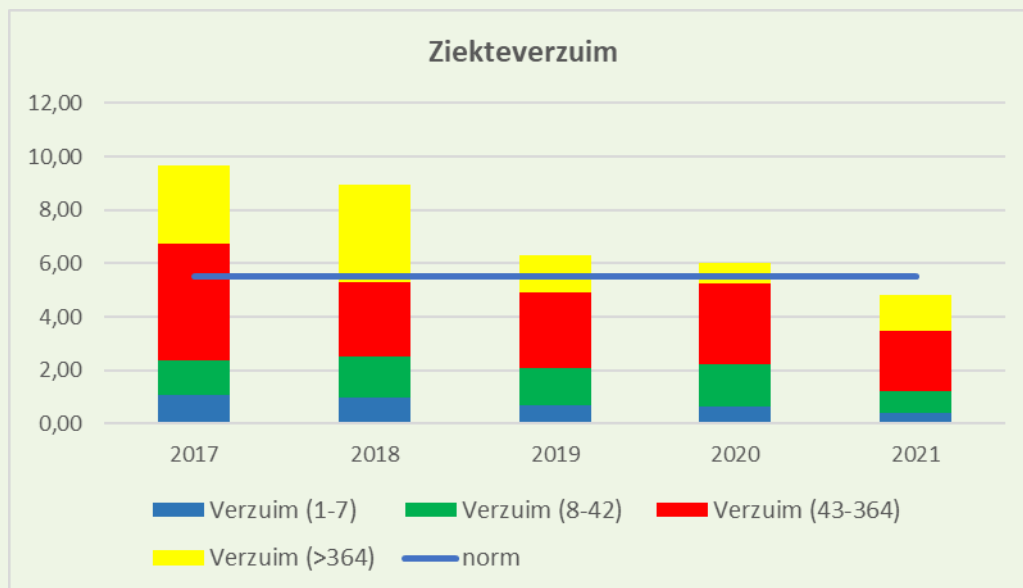
We hebben (de werking van) het generatiepact in 2021 geëvalueerd. Hieruit bleek dat het voor de organisatie goed is om het generatiepact voor 4 jaar voort te zetten tot juli 2025. De gemeenteraad is op 29 juni 2021 hiermee akkoord gegaan (2021-0037642).

Ziekteverzuimpercentage

Onze doelstelling is om te komen tot een verzuimpercentage van 5,5%. In 2021 was het gemiddelde ziekteverzuimpercentage 4,64%. We kunnen daarmee constateren dat we onze doelstelling in 2021 gehaald hebben. Het ziekteverzuimpercentage bestaat voor het merendeel uit middel/lang verzuim, zie onderstaande grafiek.

In het programma " Samen Werkt" organiseren we activiteiten, zoals de Samen Werkt Week, om er voor te zorgen dat medewerkers gezond, gelukkig en gedreven kunnen (blijven) werken waardoor er minder uitval is door ziekte en we betere prestaties leveren. Ook is een quality of life coach beschikbaar voor medewerkers op het vlak van work-life vragen.

Integraal onderzoeksplan

Vanuit de verschillende organisatie onderdelen wordt periodiek de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van de gemeentelijke taken en het beleid onderzocht en wordt onderzoek uitgevoerd vanuit de interne controle. Dit onderzoek is gebaseerd op de Verordening artikel 213a.

Onderdeel van de jaarlijks geplande onderzoeken zijn de onderzoeken van het basispakket dat worden afgenomen van het OCD. Dit betreft onder andere de Woonmonitor, de banenmonitor, de monitor economie Drechtsteden, de monitor sociaal en de veiligheidsmonitor. Tevens biedt het OCD beleidsondersteuning en advies, bij het opstellen van beleidsindicatoren en het inzichtelijk maken van beleidsdoelstellingen en het (deels) bekostigen van onderzoeken.

Het onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD) is op 1 januari 2008 opgericht en voert op veel beleids terreinen onderzoeken uit voor de regiogemeenten. Een aantal van die onderzoeken pakt het OCD regionaal aan. Daarnaast kunnen gemeenten eigen onderzoeksopdrachten door het OCD laten uitvoeren.

De onderzoeken worden door de afzonderlijke afdelingen gepland en opgestart in het kader van beleidsevaluatie of beleidsvoorbereiding. Bij een onderzoeksbehoefte naar de doeltreffendheid of doelmatigheid van het beleid of het handelen van de gemeente, wordt bepaald of en hoe een onderzoek opdracht tot stand kan komen. De onderzoekskosten worden betaald vanuit de exploitatiebudgetten.

Indien er in de exploitatie geen ruimte is om het noodzakelijk onderzoek uit te voeren wordt bij de begroting budget aangevraagd. De presentatie van de resultaten vindt plaats via de programma's.

Onderzoek Interne Controle

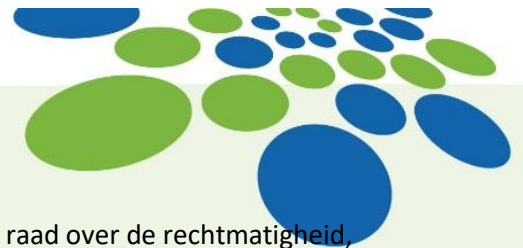
Naast de OCD-onderzoeken, die het lerend vermogen van de gemeentelijke organisatie ondersteunen, doet de controlfunctie onderzoek in het kader van de verbijzonderde interne controle (VIC). Hiervoor wordt jaarlijks een onderzoeksplan rechtmatigheid opgesteld en uitgevoerd.

De interne controle richt zich op het toetsen van de financiële rechtmatigheid. De nadruk ligt op het toetsen of maatregelen die de organisatie neemt, om fouten in de uitvoering van werkzaamheden te voorkomen, voldoende werken. Daarnaast wordt onderzocht of interne en externe regelgeving wordt nagekomen bij de uitvoering van de werkzaamheden.

De controle wordt uitgevoerd volgens het opgestelde interne controleplan en het door de raad vastgestelde controleprotocol. De accountant gebruikt de resultaten van de onderzoeken bij zijn interim controle en jaarrekeningcontrole. Intern gebruiken we de VIC uitkomsten om de risico's en verbeterpunten in onze werkprocessen en administratieve organisatie te signaleren, eventuele fouten te herstellen en de beheersmaatregelen aan te passen. "Continue verbeteren" is hierbij een van de uitgangspunten.

Met ingang van verslagjaar 2022 neemt het College van B&W (college) een verantwoording op in de jaarrekening over de rechtmatigheid (exclusief getrouwheid) van de relevante financiële beheershandelingen. De accountant zal toetsen of de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording) getrouw is.

Over de uitvoering van de verbijzonderde interne controle zijn we continue in overleg met de accountant zodat de interne controle en de externe controle goed op elkaar aansluiten.

Rekenkameronderzoek

Jaarlijks verricht de rekenkamercommissie onderzoek en adviseert de raad over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid en beheer.

Informatieveiligheid

We werken als gemeente steeds meer digitaal en delen daarbij belangrijke gegevens. Het is daarom belangrijk dat we zorgvuldig met deze gegevens omgaan. Onze systemen moeten veilig zijn en weerstand kunnen bieden aan pogingen tot misbruik en aanvallen van binnen en buiten. Op basis van een basishorizontaal kader, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), wordt getoetst of we onze informatieveiligheid en privacy op orde hebben.

De ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) blijft veel inzet vragen, ondanks het waar mogelijk regionaal oppakken van de activiteiten. ENSIA heeft tot doel het ontwikkelen en implementeren van een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid, gebaseerd op de BIO.

Uitgangspunt is het horizontale verantwoordingsproces aan de gemeenteraad. Dit vormt de basis voor het verticale verantwoordingsproces aan nationale partijen die een rol hebben in het toezicht op informatieveiligheid. Bij het afleggen van verantwoording wordt het principe van single information single audit toegepast; alle informatie die noodzakelijk is voor verticale verantwoording is ook onderdeel van het horizontale verantwoordingsproces.

Privacy

Het voldoen aan de wettelijke verplichtingen met betrekking tot het beschermen van de privacy van gegevens van o.a. inwoners, medewerkers en samenwerkingspartners vraagt voortdurende en organisatie brede aandacht en inzet. Waar mogelijk wordt afstemming en samenwerking gezocht met de andere Drechtstedengemeenten. De jaarlijkse audit van onze interne toezichthouder, de Functionaris Gegevensbescherming (FG), laat zien dat we een goede basis hebben gelegd waarop we kunnen voortborduren.

We geven prioriteit aan het actualiseren van beleid en protocollen en het uitvoeren van Basis Risico Analyses (BRA) en Data Protection Impact Assessments (DPIA) op hoog-risico processen. Dit doen we in samenwerking met het CIO-office, het FG-office en betrokken derde partijen. Hiermee brengen we de risico's van gegevensverwerkingen in kaart zodat we de nodige technische of organisatorische maatregelen kunnen treffen om deze risico's weg te nemen of te verkleinen. Er wordt in afstemming met informatieveiligheid en informatiemanagement structureel gewerkt aan de lokale implementatie van privacy waarborgen die de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en andere wet- en regelgeving van ons vragen.

6. Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

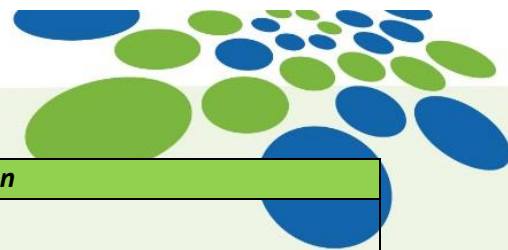
De gemeente Zwijndrecht is actief in netwerken van beleids- en uitvoeringsorganisaties. Bij een deel van die organisaties is de gemeente ook bestuurlijk en financieel betrokken. In dat geval is sprake van een “verbonden partij”. Een bijzondere vorm hiervan zijn de samenwerkingsverbanden die in het leven zijn geroepen om gemeentelijke taken in gezamenlijkheid uit te voeren. Dit soort samenwerkingsverbanden (gemeenschappelijke regelingen) levert een grote bijdrage aan het realiseren van maatschappelijke doelen, maar levert door zijn aard ook bestuurlijke en financiële risico's op.

Deze paragraaf verschaft inzicht in beleidsmatige en financiële betrokkenheid van de gemeente Zwijndrecht bij door verbonden partijen uit te voeren taken en processen. Volgens artikel 15 lid b van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat de paragraaf de visie op de verbonden partij in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de programmabegroting. In de praktijk is de relatie met de verbonden partij veelal meerdere jaren geleden ontstaan. De relatie tussen de visie op de verbonden partij en de doelstellingen van de (huidige) programmabegroting is derhalve niet altijd duidelijk te leggen.

Verbonden partijen

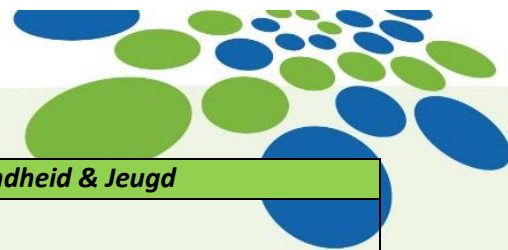
De gemeente Zwijndrecht heeft met de volgende verbonden partijen een relatie:

- Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden (GRD) (SDD, IBD, SCD, OCD, GBD en BDS).
- Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd (DGJ, RAV SOJ).
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ).
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ).
- Gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en recreatiegebied IJsselmonde (NRIJ).
- Gemeenschappelijke regeling Sociale Werkvoorziening Drechtwerk.
- Gemeenschappelijke regeling Vuilverwerking Dordrecht en omstreken (Gevudo).
- ROM-D Groep
- Stedin Holding N.V.
- Oasen N.V.
- B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides.
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden	
Vestigingsplaats	Dordrecht.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.
Onderdelen	- Servicecentrum Drechtsteden (SCD), Sociale Dienst Drechtsteden (SDD), Ingenieursbureau Drechtsteden (IBD), Bureau Drechtsteden: Dordrecht; - Gemeentelijke Belastingdienst Drechtsteden (GBD), Onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD): Sliedrecht.
Doel	1. Drechtsteden heeft tot doel, binnen de kaders als genoemd in en voortvloeiend uit deze regeling, draagvlak te creëren voor een evenwichtige ontwikkeling van het gebied. 2. Ter verwezenlijking van de in het vorige lid genoemde doelstellingen behartigt Drechtsteden, met inachtneming van de autonomie van de deelnemende gemeenten, de gemeenschappelijke regionale belangen op de volgende terreinen: a. Economie, arbeidsmarktbeleid en bereikbaarheid (economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme); b. Fysiek (volkshuisvesting, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer, duurzaamheid, milieu, water, publieke infrastructuur, externe-, water- en verkeersveiligheid); c. Sociaal (sociale zekerheid en -ontwikkeling, sociale werkvoorziening, kennisinfrastructuur, sport en cultuur); d. Bestuurlijke en netwerkontwikkeling; e. Staf- en ondersteunende diensten, beheer basisregistraties en de bedrijfsvoering; f. Sociaalgeografisch onderzoek. g. Belastingheffing en -invordering 3. Naast de in het tweede lid genoemde belangen heeft Drechtsteden als doelstelling zorg te dragen voor: a. De efficiënte en effectieve heffing en invordering van belastingen, voor de heffing en invordering waarvan de gemeenteraden van de gemeenten belastingverordeningen en de kwijtscheldingsregels hebben vastgesteld, elk voor zover het hun gebied betreft; b. De uitvoering van de wet WOZ waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden, elk voor zover het hun gebied betreft.
Openbaar belang	Het in algemene zin behartigen van regionale belangen op het terrein van: <i>economie en bereikbaarheid (economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme), fysiek (volkshuisvesting, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer, milieu, water, groen en publieke infrastructuur)</i>

	<i>tuur), sociaal (sociale zekerheid en - ontwikkeling, onderwijs en kennisinfrastructuur, sport en cultuur), bestuurlijke ontwikkeling en grotestedenbeleid, staf- en ondersteunende diensten en de bedrijfsvoering, sociaalgeografisch onderzoek, uitvoering van de belastingheffing en -invordering.</i>																														
Activiteiten	Zie artikel 6 en 7 van de GR.																														
Financieel belang gemeente	De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage per inwoner (bestuur) en draagt daarnaast bij in de diverse onderdelen. In de jaarrekening 2021 heeft de gemeente de volgende bijdragen aan Drechtsteden verantwoord (afgerond): <table><tr><td>- Bureau Drechtsteden</td><td>€</td><td>383.000</td></tr><tr><td>- SDD WMO 18+</td><td>€</td><td>11.615.000</td></tr><tr><td>WMO Hulpmiddelen</td><td>€</td><td>870.000</td></tr><tr><td>Bijstandsverlening/minimabel</td><td>€</td><td>22.206.000</td></tr><tr><td>WSW</td><td>€</td><td>3.521.000</td></tr><tr><td>Participatie</td><td>€</td><td>3.233.000</td></tr><tr><td>- SCD</td><td>€</td><td>5.720.000</td></tr><tr><td>- OCD</td><td>€</td><td>184.000</td></tr><tr><td>- GBD</td><td>€</td><td><u>1.060.000</u></td></tr><tr><td>TOTAAL</td><td>€</td><td>48.792.000</td></tr></table>	- Bureau Drechtsteden	€	383.000	- SDD WMO 18+	€	11.615.000	WMO Hulpmiddelen	€	870.000	Bijstandsverlening/minimabel	€	22.206.000	WSW	€	3.521.000	Participatie	€	3.233.000	- SCD	€	5.720.000	- OCD	€	184.000	- GBD	€	<u>1.060.000</u>	TOTAAL	€	48.792.000
- Bureau Drechtsteden	€	383.000																													
- SDD WMO 18+	€	11.615.000																													
WMO Hulpmiddelen	€	870.000																													
Bijstandsverlening/minimabel	€	22.206.000																													
WSW	€	3.521.000																													
Participatie	€	3.233.000																													
- SCD	€	5.720.000																													
- OCD	€	184.000																													
- GBD	€	<u>1.060.000</u>																													
TOTAAL	€	48.792.000																													
Financieel risico	Afhankelijk van de exploitatieresultaten.																														
Bestuurlijk belang	Acht raadsleden in de Drechtstraad. Wethouder J. Huizinga is lid van het Drechtstedenbestuur. Op basis van artikel 40 resp. 43 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de begroting en de jaarrekening.																														
Kerncijfers verbonden partij	<table><tr><th>31-12-2020</th><th>31-12-2021</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 2.345.000</td><td>€ 1.998.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 56.038.000</td><td>€ 54.701.000</td></tr><tr><td>Jaarresultaat</td><td>€ 1.412.000</td><td>€ 446.000</td></tr></table>	31-12-2020	31-12-2021	Eigen vermogen	€ 2.345.000	€ 1.998.000	Vreemd vermogen	€ 56.038.000	€ 54.701.000	Jaarresultaat	€ 1.412.000	€ 446.000																			
31-12-2020	31-12-2021																														
Eigen vermogen	€ 2.345.000	€ 1.998.000																													
Vreemd vermogen	€ 56.038.000	€ 54.701.000																													
Jaarresultaat	€ 1.412.000	€ 446.000																													
Ontwikkelingen	Gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2021. Vaststelling door het Algemeen Bestuur van de GR Sociaal op 30 juni 2022. Per 1 januari 2022 is de GR Drechtsteden gewijzigd in de GR Sociaal. Behalve de Sociale Dienst Drechtsteden zijn de andere onderdelen overgegaan naar de gemeente Dordrecht als Service Gemeente																														

	Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd																															
Vestigingsplaats	Dordrecht.																															
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.																															
Onderdelen	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Holland Zuid (GGD), Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (BLVS), Regionale Ambulance Voorziening (RAV), Serviceorganisatie Jeugd: Dordrecht.																															
Doel	De regio heeft ten doel vanuit de gedachte van verlengd lokaal bestuur en binnen de kaders als genoemd in de gemeenschappelijke regeling een bijdrage te leveren aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemers teneinde een evenwichtige ontwikkeling van het gebied als geheel te bevorderen, mede in verhouding tot zijn omgeving zowel in provinciaal, nationaal als Europees verband.																															
Openbaar belang	Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van: <i>volksgezondheid, onderwijs, welzijn en jeugd</i> .																															
Activiteiten	Zie artikelen 3 tot en met 7 van de GR.																															
Financieel belang gemeente	De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage per inwoner of per leerling (BLVS). De bijdrage per onderdeel van de GR DG&J voor 2021: <table> <tr> <td>Wet verplichte GGZ</td><td>€</td><td>80.142</td></tr> <tr> <td>Bureau Leerplicht</td><td>€</td><td>167.156</td></tr> <tr> <td>JGZ</td><td>€</td><td>1.153.039</td></tr> <tr> <td>VGZ</td><td>€</td><td>519.487</td></tr> <tr> <td>Lokaal gezondheidsbeleid</td><td>€</td><td>70.976</td></tr> <tr> <td>Wet Kinderopvang</td><td>€</td><td>37.425</td></tr> <tr> <td>Jeugdpreventieteams</td><td>€</td><td>32.272</td></tr> <tr> <td>Veilig Thuis</td><td>€</td><td>560.009</td></tr> <tr> <td>Uitvoering Jeugdwet</td><td>€</td><td>14.991.326</td></tr> <tr> <td>TOTAAL</td><td>€</td><td>17.611.832</td></tr> </table>		Wet verplichte GGZ	€	80.142	Bureau Leerplicht	€	167.156	JGZ	€	1.153.039	VGZ	€	519.487	Lokaal gezondheidsbeleid	€	70.976	Wet Kinderopvang	€	37.425	Jeugdpreventieteams	€	32.272	Veilig Thuis	€	560.009	Uitvoering Jeugdwet	€	14.991.326	TOTAAL	€	17.611.832
Wet verplichte GGZ	€	80.142																														
Bureau Leerplicht	€	167.156																														
JGZ	€	1.153.039																														
VGZ	€	519.487																														
Lokaal gezondheidsbeleid	€	70.976																														
Wet Kinderopvang	€	37.425																														
Jeugdpreventieteams	€	32.272																														
Veilig Thuis	€	560.009																														
Uitvoering Jeugdwet	€	14.991.326																														
TOTAAL	€	17.611.832																														
Financieel risico	Afhankelijk van de exploitatieresultaten.																															
Bestuurlijk belang	Gemeente wordt vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder R. de Meij. Het algemeen bestuur vergadert vier maal per jaar. Op basis van artikel 25 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de begroting.																															
Kerncijfers verbonden partij	<table> <tr> <th></th><th>31-12-2020</th><th>31-12-2021</th></tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>€ 3.113.975</td><td>€ 2.297.466</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td><td>€ 44.707.932</td><td>€ 58.679.631</td></tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td><td>€ 127.560</td><td>€ 0</td></tr> </table>			31-12-2020	31-12-2021	Eigen vermogen	€ 3.113.975	€ 2.297.466	Vreemd vermogen	€ 44.707.932	€ 58.679.631	Jaarresultaat	€ 127.560	€ 0																		
	31-12-2020	31-12-2021																														
Eigen vermogen	€ 3.113.975	€ 2.297.466																														
Vreemd vermogen	€ 44.707.932	€ 58.679.631																														
Jaarresultaat	€ 127.560	€ 0																														

	Gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2021. Vaststelling door het Algemeen Bestuur op 7 juli 2022.

	<i>Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid</i>								
Vestigingsplaats	Dordrecht.								
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.								
Doel	De regeling wordt getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.								
Openbaar belang	Veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid.								
Activiteiten	Zie artikel 4 van de GR.								
Financieel belang gemeente	De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage per inwoner. De bijdrage voor 2021 bedraagt € 152.392. De bijdrage varieert licht met de wijzigingen in het aantal inwoners.								
Financieel risico	Afhankelijk van de exploitatieresultaten.								
Bestuurlijk belang	Gemeente wordt vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder J. van Dongen. Het algemeen bestuur vergadert vier maal per jaar. Op basis van artikel 33 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de ontwerpbegroting.								
Kerncijfers verbonden partij	<table><tr><th>31-12-2020</th><th>31-12-2021</th></tr><tr><td>€ 3.509.357</td><td>€ 3.055.628</td></tr><tr><td>€ 12.363.119</td><td>€ 11.954.139</td></tr><tr><td>€ 618.375</td><td>€ 266.789</td></tr></table>	31-12-2020	31-12-2021	€ 3.509.357	€ 3.055.628	€ 12.363.119	€ 11.954.139	€ 618.375	€ 266.789
31-12-2020	31-12-2021								
€ 3.509.357	€ 3.055.628								
€ 12.363.119	€ 11.954.139								
€ 618.375	€ 266.789								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
	Gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2021. Vaststelling door het Algemeen Bestuur op 7 juli 2022.								

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid									
Vestigingsplaats	Dordrecht.								
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.								
Onderdelen	- Regionale Brandweer Zuid-Holland Zuid: Dordrecht. - Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR).								
Doel	Het openbaar lichaam heeft tot doel de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen met behoud van lokale verankering bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren, teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.								
Openbaar belang	Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van: <i>regionale brandweer, geneeskundige hulpverlening, openbare orde en veiligheid.</i>								
Activiteiten	Uitvoering van de eisen die de Wet Veiligheidsregio's aan de gemeenschappelijke regeling stelt, alsmede regulier werk op gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweezorg en GHOR.								
Financieel belang gemeente	De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage per inwoner. De totale bijdrage voor 2021 bedraagt € 3.680.076. Afhankelijk van de exploitatieresultaten.								
Financieel risico	Het Algemeen Bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten, waarin elk lid één stem heeft. Het algemeen bestuur vergadert vier maal per jaar. Op basis van artikel 29 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de begroting.								
Bestuurlijk belang									
Kerncijfers verbonden partij	<table><tr><th>31-12-2020</th><th>31-12-2021</th></tr><tr><td>€ 6.311.482</td><td>€ 3.308.885</td></tr><tr><td>€ 62.292.220</td><td>€ 80.116.182</td></tr><tr><td>€ 5.000</td><td>-/- € 8.492</td></tr></table>	31-12-2020	31-12-2021	€ 6.311.482	€ 3.308.885	€ 62.292.220	€ 80.116.182	€ 5.000	-/- € 8.492
31-12-2020	31-12-2021								
€ 6.311.482	€ 3.308.885								
€ 62.292.220	€ 80.116.182								
€ 5.000	-/- € 8.492								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									

	Gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en recreatiegebied IJsselmonde								
Vestigingsplaats	Schiedam.								
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.								
Doel / Openbaar belang	Het in onderlinge samenhang behartigen van het gemeenschappelijke belang van de deelnemers voor wat betreft de ontsluiting, de ontwikkeling, aanleg en beheer in het kader van de openluchtrecreatie en waar mogelijk het toerisme en van natuur en landschap in het gebied waarvoor de regeling geldt.								
Openbaar belang	Bevorderen van openluchtrecreatie met behoud van natuur en landschap.								
Activiteiten	Het schap vervult een trekkersrol in het realiseren en beheren van het bestaande en geplande recreatieve aanbod in de groene buitenruimte van IJsselmonde dat in onderlinge samenhang wordt afgestemd op de brede maatschappelijke vraag en mogelijkheden met een marktgerichte oriëntatie.								
Financieel belang gemeente	De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage per inwoner. De bijdrage voor 2021 bedraagt € 325.701.								
Financieel risico	Geen.								
Bestuurlijk belang	Gemeente wordt vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur door wethouder J. van Dongen (plaatsvervanger J. Huizinga). In het algemeen bestuur hebben twee leden zitting, wethouder J. van Dongen en raadslid L. van Utrecht. Het algemeen bestuur vergadert twee maal per jaar. Op basis van artikel 34 lid 3 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de ontwerpbegroting.								
Kerncijfers verbonden partij	<table><tr><th>31-12-2020</th><th>31-12-2021</th></tr><tr><td>€ 4.330.503</td><td>€ 4.398.368</td></tr><tr><td>€ 2.635.344</td><td>€ 2.61.221</td></tr><tr><td>€ 27.940</td><td>€ 235.334</td></tr></table>	31-12-2020	31-12-2021	€ 4.330.503	€ 4.398.368	€ 2.635.344	€ 2.61.221	€ 27.940	€ 235.334
31-12-2020	31-12-2021								
€ 4.330.503	€ 4.398.368								
€ 2.635.344	€ 2.61.221								
€ 27.940	€ 235.334								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
Beleidsvoornemens	Gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2021. Vaststelling door het Algemeen Bestuur in juli 2021. De provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam hebben besloten om per 1 januari 2018 uit de gemeenschappelijke regeling voor het Natuur- en recreatieschap IJsselmonde te treden. De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Hendrik-Ido-								

	Ambacht, Ridderkerk en Zwiindrecht hebben in dat kader besloten om de gemeenschappelijke regeling vanaf 1 januari 2018 onder dezelfde naam voort te zetten. Per 1 januari 2021 is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Staatsbosbeheer voor de dienstverlening voor de komende vier jaar.
--	--

	<i>Gemeenschappelijke regeling Drechtwerk</i>
Vestigingsplaats	Dordrecht.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.
Doel	Het openbaar lichaam behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van de sociale werkvoorziening en geeft in opdracht van de gemeenten uitvoering aan de in de wet en in deze regeling genoemde taken.
Openbaar belang	Mogelijk maken dat mensen met een arbeidshandicap kunnen werken naar vermogen.
Activiteiten	Ter verwezenlijking van de doelstellingen heeft het openbaar lichaam tot taak: a. de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en het behartigen van de uit deze wet voortkomende belangen; b. het adviseren van de gemeenten inzake de sociale werkvoorziening, aangepaste arbeid en daarmee verband houdende vraagstukken; c. het verlenen van diensten aan de gemeenten en, incidenteel, aan derden op het gebied van andere gesubsidieerde arbeidsvoorzieningen dan in de wet bedoelde, indien deze derden daartoe opdracht geven aan het openbaar lichaam en het Algemeen Bestuur die opdracht aanvaardt; d. het op een bedrijfsmatige wijze aanbieden van trajecten en diensten op het terrein van de gesubsidieerde arbeid.
Financieel belang gemeente	De algemene bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van het aantal geplaatste werknemers, afkomstig uit de betreffende gemeente, op 1 januari van het boekjaar. Procentueel kan het aantal werknemers jaarlijks licht verschillen. De bijdrage voor 2021 is € 516.000.
Financieel risico	Het financiële risico voor de gemeente is haar bijdrage in het exploitatietekort. In geval van calamiteiten kan het algemeen bestuur een afwijkende bijdrage opstellen, die wordt gemaximeerd op twee maal de bijdrage op basis van het aantal geplaatste werknemers per gemeente. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling stelt het algemeen bestuur een plan

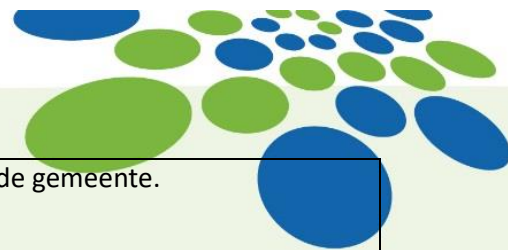
Bestuurlijk belang	op dat voorziet in de verdeling van alle plichten en rechten over de deelnemers op een in het plan nader te bepalen wijze.								
Kerncijfers verbonden partij	De gemeente wordt vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder T. Jansen. Het algemeen bestuur vergadert twee maal per jaar. Op basis van artikel 25 resp. 28 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de begroting (inclusief meerjarenraming) en de jaarrekening.								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>31-12-2020</th> <th>31-12-2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 3.196.000</td> <td>€ 1.279.000</td> </tr> <tr> <td>€ 26.202.000</td> <td>€ 27.368.000</td> </tr> <tr> <td>€ 3.150.000</td> <td>€ 1.279.000</td> </tr> </tbody> </table>	31-12-2020	31-12-2021	€ 3.196.000	€ 1.279.000	€ 26.202.000	€ 27.368.000	€ 3.150.000	€ 1.279.000
31-12-2020	31-12-2021								
€ 3.196.000	€ 1.279.000								
€ 26.202.000	€ 27.368.000								
€ 3.150.000	€ 1.279.000								
Beleidsvoornemens	Gebaseerd op de voorlopige jaarrekening 2021. Vaststelling door het Algemeen Bestuur in juli 2022. Programma 5 Economie en Arbeidsmarkt.								

	<i>Gemeenschappelijke regeling Vuilverwerking Dordrecht en omstreken (Gevudo)</i>
Vestigingsplaats	Dordrecht.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.
Doel	Gevudo bezit 529 aandelen van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland te Alkmaar (HVC) en behartigt en coördineert de belangen van de deelnemende gemeenten richting HVC.
Openbaar belang	Afvalinzameling, - verwerking en straatreiniging.
Activiteiten	Beheer van aandelen.
Financieel belang gemeente	Gevudo is aandeelhouder in de HVC met 529 aandelen op een totaal van 2.914 (18,15%). Ons aandeel in GR Gevudo is 10,39% (op basis van aantal inwoners), wat neerkomt op bijan 2% aandelen HVC. Dit percentage fluctueert jaarlijks enigszins.
	Gevudo heeft met ingang van 2007 het karakter van een ‘houdstermaatschappij’: zij voert geen operationele taken meer uit.

Financieel risico	De gemeente waarborgt de betaling van de rente en aflossing van de door HVC te sluiten geldleningen en in rekening-courant op te nemen gelden naar rato van de stemverhouding. De gemeente kan aangesproken worden op haar deel van de garantie van de aandeelhouders voor de financiering van de HVC. In 2018 bedroeg de externe financiering € 620 miljoen. De gemeente Zwijndrecht staat garant voor € 12,622 miljoen. Wij krijgen hiervoor een jaarlijkse provisie. In 2021 bedraagt deze € 106.811.								
Bestuurlijk belang	Gemeente wordt vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door wethouder J. van Dongen. Het algemeen bestuur vergadert twee maal per jaar. Op basis van artikel 21 van de GR kan de raad zijn zienswijze geven bij de ontwerpbegroting.								
Kerncijfers verbonden partij	<table> <tr> <th>31-12-2020</th><th>31-12-2021</th></tr> <tr> <td>€ 30.487</td><td>€ 30.487</td></tr> <tr> <td>€ 10</td><td>€ 459.527</td></tr> <tr> <td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr> </table>	31-12-2020	31-12-2021	€ 30.487	€ 30.487	€ 10	€ 459.527	€ 0	€ 0
31-12-2020	31-12-2021								
€ 30.487	€ 30.487								
€ 10	€ 459.527								
€ 0	€ 0								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
Kerncijfers HVC	<table> <tr> <th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr> <tr> <td>€ 126.906.000</td><td>€ 142.293.000</td></tr> <tr> <td>€ 870.489.000</td><td>€ 849.809.000</td></tr> <tr> <td>€ 15.233.000</td><td>€ 10.139.000</td></tr> </table>	31-12-2019	31-12-2020	€ 126.906.000	€ 142.293.000	€ 870.489.000	€ 849.809.000	€ 15.233.000	€ 10.139.000
31-12-2019	31-12-2020								
€ 126.906.000	€ 142.293.000								
€ 870.489.000	€ 849.809.000								
€ 15.233.000	€ 10.139.000								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
Beleidsvoornemens	Voor de inhoudelijke advisering op beleid, en met name de duiding van stukken die in de algemene aandeelhoudersvergadering van HVC aan de orde komen, is begin 2013 een regionaal ambtelijk adviesteam in het leven geroepen. Via Gevudo en de advisering bij de stukken van HVC worden de ontwikkelingen gevolgd.								
Ontwikkelingen	In 2021 hebben de Avalerx gemeenten (een GR in de regio Delfland/Haaglanden) besloten klant en derhalve tevens aandeelhouder te worden van HVC. Deze toetreding leidt tot verwaterring van het stem- en waardebelang van Gevudo in HVC met 2,4%. Naast verbetering van de continuïteit leidt deze toetreding ook tot een verlaging van het garantstellingsrisico. De garantstellingsprovisie zal daardoor ook dalen, naast de daling door het streven naar zelfstandige financierbaarheid van HVC.								

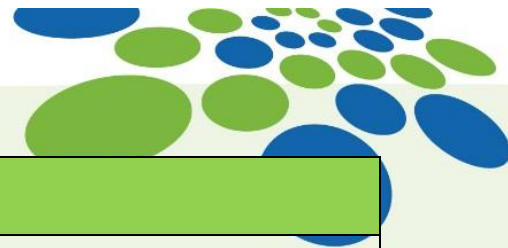
	ROM-D Groep														
Vestigingsplaats	Dordrecht.														
Rechtsvorm	Binnen de ROM-D groep participeert gemeente Zwijndrecht direct in de: - naamloze vennootschap ROM-D holding (ROM-D Holding NV); - commanditaire vennootschap ROM-D Dordtse Kil III (ROM-D Dordtse Kil III CV).														
Doel	Versterken en uitbouwen regionale economie.														
Openbaar belang	Economisch belang.														
Activiteiten	Versterken en uitbouwen van de regionale economie door: de uitgifte van kavels, de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen, de revitalisering van bestaande bedrijventerreinen en de promotie van de regio Drechtsteden.														
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft een kapitaalinbreng in - ROM-D Holding NV van € 941.228, gewaardeerd op de balans voor € 1. - ROM-D Dordtse Kil III CV € 286.376.														
Financieel risico	Het financiële risico omvat de kapitaalinbreng van in totaal: € 286.377. Deze inbreng bestaat uit aandelen in ROM-D Holding NV, respectievelijk deelname in het commanditair kapitaal van ROM-D Dordtse Kil III CV. Over de aandelenkapitaal in ROM-D Holding NV moet worden gemeld, dat de Holding het door Zwijndrecht ingebrachte aandelenkapitaal heeft 'doorgestort' in het (risico-dragende) commanditair kapitaal van ROM-D Capital BV. Het stemrecht van gemeente Zwijndrecht binnen de ROM-D Holding NV en ROM-D Dordtse Kil III.														
Bestuurlijk belang															
Kerncijfers verbonden partij															
Eigen vermogen (ROM-D Hold. NV)															
Vreemd vermogen (ROM-D Hold.NV)															
Jaarresultaat (ROM-D Hold. NV)															
Eigen vermogen (ROM-D Kil III CV)															
Vreemd vermogen (ROM-D Kil III CV)															
Netto jaarresultaat (ROM-D Kil III CV)															
	<table> <tr> <th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr> <tr> <td>€ 4.118.424</td><td>€ 4.156.794</td></tr> <tr> <td>€ 2.162.381</td><td>€ 2.150.993</td></tr> <tr> <td>-/- € 8.127</td><td>€ 38.370</td></tr> <tr> <td>€ 9.456.907</td><td>€ 9.903.472</td></tr> <tr> <td>€ 8.987.574</td><td>€ 8.951.917</td></tr> <tr> <td>€ 1.056.343</td><td>€ 446.565</td></tr> </table> De jaarrekening 2021 van ROM-D Groep is nog niet beschikbaar.	31-12-2019	31-12-2020	€ 4.118.424	€ 4.156.794	€ 2.162.381	€ 2.150.993	-/- € 8.127	€ 38.370	€ 9.456.907	€ 9.903.472	€ 8.987.574	€ 8.951.917	€ 1.056.343	€ 446.565
31-12-2019	31-12-2020														
€ 4.118.424	€ 4.156.794														
€ 2.162.381	€ 2.150.993														
-/- € 8.127	€ 38.370														
€ 9.456.907	€ 9.903.472														
€ 8.987.574	€ 8.951.917														
€ 1.056.343	€ 446.565														

Beleidsvoornemens	Programma 8 Inrichting van de gemeente.
--------------------------	---

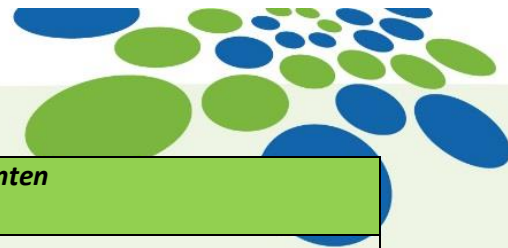
	Stedin Holding N.V.								
Vestigingsplaats	Rotterdam.								
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap.								
Doel	Doel van Stedin is in hoofdzaak het op een betrouwbare, veilige en maatschappelijk verantwoorde wijze leveren van energie, warmte/koude en gassen en daaraan gerelateerde producten aan particuliere en zakelijke klanten en samenwerking en deelneming in andere rechtspersonen.								
Openbaar belang/ Activiteiten	Leveren van energie.								
Financieel belang gemeente	De gemeente is aandeelhouder van minder dan 2% (1,13%) van de aandelen. In 2020 is aan dividend over 2019 € 576.854 uitgekeerd.								
Financieel risico	Het dividend is afhankelijk van de winst.								
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders door wethouder J. Huizinga. Wij hebben de gemeente Dordrecht gemachtigd ons te vertegenwoordigen in de aandeelhouderscommissie. De AvA vindt minimaal één maal per jaar plaats.								
Kerncijfers verbonden partij	<table><tr><th>31-12-2020</th><th>31-12-2021</th></tr><tr><td>€ 2.891.000.000</td><td>€ 3.270.000.000</td></tr><tr><td>€ 4.681.000.000</td><td>€ 4.912.000.000</td></tr><tr><td>€ 42.000.000</td><td>€ 21.000.000</td></tr></table>	31-12-2020	31-12-2021	€ 2.891.000.000	€ 3.270.000.000	€ 4.681.000.000	€ 4.912.000.000	€ 42.000.000	€ 21.000.000
31-12-2020	31-12-2021								
€ 2.891.000.000	€ 3.270.000.000								
€ 4.681.000.000	€ 4.912.000.000								
€ 42.000.000	€ 21.000.000								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
Beleidsvoornemens	De aandelen zijn een duurzame belegging waarbij het dividend een belangrijke inkomstenbron vormt.								
Ontwikkelingen	Stedin en de aandeelhouderscommissie (hierna: AHC) zijn sinds april 2019 in gesprek over de lange termijnfinanciering van de vennootschap. Doel van dit project is om inzicht te bieden in de consequenties van de energietransitie voor de financiële positie van Stedin en te bepalen wat de noodzakelijke versterking van								

	het eigen vermogen van Stedin is om haar investeringen vanuit een financieel gezonde basis te kunnen blijven doen. Gemeente Zwijndrecht heeft in 2021 besloten geen cumulatief preferente aandelen te kopen. Andere aandeelhouders hebben het benodigde versterking van het eigen vermogen met € 200 miljoen opgebracht (LTF2). Dit bedrag voorziet in de kapitaalbehoefte van Stedin op korte termijn. Begin 2022 is de kapitaalbehoefte voor de lange termijn bepaald op € 1,75 miljard (LTF3). In de komende periode wordt nader onderzocht door wie en op welke wijze de kapitaalbehoefte van €1,75 miljard kan worden ingevuld. Hierbij speelt mee dat het verzorgingsgebied van Stedin veel omvangrijker is dan dat van de huidige aandeelhouders. Hiermee wordt bedoeld op het feit dat 44 gemeenten aandeelhouder van Stedin zijn terwijl het verzorgingsgebied uit meer dan 100 gemeenten en vijf provincies bestaat. Het Rijk, en niet-aandeelhoudende provincies en gemeenten in het verzorgingsgebied worden in eerste instantie benaderd voor de benodigde bijdrage.
--	--

	N.V. Waterbedrijf OASEN													
Vestigingsplaats	Gouda.													
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap.													
Doel	Leveren van helder en betrouwbaar drinkwater.													
Openbaar belang / Activiteiten	Drinkwatervoorziening.													
Financieel belang gemeente	De gemeente is aandeelhouder van 43 van de 748 aandelen (5.7%). Dit aandeel is al jaren gelijk. De aandeelhouders ontvangen al jaren geen dividend.													
Financieel risico	Nauwelijks, de dividenduitkering waarop we recht hebben komt ongeveer uit op € 1.000. Over 2020 is in 2021 geen dividend uitgekeerd.													
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders door wethouder J. Huizinga. De AvA vindt één keer per jaar plaats.													
Kerncijfers verbonden partij	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>€ 112.187.000</td><td>€ 116.741.000</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td><td>€ 168.537.000</td><td>€ 178.860.000</td></tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td><td>3.693.000</td><td>4.554.000</td></tr> </tbody> </table>			31-12-2019	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 112.187.000	€ 116.741.000	Vreemd vermogen	€ 168.537.000	€ 178.860.000	Jaarresultaat	3.693.000	4.554.000
	31-12-2019	31-12-2020												
Eigen vermogen	€ 112.187.000	€ 116.741.000												
Vreemd vermogen	€ 168.537.000	€ 178.860.000												
Jaarresultaat	3.693.000	4.554.000												
	De jaarrekening 2021 van N.V. Waterbedrijf Oasen is nog niet beschikbaar.													
Beleidsvoornemens	Behoud van aandelen om inspraak te blijven houden in de levering van (onthard) drinkwater in de gemeente.													

	B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides								
Vestigingsplaats	Rotterdam.								
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap.								
Doel / Activiteiten	Het houden en beheren van aandelen in Evides NV en het uitoefenen van stemrecht daarop voor eigen rekening en risico, maar ten behoeve van de aandeelhouders van de vennootschap en al hetgeen met het voorgaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn; alles in de ruimste zin van het woord.								
Openbaar belang	Drinkwatervoorziening.								
Financieel belang gemeente	De aandelen zijn voor 50% in handen van Energiebedrijf DELTA N.V. en voor de andere 50% in handen van het Gemeenschappelijk Bezit Evides (GBE). De deelname van de gemeente Zwijndrecht in het GBE is zeer bescheiden te noemen, namelijk 3.325 aandelen op een totaal van 1.850.000 aandelen, ofwel 0,2%. Dit aandeel is al jaren gelijk. De gemeente ontvangt als aandeelhouder jaarlijks dividend, zijnde 50% van 0,2% van de uitkering door Evides N.V. De uitkering verantwoord in 2021 bedraagt € 22.378 (slotdividend 2020 en interimdividend 2021).								
Financieel risico	Het dividend is afhankelijk van de winst.								
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders door wethouder J. Huizinga. De AvA vindt twee keer per jaar plaats.								
Kerncijfers verbonden partij	<table><tr><th>31-12-2020</th><th>31-12-2021</th></tr><tr><td>€ 267.732.912</td><td>€ 279.152.067</td></tr><tr><td>€ 235</td><td>€ 20.840</td></tr><tr><td>€ 23.301.261</td><td>€ 23.869.155</td></tr></table>	31-12-2020	31-12-2021	€ 267.732.912	€ 279.152.067	€ 235	€ 20.840	€ 23.301.261	€ 23.869.155
31-12-2020	31-12-2021								
€ 267.732.912	€ 279.152.067								
€ 235	€ 20.840								
€ 23.301.261	€ 23.869.155								
Eigen vermogen									
Vreemd vermogen									
Jaarresultaat									
Beleidsvoornemens	Behoud van aandelen om inspraak te blijven houden in de levering van drinkwater in de gemeente.								

	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten													
Vestigingsplaats	Den Haag.													
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap.													
Doelstelling	Kredietverlening aan de publieke sector.													
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.													
Activiteiten	Financiële dienstverlening.													
Financieel belang gemeente	Aandeelhouder van 47.541 aandelen (0,085%). Dit aandeel is al jaren gelijk.													
Financieel risico	Bij faillissement van de onderneming ontvangt de gemeente geen dividend meer. Het dividend is afhankelijk van de winst. De dividenduitkering over 2020 bedraagt € 86.049. Dit is uitgekeerd in 2021.													
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders door wethouder J. Huizinga. Deze vergadering vindt één maal per jaar plaats.													
Kerncijfers verbonden partij	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>31-12-2019</th><th>31-12-2020</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>€ 5.097.000.000</td><td>€ 5.062.000.000</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td><td>€ 155.262.000.000</td><td>€ 143.995.000.000</td></tr> <tr> <td>Netto jaarresultaat</td><td>€ 221.000.000</td><td>€ 236.000.000</td></tr> </tbody> </table>			31-12-2019	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 5.097.000.000	€ 5.062.000.000	Vreemd vermogen	€ 155.262.000.000	€ 143.995.000.000	Netto jaarresultaat	€ 221.000.000	€ 236.000.000
	31-12-2019	31-12-2020												
Eigen vermogen	€ 5.097.000.000	€ 5.062.000.000												
Vreemd vermogen	€ 155.262.000.000	€ 143.995.000.000												
Netto jaarresultaat	€ 221.000.000	€ 236.000.000												
Beleidsvoornemens	Gelet op de wijze waarop BNG Bank het openbaar belang behartigt ligt het voor de hand het aandelenbezit in BNG Bank als een duurzame belegging te zien.													

7. Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf geven wij een toelichting op de uitvoering van het actieve grondbeleid en krijgt u inzicht in de vermogenspositie van het grondbedrijf met een prognose van de projectresultaten en de verwachte ontwikkelingen in de reserves en voorzieningen van het grondbedrijf.

Resultaten 2021 in hoofdlijnen

In het afgelopen jaar hebben wij een verdere invulling gegeven aan de woningbouwambitie die voortvloeit uit het raadsprogramma 'Krachtig Zwijndrecht'. Uw raad heeft in 2021 vier nieuwe grondexploitaties vastgesteld die bijna 200 nieuwbouwwoningen zullen opleveren. Het betreft de grondexploitaties Van 't Hofflocatie, Heer Janstraat, Stadstuinen en Indische Buurt. Met de laatste twee wordt uitvoering gegeven aan het Zwijndrechtse deel van de Spoorzone: Diztrikt. Om deze vier nieuwe gebiedsontwikkelingen mogelijk te maken hebben we gewerkt aan de wijziging van de bestemmingsplannen en de uitwerking van de tenderstrategie of contractonderhandelingen om in 2022 en verder tot verkoop van bouwgronden te komen.

Met de oplevering van achttien woningen (bouwproject Eendracht) begin 2021 is plandeel I van de gebiedsontwikkeling Euryza afgerond. Plandeel II start met 52 appartementen verdeeld over twee gebouwen (bouwproject High & L'eau). We hebben in 2021 voor dit bouwproject de contractonderhandelingen en de grondverkoop afgerond. De bouw van de woningen is, na een voorspoedige verkoop van de woningen, eind 2021 gestart. Ondertussen zijn we in gesprek met de ontwikkelaar over het bouwprogramma van het volgende, op een na laatste, bouwproject.

De gebiedsontwikkeling Buizerdstraat heeft vertraging opgelopen door een beroepsprocedure tegen het nieuwe bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan is in december door de uitspraak van de Raad van State onherroepelijk geworden. Ondertussen hebben we wel de werkzaamheden voor het bouwrijp maken opgestart. De verkoop van de 24 appartementen kan mogelijk in het voorjaar 2022 starten.

De planvorming voor Noordoever hebben we verder uitgewerkt. In mei 2021 is een geoptimaliseerd schetsontwerp aan uw raad gepresenteerd met een financiële doorrekening. Op dit moment werken we de mogelijkheden tot financiële optimalisaties verder uit en laten we diverse onderzoeken uitvoeren waarbij we optrekken met andere overheidsinstanties zoals Rijkswaterstaat, Provincie en waterschap. De stedenbouwkundige ontwerpen zijn ook afgestemd met de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht en de ontwikkelaar met grondeigendom in Noordoever. Het plan lijkt economisch haalbaar maar er zijn nog wel belangrijke financiële risico's. Op 1 februari 2022 hebben we in een oriëntatieavond de stand van zaken aan uw raad toegelicht.

Naast het in uitvoering nemen van de deelgebieden Stadstuinen en Indische Buurt gaven we in het afgelopen jaar een verdere invulling aan de ontwikkeling van het Stationskwartier in DiZtrikt door de planologische wijzigingen uit werken in een nieuw bestemmingsplan (door uw raad vastgesteld op 22 februari 2022) en door, samen met Woonkracht 10, een ontwikkelcombinatie te selecteren waarmee we een haalbaarheidsonderzoek voor deelgebied Maasterras West uitvoeren.

Twee gebiedsontwikkelingen hebben betrekking op de uitvoering van het economisch beleid, te weten bedrijventerrein Bakestein en winkelcentrum kort Ambacht. Op Bakestein verkochten we in 2021 een bedrijfskavel en sloten we optieovereenkomsten af voor de resterende 5 kavels. We verwachten dit project al in 2022, dat is een jaar eerder dan gepland, af te kunnen sluiten. Voor de gedeeltelijke

herontwikkeling van winkelcentrum Kort Ambacht heeft uw raad in juni 2021 een grondexploitatie vastgesteld. Wij hebben daarna de afspraken met de ontwikkelaar contractueel vastgelegd en de voorbereidingen voor het bouwrijp maken opgestart. De herontwikkeling kan naar verwachting eind 2022 afgerond zijn.

Vermogenspositie grondbedrijf

De reserves van het grondbedrijf zijn een instrument om stedelijke ontwikkelingen te financieren en daarmee beleidsdoelstellingen te realiseren door de uitvoering van projecten c.q. productie van bouwgronden. Uitgangspunt is dat de totale exploitatie van bouwgronden met de inzet van de reserves minimaal kostendekkend moet zijn. De reserves vormen tezamen met de verwachte exploitatieresultaten van de lopende projecten het vermogen van het grondbedrijf.

Bij de bepaling van de vermogenspositie van het grondbedrijf beschouwen we het vermogen in drie onderdelen:

- A. de toekomstige exploitatieresultaten van de actieve, c.q. door uw raad vastgestelde, grondexploitaties plus de eventueel getroffen verliesvoorzieningen in de voorziening Stedelijke ontwikkeling. Dit saldo noemen we de 'winstpotentie';
- B. de al gerealiseerde winsten die nog niet bestemd zijn, in de reserve Gerealiseerde winstpotentie;
- C. een beschikbare buffer voor het opvangen van de risico's, de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf.

Het grondbedrijf van de gemeente Zwijndrecht functioneert als een zogenaamd gesloten systeem. Dat betekent dat de winsten en verliezen die tussentijds en/of bij de afsluiting van grondexploitaties ontstaan worden verrekend binnen het grondbedrijf. Vrijvallende bedragen uit winstgevendende exploitaties worden toegevoegd aan de reserve Gerealiseerde winstpotentie. Verliezen van verlieslatende exploitaties worden verrekend met de verliesvoorziening in de voorziening Stedelijke Ontwikkeling. Gedurende het proces is, binnen de gestelde kaders, geen separate besluitvorming van uw raad noodzakelijk over de resultaatbestemming. Er zijn, met uitzondering van de financieringskosten (renteresultaat op het taakveld treasury) en de vennootschapsbelasting, in beginsel geen financiële gevolgen voor het reguliere begrotingsresultaat.

Voor de gebiedsontwikkelingen in de Spoorzone/DiZtrikt en Noordoever heeft uw raad in 2019 een bedrag van € 20 miljoen gereserveerd. Dit bedrag is in een aparte reserve genaamd 'Uitvoeringsprogramma 2019-2022' vastgelegd en behoort (vooralsnog) niet tot het gesloten systeem van het grondbedrijf. Wij zullen in het kader van de in 2022 aan uw raad voor te leggen Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) onderzoeken of, en op welke wijze, de gebiedsontwikkelingen in de Spoorzone/DiZtrikt en Noordoever opgenomen kunnen worden in het gesloten systeem van het grondbedrijf. Zolang uw raad daartoe niet besloten heeft functioneert de reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022 als een apart gesloten systeem voor de gebiedsontwikkelingen in de Spoorzone/DiZtrikt en Noordoever en maakt dit geen onderdeel uit van het vermogen van het grondbedrijf. Om die reden maken we in deze paragraaf daarin onderscheid.

In 2021 is de vermogenspositie van het grondbedrijf met € 2,2 miljoen verbeterd. In figuur 1 geven we een samenvattend overzicht met de belangrijkste mutaties in het afgelopen jaar.

figuur 1: mutaties vermogenspositie grondbedrijf
(bedragen x € 1.000)

- = nadelig (N); + = voordelig (V)

	contante waarde
• Verbetering projectresultaten (n.c.w. 1-1-2022)	825 V
• Toevoeging nieuwe projecten (n.c.w. 1-1-2022) (*)	1.171 V
• Rentebeschikking naheffingsaanslag btw LOC	200 V
Totaal, toename vermogenspositie	2.196 V

(*) de projecten Stadstuinen en Indische Buurt (onderdeel van DiZtrikt) niet inbegrepen

Een eventuele belastingplicht voor de vennootschapsbelasting is hier niet inbegrepen. Deze belasting wordt over het totaal aan belaste activiteiten van de gemeente, waaronder de grondexploitaties, geheven. De verwachte belastingdruk lichten we elders in deze jaarrekening toe.

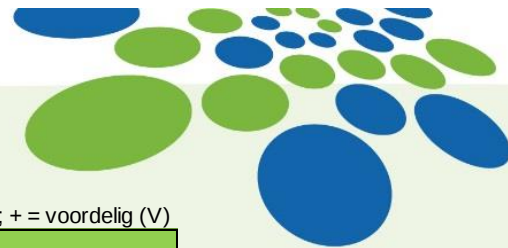
De opbouw van de vermogenspositie van het grondbedrijf per 1 januari 2022 is in onderstaande figuur aangegeven (zie figuur 2).

figuur 2: vermogenspositie grondbedrijf per 1 januari 2022
(bedragen x € 1.000)

opbouw vermogenspositie grondbedrijf (netto contante waarde 1-1-2022)	
A) winstpotentie grondbedrijf	2.566
B) saldo (vrije) reserve Gerealiseerde winstpotentie	2.010
Totaal (potentieel eindsaldo)	4.576 voordelig

C) saldo reserve weerstandsvermogen grondbedrijf	1.229
--	-------

De exploitatieresultaten van de actieve grondexploitaties (onderhanden werk) berekenen wij op een voordelig saldo van € 2,56 miljoen (netto contante waarde per 1 januari 2022). Deze winstpotentie moet nog daadwerkelijk gerealiseerd worden en is vooralsnog een theoretisch bedrag want dit saldo wordt immers pas concreet wanneer de exploitatiebegrotingen conform de voorcalculaties afgesloten kunnen worden. Deze winstpotentie bestaat uit de contant gemaakte saldi van de nog te realiseren winsten in de projecten Bakestein, Buizerdstraat, Van 't Hofflocatie en Heer Janstraat en de verwachte nadelige exploitatieresultaten van de projecten Euryza en winkelcentrum kort Ambacht die gedekt wordt door de getroffen verliesvoorzieningen in de voorziening Stedelijke Ontwikkeling. In figuur 3 is de opbouw van de winstpotentie weergegeven. We vermelden daarin naast de netto contante waarde (dit is de huidige waarde, prijspeil 1 januari 2022) ook de eindwaarde (dit is het bedrag dat na afronding van de projecten in de toekomst vrijvalt).

figuur 3: winstpotentie per 1 januari 2022

- = nadelig (N); + = voordelig (V)

onderdeel	verwacht projectresultaat	
	n.c.w. 1-1-2022	eindwaarde
Bouwgronden in exploitatie	€ -3.639.260 N	€ -3.914.772 N
Voorziening Stedelijke Ontwikkeling	€ 6.205.000 V	€ 6.569.755 V
Eindsaldo, winstpotentie.....	€ 2.565.740 V	€ 2.654.983 V

Reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022

Voor de gebiedsontwikkelingen in de Spoorzone/DiZtrikt en Noordoever heeft uw raad in 2019 een bedrag van € 20 miljoen gereserveerd in deze reserve. In 2021 zijn de eerste bedragen uit deze reserve toegewezen aan twee gebiedsontwikkelingen bij uw besluiten tot vaststelling van de grondexploitaties Stadstuinen en Indische Buurt (beide onderdeel van het Stationskwartier in DiZtrikt). Het gaat om de dekking van een verwacht verlies (Indische Buurt) en een risicodekking voor beide projecten. Analoog aan de presentatie van het gesloten systeem van het grondbedrijf kan de vermogenspositie voor het Uitvoeringsprogramma als volgt opgedeeld worden (zie figuur 4).

figuur 4: vermogenspositie Uitvoeringsprogramma 2019-2022 per 1 januari 2022
(bedragen x € 1.000)

opbouw vermogenspositie Uitvoeringsprogramma 2019-2022 (netto contante waarde 1-1-2022)	
A) winstpotentie	275
B) vrij saldo reserve per 1-1-2022	18.211
20.000 saldo begin 2021	
-814 af: 50% verwacht verlies Indische Buurt ⁽¹⁾	
19.186 saldo eind 2021	
-975 af: reservering risicodekking	
18.211 vrij saldo per 1-1-2022 ⁽²⁾	
Totaal	18.486 voordelig

C) in reserve gereserveerd voor dekking risico's ⁽³⁾	975
---	-----

(1) Daarnaast wordt 50% gedekt door de ontvangen subsidie Woningbouwimpuls (WBI)

(2) Beschikbaar voor de in voorbereiding zijnde gebiedsontwikkelingen Noordoever, Maasterras West en Maasterras Oost (per 31-12-2021 € 1,8 miljoen aan voorbereidingskosten besteed) en overige deelgebieden in Stationskwartier plus de twee overige ontwikkelgebieden in DiZtrikt (Noord en Walburg).

(3) Betreft de risico's van de vastgestelde grondexploitaties Stadstuinen en Indische Buurt.

De in figuur 4 aangegeven winstpotentie bestaat uit het contant gemaakte saldo van de nog te realiseren winst in het project Stadstuinen en het verwachte nadelige exploitatieresultaat van het project Indische Buurt dat gedekt wordt door de getroffen verliesvoorzieningen in de voorziening Stedelijke Ontwikkeling. De opbouw van de winstpotentie is in figuur 5 weergegeven.

figuur 5: winstpotentie Uitv.progr. per 1 januari 2022 - = nadelig (N); + = voordelig (V)

onderdeel	verwacht projectresultaat	
	n.c.w. 1-1-2022	eindwaarde
Bouwgronden in exploitatie	€ -1.353.814 N	€ -1.547.901 N
Voorziening Stedelijke Ontwikkeling	€ 1.628.545 V	€ 1.834.006 V
Eindsaldo, winstpotentie.....	€ 274.731 V	€ 286.105 V

Het saldo van de reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022 is in 2021 met € 0,8 miljoen verminderd om de helft van het verwachte verlies van de Indische Buurt te dekken. De andere helft dekken we vanuit de voor het Stationskwartier ontvangen € 4,7 miljoen subsidie Woningbouwimpuls (WBI). Daarnaast reserveren we € 1 miljoen als risicodekking voor de twee vastgestelde grondexploitaties Stadstuinen en Indische Buurt.

Er is dan eind 2021 in de reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022 sprake van een 'vrij' saldo van € 18,2 miljoen. Dit saldo is beschikbaar voor de al in voorbereiding genomen gebiedsontwikkelingen Noordoevers en -als onderdeel van ontwikkelgebied Stationskwartier- Maasterras West en Maasterras Oost (in totaal hebben we hieraan ultimo 2021 € 1,8 miljoen aan voorbereidingskosten besteed) plus de twee overige ontwikkelgebieden in DiZtrikt, te weten Noord en Walburg. Het Stationskwartier zal als eerste, en voor een belangrijk deel, beslag leggen op het genoemde saldo. De ontvangen WBI subsidie voor het Stationskwartier is gebaseerd op een business case met een publiek tekort van € 9,4 miljoen. Daarbij zal ook een bedrag als risicoreservering aangehouden moeten worden om mogelijk tegenvallers op te kunnen vangen. Een nadere toedeling van het vrije saldo aan de verschillende ontwikkelgebieden plus de risicoreserveringen werken we nog uit in het kader van de in 2022 aan uw raad voor te leggen Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG).

Onderhanden werk

Het saldo van de productiekosten en de opbrengsten van de bouwgronden die in exploitatie genomen zijn voegen we jaarlijks toe aan de boekwaarde van de betreffende projecten. Op de balans zijn de boekwaarden van alle in exploitatie genomen bouwgronden opgenomen onder de post 'Onderhanden werk'. Afhankelijk van de ontwikkelingen in het begrotingsjaar leidt dit tot een stijging dan wel daling van de boekwaarde. Na uitvoering van een project sluiten we die exploitatie af en verrekenen we het eindresultaat met een reserve of met de voorziening 'Stedelijke Ontwikkeling' (dit laatste indien het een exploitatieverlies betreft waarvoor al een voorziening gevormd is).

De totale boekwaarde (het saldo van kosten en opbrengsten) van de in exploitatie genomen gronden is in het afgelopen jaar door projectinhoudelijke activiteiten met € 0,51 miljoen toegenomen. Er is in 2021 voor een bedrag van € 3,39 miljoen aan opbrengsten gerealiseerd. Omdat hiervan circa 2/3^e

deel betrekking heeft op een openstaande vordering uit 2017 komt maar 1/3^e deel als opbrengst in boekjaar 2021 terecht. Het bedrag aan investeringen in 2021 beslaat € 1,59 miljoen.

Daarnaast neemt de boekwaarde nog toe met € 0,57 miljoen door verrekeningen met de reserves (voornamelijk de verplichte tussentijdse winst uitname, project Bakestein) en met € 0,27 miljoen door enkele administratieve boekingen. Deze administratieve boekingen omvatten een herwaardering (ophogen) van de openstaande vordering uit 2017 en het toevoegen van de geactiveerde voorbereidingskosten aan de vijf nieuwe grondexploitaties die uw raad in 2021 heeft vastgesteld (te weten: Van 't Hofflocatie, winkelcentrum Kort Ambacht, Heer Janstraat, Stadstuinen en Indische Buurt).

Ultimo 2021 bedraagt de boekwaarde 'Onderhanden werk' € 10.516.979. In onderstaande tabel (figuur 6) geven wij een specificatie van de mutaties in de boekwaarden.

figuur 6: mutatie boekwaarden onderhanden werk (alle bouwgronden in exploitatie)
(bedragen x € 1.000)

boekwaarde 31-12-2020	9.169	
Investeringskosten		
- verwerving/verplaatsingskosten	83	
- sloopwerkzaamheden	5	
- bouwrijp maken	57	
- woonrijp maken	129	
- planontwikkeling	1.100	
- overig	7	
- rentekosten	206	
	<u>1.587</u>	
Inkomsten		
- grondverkoop	-1.074	
- subsidies	0	
	<u>-1.074</u>	
<i>mutatie boekwaarde door projectactiviteiten:</i>	513	
Overig		
- verrekening met reserves en voorzieningen	567	(a)
- administratieve boekingen	268	(b)
boekwaarde 31-12-2021	<u>10.517</u>	

(a) Bakestein (winstuitname) en Voorzieningencluster HJD (nagekomen kosten verrekend met reserve).

(b) betreft o.a. de toevoeging van de geactiveerde voorbereidingskosten aan de vijf nieuwe grondexploitaties die in 2021 vastgesteld zijn.

De totale geraamde investeringsomvang van de onderhanden projecten (alle in exploitatie genomen gronden) omvat afgerond € 61 miljoen aan investeringen en € 62 miljoen aan opbrengsten. Eind 2021 is hiervan 79% respectievelijk 71% als gerealiseerd in de boekwaarde opgenomen. Om tot een afronding van alle onderhanden projecten te komen verwachten wij nog € 13 miljoen aan investeringen en € 18 miljoen aan opbrengsten te realiseren.

De hiervoor aangegeven boekwaarde die op de balans onder de post 'Onderhanden werk' is opgenomen heeft betrekking op de bouwgronden die in exploitatie genomen zijn. Er is sprake van in exploi-

tatie genomen bouwgrond vanaf het moment dat de grondexploitatie door de gemeenteraad is vastgesteld. In de periode vóór de vaststelling van een grondexploitatie worden voorbereidingskosten gemaakt. Deze (voorbereidings)kosten behoren niet tot het 'Onderhanden werk' en kunnen onder voorwaarden geactiveerd worden onder 'Immateriële vaste activa'.

In 2021 voegen wij een bedrag van € 650.609 toe aan de post 'Immateriële vaste activa'. Het gaat hierbij om de voorbereidingskosten voor het project Noordoever, en als onderdeel van DiZtrikt, de projecten Maasterras West en Maasterras Oost. Daarnaast onttrekken wij een bedrag van € 437.116 door de geactiveerde voorbereidingskosten op te nemen in de nieuwe grondexploitaties die uw raad in 2021 heeft vastgesteld (te weten: Van 't Hofflocatie, winkelcentrum Kort Ambacht, Heer Janstraat, Stadstuinen en Indische Buurt).

Ultimo 2021 is er een saldo van € 1,78 miljoen aan voorbereidingskosten geactiveerd. Voor een specificatie van de voorbereidingskosten verwijzen wij naar figuur 7.

figuur 7: voorbereidingskosten grondexploitaties
(bedragen x € 1.000)

project	boekwaarde 1-1-2021	overboeken naar grex	investeringen (netto) in 2021	mutatie in 2021	boekwaarde 31-12-2021
<u>Grondbedrijf</u>					
Van 't Hofflocatie	194	-194		-194	0
Heer Janstraat (*)	24	-24		-24	0
winkelcentrum Kort Ambacht	36	-36		-36	0
<u>Uitvoeringsprogramma 2019-2022</u>					
Stadstuin	28	-28		-28	0
Indische Buurt (**)	156	-156		-156	0
Maasterras West	183		164	164	346
Maasterras Oost	205		318	318	524
Noordoever	740		168	168	909
TOTAAL Immateriële Vaste Activa:	1.565	-437	651	213	1.779

(*) exclusief grondaankoop

(**) inclusief Dolfijnlocatie en K.Doormanlaan

De voorbereidingskosten mogen in de nog vast te stellen grondexploitatie opgenomen worden, mits dit binnen zes jaar gebeurd. De BBV voorschriften schrijven voor dat de voorbereidingskosten maximaal vijf jaar geactiveerd mogen blijven staan onder de immateriële vaste activa. Als er niet tijdig een grondexploitatie vastgesteld wordt dan zal het saldo van de voorbereidingskosten ouder dan vijf jaar afgeboekt worden ten laste van het jaarresultaat. Hoe ouder de voorbereidingskosten zijn, hoe groter dit risico wordt. Het eerste bedrag waarbij dit kan spelen zijn de in 2019 gemaakte voorbereidingskosten voor Noordoever (€ 578.382). Dit bedrag moet in 2024 afgeboekt worden als er dan nog geen grondexploitatie voor deze ontwikkeling is vastgesteld.

Reserves en voorzieningen

Bij een strategische inzet van het vermogen is niet alleen de financiële dekking van het totaal aan investeringen van belang maar ook de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen (weerstandsvermogen) en de tijdige beschikking over een vrije reserve om tot realisatie van nieuwe verliesgevendende projecten te kunnen besluiten (op dat moment moet een voorziening getroffen kunnen worden). Om

hierop te kunnen sturen hebben we het vermogen van het grondbedrijf, naast de voorziening Stedelijke Ontwikkeling, onderverdeeld in twee reserves met ieder een eigen doel (zie figuur 8). Daarnaast is er een reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022 voor de gebiedsontwikkelingen Noordoevers en Spoorzone/DiZtrikt.

In dit hoofdstuk geven wij u per reserve of voorziening een korte toelichting op de belangrijkste mutaties in het afgelopen jaar en de omvang ultimo 2021. Daarna geven wij een toelichting op enkele relevante verschillen in de mutaties ten opzichte van de (gewijzigde) begroting 2021.

figuur 8: reserves en voorzieningen grondbedrijf plus reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022

onderdeel	type	doel/functie	rente bijschrijven
voorziening Stedelijke Ontwikkeling	voorziening	Dient als dekking van de geprognosticeerde verliezen (netto contante waarde) van bestuurlijk vastgestelde grondexploitaties. Conform de voorschriften (BBV) treffen wij een voorziening op het moment dat besloten wordt tot uitvoering van een verliesgevend project. De bedragen voor een nieuwe voorziening komen in beginsel uit een vrije reserve. Bij het afsluiten van een boekjaar worden de bestaande voorzieningen, indien nodig, aangepast aan de geactualiseerde exploitatieresultaten van de betreffende projecten. Deze mutaties worden in beginsel verrekend met de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf.	ja
reserve Gerealiseerde winstpotentie	vrije reserve	Bevat vrij beschikbare middelen voor nieuwe investeringen (voor het treffen van een voorziening bij een besluit tot realisatie van een verliesgevend project). Vrijvallende exploitatiewinsten worden aan deze reserve toegevoegd. Overigens is de vrije beschikbaarheid wel beperkt in die zin dat er rekening gehouden moet worden met toekomstige claims op deze reserve door verliesgevende projecten als dergelijke projecten in voorbereiding zijn en waarvan op enig moment het besluit tot uitvoering genomen zal worden (op dat moment voorziening treffen ten laste van de vrije reserve). Ook moet er rekening gehouden worden met de mogelijkheid dat een deel van de tussentijds bijgeschreven winsten uit nog niet afgesloten grondexploitaties weer gecorrigeerd moet worden (een zogenaamde negatieve tussentijdse winst leidt tot een dotatie aan de betreffende grondexploitatie). Daarnaast is het noodzakelijk het risicoprofiel van het grondbedrijf, inclusief de nieuwe investering, en de omvang van de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf in de afweging mee te nemen als bedragen uit de vrije reserve aangewend worden.	nee
reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf	risico reservering	Dient als financiële buffer voor het opvangen van (negatieve) risico's die niet in de exploitatieberekeningen voorzien zijn. Het weerstandsvermogen is enerzijds bedoeld om bestaande voorzieningen op peil te houden (i.c. het opvangen van tegenvallers binnen verliesgevende projecten die in uitvoering zijn; behoefte op korte termijn) en anderzijds om tegenvallende toekomstige exploitatiewinsten op te vangen (behoefte op lange termijn). De benodigde omvang van het weerstandsvermogen is gerelateerd aan het risicoprofiel van het grondbedrijf. Het risicoprofiel wordt jaarlijks, bij het opmaken van de begroting, geactualiseerd.	nee
reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022	bestemmings reserve	Voor de gebiedsontwikkelingen in de Spoorzone/DiZtrikt en Noordoevers heeft uw raad in 2019 een bedrag van € 20 miljoen gereserveerd. Deze reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022 behoort (vooralsnog) niet tot het gesloten systeem van het grondbedrijf en fungeert zelfstandig als een gesloten systeem voor de genoemde gebiedsontwikkelingen.	nee

Voorziening Stedelijke ontwikkeling

In 2021 heeft uw raad twee nieuwe grondexploitaties met een verwacht exploitatieverlies vastgesteld (winkelcentrum kort Ambacht en Indische Buurt). Deze verliezen dekken we af door twee ver-

liesvoorzieningen aan de voorziening Stedelijke ontwikkeling toe te voegen. Daarnaast is de grondexploitatie Euryza verbeterd waardoor de verliesvoorziening voor dit project verlaagd kan worden. Per saldo geeft dit een toevoeging van € 1,5 miljoen aan deze voorziening.

De verliesvoorzieningen zijn gebaseerd op de contante waarde van de verwachte exploitatieverliezen (het eindsaldo wordt met een disconteringsvoet van 2% teruggerekend naar huidig prijspeil). De verliesvoorziening dekt dus de huidige waarde van de verwachte verliezen. Om in de toekomst de werkelijke waarde (eindwaarde) te kunnen verrekenen voegen we jaarlijks 2% rente toe. In 2021 is € 0,12 miljoen rente aan de voorziening Stedelijke ontwikkeling toegevoegd.

De voorziening Stedelijke Ontwikkeling heeft eind 2021 een saldo van € 7,83 miljoen. Dit saldo vertegenwoordigt de contante waarde van het verwachte exploitatieverliezen van de projecten Euryza, winkelcentrum Kort Ambacht en Indische Buurt.

Reserve Gerealiseerde winstpotentie

Conform de regelgeving (BBV) onttrekken wij bij een winstgevende gebiedsontwikkeling nadat er grondverkoop opbrengsten gerealiseerd zijn jaarlijks, naar rato van de projectvoortgang, een deel van de verwachte winst aan de grondexploitatie. Deze tussentijdse winst dient volgens een voorgescreven methode van 'percentage of completion' te worden bepaald. Voor 2021 levert deze berekeningssystematiek een uit te nemen winst van € 0,59 miljoen op voor het project Bakestein. Dit bedrag hebben wij aan deze grondexploitatie onttrokken en aan de reserve Gerealiseerde winstpotentie toegevoegd. Omdat bij de andere winstgevende gebiedsontwikkeling nog geen grondverkoopopbrengsten gerealiseerd zijn blijft de winst uitname beperkt tot Bakestein.

Doordat het risicoprofiel verbeterd is (zie de toelichting bij de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf) kan een bedrag van € 0,73 miljoen toegevoegd worden aan de reserve Gerealiseerde winstpotentie.

Naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad inzake de aftrek van de omzetbelasting over de investeringen in het Lokaal Onderwijs Centrum (LOC-gebouw) ontvingen we in 2021 een bedrag van € 0,2 miljoen aan rentevergoedingen die we aan deze reserve toegevoegd hebben. Er resteren nog twee openstaande vorderingen op onze balans. Het gaat om de nog met de belastingdienst te verrekenen overdrachtsbelasting en de door ons afgedragen btw, totaal € 1,4 miljoen. Omdat hierover nog geen zekerheid bestaat is in 2020 een bedrag van € 0,63 miljoen als risicodekking aan de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf toegevoegd.

Het bedrag voor de nieuwe verliesvoorziening voor winkelcentrum kort Ambacht hebben we onttrokken aan de reserve Gerealiseerde winstpotentie. Daar staat tegenover dat we het vrijvallende bedrag uit de verliesvoorziening Euryza aan deze reserve hebben toegevoegd.

Tot slot zijn de (voorziene) nagekomen kosten van het in 2020 afgeronde project Voorzieningencluster Heerjansdam verrekend. Deze kosten vallen lager uit doordat de begrote dotatie aan het bomenfonds (er is een financiële compensatie van € 57.000 in de grondexploitatie opgenomen omdat niet alle gekapte bomen in het plangebied terug geplant konden worden) volgens de BBV voorschriften niet als projectkosten verantwoord mogen worden. De dotatie aan het bomenfonds kan wel rechtstreeks vanuit de reserve Gerealiseerde winstpotentie. Dit vergt wel een apart besluit van uw raad. Dat kan middels het besluit over de resultaatsbestemming bij de rekening 2021.

In totaal neemt het saldo van de reserve Gerealiseerde winstpotentie met € 1,5 miljoen toe tot een bedrag van € 2,01 miljoen eind 2021.

Reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf

In de risicoanalyse bij de begroting 2022 hebben we vastgesteld dat we een buffer van minimaal € 1,05 miljoen nodig hebben per 1 januari 2022 voor de dekking van de risico's. Op basis van de huidige inzichten is deze risicoanalyse op hoofdlijnen geactualiseerd met als uitkomst dat we minimaal € 1,23 miljoen moeten reserveren als dekking van de risico's. Dit betekent dat de reserve Weerstandsvermogen per 31 december 2021 met € 0,73 miljoen verlaagd kan worden. Dit bedrag voegen we toe aan de reserve Gerealiseerde winstpotentie.

Reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022

Van de € 20 miljoen die uw raad gereserveerd heeft voor de gebiedsontwikkelingen in de Spoorzone/DiZtrikt en Noordoevers heeft u bij de vaststelling van de grondexploitatie Indische Buurt in december 2021 een eerste bedrag onttrokken. In het betreffende raadsvoorstel hebben we aangegeven dat we verwachten dat de helft van dit verlies gedekt kan worden vanuit de ontvangen subsidie Woningbouwimpuls (WBI) maar dat we dit pas na definitieve standpuntbepaling van de accountant zodanig bij de jaarrekening zullen verwerken. Nu de accountant ingestemd heeft met deze werkwijze komt niet het gehele berekende verlies ten laste van de reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022. We onttrekken nu € 0,81 miljoen uit deze reserve om tezamen met eenzelfde bedrag uit de WBI subsidie de benodigde verliesvoorziening te treffen.

Er resteert per 1 januari 2022 een bedrag van € 19,19 miljoen in de reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022 waarvan € 0,98 miljoen apart gereserveerd is voor de dekking van de risico's van de twee geopende grondexploitaties (Stadstuinen en Indische Buurt, beide onderdeel van het Stationskwartier in DiZtrikt).

In onderstaand figuur geven wij een samenvattend overzicht van alle hiervoor beschreven mutaties in de reserves en voorzieningen in het boekjaar 2021.

figuur 9: mutaties reserves en voorzieningen grondbedrijf in 2021 (x € 1 miljoen)

	'vrije' reserve Gereal. Winst- potentie GB	reserve Weerstands- vermogen GB	voorziening Stedelijke Ontwikkeling	reserve Uitvoeringsprogr. 2019-2022
saldo 31-12-2020	0,48	1,96	6,17	20,00
rente over 2021			0,12	
winstneming Bakestein	0,59			
verliesvoorziening nieuwe projecten	-0,37		1,99	-0,81
verlaging betaande verliesvoorziening	0,45		-0,45	
verrekening kosten afronding project	-0,02			
rentevergoeding n.a.v. arrest HR inzake btw LOC	0,20			
verlaging risicoprofiel	0,73	-0,73		
mutaties in 2021:	1,59	-0,73	1,66	-0,81
saldo 31-12-2021	2,07 (*)	1,23	7,83	19,19

(*) voorgesteld wordt om een bedrag van € 57.000,00 te doteren aan het bomenfonds (besluit resultaatsbestemming bij rekening 2021)

Belangrijkste verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2021

De toevoeging aan de reserve Gerealiseerde winstpotentie valt € 1,18 miljoen hoger uit dan begroot. Dit komt vooral door vrijval uit de reserve Weerstandsvermogen grondbedrijf door een verbeterd risicoprofiel en de als p.m. begrote rentevergoedingen in de afwikkeling van de gerechtelijke procedure over de te betalen omzetbelasting nieuwbouw LOC.

Omdat het risicoprofiel verbeterd is kan de reserve Weerstandsvermogen met € 0,73 miljoen verlaagd worden. Dit is een wijziging ten opzichte van de begroting.

Het saldo van de verrekening met de voorziening Stedelijke ontwikkeling en met de reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022 zijn vrijwel conform de gewijzigde begroting.

8. Paragraaf Interbestuurlijk toezicht

Op 1 oktober 2012 is de nieuwe Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden. Deze wet vormt de basis van de herziening van het interbestuurlijk toezicht: het toezicht van de ene op de andere bestuurslaag. Met deze nieuwe wet wordt beoogd de interbestuurlijke lasten te verminderen en het toezicht te versoberen. Met de inwerkingtreding van deze wet is een groot aantal toezichtbepalingen in diverse wetten (specifiek toezicht) vervallen. Daarvoor in de plaats komt een meer generieke aanpak van het interbestuurlijk toezicht.

De gedachte achter de nieuwe wet is onder andere dat het nieuwe toezicht soberder, selectiever en risicogericht wordt. Niet de toezichthouder, maar het vertegenwoordigende orgaan – in ons geval is dat uw gemeenteraad – is in eerste instantie aan zet om via horizontale verantwoording toezicht te houden op de uitoefening van medebewindstaken door het college. Uitgaande van vertrouwen in en zelfsturing van gemeenten wil de provincie Zuid-Holland de informatie over en het toezicht op de wettelijke taakbeartiging door gemeenten regelen met een bestuursovereenkomst. In samenspraak met de Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten (VZHG) heeft de provincie een Model bestuursovereenkomst over het interbestuurlijk toezicht voorbereid. Deze overeenkomst is aan alle gemeenten in de provincie Zuid-Holland voorgelegd en het college van Zwijndrecht heeft deze overeenkomst getekend. In 2020 is het interbestuurlijk toezicht in Zuid-Holland mede op basis van de input van de gemeenten geëvalueerd. Na de evaluatie organiseerde de provincie ambtelijke sessies en een bestuurlijke bijeenkomst met de gemeenten. De uitkomsten van de evaluatie en de input van de gemeenten zijn verwerkt in een nieuwe Bestuursovereenkomst. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft op 16 november 2021 met deze overeenkomst ingestemd. Met ingang van 1 januari 2022 treedt de 'Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022' in werking. De oude Bestuursovereenkomst uit 2013 komt hiermee te vervallen.

2022 geldt als een overgangsjaar. De gemeenten en de provincie zullen dit jaar samenwerken om deze nieuwe werkwijze tot een succes te maken. Het vergt nog enige tijd om bepaalde onderdelen verder te ontwikkelen. Denk daarbij aan data-gedreven toezicht en doorontwikkeling van de informatievoorziening in het IBT-dashboard. In de loop van 2022, als ook de Omgevingswet van kracht is wordt, zullen partijen gezamenlijk kijken of het uitvoeringsprogramma aanpassing behoeft.

Om inzicht te geven in hoeverre de gemeenten in Zuid-Holland hun taken in medebewind goed uitvoeren, geeft de provincie vanuit het systematisch onderzoek een oordeel. Het betreft een oordeel per toezichtgebied en een overkoepelend oordeel per gemeente. Het oordeel is direct gekoppeld aan de trede op de IBT-ladder. De IBT-ladder bestaat uit een aantal stappen met als doel eventuele misstanden op te sporen en gezamenlijk op zoek te gaan naar oplossingen en zo op termijn te komen tot een goede taakuitvoering door de gemeente. Alles is gericht op het oplossen van knelpunten die een risico vormen voor inwoners. De stappen op de ladder bestaan onder andere uit het delen van informatie, voeren van dialoog en zo nodig maken van afspraken voor verbetering. Hoe hoger de trede op de ladder, hoe meer aandacht de provincie voor de gemeente zal hebben. Het provinci-

ale oordeel publiceert de provincie in het IBT-dashboard (<https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/interbestuurlijk/>). Het dashboard wordt regelmatig bijgewerkt, zodat het actuele informatie bevat.

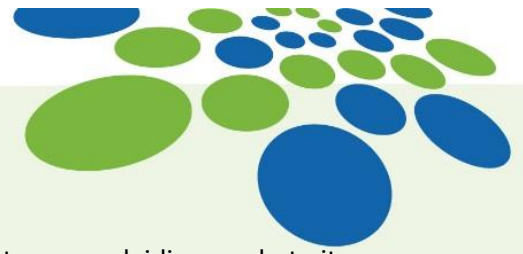
Met het vervallen van de oude overeenkomst vervalt ook de verplichting de resultaten van het interbestuurlijk toezicht op te nemen in onze jaarstukken. 2021 zal dan ook het laatste jaar zijn waarin de paragraaf Interbestuurlijk toezicht zal worden opgenomen. Het IBT-dashboard biedt meer en meer actuele informatie.

In onderstaande tabel treft u de informatie aan die wij conform het door de provincie aangeleverde model voor 2021 moeten opnemen in onze jaarverantwoording. Het verschaft informatie over de invulling van wettelijke domeinen waarop de provincie een toezichthoudende taak vervult. De taken waarop het Rijk het toezicht moet houden maken uiteraard geen onderdeel uit van de overeenkomst zijn hier niet in opgenomen. Aan de kwalificatie **rood**, **oranje** of **groen** valt af te lezen in hoeverre wij voldoen aan de gestelde criteria.

Financiën		TOELICHTING
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2022 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2023-2025	Groen	De begroting 2022 voldoet aan de criteria om in aanmerking te komen voor regulier financieel toezicht. Zowel de begroting 2022 als de meerjarenraming 2023-2025 sluiten met een structureel voordelig saldo en de ramingen zijn reëel. Dat betekent dat de structurele lasten gedekt worden met structurele baten.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	
Ruimtelijke ordening		TOELICHTING
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.	Groen	De gemeente heeft in Q4 2020 de Omgevingsvisie vastgesteld. De daarvoor geldende structuurvisie 2020 is ingetrokken. Daarnaast heeft de gemeente een geactualiseerd bestemmingsplannen bestand. Deze worden op de gebruikelijke wijze op Ro-online gezet zodat burgers en bedrijven de bestemmingsplannen digitaal kunnen bekijken. Alle bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen bevatten ook een toelichting met daarin verwijzingen naar staand beleid zowel lokaal, regionaal als provinciaal. De Verordening Ruimte maakt daar onderdeel van uit. In 2020 is ook een begin gemaakt om een aantal bestemmingsplannen als pilot om te turnen naar de systematiek van een Omgevingsplan. Gesprekken met de Provincie zijn hierover gevoerd en worden nog steeds gevoerd, met name over het Buitengebied van Zwijndrecht.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	
Omgevingsrecht		TOELICHTING
Voor zowel de milieutaken als de bouw- en woningtoezichtstaken beschikt uw gemeente over een actuele uitvoerings- en handhavingsstrategie. De raad is binnen twee maanden na vaststelling ervan hierover geïnformeerd. Het uitvoeringsprogramma 2021 is voor 1 februari 2021 door het college van B&W vastgesteld en de raad is hierover voor 15 juli 2021 geïnformeerd. De evaluatierapportage 2020 is voor 15 juli 2021 door het college van B&W vastgesteld en de raad is hierover voor 1 oktober 2021 geïnformeerd.	Rood	Voor 2021 zijn alle beleidsdocumenten vastgesteld en is de raad hierover geïnformeerd. Met de huidige KPI's is de score echter rood, ondanks dat de documenten wel zijn vastgesteld en zijn ingezonden. Reden hiervoor is dat de beleidsdocumenten later zijn vastgesteld dan de eisen zoals opgenomen in de KPI's. Dit is het geval bij bijna alle gemeenten in Zuid-Holland. Hierover zijn we ook in gesprek geweest met de Provincie. In 2019 is namelijk door de Provincie al aangegeven dat de termijn van insturen door de Provincie tegen het licht zou worden gehouden. De Provincie geeft hierover nu het volgende aan: 'De 'nieuwe' indicator zou duidelijkheid moeten geven en meer recht moeten doen aan de praktijk door onderscheid te maken tussen gemeenten die over de vereiste documenten beschikken maar deze niet tijdig heeft vastgesteld, en gemeenten die niet over de vereiste documenten beschikken. Dit is dan ook de insteek van in het PZH Uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht 2022.' Met de nieuwe 'indicatoren' zou Zwijndrecht geen rode score meer hebben.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	
Monumentenzorg		TOELICHTING
De gemeente heeft een adviescommissie die adviseert over uit te voeren werken aan (rijks)monumenten op grond van de Monumentenwet en de samenstelling is	Groen	Dorp Stad en Land (DSL) is de onafhankelijke deskundige die het college van B&W adviseert als het gaat om redelijke eisen van welstand. Tevens is DSL aan zet als het gaat om een onafhankelijk advies voor de gemeentelijke monumenten. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed wordt ingeschakeld voor Rijksmonumenten.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	

Archief- en informatiebeheer		TOELICHTING	
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde.	Groen	De aanbevelingen in het jaarverslag van de gemeentearchivaris zijn van dien aard dat wij (en de archiefinspecteur) kunnen concluderen dat het gemeentelijke archief voldoende op orde is.	
Is er reden voor extra aandacht?	nee		
Huisvesting Vergunninghouders		TOELICHTING	
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand.	Groen	Gevraagde informatie	Stand van zaken
		Voorsprong/achterstand per 1 januari 2021	2 Voorsprong
		Fase interventieladder op 1 januari 2021	Taakstelling behaald
		Taakstelling eerste halfjaar 2021	35
		In het eerste halfjaar 2021 gehuisveste vergunninghouders	20
		Voorsprong/achterstand per 1 juli 2021 (doorhalen wat niet van toepassing is)	13 Achterstand
		Fase interventieladder op 1 juli 2021	Signaleren
		Taakstelling tweede halfjaar 2021	28
		In het tweede halfjaar 2021 gehuisveste vergunninghouders	52
		Voorsprong/achterstand per 31 december 2021 (doorhalen wat niet van toepassing is)	11 Voorsprong
		Fase interventieladder op 31 december 2021	Taakstelling behaald
		Toelichting	
Is er reden voor extra aandacht?	nee		

9. Paragraaf Covid-19

Vorig jaar hebben we deze paragraaf voor het eerst samengesteld. Dat naar aanleiding van het uitbreken van de coronacrisis in 2020, waarop wij graag een overzicht geven op één plek. Want ook dit jaar komt op bijna elke bladzijde van de programmaverantwoordingen het op de een of andere manier terug: Corona of COVID-19. Ofwel maatschappelijk, of wel financieel – en vaak allebei – zijn er gevolgen. Er zijn meerkosten gemaakt. We hebben vergoedingen van het Rijk ontvangen. Maar ook zijn er minder uitgaven gedaan omdat activiteiten geen doorgang konden vinden. Tenslotte is er ook sprake van tegenvallende inkomsten. De *maatschappelijke* effecten vindt u terug in de betreffende programma's en zullen wij in deze paragraaf niet uitgebreid behandelen; dat levert dubbelingen op in de jaarstukken die toch al lijvig van omvang zijn. De financiële gevolgen presenteren we ook nu als een kwadrant.

In deze paragraaf besteden we achtereenvolgens aandacht aan:

- Een overzicht van de financiële effecten 2021, met programma verwijzing
- Eventuele risico's die van belang zijn op de cijfers in deze jaarrekening
- Genomen besluiten mbt COVID

We streven naar compleetheid (stand maart/april 2022) in de stand van zaken.

Nadrukkelijk wijzen we erop dat een groot deel van de gevolgen vooral bij onze Verbonden Partijen plaatsvindt, zoals de Veiligheidsregio, de Sociale Dienst en de Dienst Jeugd & Gezondheid (incl. GGD).

Eerdere informatie

Gedurende 2021 zijn er twee rapportages geweest over Corona. Het eerste beeld van de financiële impact van de coronacrisis op de gemeente Zwijndrecht had betrekking op de periode januari tot en met 26 april 2021 en was onderdeel van de eerste bestuursrapportage (raad van 29 juni 2021).

Daarna is uw raad nader geïnformeerd via de raadsinformatiebrief Corona zomer 2021 (2021-0086457).

Vervolgens bent u geïnformeerd met het tweede beeld van de financiële impact van de coronacrisis op de gemeente Zwijndrecht in de tweede bestuursrapportage (raad van 21 december 2021). De inschatting in die BURAP was een nadeel van €454.500.

In de tussentijd heeft de wereld niet stilgestaan. Er is meer duidelijk geworden over vergoedingen (September- en decembercirculaire 2021) en over kosten en inkomsten van gemeenschappelijke regelingen.

Overzicht van de financiële effecten 2021

Effecten bij gemeenschappelijke regelingen

De belangrijkste conclusie is, dat *financieel* gezien de meeste effecten van Corona voelbaar zijn in bedrijfsvoering en beleid bij onze gemeenschappelijke regelingen. Voordat we naar het gemeentelijke effect gaan, staan we daar dan ook even bij stil. Waar effecten op lokaal niveau gegeven zijn (dus per gemeente) vindt u deze terug in het coronakwadrant. Daar waar deze uitsplitsing (nog) niet te maken is, geven wij het regionale bedrag mee. We geven u waar mogelijk de plek aan in de P&C stukken van de GR'en, waar nadere informatie te vinden is.

Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden/Sociale Dienst Drechtstede) (Programma bestrijding van armoede en welzijn en zorg).

Het effect van corona en de diverse maatregelen komt op diverse plekken in de jaarrekening van de GRD terug, maar minder uitgebreid dan in 2020.

De coronamaatregelen waren en zijn een dreigende factor in de dienstverlening en het leveren van ondersteuning. Met name aan het begin van het jaar en het laatste kwartaal zien we dat het voor aanbieders en leveranciers moeilijk is tijdig ondersteuning te bieden en voorzieningen te leveren. Daarnaast zien we een toenemende krapte in de arbeidsmarkt.

Voor één regeling dienen we in het kader van de rechtmatigheid apart aandacht te besteden. De TOZO-regeling (omvang: ontvangen middelen € 1,7 miljoen voor Zwijndrecht, uitgaven 1,9 miljoen) wordt door de SDD uitgevoerd. De controle op de rechtmatigheid is nog bezig. Een eventuele 'fout' of 'onzekerheid' is qua bandbreedte in juni 2021 bekend. Dit wordt alsdan meegenomen in de definitieve accountantsverklaring op onze eigen jaarrekening.

Voor de belastingheffing en –inning zijn extra inspanningen gedaan om het effect van Covid-19 op de opbrengsten zo klein mogelijk te houden en tegemoet te komen aan de problemen van ondernemers. Dit gebeurde via betalingsregelingen en het verzenden van extra informatie aan belastingplichtigen.

DG&J (programma zorg en welzijn)

De DG&J heeft misschien wel het meeste van alle gemeenschappelijke regelingen te maken gehad met de COVID-19 uitbraak. Hun gehele jaarrekening is logischerwijze doorspekt met corona-activiteiten. In hun paragraaf 3.8 van de concept jaarrekening 2022 geeft de DG&J een overzicht. Wij verwijzen daar graag naar.

Ook in 2021 zijn de GGD'en geconfronteerd met extra kosten in verband met het bestrijden en beheersen van COVID-19. Hierbij moet gedacht worden aan personele inzet (testen, Bron en ContactOnderzoek (BCO) en vaccineren), huur en inrichting van locaties en het verrichten van testen en het vaccineren.

Voor de DGJ gaat het om totaal circa € 63 mln. Een vuistregel is dat Zwijndrecht ongeveer 10% van de kosten heeft binnen gehele regio ZHZ. In Paragraaf 3.8 van de concept jaarrekening 2021 van de DG&J leest u hier meer over. Let op: deze kosten zijn *niet* bij de gemeenten in rekening gebracht, maar direct bij het Rijk door de DG&J..

De GGD ZHZ heeft gedurende 2021 meerdere vaccinatielocaties in gebruik genomen en weer gesloten om aan de vraag van de verschillende doelgroepen en de landelijke opdrachten te kunnen voldoen. Ook heeft de GGD met mobiele voorzieningen gezorgd voor kleinschalige vaccinatielocaties in de verschillende gemeenten.

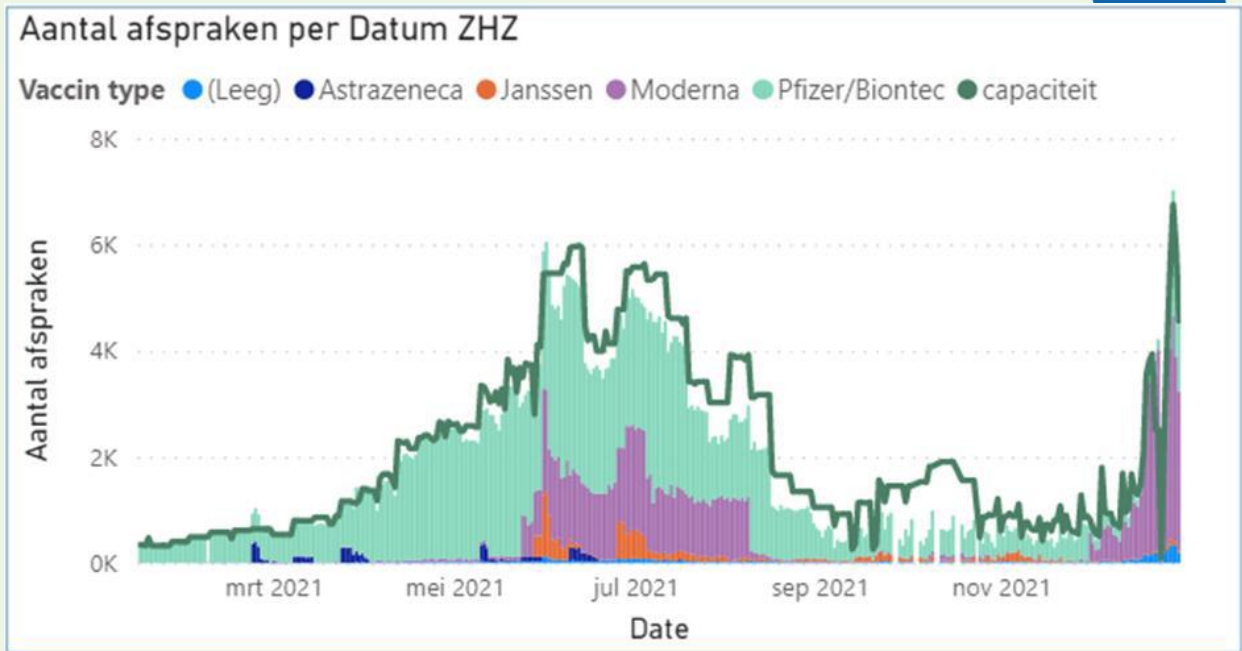
In deze periode is er met een viertal vaccins gewerkt, te weten: BiontechPfizer, AstraZeneca, Janssen en Moderna.

In totaal zijn er in het jaar 2021 631.497 vaccinaties gezet:

Aantal vaccinaties

Eerste prikken	257.701
Tweede prikken, inclusief 1 Janssen	308.776
Boosterprikken	65.020
Totaal	631.497

De volgende grafiek illustreert het aantal gezette vaccinaties en de capaciteit die in regio ZHZ beschikbaar was.

**Type (leeg): bij een beperkt aantal vaccinaties geeft de grafiek om systeemtechnische redenen niet aan welk vaccin is gebruikt.*

SOJ

Bij de jeugdzorg is in 2021 beperkt sprake geweest van meerkosten door Corona. Uit een tussenbericht blijkt dat dit voor Zwijndrecht een omvang heeft van rond de € 50.000. Voor de activiteiten van de SOJ in 2021 verwijzen wij graag naar de jaarrekening DG&J, onderdeel SOJ.

VRZHZ

VRZHZ monitort de extra kosten die zij als gevolg van de Corona-crisis kent. Conform de afspraken met de Rijksoverheid en in het Veiligheidsberaad worden deze meerkosten per veiligheidsregio gemonitord en bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gedeclareerd volgens de vooraf afgesproken uitgangspunten. Hiermee zal VRZHZ in 2021 geen direct exploitatieverlies lijden op de meerkosten die de Corona-crisis met zich meebrengt. De monitor Corona-kosten is de gerealiseerde stand t/m eind december 2021. Hierin zijn de minderkosten en minderinkomsten verrekend. VRZHZ haalt voordeel noch nadeel uit deze declaratie. Per saldo gaat het om een declaratie van iets meer dan € 950.000.

Zwijndrechtse consequenties in coronakwadrant

Zoals beloofd hebben we voor Zwijndrecht geïnventariseerd welke (directe) Corona-effecten er zijn geweest. Dit levert onderstaand beeld op:

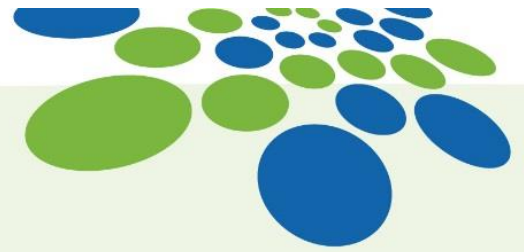
Financieel Negatief	Bedrag	PRG.	Financieel positief	Bedrag	PRG.
Lagere inkomsten			Hogere inkomsten		
kwijtschelding huren gemeentelijk vastgoed	-337	1	TOZO	1.912	2
inkomstenderving precario op terrassen in het jaar 2021	-26	7	rijksbijdrage kwijtschelding huren gemeentelijk vastgoed	199	1
inkomstenderving marktelden 2021	-12	2	gemeentefonds - diverse circulaire's 2020 en 2021	1.890	7
gederfde parkeerinkomsten (straatparkeren)	-23	4	onttrekking aan reserve covid (toezicht & handhaving)	42	4
lagere verhuuropbrengsten begraafplaatsen	-30	4	onttrekking aan reserve covid (verkiezingen)	50	5
lagere opbrengsten uit concessies voor reclamepartijen	-30	1	onttrekking aan reserve covid (cultuurpakket)	339	3
			onttrekking aan reserve covid (bewegen sport)	56	3
			onttrekking aan reserve covid (participatie)	119	2
Subtotaal	-458		Subtotaal	4.607	
Hogere uitgaven			Lagere uitgaven		
TOZO	-1.912	2	onderbesteding Kunst en Cultuur (lagere kosten evenementen)	58	3
hogere kosten organiseren Tweede Kamer verkiezingen	-60	5	minder inspecties kinderopvang	50	3
toezicht en handhaving	-42	4	lagere kosten bedrijfsvoering (facilitair, opleidingen etc.)	87	Divers
extra kosten coronamaatregelen (o.a. aanschaf ICT-middelen, Choice training en perspectief jeugd)	-139	Divers	Participatie (begeleiden naar werk) lagere uitgaven SDD	375	2
Ontwikkel en beheerskosten digitale winkelstraat Zwijndrecht	-34	2	Pilot Kinderopvang SDD lagere uitgaven	26	3
hogere kosten anders vergaderen gemeenteraad	-42	5	Impuls statushouders SDD (thuis in Zwijndrecht)	44	3
Communicatie rondom corona	-82	8	Lagere uitgaven Wmo SDD	250	3
Inzet susteam	-10	8			
Juridisch advies m.b.t. corona	-14	8			
extra kosten beveiliging gemeentehuis	-45	8			
inhuur programmamanager 'krachtig uit de crisis'	-81	8			
Leerlingenvervoer (doorbetaling)	-22	3			
Stortingen in reserve COVID	-1.890	7			
Subtotaal	-4.373		Subtotaal	890	

We gaan er hierbij van uit dat de uitkomst van de controle op de TOZO middelen bij de SDD niet tot een *resultaat* zullen leiden (onafhankelijk van de rechtmatigheidsvraag). Op dit moment is de stand van zaken dat we de TOZO middelen hebben ontvangen en direct doorgestort naar de SDD, vandaar de opname in dit overzicht. Vorig jaar was er sprake van een grote terugvordering en nabetaling van € 2,5 miljoen Euro, leidend tot een addendum op onze jaarrekening. Dit jaar is de verwachte afrekening al opgenomen in de cijfers. Het betreft een bedrag van € 201.000 welke wij te betalen hebben aan de SDD en te ontvangen van het rijk.

We hebben alleen de zaken opgenomen die duidelijk een één op één relatie hebben met corona. Soms is het onderscheid wat lastiger te maken; zie hiervoor ook de verschillenanalyse per programma elders in deze jaarrekening waarin we verschillen zo veel mogelijk hebben proberen te duiden. Let op: daar waar Corona leidt tot uitstel van kosten, is er budgetoverheveling aangevraagd. Deze laten we buiten het bovenstaande overzicht, omdat er daar geen sprake is van meer- of minderkosten maar een verschuiving in de tijd.

Risico's

Het enige risico met invloed op de jaarcijfers is de beoordeling/afhandeling van de TOZO dossiers bij onze partners van de Sociale Dienst. Indien dit impact heeft op de cijfers dan wordt de raad geïnformeerd.

Genomen besluiten

Genomen besluiten in 2021:

- 2021-0058639 - 25 mei 2021. Amendement aanvullende maatregelen voor huurders van gemeentelijke accommodaties 1e kwartaal 2021, inhoudende:
 - De huur voor de gemeentelijke accommodaties voor de maanden januari, februari en maart 2021 vanwege de maatregelen tegen het coronavirus voor huurders die vallen binnen de gestelde voorwaarden van de regeling tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19 Q1 2021 (TVS) voor 75% kwijt te schelden.
 - De huur voor overige huurders van de gemeentelijke accommodaties voor de maanden januari, februari en maart 2021 vanwege de gevolgen van de maatregelen tegen het corona-virus voor 50% kwijt te schelden.
- 2021-0148625 - 21 december 2021. Tweede bestuursrapportage, inhoudende:
 - De huur van de gemeentelijke accommodaties in het tweede kwartaal van 2021 voor sportverenigingen voor 45% kwijt te schelden en de overige huurders voor 25%.

Jaarrekening

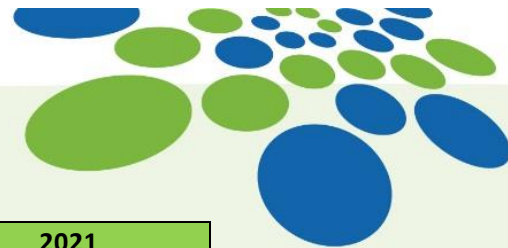
Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Programma's</i>												
1 Wonen, bouwen en wooncarrière	-15.539	7.164	-8.374	-18.276	8.116	-10.160	-16.127	6.027	-10.100	2.149	-2.090	60
2 Bestrijding van armoede	-28.800	17.747	-11.053	-37.002	26.230	-10.772	-33.575	20.819	-12.757	3.426	-5.411	-1.985
3 Welzijn en zorg	-42.627	2.526	-40.101	-44.662	3.197	-41.465	-45.821	3.698	-42.122	-1.159	501	-657
4 Veiligheid en leefomgeving	-31.783	16.384	-15.399	-33.524	17.203	-16.322	-32.513	17.065	-15.448	1.011	-137	874
5 Dienstverlening en bestuur	-6.354	1.416	-4.938	-6.742	2.322	-4.421	-6.500	2.525	-3.975	242	203	446
6 Financiën	-291	315	24	-1.153	225	-928	-1.311	196	-1.114	-158	-29	-187
<i>Subtotaal programma's</i>	<i>-125.393</i>	<i>45.552</i>	<i>-79.841</i>	<i>-141.359</i>	<i>57.292</i>	<i>-84.067</i>	<i>-135.847</i>	<i>50.330</i>	<i>-85.517</i>	<i>5.512</i>	<i>-6.962</i>	<i>-1.450</i>
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>												
Lokale heffingen	0	11.606	11.606	0	11.580	11.580	0	11.650	11.650	0	70	70
Algemene uitkering	0	78.636	78.636	0	83.404	83.404	0	84.254	84.254	0	850	850
Dividend	0	466	466	0	466	466	0	448	448	0	-17	-17
Saldo van de financieringsfunctie	-201	178	-23	-204	178	-26	-177	171	-6	27	-7	20
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>-201</i>	<i>90.886</i>	<i>90.684</i>	<i>-204</i>	<i>95.628</i>	<i>95.423</i>	<i>-177</i>	<i>96.524</i>	<i>96.346</i>	<i>27</i>	<i>896</i>	<i>923</i>
<i>Overhead</i>	<i>-13.488</i>	<i>12</i>	<i>-13.476</i>	<i>-13.712</i>	<i>20</i>	<i>-13.692</i>	<i>-15.063</i>	<i>100</i>	<i>-14.963</i>	<i>-1.351</i>	<i>80</i>	<i>-1.271</i>
<i>Vennootschapsbelasting</i>	<i>-10</i>	<i>0</i>	<i>-10</i>	<i>-10</i>	<i>0</i>	<i>-10</i>	<i>-19</i>	<i>0</i>	<i>-19</i>	<i>-9</i>	<i>0</i>	<i>-9</i>
Saldo van baten en lasten	-139.093	136.450	-2.643	-155.285	152.939	-2.346	-151.106	146.953	-4.153	4.179	-5.987	-1.807
<i>Mutaties reserves</i>												
1 Wonen, bouwen en wooncarrière	-454	863	408	-6.487	8.078	1.590	-8.467	9.685	1.218	-1.979	1.607	-372
2 Bestrijding van armoede	0	311	311	-2.459	1.721	-738	-445	1.721	1.276	2.014	0	2.014
3 Welzijn en zorg	0	658	658	-295	1.904	1.610	-377	1.896	1.519	-82	-8	-90
4 Veiligheid en leefomgeving	-249	759	510	-1.406	2.519	1.113	-1.321	2.349	1.028	84	-170	-85
5 Dienstverlening en bestuur	0	0	0	-40	130	90	-40	130	90	0	0	0
6 Financiën	-321	0	-321	-2.511	0	-2.511	-2.516	0	-2.516	-4	0	-4
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0	1.165	1.165	-295	1.988	1.693	-295	2.745	2.450	0	757	757
<i>Subtotaal mutaties reserves</i>	<i>-1.024</i>	<i>3.756</i>	<i>2.732</i>	<i>-13.493</i>	<i>16.340</i>	<i>2.847</i>	<i>-13.460</i>	<i>18.527</i>	<i>5.066</i>	<i>33</i>	<i>2.187</i>	<i>2.220</i>
Resultaat	-140.117	140.206	89	-168.778	169.279	501	-164.566	165.479	914	4.213	-3.800	413

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

Deze cijfers vindt u in grafiekvorm ook terug in de "Jaarstukken in één oogopslag".

Balans

ACTIVA	2020		2021	
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa		1.966		2.155
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	1.832		2.041	
Bijdragen aan activa van derden	133		114	
Materiële vaste activa		193.420		203.249
Investerings met economisch nut				
Gronden uitgegeven in erfpacht	9.039		9.039	
Overige investeringen met een economisch nut	78.321		81.570	
Investerings economisch nut met heffing	63.815		67.301	
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	42.245		45.339	
Financiële vaste activa		7.045		6.632
Kapitaalverstrekkingen aan:				
Deelnemingen	1.601		1.601	
Leningen aan:				
Woningbouwcorporaties	2.807		2.593	
Overige langlopende leningen u/g	2.637		2.438	
TOTAAL VASTE ACTIVA		202.431		212.036
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		3.286		4.370
Onderhanden werk, waaronder Bouwgronden in exploitatie	3.286		4.370	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		28.809		17.487
Vorderingen op openbare lichamen	11.005		11.850	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	11.000		0	
Rekening-courantverhouding met niet financiële instellingen	1.482		1.687	
Overige vorderingen	5.321		3.949	
Liquide middelen		23		17
Banksaldi	15		12	
Kassaldi	8		5	
Overlopende activa		5.100		4.725
Overlopende activa	5.100		4.551	
Nog te ontvangen voorschotbedragen van:				
Rijk	0		0	
Overige Nederlandse overheidslichamen	0		174	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		37.218		26.598
TOTAAL ACTIVA		239.649		238.634

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet Vpb

821

0

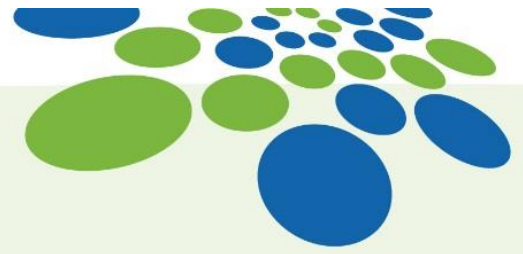
(bedragen x € 1.000)

PASSIVA	2020		2021	
VASTE PASSIVA				
<i>Eigen vermogen</i>		85.884		81.731
<i>Algemene reserves (Weerstandvermogen)</i>	35.816		29.671	
<i>Overige bestemmingsreserves</i>	51.245		51.147	
<i>Gerealiseerd Resultaat</i>	-1.178		914	
<i>Voorzieningen</i>		7.575		9.137
<i>Voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>	4.226		5.472	
<i>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is.</i>	3.349		3.665	
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer</i>		131.703		119.835
<i>Onderhandse leningen van:</i>				
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	3.548		3.459	
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	128.155		116.376	
TOTAAL VASTE PASSIVA		225.161		210.703
VLOTTENDE PASSIVA				
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>		4.201		10.638
<i>Overige Kasgeldleningen</i>	0		0	
<i>Banksaldi</i>	694		3.845	
<i>Overige schulden</i>	3.507		6.793	
<i>Overlopende passiva</i>		10.286		17.293
<i>Overlopende passiva</i>	8.595		9.928	
<i>Ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen van:</i>				
Rijk	1.046		1.359	
Overige Nederlandse overheidslichamen	646		6.005	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		14.487		27.931
TOTAAL PASSIVA		239.649		238.634

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Garantstellingen direct	14.416	11.728
Garantstellingen indirect	86.400	93.582
Totaal garantstellingen	100.816	105.310

(bedragen x € 1.000)

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet.

Algemene waarderingsgrondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Dividendopbrengsten van deelnemingen zijn als bate genomen op het moment waarop het recht op het ontvangen van het dividend bestaat.

Personeelslasten zijn toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume is geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen.

Onderhoudskosten komen ten laste van de exploitatie. Achterstallig onderhoud leidt tot kapitaalvernietiging en afwaardering wanneer sprake is van duurzame waardevermindering. Bij een tijdelijke waardevermindering vanwege achterstallig onderhoud worden de lasten van het wegwerken van achterstallig onderhoud ineens ten laste van de exploitatie gebracht.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Kosten van onderzoek en ontwikkeling

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan in het jaar volgend op gereedkomen van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

De bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen. Specifieke investeringsbijdragen van derden zijn op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen is op het saldo afgeschreven. Afschrijvingen geschieden lineair met inachtneming van de verwachte gebruiksduur. Er is afgeschreven vanaf het eerste jaar volgend op het jaar van gereed komen. Op grondbezit is niet afgeschreven.

Op grond van artikel 65 van het BBV is bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. De afschrijvingsmethode is vastgelegd in de door de raad vastgestelde verordening ex art. 212. Indien er extra is afgeschreven is dit toegelicht.

Bij de waardering en afschrijving van het vastgoed is rekening gehouden met een restwaarde. Deze restwaarde is gebaseerd op de WOZ-waarde. Daarbij is de volgende differentiatie gehanteerd:

- Categorie 1: kantoren afschrijven tot 50% van de WOZ waarde
- Categorie 2: ateliers, bedrijfsruimten, sportcomplexen, MFA's, Wijk/buurtcentra en woningen afschrijven tot 25% van de WOZ waarde
- Categorie 3: bedrijfsruimten overige, garageboxen, gymlokalen, parkeergarages, specifiek vastgoed (onder andere kerktoren, schouwburg) en vastgoed overig (onder andere poort, schuur) afschrijven tot 0% van de WOZ-waarde.

De ingeschatte restwaarde wordt niet jaarlijks aanpast op grond van de bijgestelde WOZ-waarde. Wel zal jaarlijks aan de hand van de WOZ-waarde worden getoetst of de inschatting van de restwaarde nog reëel is. De verwachting is immers dat de WOZ-waarde in de periode vanaf moment inschatting restwaarde (jaar t) tot het einde van de gebruiksduur zal dalen tot respectievelijk 50%, 25% en 0% van de WOZ-waarde uit jaar t. Indien nodig vindt aanpassing van de restwaarde plaats.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in casu de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Infrastructuurle werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken worden, overeenkomstig de nota waardering en afschrijving, geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken is daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn opgenomen tegen nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Voorraden

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging zijn toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

- het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
- de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
- de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar de rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gereed product

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen kent geen eigen waarderingsgrondslag. Feitelijk vormt het eigen vermogen de resultante van alle overige in de balans opgenomen posten, die wel een eigen waarderingsgrondslag kennen.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting dan wel het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting voor de wethouders is echter op de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Analyse van de afwijkingen

Het resultaat na bestemming valt ten opzichte van de Tweede Bestuursrapportage 2021 (0,5 miljoen positief) € 3,85 miljoen positiever uit. In onderstaand overzicht zijn, in overeenstemming met de verordening ex. artikel 212 van de Gemeentewet, de afwijkingen op lasten en baten tussen de realisatie en de begroting na wijziging groter dan € 50.000, alsmede afwijkingen die om politieke redenen van belang zijn, toegelicht. Daarnaast wordt onder de post diversen een overzicht gegeven op kleinere afwijkingen binnen een programma, zodat het niet geanalyseerde verschil op lasten en baten van een programma binnen de € 50.000 blijft.

Nummer	Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Waarvan Structureel
1	0	Onderbenutting budgetten (bestemming resultaat)	1.445	-478	967	0
2	1	Lagere kosten onderhoud Zwembad	103		103	0
3	1	Baten Zwembad		54	54	0
4	1	Hogere lasten gebiedsontwikkeling	-121	14	-107	0
5	1	Hogere lasten en baten bouwgrondexploitatie	948	-948	0	0
6	1	Projecten	-370	423	53	0
7	1	Lasten zwerfafval, pak-aan en wijkbeheer.	111	-10	101	0
8	2	Loveldterrein	3.974	-4.183	-209	0
9	2	Tozo middelen (tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers)	2.516	-2.516	0	0
10	2	Tozo middelen 2021	-201	201	0	0
11	2	Bijdrage SDD	119		119	0
12	2	Werk en inkomen	-1.461	1.085	-376	0
13	2	Participatie	585		585	0
14	2	WSW middelen	-171		-171	0
15	2	Minimabeleid	-79	108	29	0
16	3	Cultuur Coronasteunpakket	0		0	0
17	3	WMO	250		250	0
18	3	Jeugdzorg	-1.451		-1.451	0
19	3	Lokale budgetten jeugdhulp	210		210	0
20	3	Onderwijsachterstandenbeleid	-363	364	1	0
21	4	lagere inkomsten en uitgaven project Regeling Reductie Energiegebruik (Woningen).	131	-131	0	0
22	4	Reserve kapitaaldekking		-169	-169	0
23	4	Afvalinzameling en reiniging	132	-103	29	0
24	4	Begraafplaatsen		197	197	0
25	4	Groenvoorziening	53		53	0
26	4	Riolering	-173	199	26	0
27	4	Loveld	191	1	192	0
28	5	Voorziening wethouders	187		187	0
29	5	Leges inkomsten omgevingsvergunningen	-32	160	128	0
30	5	Beleidsontwikkeling daadkrachtig bestuur	75	0	75	0
31	Financien	Overige baten en lasten	-156		-156	0
32	Dekkingsm.	Decembercirculaire gemeentefonds		850	850	0
33	overhead	Afspraken nieuwe cao	-240		-240	0
34	overhead	Hogere kosten corona	-112		-112	0
35	overhead	Hogere kosten vorming en opleiding	-144		-144	0
36	overhead	Hogere inhuurkosten	-117		-117	0
37	overhead	overige nadelen overhead	-136		-136	0
38	Diversen	afboeken boekwaarde vaste activa	-1.516	769	-747	0
39	Diversen		27	312	339	0
		Totaal	4.214	-3.801	413	0

1. Onderbenutting budgetten diverse programma's (bestemming resultaat)

Bij het opstellen van de jaarstukken is naar voren gekomen dat een aantal budgetten in 2021 niet is gebruikt. Dit levert per saldo een incidenteel voordeel op van € 967.000 (0,60% van de totale lasten exclusief mutaties met reserves) voor het jaarresultaat 2021. De activiteiten die ten grondslag liggen aan deze budgetten leiden in 2022 wel tot prestaties en uitgaven. Bij de bestemming van het resultaat vragen wij om deze budgetten toe te voegen aan het budget 2022. Voor nadere informatie verwijzen wij naar het hoofdstuk 'Bestemming van het resultaat'.

2. Lagere kosten onderhoud Zwembad:

Het budget onderhoud is bedoeld voor noodzakelijke en onvoorziene uitgaven gelet op de huidige situatie van het zwembad. Verder zijn we ook terughoudend geweest met de uitgaven in verband met de sloop van het zwembad.

3. *Baten zwembad:*

Het voordelig saldo ontstaat hoofdzakelijk doordat er een rijkssubsidie is ontvangen voor de kwijtscheldingen van huren van zwembad in het kader van corona. In de Tweede bestuursrapportage 2022 konden wij geen melding hiervan kunnen doen, omdat op dat moment er geen beslissing bekend was op onze aanvraag.

4. *Hogere Lasten gebiedsontwikkeling:*

Met name hogere lasten voor gebiedsontwikkeling, Spoorzone en Dedicated Goederenlijn. Voor Gebiedsontwikkeling komt dat vooral door een onvoorziene factuur uit 2020 voor de inzet van een projectmanager. De overschrijding voor de Spoorzone en Dedicated Goederenlijn komt met name door de werkzaamheden voor een Toekomstbeeld van Zwijndrecht, dat nodig was als basis voor het onderzoek voor mogelijkheden ondertunnelling A16 en spoor.

5. *Hogere lasten en baten bouwgrondexploitatie:*

De toelichting hierop is opgenomen in de paragraaf grondbeleid.

6. *Projecten:*

De toelichting hierop is opgenomen in de paragraaf grondbeleid.

7. *Lasten zwerfafval ,pak-aan en wijkbeheer.*

In 2021 hebben we 40 initiatieven gefaciliteerd via PAK AAN! Ondanks covid-19 zijn dit er slechts een klein aantal minder dan voorgaande jaren. Wel valt op dat er minder sociale activiteiten en evenementen worden geïnitieerd. Hierdoor is minder budget uitgegeven dan voorgaande jaren. Door een combinatie van meevallende- en doorgeschoven kosten, het beleggen van projecten bij een andere afdeling/coalitie en vertraging bij de uitvoering van een project is op het kosten budget van zwerfafval Nedvang 2021 minder besteed van begroot..

8. *Loveldterrein:*

De verkoop Loveldterrein en bijbehorende transacties zou plaatsvinden in 2021 en 2022. Inmiddels is bekend dat de hele transactie plaatsvindt in 2022

9. *Tozo middelen:*

Lagere lasten én baten door het bij de BURAP-1 verwerken van TOZO ontvangen en uit te geven middelen welke uiteindelijk in 2020 is verantwoord en niet in 2021. Dit betrof een bedrag van 2,5 miljoen met geen effect op het rekeningresultaat. Voor 2021 is de TOZO voorlopig afgerekend. Dit betreft een post van € 200.000 welke zowel aan de baten als lastenkant is opgenomen. Per saldo is er sprake van een onderschrijding van 2,3 miljoen welke geheel weg valt tegen een onderschrijding van de baten voor eenzelfde bedrag.

10. *Tozo middelen 2021:*

Er is 200.000 meer uitgegeven dan als voorschot van het rijk is ontvangen. Dit bedrag vormt een claim op het rijk.

11. *Bijdrage SDD:*

Dit is het verschil tussen conceptcijfers in de jaarrekening 2020 en de definitieve, welke gedurende 2021 bekend werden.

12. Werk en inkomen:

De tweede Burap van de SDD liet hogere uitgaven zien van 2 miljoen voor werk en inkomen. Inmiddels blijkt uit de jaarcijfers dat er 0,5 miljoen minder is uitgegeven dan in de tweede burap van de SDD voorzien. Dit leidt tot een nadeel van ongeveer 1,5 miljoen. Deze wordt grotendeels gedekt door hogere BUIG-inkomsten.

13. Participatie:

Er is minder uitgegeven dan verwacht, mede door het bijzondere coronajaar. In de jaarrekening van de SDD leest u hier meer over. Als voorbeeld wordt gegeven: Door de lockdown zijn in het afgelopen jaar diverse malen instrumenten/initiatieven zoals bijvoorbeeld Perspect (deels) stilgelegd, wat heeft geresulteerd in een onderbesteding van middelen.

14. WSW middelen:

Dit betreft met name het ophalen van een hogere vergoeding voor de WSW middelen. Deze konden wij niet meer verwerken in onze cijfers (decembercirculaire).

15 Minimabeleid:

Onderbenutting deltaplan armoede: onderbenutting kent diverse oorzaken oa. ziekte, vacatures bij uitvoerende organisatie, geen activiteiten wegens corona Verzoek om restantbudget over te hevelen naar 2022 tbv reële kans op nieuwe projecten i.r.t. corona-effecten voor ondernemers (na TOZO regeling), toename energiearmoede en noodzaak versterken verbinding economie-armoede. Armoede heeft politiek onverminderd de aandacht, afgaande op de beschouwingen bij de begroting 2023.

16. Cultuur Coronapakket:

Lagere uitgaven Cultuur Coronasteunpakket door dat de subsidie over de jaarschijf heen verstrekt wordt (2021 en 2022) waardoor in 2021 niet het hele bedrag benodigd was. Zie ook de melding in de tweede BURAP. Daarnaast lagere reserve onttrekking conform besluit om realisatie te volgen.

17. WMO:

Uit de definitieve jaarcijfers van de SDD blijkt een onderbesteding van € 250.000 voor wat betreft de WMO. Ook hier is er sprake van een terugvallend aanbod door krapte op de arbeidsmarkt waardoor de eerdere prognoses qua uitgaven niet zijn gehaald. Voor nadere toelichting verwijzen we naar de jaarrekening van de SDD.

18. Jeugdzorg:

De 2e bestuursrapportage 2021 (over 8 maanden) liet voor Zwijndrecht een stijging van de kosten zien van € 375.000 ten opzichte van de 1e bestuursrapportage. De raad is hierover via een raadsinformatiebrief in december 2021 geïnformeerd.

De jeugdzorgaanbieders hebben tot eind maart de gelegenheid gehad hun productieverantwoordingen (PV) voorzien van een accountantsverklaring in te dienen bij de SOJ. Vervolgens moeten deze voor de SOJ beoordeeld en verwerkt worden. Hieruit blijkt dat het nadeel 1,1 miljoen hoger is.

De huidige situatie in de jaarstukken wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een dure casus waarbij de zorg verleend is, terwijl er geen toewijzing was. Dit was mogelijk omdat de bedrijfsvoering bij de betreffende zorgverlener niet op orde was. Dit zorgt voor ongeveer de helft van het nadeel.

Dit is geen acceptabele situatie en hier worden dan ook gesprekken over gevoerd. Insteek is om (een gedeelte van) de kosten eventueel alsnog te verhalen. Het andere gedeelte bestaat uit een aantal

zorgverleners dat later gedeclareerd heeft en dit was niet in de cijfers van de 2e BURAP van de SOJ verwerkt.

We waren en zijn blijvend in gesprek met zorgverleners en de SOJ op basis van de meest recente (duurdere) zorgtoewijzingen om er voor te zorgen dat we –zeker nu we de met ingang van 2022 de teugels weer in handen hebben- te voorkomen dat dit nog eens kan gebeuren. Daarnaast verwachten we van deze lokale sturing een gedragseffect bij het toewijzen van zorg. Alleen dan niet achteraf, maar in een vroeg stadium.

19: Lokale budgetten jeugdhulp:

Binnen het product zijn diverse onder uitputtingen ontstaan. Meest in het oog springend zijn: onder uitputting door het uitvoeren van minder inspecties bij kinderopvangen door de DG&J, mede door de coronacrisis (45K). Daarnaast onder uitputting op het budget voor aanpak kindermishandeling (40K) door Corona zijn in 2021 veel minder trainingen uitgevoerd. Daardoor is het budget dat hiervoor beschikbaar was niet uitgegeven. Tenslotte is het lokale budget jeugdhulp naar voren niet geheel ingezet.

20: Onderwijsachterstandenbeleid:

Op het budget onderwijsachterstandenbeleid is sprake van hoger dan begrote uitgaven en inkomsten. De hoger dan begrote uitgaven komen doordat de beschikking later is aangepast. De begroting is daar niet op aangepast. Uitgaven onderwijsachterstandenbeleid worden gedekt vanuit een specifieke uitkering waardoor het saldo nul is. Dit verklaart de hogere baten.

21: Regeling reductie Energiegebruik:

Lagere uitgave en inkomsten Reductie Energiegebruik. Project loopt door in 2022.

22. Reserve kapitaaldekking:

Toelichting op de balans bij de omschrijving van de reserves.

23. Afvalinzameling en reiniging:

Lagere inkomsten PMD als gevolg van marktwerking (volume en prijs). Grondstoffen voor recycling worden goedkoper en daarmee de vergoeding lager.

24. Begraafplaatsen:

Uit de jaarcijfers is gebleken dat de legesinkomsten wel gehaald zijn en er een meeropbrengst is van aankopen / verlengingen particuliere graven Jeroen Boschlaan en Munnikensteeg en een meeropbrengst van door meer onderhoudsafkopen. De meeropbrengst heeft voornamelijk te maken met een incidentele opbrengst verlengingen van particuliere graven.

25. Groenvoorziening:

Er kon minder personeel en aannemers worden ingehuurd voor het groenonderhoud o.a. door corona. Hierdoor zijn er overigens geen grote achterstanden in het onderhoud ontstaan.

26. Riolering:

Lagere storting in voorziening als gevolg van verschillen in baten en lasten. Hoger baten riolering en hogere doorbelastingen o.a. aan het waterschap.

27. Loveld:

Lagere uitgaven als gevolg van de vertraging in de transacties Loveld. De afboeking van bepaalde activa van de balans kon niet gebeuren in 2021

28. Voorziening wethouders:

De noodzakelijke omvang van deze voorziening is gebaseerd op pensioenberekeningen van RAET. Bij de berekeningen per 31 december is de rekenrente hoger dan vorig jaar, waardoor de benodigde omvang van de voorziening verlaagd kan worden. De rekenrente is landelijk voorgeschreven vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en *Koninkrijksrelaties en is gestegen van 0,082% naar 0,528%*;

29. Leges inkomsten omgevingsvergunningen:

We hebben vorig jaar een uitzonderlijk goed jaar gehad met heel veel aanvragen Omgevingsvergunningen ivm nieuwbouwprojecten en gebieds- ontwikkeling. We hebben dit in de tweede bestuursrapportage al aangegeven. Eind 2021 zijn er nog grote omvangrijke projecten vergund, waardoor de leges hoger zijn uitgevallen dan bij de tweede bestuursrapportage werd ingeschat. De extra aanvragen leiden daarnaast tot meer uitvoerende werkzaamheden en advieskosten waardoor er meer is uitgegeven.

30. Beleidsontwikkeling daadkrachtig bestuur:

Lagere uitgave door minder bijdrage aan GRD (gemeenschappelijke regeling Dordrecht) o.a. door minder kosten Bestuursdienst en griffie en lagere frictiekosten dienst gezondheid en jeugd.

31 Overige baten en lasten:

Hoger uitgave wordt door een hogere bijdrage aan GRD/GBD (gemeenschappelijke belasting dienst). De hogere bijdrage heeft betrekking op afhandeling bezwaarschriften (No cure no pay), covid-effecten OCD (onderzoekcentrum Drechtsteden).

32. Decembercirculaire gemeentefonds:

De baten voor de algemene uitkering zijn incidenteel € 850.000 hoger dan begroot omdat voornamelijk vanuit de decembercirculaire extra middelen zijn ontvangen door volume-ontwikkelingen, diverse beleidsmaatregelen, decentralisatie-uitkeringen, coronacompensatie voor een aantal maatregelen en een verrekening uit voorgaande jaren. De inhoudelijke middelen voor in totaal € 714.000 worden via resultaatbestemming overgeheveld naar 2022 ter verwerking in de reserve Taakmutaties algemene uitkering en de reserve Covid19 zodat een inhoudelijke afweging over de inzet van de middelen in 2022 kan worden gedaan

33. Afspraken nieuwe cao :

In de Tweede bestuursrapportage 2021 hebben wij u gemeld dat op het moment van het opstellen van de rapportage de afspraken van de nieuwe cao nog niet bekend waren. Inmiddels is het bekend geworden dat er een overeenkomst is tussen de werkgever en de vakbonden. De afspraak houdt in: in 2021 een eenmalige vergoeding ad € 900 en salarisverhoging van 1,5% per 1 december 2021 en per 1 april 2022 salarisverhoging van 2,4%.

34. Hogere kosten corona :

U bent via diverse rapportages geïnformeerd over de coronakosten. Nu blijkt dat deze hoger zijn geraamd. Deze kosten waren niet voorzien: meer communicatie-uren rondom corona, extra juridische advisering, verlenging inhuur, beveiliging gemeentehuis, etc.

35. Hogere kosten vorming en opleiding :

In het laatste kwartaal van 2021 zijn meer kosten gemaakt aan vorming en opleiding dan voorzien. De medewerkers hebben een cursus gevolgd hoe het best een voorstel geschreven kan worden, een coachingstraject gevolgd, foundation training (realisatie),

36. Hogere inhuurkosten:

De hogere kosten van inhuur worden veroorzaakt door de afgesloten DVO met het SCD en betreffen communicatie rondom uitvoering raadsprogramma, ondersteuning project en bestuurscommunicatie. Wij waren van uitgegaan dat deze kosten binnen de begroting opgevangen zouden worden, maar er waren geen sprake van onderbesteding van andere budgetten.

37. Overige nadelen:

Hieronder vallen onder de extra kosten advisering door juridisch kennis centrum, hogere kosten werking en selectiekosten, lagere bijdrage aan regio, kosten kwijtschelding belastingen, etc.

38. Afboeken boekwaarde:

Onderzocht is of er mogelijk nog investeringen op de balans staan die geen waarde meer vertegenwoordigen. Op het moment van onderzoek is er een boekwaarde van circa € 210 miljoen en zijn er circa 730 actieven met een boekwaarde die groter is dan nul. De uitkomst van het onderzoek is dat van circa € 208 miljoen aan activa gegevens over aanwezigheid zijn teruggevonden. Voor een aantal activakaarten blijkt dat het onderliggende actief niet meer aanwezig zijn en dus afgewaardeerd en afgeboekt moeten worden. De afboeking ter grootte van € 1,5 miljoen betreft met name drie investeringen waarbij de panden zijn gesloopt of de tijdelijke huisvesting niet meer in gebruik is. Daarnaast zijn er een aantal kleinere posten aangetroffen.

Van deze posten worden tijdelijke huisvesting i.v.m. nieuwbouw gemeentehuis (2008), sportvelden Noordpolder en de Pegasusstraat gedekt uit de reserve Afschrijving en de voorziening riolering voor € 0,8 miljoen Het restant van circa € 0,7 miljoen komt direct ten laste van het jaarrekeningresultaat. Het onderzoek heeft er toe geleid dat van alle activa locatiegegevens zijn opgenomen in de administratie, welke jaarlijks (bij de jaarrekening) worden gecontroleerd op bestaan, zodat een opbouw van 'vervuiling' op de balans veel onwaarschijnlijker wordt.

In de tweede bestuursrapportage 2022 worden de (geplande) activeringen in de jaren 2022-2026 tegen het licht gehouden en zullen de laatste activa van voor 2022 ter besluitvorming worden voorgelegd. Na verwachting zullen deze van beperkte financiële omvang zijn.

39. Diversen

Dit betreft het saldo van afwijkingen tussen de € 20.000 en € 50.000, zodat het niet geanalyseerde verschil op lasten en baten van een programma binnen de € 50.000 blijft.

Nummer	Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Waarvan Structureel
1	1	Hogere opbrengsten recalame / bestemmingsplannen		41	41	0
2	2	Hogere inkomsten en uitgave industrie	-23	36	13	0
3	3	Reserves geraamde onttrekking voor laatste jaar thuis in Zwijndrecht..	-30		-30	0
4	4	Milieuprojecten	9	-24	-15	0
5	4	Onderhoud bruggen	26		26	0
6	4	Lagere uitgave parkeren en fietsenstalling en hogere opbrengsten parkeren	29	13	42	0
7	5	Rijksleges	-30	22	-8	0
8	5	Lagere fractievergoedingen	22		22	0
9	financien	Minder rijkssubsidie SPUK		-30	-30	0
10	financien	Hogere dotatie aan dubieuze debiteuren	-16		-16	0
11	financien	Hogere bijdrage aan GBD (2e burap 2021)	-39		-39	0
12	financien	Niet hoeven te betalen eindheffing WKR	20		20	0
13	financien	Lagere dotatie aan dubieuze debiteuren belastingen	37		37	0
14	Overhead	Rijkssubsidies kwijtschelding		26	26	0
15	Overhead	Inhouding op salarissen		23	23	0
16	Overhead	Hogere doorberekening salarissen/overhead aan producten	40		40	0
17	diverse	diverse	-18	205	187	0
		Totaal	27	312	339	0

Bestemming van het resultaat

Wij stellen de raad voor:

- Het positief resultaat van € 914.000 te storten in de Algemene reserve.
- Vanuit de algemene reserve € 317.000 toe te voegen aan de reserve Covid.
- Vanuit de algemene reserve € 397.000 toe te voegen aan de reserve taakmutaties algemene reserve.
- Vanuit de reserve gerealiseerde winstpotentie Grondbedrijf € 57.000 toe te voegen aan de reserve bomenfonds.

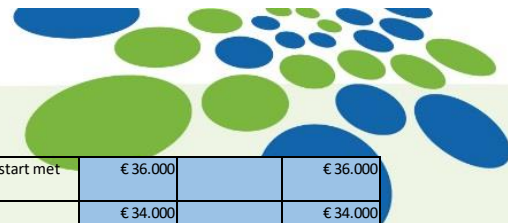
Bij de Tweede Bestuursrapportage 2021 is door alle afdelingen een inschatting, naar de stand van zaken op dat moment, gemaakt van budgetten die in 2021 niet gebruikt zouden worden, maar in 2022 wel tot prestaties en uitgaven zouden leiden. Deze budgetten zijn bij die bestuursrapportage overgeheveld naar 2022. Bij het opstellen van de jaarstukken is naar voren gekomen dat een aantal budgetten in 2021 niet zijn gebruikt. De activiteiten die ten grondslag liggen aan deze budgetten leiden in 2022 wel tot prestaties en uitgaven.

Wij stellen de raad voor de niet bestede budgetten van 2021 per saldo van € 967.000 in 2022 toe te voegen aan het budget 2022 en deze in 2022 te onttrekken uit:

- de voorziening riolering (€ 106.000) voor het onderwerp 'Riolering';
- de algemene reserve (€ 861.000) voor het restant.

De niet bestede budgetten worden in onderstaand overzicht weergegeven (bedragen x € 1.000).

Overzicht niet bestede budgetten					
Onderwerp	Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Polder Buitenland-Lage Nesse	1	Door vertraging is nog een relatief klein deel van de kosten van het project doorgeschoven naar 2022 en is de verkoop van grond en de eindafrekening van de subsidie verschoven naar 2022	€ 25.000	-€ 148.000	-€ 123.000
Wijkplatforms en Dorpsraad	1	Overheveling budgetten volgens afspraak	€ 19.000		€ 19.000
Tiny Houses	1	In 2021 is eenmalig budget beschikbaar gesteld voor onderzoek naar Tiny houses. Onderzoek loopt door in 2022.	€ 45.000		€ 45.000
Loveldterrein	2	Onderdeel van de verkoop van het Loveldterrein is het fiscaal bouwrijp opleveren van het oostelijk deel van het terrein. Dit is het gedeelte waar geen bedrijfshallen staan, maar waar wel betonelementen, wegverharding, groen en een oude straalcabine staan. We leveren deze grond fiscaal bouwrijp aan de kopers, wat betekent dat bij notarieel transport de grond 'vrij van opstellen en obstakels' als zijnde een bouwterrein moet kunnen worden aangemerkt. De kopers betalen ons hiervoor, bovenop de grondprijs, een vergoeding. Uitvoering is verschoven van 2021 naar 2022.	€ 103.000	-€ 125.000	-€ 22.000
Deltaplan Armoede	2	Onderbenutting kent diverse oorzaken oa. ziekte, vacatures bij uitvoerende organisatie, geen activiteiten wegens corona Verzoek om restantbudget over te hevelen naar 2022 tbv reële kans op nieuwe projecten i.r.t. corona-effecten voor ondernemers (na TOZO regeling), toename energiearmoede en noodzaak versterken verbinding economie-armoede. Armoede heeft politiek onverminderd de aandacht, afgaande op de beschouwingen bij de begroting 2023.	€ 149.000		€ 149.000
Nieuwe Zwembad	3	De raad heeft medio 2020 € 60.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek en begeleiding rondom de beheervorm van het nieuwe zwembad. Dit project loopt in 2021 door, van de overgehevelde € 47.000 resteert nog € 24.000. Voorgesteld wordt dit over te hevelen naar 2022 daar het onderzoek naar de beheervorm nog niet is afgerond	€ 24.000		€ 24.000
Beweging in de openbare ruimte	3	De raad heeft 28 september ingestemd met voorstel (raadsbesluit 2021-0083000) Uitvoering van besluit kon toen pas starten en zal daardoor in 2022 zijn beslag krijgen	€ 56.000		€ 56.000
Project MDT Dare Share Care	3	Middels het steunpakket cultuur tgv coronacrisis middelen van Rijk gekregen; ook voor Project MDT Dare Share Care. Overgebleven gelden meenemen naar 2022 aangezien project nog niet afgerond is en coronacrisis nog niet over is.	€ 57.000	€ 33.000	€ 90.000
infrastructuur	4	De voorbereiding van het project is gestart en loopt geheel 2022 door. De werkzaamheden zijn in 2021 al opgestart om dat men ook al gestart is met de bouw van het nieuwe zwembad. E.e.a loopt in elkaar over. Daadwerkelijke realisatie zal voor het merendeel in 2023 plaatsvinden.	€ 35.000		€ 35.000
riolering	4	Vanwege de vele adviesverzoeken vanuit de organisatie voor woningbouw- en civiele projecten in de openbare ruimte (ontwikkelorganisatie), zijn er minder beheeropdrachten verstrekt. Hier zal komend(e) jaar extra capaciteit op ingezet gaan worden.	€ 106.000		€ 106.000

Visie openbare ruimte en LIOR	4	In 2022 zal de visie op de openbare ruimte worden afgerond. Ook zal worden gestart met de digitale leidraad inrichting openbare ruimte (Lior).	€ 36.000		€ 36.000
Budget GISIB	4	Het nieuwe integrale beheersysteem GISIB draait, als gevolg van allerlei opstartproblemen, nog niet volledig. Het is de verwachting dat deze problemen komend jaar inzichtelijk worden gemaakt en mogelijk worden opgelost. Hier zijn mogelijk (extra) kosten aan verbonden.	€ 34.000		€ 34.000
uitzendkrachten	4	We zijn druk aan het bouwen aan een eigen handhavingsorganisatie, met een team Toezicht en Handhaving. Dit team is momenteel nog niet volledig bezet, in 2022 zal verder aan dit team gebouwd worden.	€ 153.000		€ 153.000
top 3 ertenissen	4	Begin 2022 zal de verlichting onder de Brugweg worden aangepakt. Ook zullen er afvalbakken worden geplaatst.	€ 10.000		€ 10.000
infrastructuur	4	Als gevolg van slechte klimaat omstandigheden heeft het onderhoud aan twee bruggen niet meer eind 2021 plaats kunnen vinden. Ze zijn nu gepland te worden uitgevoerd in Q2 van 2022.	€ 54.000		€ 54.000
infrastructuur	4	Asfaltonderhoud 2021. Deze heeft deels niet kunnen plaats vinden vanwege nader gestelde afstemmingseisen opgelegd door de Veiligheidsregio ZHZ. Deze nadere eisen waren ten tijde van de opdrachtverstrekkingen niet bekend bij de opdrachtgever en aannemer. Daardoor heeft de onderhoudsaannemer zijn onderhoudsplanningen aan moeten passen en zijn diverse werkzaamheden doorgeschoven en worden uitgevoerd in 2022.	€ 76.000		€ 76.000
Begraafplaatsen	4	In 2021 is een verplichting aangemaakt voor herinrichting van de begraafplaats Jeroen Boschlaan. Mede door weeromstandigheden en corona zijn de werkzaamheden nog niet uitgevoerd	€ 50.000		€ 50.000
Budget groen	4	In 2021 zijn verschillende omgevingsvergunningen verleend voor het vervangen van bomen vanuit beheer. Voor het verwijderen en vervangen van bomen is een integraal renovatiebestek op de markt gezet. In verband met de vergraving van de definitieve gunning van het renovatiebestek was het niet meer mogelijk om deze werkzaamheden in 2021 uit te voeren. Deze werkzaamheden zijn echter wel noodzakelijk	€ 25.000		€ 25.000
Groen agenda	4	De uitvoering van de groenagenda loopt nog 2 jaar. Tijdens het participatietraject voor het masterplan Noord is naar voren gekomen dat veel inwoners wensen en zorgen hebben voor de korte termijn. Op korte termijn zal daarom uitvoering gegeven worden aan een paar "snelle winsten". Duurzaamheid en groen spelen daar een belangrijke rol in.	€ 76.000		€ 76.000
infrastructuur	4	Er is vergraving opgelopen in onderhoud wegen door het zeer slecht en nat weer. De in 2021 niet uitgevoerde werkzaamheden worden nu in 2022 uitgevoerd.	€ 74.000		€ 74.000
Milieu	4	Lagere uitgaven en inkomsten voor geluidsanering woningen. In 2019 is, onder meer door de Omgevingsdienst, aanvullend onderzoek verricht naar te treffen geluidsreducerende maatregelen. Goedkeuring en daarmee toekenning voor uitvoeringssubsidie (kostendekkend) moet nog plaatsvinden. Bij de bestemming van het resultaat stellen wij de raad voor het budget mee te nemen naar 2022.	€ 322.000	-€ 322.000	€ 0
Totaal niet bestede budgetten			€ 1.529.000	-€ 562.000	€ 967.000

Onvoorzien

Dit product bevat het budget voor onvoorziene uitgaven. Alleen de raad is bevoegd tot het nemen van besluiten over de besteding van deze post. Hier worden geen lasten geboekt.

In 2021 zijn er geen voorstellen ingediend die ten laste van dit budget zouden komen. Het budget van € 25.000 is vrijgevallen ten gunste van het jaarresultaat (Tweede Bestuursrapportage 2021).

Incidentele baten en lasten

In 2018 is de notitie 'Structurele en incidentele baten en lasten' van de Commissie BBV verschenen. Incidentele baten en lasten betreffen posten die eenmalig van aard zijn of (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

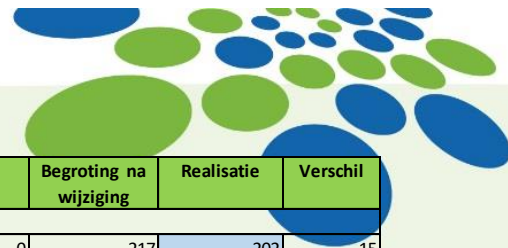
Structurele baten en lasten met een incidentele over- of onderschrijding zijn niet aangemerkt als incidentele baten en lasten, omdat de onderliggende activiteit een structureel karakter heeft. De over- of onderschrijding is geanalyseerd bij de toelichting op het overzicht van baten en lasten. Bijzondere gebeurtenissen binnen structurele activiteiten zijn wel aangemerkt als incidentele baten en lasten.

Voor zover van toepassing verwijzen wij u in de omschrijving naar de betreffende tussentijdse (bestuurs-) rapportages, waarin de incidentele baten of lasten geraamd is of aparte raadsbesluiten. Verreke-

ningen met reserves wordt als incidenteel beschouwd, tenzij er structurele verrekeningen plaatsvinden.

BATEN	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarriere				
Tussentijdse winstneming Bakestein (oorspronkelijke begroting)	407	407	918	511
Resultaatbestemming jaarrekening 2020	0	269	269	0
Programma 2 Bestrijding armoede				
Rijksbijdrage TOZO (2e burap 2021)	0	4.227	1.912	-2.315
Bijdrage in bouwrijp maken industrieterrein (2e burap 2021)	0	125	0	-125
Verkoopopbrengst Loveld-terrein	0	4.557	375	-4.182
Programma 3 Welzijn en zorg				
Jeugdmiddelen algemene uitkering	0	1.700	1.700	0
Programma 4 Veiligheid en leefomgeving				
Resultaatbestemming jaarrekening 2020	0	307	307	0
Algemene Dekkingsmiddelen				
Corona-middelen algemene uitkering			2.112	2.112
Verrekening met reserves				
Onttrekkingen aan reserves (excl structurele mutaties)	1.865	14.280	16.654	2.374
TOTALE BATEN	2.272	25.872	24.247	-1.625

LASTEN	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarriere				
Onderzoek Dedicated goederenlijn (raadsbesluit)	0	150	188	-38
Onderzoek Tiny houses (raadsbesluit 2021-41210)	0	50	5	45
Taskforce gebiedsontwikkeling (oorspronkelijke begroting)	100	150	167	-17
Kosten Bakestein	0	0	326	-326
Overgehevelde budgetten 2020 (2e burap 2020)	0	453	453	0
Resultaatbestemming jaarrekening 2020	0	214	214	0
Programma 2 Bestrijding armoede				
Bijdrage aan SDD TOZO-regeling (2e burap 2021)	0	4.227	1.912	2.315
Bouwrijp maken industrieterrein (2e burap 2021)	0	225	123	102
Afwaardering Loveld-terrein (raadsbesluit)	0	1.960	0	1.960
Deltaplan armoede (oorspronkelijke begroting)	500	700	551	149
Economische agenda (oorspronkelijke begroting)	125	156	161	-5
Overgehevelde budgetten 2020 (2e burap 2020)	0	270	270	0
Resultaatbestemming jaarrekening 2020	0	1.021	1.021	0

LASTEN	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Vershil
Programma 3 Welzijn en zorg				
Project Waakvlamvoorziening (2e burap 2021)	0	217	202	15
Aanpak kindermishandeling intensivering (oorspronkelijke begroting)	300	300	259	41
Pilot Snijvlak (oorspronkelijke begroting)	50	50	0	50
Zorgmariniers (oorspronkelijke begroting)	170	220	195	25
Overgehevelde budgetten 2020 (2e burap 2020)	0	383	383	0
Resultaatbestemming jaarrekening 2020	0	113	113	0
Programma 4 Veiligheid en leefomgeving				
Afwaardering Loveld-terrein	0	208	0	208
Energie-agenda (oorspronkelijke begroting)	202	97	99	-2
Regionale energiestrategie (raadsbesluit 2020-16180)	0	39	31	8
Klimaatgelden (raadsbesluit 2020-173818)	0	116	101	15
Overgehevelde budgetten 2020 (2e burap 2020)	0	431	431	0
Resultaatbestemming jaarrekening 2020	0	709	709	0
Overhead				
Bijdrage ICT-verandert (1e burap 2021)	0	500	465	35
Organisatieontwikkeling en uitvoeringskosten (oorspronkelijke begroting)	1.000	835	835	0
Overgehevelde budgetten 2020 (2e burap 2020)	0	247	247	0
Diverse programma's				
Extra afschrijvingen activa boekwaarden	0	0	1.548	-1.548
Verrekening met reserves				
Stortingen in reserves (exclusief structurele mutaties)	656	13.128	13.141	-13
				0
TOTALE LASTEN	3.103	27.169	24.150	3.019

bedragen x € 1.000

Saldo	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Vershil
SALDO (effect op het resultaat)	-831	-1.297	96	1.393

bedragen x € 1.000

Toelichting

Hieronder volgen een enkele toelichtingen op de (grootste) afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging.

Tussentijdse winstneming Bakestein (baten en lasten)

Voor een toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid.

TOZO-regeling (baten en lasten)

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is bedoeld voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Er zijn meerdere TOZO-regelingen toegekend) ook na 2e burap) 2021. De bijdragen zijn één-op-één doorgesluisd naar SDD, die de uitvoering heeft gedaan.

Verkoop/Afwaardering boekwaarden Loveldterrein (baten en lasten)

De overdracht van Lindtsedijk 14 is verschoven naar 2022 waardoor geen verkoopopbrengst in 2021 is gerealiseerd. Hierdoor konden ook de boekwaarden niet afgewaardeerd worden.

Extra afschrijvingen activa boekwaarden

Uit de analyse van de integrale boekwaarden blijkt dat een aantal activa niet meer aanwezig is. Het afboeken van deze activa zoals een aantal tijdelijke huisvestingen voor een school en het gemeentehuis, een schoolgebouw en diverse infra- en rioolobjecten en sportvelden leidt een incidentele afboeking van € 1.548.000 die voor circa de helft wordt gedekt uit de reserve Afschrijving en de voorziening riolerings.

Conclusie

	2021
Saldo van baten en lasten (vóór mutaties met reserves)	-4.154
Toevoegingen aan de reserves	-13.460
Onttrekkingen aan de reserves	18.527
Rekeningsaldo na bestemming	914
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	96
Structureel resultaat	818

De provincie Zuid-Holland toetst gemeenten op duurzaam financieel evenwicht. Een belangrijk criterium hierbij is dat er sprake moet zijn van materieel evenwicht, wat inhoudt dat de structurele lasten ten minste worden gedekt door structurele baten. Naar hun aard zijn de incidentele baten en lasten vaak niet precies voorspelbaar en bepaalbaar.

Er is in 2021 aan incidentele baten van € 24,2 miljoen (is inclusief onttrekkingen aan reserves) en € 24,1 miljoen aan incidentele lasten (is inclusief stortingen in reserves) gerealiseerd; ons jaarresultaat 2021 is dus per saldo € 0,1 miljoen voordelig beïnvloed door incidentele baten en lasten.

Het jaarresultaat 2021 is € 0,9 miljoen positief; na elimineren van incidentele baten en lasten bedraagt het gecorrigeerde jaarresultaat € 0,8 miljoen positief.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 2021						
Verrekening met reserve:	Omschrijving mutatie		Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Vershil
LASTEN						
Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarriere						
Weerstandsvermogen Exploitatie Grondbedr.	BTW-risico LOC		46	46	0	46
Totaal Programma 1			46	46	0	46
Financien						
Taakmutaties algemene uitkering	storting in reserve (circulaires)		321	319	319	0
Totaal Onderdeel Financien			321	319	319	0
TOTALE LASTEN			367	365	319	46
BATEN						
Diverse programma's						
Kapitaaldekking afschrijvingen	dekking afschrijvingslasten		1.373	1.936	1.873	-63
Diverse programma's			1.373	1.936	1.873	-63
TOTALE BATEN			1.373	1.936	1.873	-63

Wet Normering Topinkomens

Het doel van de Wet Normering Topinkomens (WNT) is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. In de WNT worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak, genormeerd en openbaar gemaakt in de jaarstukken. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling vastgesteld. In 2021 is de WNT-norm gesteld op 100 procent van het ministersalaris inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage (€ 209.000). Er zijn geen functionarissen die een bezoldiging boven de WNT-norm ontvangen. Daarnaast is er geen sprake van onverschuldigde betalingen.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	PW Croonenberg - Borst	IM Odinot
Functiegegevens	secretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.243	81.737
Beloningen betaalbaar op termijn	21.556	13.634
<i>Subtotaal</i>	<i>139.799</i>	<i>95.371</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	139.799	95.371
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	PW Croonenberg - Borst	IM Odinot
Functiegegevens	secretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/06 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.017	42.261
Beloningen betaalbaar op termijn	19.870	7.440
<i>Subtotaal</i>	<i>131.887</i>	<i>49.701</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	117.525
Bezoldiging	131.887	49.701

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	ultimo 2020	investering	Vermin- deringen	af- schrijvingen	bijdrage derden	ultimo 2021
Voorber. BIE, onderzoek/ontwikkeling	1.832.000	651.000	437.000	0	5.000	2.041.000
Bijdragen aan activa van derden	133.000	0	1.000	19.000	0	113.000
	1.965.000	651.000	438.000	19.000	5.000	2.154.000

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn (realisaties > € 50.000):

Voorber. BIE

Voorbereidingskrediet grex Noordoevers
Voorbereidingskrediet Maasterras West
Voorbereidingskrediet Maasterras Oost

Voorber. onderzoek/ontw

Voorbereidingskosten Zwembad Develpark

realisatie 2021
168.000
164.000
319.000
-5.000
646.000

De bedragen in de kolom 'des-investering' betreffen de overbrenging van een voorbereidingskrediet naar een grex: Van 't Hofflocatie, Heer Janstraat, wc Kort Ambacht, Stadstuin, Indische buurt.

De bedragen in de kolom 'afschrijvingen' betreffen de reguliere afschrijvingen.

De bedragen in de kolom 'bijdrage derden' betreffen van derden verkregen inkomsten i.v.m. Specifieke uitkering Sport

Materiële vaste activa

Investeringen met economisch nut

- Gronden uitgegeven in erfpacht

- Overige investeringen met een economisch nut

Investering met een economisch nut met heffing

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

ultimo 2020	ultimo 2021
9.039.000	9.039.000
78.322.262	81.570.000
63.815.000	67.298.000
42.245.000	45.340.000
193.421.262	203.247.000

Bij de materiële vaste activa is er geen sprake van duurzame waardevermindering.

Gronden uitgegeven in erfpacht

	ultimo 2020	investering	des- investering	af- schrijvingen	bijdrage derden	ultimo 2021
Erfpachtgronden	9.039.000	0	0	0	0	9.039.000
	9.039.000	0	0	0	0	9.039.000

Overige investeringen met een economisch nut zonder heffing

	ultimo 2020	investering	des- investering	af- schrijvingen	bijdrage derden	ultimo 2021
a. gronden en terreinen *	15.047.000	0	332.000	0	0	14.715.000
b. woonruimten	0	0	0	0	0	0
c. bedrijfsgebouwen **	49.782.000	8.128.000	1.421.000	1.902.000	876.000	53.711.000
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.792.000	0	20.000	110.000	0	1.662.000
e. vervoermiddelen	1.025.000	0	21.000	177.000	0	827.000
f. machines, apparaten en installaties	3.580.000	257.000	0	403.000	2.000	3.432.000
g. overige materiële vaste activa	7.096.262	985.000	12.000	790.000	56.000	7.223.262
	78.322.262	9.370.000	1.806.000	3.382.000	934.000	81.570.262

* gronden die zijn ingebracht in grex Heer Janstraat

** inclusief terug te betalen borgstelling bouwverzekering zwembad voor € 400.000

Het overige verschil voor overige bijdragen derden betreft de bijdrage voor de Specifieke uitkering Sport

Bij de desinvesteringen zijn de boekwaarden van twee scholen en de tijdelijke huisvesting van het gemeentehuis afgeboekt omdat de objecten niet meer bestaan

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn (realisaties > € 50.000):

c) bedrijfsgebouwen

Routine invest. binnenkant/meub. gemeentehuis 2021
 Nieuwbouw Zwembad Parklaan 3
 Gymzaal Heer Oudelands Ambacht, Bazuinstraat
 Aankoop pand IJsselmeer 27
 Walburgcollege, Norderstedtplein 6, uitbreiding
 Nieuwbouw school Duivenvoorde, Duivenvoorde 2-4
 Nieuwbouw school Ds. Hellenbroek, Swanendrift 78

f) machines, apparaten en installaties

Zonnepanelen Gymzaal HOA, Bazuinstraat
 IP Openbare verlichting 2021

g) overige materiële vaste activa

PROJ Molenwei vv Heerjansdam - fundering
 PROJ Molenwei vv Heerjansdam - afscheiding verhard
 Beschoeiing sloten en vijvers 2021
 Vervanging speeltoestellen 2021

realisatie 2021
82.000
2.824.000
1.797.000
421.000
1.942.000
141.000
862.000
70.000
176.000
55.000
66.000
183.000
474.000
9.093.000

Overzicht verloop overige investeringen met een economisch nut met heffing

	ultimo 2020	investering	des- investering	af- schrijvingen	bijdrage derden	ultimo 2021
a. grond-, weg- en waterbouwkundige werken *	63.523.000	4.811.000	32.000	1.379.000	282.000	66.641.000
b. vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0
c. machines, apparaten en installaties	0	0	0	0	0	0
d. overige materiële vaste activa	292.000	379.000	0	14.000	0	657.000
	63.815.000	5.190.000	32.000	1.393.000	282.000	67.298.000

* betreft een bijdrage vanuit een woningbouwstichting voor een aantal reconstructies en bijdrage subsidie regiodeal
 De desinvestering betreft het afboeken van een deel van het riool aan de Pegasustraat dat niet meer bestaat.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn (> € 50.000):

a) grond-, weg- en waterbouwkundige werken

Vervangen riolering Officiersvliet Noord/Zuid
 Vervanging riolering Sterrenbuurt (fase 3)
 Vervanging riolering Jeroen Boschlaan
 Vervanging riolering Lindelaan (restant)
 Vervangen riolering Witte de Withstr.
 Vervangen riolering winkelcentrum Walburg
 Vervanging riolering Eikeboomstraat
 Vervanging besturingssysteem gemalen
 Vervanging riolering HJD Sportlaan B. Dercksenstr
 Vervanging riolering Julianadorp
 Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 2
 Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 3
 Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 4
 Vervanging riolering Schildersbuurt Fase 3
 Slagveld herstel riool Leeghwaterstraat
 Vervanging persleiding P Zeemanstraat

realisatie 2021
62.000
315.000
360.000
102.000
414.000
492.000
79.000
116.000
233.000
52.000
102.000
1.474.000
91.000
164.000
554.000
52.000
4.662.000

d. overige materiële vaste activa

Asbestemmingen begraafplaats Munnikensteeg
 Modernisering rouwcentrum

realisatie 2021
169.000
122.000
291.000

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

	ultimo 2020	investering	des- investering	af- schrijvingen	bijdrage derden	ultimo 2021
a. grond-, weg- en waterbouwkundige werken *	40.792.000	5.201.000	62.000	1.827.000	53.000	44.051.000
b. machines, apparaten en installaties	0	0	0	0	0	0
c. overige materiële vaste activa	1.453.000	0	0	165.000	0	1.289.000
	42.245.000	5.201.000	62.000	1.992.000	53.000	45.340.000

* betreft voornamelijk bijdrage vanuit een woningbouwstichting voor een reconstructie bij desinvestering is een tweetal infra-objecten afgeboekt omdat deze niet meer aanwezig zijn

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn (> € 50.000):

a) grond-, weg en waterbouwkundige werken

Groen - vervangen beplantingsvakken 2021
Reconstructie Sterrenbuurt (fase 3)
Reconstructie winkelcentr. Walburg
Reconstructie Witte de Withstraat
Reconstructie Eikeboomstraat
Reconstructie Jeroen Boschlaan
Reconstructie Lindelaan (restant)
Reconstructie HJD Sportlaan Burg Dercksenstr
Veerplein - buitenruimte
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 2
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 3
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 4
Vervanging spoorwegovergangen Lindtsedijk
Herstraten Da Costastraat
Herstraten Kort Ambachtlaan
Veerplein – kade VAT-kosten BCF100

realisatie 2021
108.000
169.000
1.104.000
448.000
79.000
800.000
129.000
169.000
318.000
67.000
981.000
61.000
181.000
197.000
101.000
50.000
4.962.000

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan:
- Deelnemingen
Leningen aan:
- Woningbouwcorporaties
Overige langlopende leningen

ultimo 2020	Investerings	Aflossingen/ afschrijvingen	ultimo 2021
1.601.000	0	0	1.601.000
2.807.000	0	214.000	2.593.000
2.637.000	200.000	399.000	2.438.000
7.045.000	200.000	613.000	6.632.000

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Kapitaalverstrekking aan Stedin Holding N.V.
Kapitaalverstrekking aan Oasen N.V. en Gemeenschappelijk Bezit Evides B.V.
Kapitaalverstrekking aan Regionale OntwikkelingsMij. Drechtsteden (ROM-D)
Kapitaalverstrekking aan Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

ultimo 2020	ultimo 2021
1.184.000	1.184.000
23.000	23.000
286.000	286.000
108.000	108.000
1.601.000	1.601.000

Leningen aan woningbouwcorporaties

De mutatie betreft de reguliere aflossingen.

Overige langlopende leningen

De investeringen betreffen nieuw verstrekte leningen via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN).
De aflossingen betreffen voor € 316.000 aflossingen van leningen, die verstrekt zijn via het SVN en voor € 27.000 reguliere aflossing van de lening aan Stichting Oefening en Ontspanning.

Vlottende activa

Voorraden

Onderhanden Werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

ultimo 2020	ultimo 2021
3.286.000	4.369.000

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

- Boekwaarde
- vermindering met saldo voorziening verlieslatend complex voorz. stedelijke ontwikkeling

ultimo 2020	ultimo 2021
9.170.000	10.517.000
-5.884.000	-6.148.000
3.286.000	4.369.000

(bedragen x € 1.000)

	ultimo 2020	investering	inkomsten	winst uitname en verrekening Res/Voorz	ultimo 2021	voorziening verlieslatend compl. *	balanswaarde ultimo 2021
Grondexploitatie:							
Bakestein	2.786	266	-918	592	2.726	0	2.726
Euryza	5.884	270	0	-501	5.653	5.653	0
Buizerdstraat	500	116	0	0	616	0	616
Van 't Hofflocatie (nieuw)	0	413	0		413		413
Heer Janstraat (nieuw)	0	433	0		433		433
w.c. Kort Ambacht (nieuw)	0	251	-157		94	95	-1
Indische buurt (nieuw)	0	400	0		400	400	0
Stadstuinen (nieuw)	0	182	0		182		182
	9.170	2.331	-1.075	91	10.517	6.148	4.369

De specificatie van de kolom "winstuitname en verrekening met reserves/voorzieningen" uit bovenstaand overzicht is als volgt:

Grondexploitatie	vrijval	verrekening	winstuitname	totaal
Bakestein	0	0	592	592
Euryza	0	0	-501	-501
	0	0	91	91

(bedragen x € 1.000)

Verwacht saldo grondexploitaties	
Balanswaarde 31-12-2020 (afgerond)	-4.400
Nog te maken kosten (afgerond)	-13.000
Nog te verwachten opbrengsten (afgerond)	18.100
Toekomstige waarde voorzieningen (afgerond)	600
Verwacht saldo (-/- is voordelig)	1.300

De exploitatieresultaten zijn berekend volgens de dynamische eindwaardemethode. Hierbij worden de kosten en opbrengsten van een te ontwikkelen plangebied geraamd en in de tijd uitgezet met de toepassing van met een opbrengsten- en kostenstijging. De gehanteerde parameters zijn zowel voor de kostenstijging als de opbrengststijging in beginsel 2,0% per jaar. Vanwege de marktomstandigheden is voor 2022 en 2023 een kostenstijging van 3% gehanteerd. We hebben geen opbrengststijging toegepast bij project Euryza (voorzichtigheidshalve vanwege de onzekerheid over het bouwprogramma en de fasering) en de projecten waarbij de verkoopprijs al contractueel vastgelegd is (Bakestein, Buizerdstraat, Van 't Hofflocatie en winkelcentrum Kort Ambacht).

* De verliesvoorziening baseren wij op de contante waarde, waarbij het eindresultaat van de grondexploitatie (de eindwaarde) contant gemaakt wordt tegen een disconteringsvoet van 2,0%. De verliesvoorzieningen zijn per project tot maximaal het niveau van de boekwaarde in mindering gebracht op de boekwaarde van het onderhanden werk. Als de verliesvoorziening op de balansdatum groter is dan de boekwaarde dan is het meerdere van deze verliesvoorziening onder de Voorzieningen in de balans opgenomen. Het meerdere dat onder de Voorzieningen op de balans is opgenomen plus de jaarlijkse rente bijschrijving aan de voorzieningen (2% per jaar) is hierboven als 'toekomstige waarde voorzieningen' in de berekening van het verwachte saldo opgenomen.

De nog te realiseren kosten en opbrengsten zijn als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000)

Nog te realiseren kosten	
- verwerkingen en sloop	1.484
- bouwrijp maken	2.307
- woonrijp maken	5.866
- plankosten	2.531
- rente	604
- overig	239
	13.031

Nog te realiseren opbrengsten	
- grondverkoop	18.050
- subsidies	0
- overig	37
	18.087

Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen
Rekening-courantverhouding met het Rijk
Rekening-courantverhouding met niet financiële instellingen
Overige vorderingen

gecorrigeerd ultimo 2020	ultimo 2021	voorziening oninbaarheid	gecorrigeerd ultimo 2021
11.005.000	11.850.000	0	11.850.000
11.000.000	0	0	0
1.482.000	1.687.000	0	1.687.000
5.321.000	4.347.000	-398.000	3.949.000
28.808.000	17.884.000	-398.000	17.486.000

Vorderingen op openbare lichamen

Deze vorderingen betreffen voornamelijk vorderingen op de Belastingdienst in het kader van de BTW en het BTW-Compensatiefonds.

Rekening-courantverhouding met het Rijk

Dit betreft de rekening-courantverhouding met het Rijk in het kader van het Schatkistbankieren.

In het kader van Schatkistbankieren is voor het begrotingsjaar een drempelbedrag geldig van € 1.059.000.

Benutting drempelbedragen Schatkistbankieren:

Gemiddeld bedrag aan middelen buiten 's Rijks schatkist aangehouden

1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
45.000	293.000	46.000	12.000
45.000	293.000	46.000	12.000

Rekening-courantverhouding met niet financiële instellingen

Dit betreft de rekening-courantverhouding met het Stimuleringsfond Volkshuisvesting Nederland (SVN).

Overige vorderingen

Debiteuren algemeen
Belastingdebiteuren
Sub-totaal
- voorziening debiteuren algemeen
- voorziening debiteuren belastingen
Gecorrigeerd saldo

ultimo 2020	ultimo 2021
4.975.000	3.207.000
798.000	1.141.000
5.773.000	4.348.000
-61.000	-31.000
-391.000	-367.000
5.321.000	3.950.000

Onderstaand is een ouderdomsanalyse opgenomen van de openstaande vorderingen (debiteuren algemeen).

Hiervan is € 1,3 miljoen gepresenteerd onder de vorderingen op openbare lichamen.

	grote	kleine	totaal	in voorziening
2011	1.116.000	0	1.116.000	0
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0
2018	0	0	0	0
2019	0	2.000	2.000	1.000
2020	0	48.000	48.000	21.000
2021	3.011.000	971.000	3.982.000	9.000
	4.127.000	1.021.000	5.148.000	31.000

De grootste vorderingen betreffen:

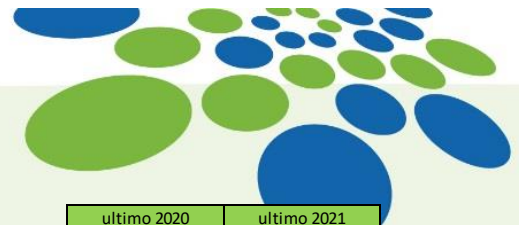
2011: € 1,1 miljoen Belastingdienst (in afwachting van besluit nieuw bezwaarschrift per 2021)

2021: € 2,3 miljoen inzake project Euryza

Liquide middelen

BNG (presentatie nog naar passiva)
Rabobank
Kassen

ultimo 2020	ultimo 2021
0	0
15.000	12.000
8.000	5.000
23.000	17.000

Overlopende activa

Overlopende activa

Nog te ontvangen voorschotbedragen van Nederlandse en Europese overheidslichamen

ultimo 2020	ultimo 2021
5.100.000	4.551.000
0	174.000
5.100.000	4.725.000

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden :

- Vooruitbetaalde bedragen
- Nog te ontvangen bedragen

ultimo 2020	ultimo 2021
219.000	509.000
4.881.000	4.042.000
5.100.000	4.551.000

a) Vooruitbetaalde bedragen

Onder deze post zijn facturen verantwoord die voor het einde van het jaar betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het daaropvolgende jaar.

b) Nog te ontvangen bedragen

Onder deze post zijn baten verantwoord die betrekking hebben op het boekjaar, maar in het daaropvolgende jaar worden ontvangen.

Nog te ontvangen voorschotbedragen van Nederlandse en Europese overheidslichamen

Nog te ontvangen voorschotbedragen van:

- Rijk
- Overige Nederlandse overheidslichamen

ultimo 2020	ultimo 2021
0	0
0	174.000
0	174.000

omschrijving	ultimo 2020	mutaties		ultimo 2021
		ontvangen bedragen	nog te ontvangen bedragen	
Rijk	0	0	0	0
ESF Life-coaching goede werk-prive balans	0	0	0	0
Overige Nederlandse overheidslichamen	0	174.000	0	174.000
Polder Buitenland*	0	82.000	0	82.000
Nazorgbudget 2018-2020 stortplaats Lindtsedijk 100	0	0	0	0
HOV-D Koninginneweg	0	0	0	0
Koninginneweg BD (Prov.)	0	0	0	0
Koninginneweg BDU (Drechtsteden)	0	0	0	0
Nijverheidsstraat HJD (prov.)	0	0	0	0
Regiodeal, Veerplein	0	92.000	0	92.000
	0	174.000	0	174.000

* Deze subsidies worden naar verwachting hoger vastgesteld voor de genoemde bedragen, en worden daarom gepresenteerd onder de overlopende activa.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve
Overige bestemmingsreserves
Gerealiseerd Resultaat

ultimo 2020	ultimo 2021
35.816.000	29.670.000
51.245.000	51.146.000
-1.178.000	914.000
85.883.000	81.730.000

Omschrijving reserve	Ultimo 2020	Mutaties				Ultimo 2021
		VERMEERDERINGEN		VERMINDERINGEN		
		Bestemming resultaat 2020	Overige vermeer- deringen	Onttrek- kingen	Verminderingen ter dekking van afschrijvingen	
Algemene reserves						
Algemene reserve	33.855	-1.401	1.840	5.852	0	28.442
Weerstandsvermogen Grondbedrijf	1.961	0	454	1.187	0	1.229
Subtotaal	35.816	-1.401	2.294	7.039	0	29.671
Overige bestemmingsreserves						
Reserve Gerealiseerde Winstpotentie Grondbedrijf	478	0	1.979	390	0	2.067
Reserve Grote Projecten	5.840	0	0	5.840	0	0
Reserve Molen Landzicht Heerjansdam	0	0	0	0	0	0
Reserve Taakmutaties Algemene Uitkering	1.794	1	621	459	0	1.957
Reserve organisatieveranderingen	90	0	0	0	0	90
Reserve Maatwerkvoorzieningen Wmo	0	0	0	0	0	0
Reserve inkomensondersteuning SDD	331	0	0	0	0	331
Reserve Generatiepact	175	0	4	0	0	179
Reserve kapitaaldekking afschrijvingen	18.328	0	6.418	769	1.749	22.229
Egalisatiereserve Reiniging	67	0	164	0	0	232
Reserve investeringsfonds Krachtig Zwijndrecht	1.900	0	0	0	0	1.900
Reserve COVID-19	445	222	1.890	646	0	1.911
Reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022	20.000	0	0	814	0	19.186
Reserve Huisvesting Onderwijs	1.126	0	0	124	0	1.002
Thuis in Zwijndrecht	93	0	82	112	0	63
Reserve Koninginneweg	578	0	0	578	0	0
Reserve Bomenfonds	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	51.245	223	11.158	9.732	1.749	51.147
Totaal reserves	87.061	-1.178	13.452	16.771	1.749	80.818

Bedragen x € 1.000

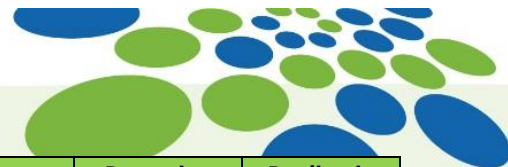
Algemene reserve

De Algemene reserve fungeert als financiële buffer voor tussentijdse (forse) tegenvallers en incidentele, niet materiële investeringen.

Vermeerderingen:	Begroting na wijziging	Realisatie
Saldo jaarrekening 2020	-1.178	-1.401
Verkoopopbrengst industrieterrein Lindtsedijk 14	1.572	375
Budgetoverheveling naar 2022 (2 ^e bestuursrapportage 2021)	1.465	1.465
Totaal	1.859	439

Het verschil in de mutatie "saldo jaarrekening 2020" is dat deze verrekend worden met de reserves COVID en Taalmutaties algemene uitkering.

De storting van de verkoopopbrengst Lindtsedijk 14 is lager omdat de overdracht is verschoven naar 2022 waardoor geen verkoopopbrengst in 2021 is gerealiseerd die gestort kan worden.

Verminderings:	Begroting na wijziging	Realisatie
Overgehevelde budgetten uit 2020 (2 ^e bestuursrapportage 2020)	1.740	1.740
ICT-bijdrage aan SCD (1 ^e bestuursrapportage 2021)	500	500
Welstandsnota (2021-078071)	40	40
Wijziging GR Sociaal	76	76
Resultaatbestemming jaarrekening 2020	1.704	1.481
Tiny houses (2021-0041210)	50	50
2 ^e bestuursrapportage 2021	100	100
Uitvoering raadsprogramma 2019-2022	1.663	1.663
Nota VGZ	54	54
Algemene graven	98	98
Pilot Snijvlak	50	50
Totaal	6.075	5.852

De toevoegingen aan de reserves Covid en Taakmutaties (Resultaatbestemming 2020) zijn opgenomen in negatieve toevoegingen aan de algemene reserve.

Reserve Weerstandsvermogen Grondbedrijf

De Reserve Grondbedrijf dient als financiële buffer voor het opvangen van (negatieve) risico's die niet in de exploitatieberekeningen voorzien zijn. De benodigde omvang van het weerstands-vermogen is gerelateerd aan het risicoprofiel van het grondbedrijf. Het risicoprofiel wordt jaarlijks, bij het opmaken van de begroting, geactualiseerd.

Vermeerderingen:	Begroting na wijziging	Realisatie
BTW risico LOC	47	0
Vrijval uit voorziening Stedelijke Ontwikkeling	0	454
Totaal	47	454

Verminderings:	Begroting na wijziging	Realisatie
Vrijval t.g.v. Gerealiseerde Winstpotentie Grondbedrijf	0	1.187
Totaal	0	1.187

Voor een toelichting op de mutaties verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid.

Overige bestemmingsreserves

Reserve Gerealiseerde Winstpotentie Grondbedrijf

Deze reserve bevat vrij beschikbare middelen voor nieuwe investeringen of voor het treffen van een voorziening bij een besluit tot realisatie van een verliesgevend project. Vrijvallende exploitatie-winsten worden aan deze reserve toegevoegd.

Vermeerderingen:	Begroting na wijziging	Realisatie
Tussentijdse winstneming Bakestein	407	592
Vrijval reserve Weerstandsvermogen Grondbedrijf	0	1.187
Saldo restpunten LOC	0	200
Totaal	407	1.979

Verminderen:	Begroting na wijziging	Realisatie
Verliesvoorziening winkelcentrum Kort Ambacht	0	365
Afboeken rest saldi projecten	0	25
Totaal	0	390

Voor een toelichting op de mutaties verwijzen wij u naar de paragraaf Grondbeleid.

Reserve Grote Projecten

Deze reserve is bedoeld voor de dekking van een deel van de afschrijvingskosten van de investeringen in het Gemeentehuis en het Lokaal Onderwijs Centrum (LOC) en enkele gereserveerde bedragen.

Verminderen:	Begroting na wijziging	Realisatie
Vrijval reserve t.g.v. Kapitaaldekking afschrijvingen	5.840	5.840
Totaal	5.840	5.840

In de Eerste bestuursrapportage 2021 heeft u besloten deze reserve op te heffen en de aanwezige middelen in de reserve Kapitaaldekking afschrijvingen te storten. Met de vrijval van de middelen wordt deze reserve opgeheven.

Reserve Molen Landzicht Heerjansdam

Het doel van deze reserve was bedoeld ter dekking van een bijdrage aan de eigenaren in de restauratiekosten van het rijksmonument de Molen Landzicht te Heerjansdam. In deze reserve zijn geen middelen aanwezig en er is geen mutatie geweest in 2021.

Reserve taakmutaties Algemene Uitkering

Het doel van deze reserve is om, in afwachting van de besteding van de in de algemene uitkering opgenomen middelen, voor diverse beleidsmaatregelen geld te reserveren.

Vermeerderingen:	Begroting na wijziging	Realisatie
Stortingen vanuit algemene uitkeringen	622	622
Totaal	622	622

Verminderen:	Begroting na wijziging	Realisatie
Regionale energiestrategie	64	64
Klimaatgelden	116	116
Brede aanpak dak- en thuisloosheid	32	32
GIDS-gelden	46	46
Waakvlamvoorziening	217	202
Totaal	475	460

Reserve Organisatieveranderingen

De reserve is bedoeld om kosten in het kader van organisatieveranderingen, bijvoorbeeld outplacementtrajecten, op te vangen. Er zijn geen mutaties in 2021.

Reserve Maatwerkvoorzieningen Wmo

Het doel van deze reserve is bedoeld ter dekking van mogelijke tegenvallers en ontwikkelingen ten aanzien van de nieuwe Jeugd/Wmo taken. In deze reserve zijn geen middelen aanwezig en er is geen mutatie geweest in 2021.

Reserve inkomensondersteuning SDD

De reserve is bedoeld om de (toekomstige) tekorten op het onderdeel inkomensondersteuning bij de SDD te dekken. Er zijn geen mutaties in 2021.

Reserve Generatiepact

De reserve is bedoeld om de dekking van de kosten voortvloeiend uit de Generatiepact te dekken. Omdat er bij de jaarrekeningen fluctuaties kunnen optreden wordt deze reserve jaarlijks gemuteerd op basis van de daadwerkelijke realisaties; bij een overschot van het budget wordt het gestort en bij een tekort te onttrekken aan de reserve.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Storting in van overschot	0	4
Totaal	0	4

Reserve Kapitaaldekking afschrijvingen

De jaarlijkse onttrekkingen vanaf 2021 aan deze reserve betreffen de dekking van afschrijvingslasten van reeds afgeschreven activa.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Verkoopopbrengst Lindtsedijk 14	817	0
Opheffing reserve Koninginneweg	578	578
Opheffing reserve Grote Projecten	5.840	5.840
Totaal	7.235	6.418

De storting van de verkoopopbrengst Lindtsedijk 14 heeft niet kunnen plaatsvinden omdat de overdracht is verschoven naar 2022 waardoor geen verkoopopbrengst in 2021 is gerealiseerd die gestort kan worden.

Verminderen:	Begroting na wijziging	Realisatie
Dekking afschrijvingslasten	1.936	1.749
Extra afschrijvingen boekwaarden	0	769
Totaal	1.936	2.518

De onttrekking is € 187.000 lager dan begroot omdat de overdracht van Lindtsedijk 14 is verschoven naar 2022. Hierdoor konden geen middelen gestort worden in de reserve die vervolgens weer gedeeltelijk konden worden ingezet als dekking voor de afschrijvingslasten van diverse activa.

Een aantal boekwaarden dienden afgeschreven te worden (zie toelichting elders in deze jaarrekening).

Egalisatiereserve reiniging

De reserve is bedoeld om de jaarlijkse fluctuaties in de exploitatie op te vangen. In het kader van ons afvalbeleid moeten we investeringen doen, waarbij we (deels) de reserve zullen aanspreken om effecten op tarieven te beperken.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Saldo product afval	249	164
Totaal	249	164

De verrekening met de reserve heeft betrekking op het positieve saldo van het product Afval. In de Begroting 2021 werd rekening gehouden met een storting van € 249.000 doordat de verwerkingskosten in de DVO met HVC lager waren dan voorheen. Dat minder is gestort dan begroot wordt voor het grootste deel veroorzaakt door lagere inkomsten voor PMD. Meer PMD leidt tot lagere prijzen/vergoedingen (marktwerking).

Reserve Investeringsfonds Krachtig Zwijndrecht

Een reserve voor het onderzoeken van de mogelijkheden van een investeringsfonds waarmee we kunnen (co)investeren in activiteiten die veel maatschappelijk rendement kunnen opleveren. Er zijn geen mutaties in 2021.

Reserve COVID-19

Het doel van deze reserve is om de kosten die voortvloeien uit de coronacrisis te dekken. De reserve is gevormd door het toevoegen van rijksmiddelen die via het gemeentefonds aan de gemeente ter beschikking zijn gesteld. Het rijk heeft wel diverse bestedingsdoelen (oormerk) meegegeven maar de middelen zijn niet bestedingsplichtig.

Middelen zijn dus vrij inzetbaar om kosten rondom de coronacrisis (incidenteel) te dekken. Deze reserve wordt onttrokken op basis van realisatie, omdat op voorhand niet makkelijk in te schatten valt welke kosten waar vallen. Dit betekent dat de onttrekkingen die afwijken van de begroting, achteraf door de raad dienen te worden vastgesteld.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Stortingen vanuit diverse circulaire	2.112	2.112
Totaal	2.112	2.112

Verminderen:	Begroting na wijziging	Realisatie
Steunpakket cultuur	399	338
2 ^e kamer verkiezingen	90	90
Bewegen in de openbare ruimte	56	56
Arbeidsparticipatie	119	119
Handhaving en toezicht	40	42
Totaal	704	645

Toelichting verschil cultuurpakket:

Het verschil wordt veroorzaakt door onderbenutting van de toebedeelde zgn. coronamiddelen.

Reserve Uitvoeringsprogramma 2019-2022

Het doel van deze reserve is de dekking van een eventueel tekort op de ontwikkeling van de projecten in de Spoorzone en de ontwikkeling van Noordoever tot een woningbouwlocatie, overeenkomstig de in het raadsprogramma opgenomen wens om tot ontwikkeling van deze locaties over te gaan.

Concrete verwachtingen omtrent de financiële resultaten van deze projecten zijn er nog niet. Op het moment dat een grondexploitatie voor een van deze projecten wordt vastgesteld, is er ook een verwacht resultaat voor dat project. Is dat resultaat negatief, dan zal deze reserve worden gebruikt om een voorziening voor dat verwachte negatieve resultaat te vormen.

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Verliesvoorziening Indische buurt	780	814
Totaal	780	814

Voor een toelichting op de afwijking wordt verwezen naar de Paragraaf Grondbeleid.

Reserve huisvesting onderwijs

De reserve huisvesting onderwijs is gecreëerd om de voorzieningen in de huisvesting van de onderwijsaccommodaties op de lange termijn goed te kunnen beheren.

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Dekking kapitaallasten	124	124
Totaal	124	124

Reserve Thuis in Zwijndrecht

Het doel van deze reserve is om het vergroten van het financieel inzicht aangaande het beleids- en uitvoeringsplan integratie van vergunningshouders 2018 tot en met 2020.

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Dekking kosten i.v.m. project thuis in Zwijndrecht	44	30
Totaal	44	30

De reserve Thuis in Zwijndrecht is bedoeld om de kosten van het project thuis in Zwijndrecht te dekken. De onttrekkingen gebeuren op basis van realisatie. Gedurende de jaren 2018-2020 werd uit deze reserve ook de (extra) inzet van de SDD gedekt m.b.t. de statushouders. Met ingang van 2021 worden alleen nog de directe kosten rondom vluchtelingenwerk/inburgering statushouders onttrokken. De verwachting was dat ongeveer € 44.000 nodig zou zijn voor het afronden van trajecten, maar dit is per saldo ongeveer € 30.000 geworden. Nadeel is 14.000 voor het resultaat. Verschil komt door terugvorderen subsidie 2020 en eigen bijdragen van inburgeraars.

Reserve Koninginneweg

De reserve is bedoeld om de VAT (Voorbereiding, Advies en Toezicht) kosten voor de herinrichting van de Koninginneweg te financieren. Deze kosten zijn namelijk niet subsidiabel.

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Vrijval reserve t.g.v. Kapitaaldekking afschrijvingen	578	578
Totaal	578	578

In de Eerste bestuursrapportage 2021 heeft u besloten deze reserve op te heffen en de aanwezige middelen in de reserve Kapitaaldekking afschrijvingen te storten. Met de vrijval van de middelen wordt deze reserve opgeheven.

Reserve Bomenfonds

Deze reserve is door u in 2021 ingesteld en is bedoeld om gekapte bomen in andere plangebieden te kunnen voorzien. In deze reserve zijn geen middelen aanwezig en er is geen mutatie geweest in 2021. Bij bestemming van het resultaat 2021 wordt voorgesteld vanuit de reserve Gerealiseerde winstpotentie Grondbedrijf € 57.000 toe te voegen aan deze reserve.

Voorzieningen

Voor verplichtingen, verliezen en risico's
Voor middelen derden waarvan de bestemming gebonden is

ultimo 2020	ultimo 2021
4.226.000	5.471.000
3.349.000	3.665.000
7.575.000	9.136.000

Omschrijving voorziening	Ultimo 2020	Mutaties				Ultimo 2021
		Vermeerderingen		Verminderingen		
		Toevoeging rente	Overige ver- meerderingen	Vrijval	Aanwending	
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>						
Pensioen Wethouders	3.921	0	130	187	77	3.787
Volgerlanden	0	0	0	0	0	0
Voorziening Autarkisch gebouw	18	0	0	0	18	0
Stedelijke Ontwikkeling Grondbedrijf	287	6	1.680	287	0	1.686
Subtotaal	4.226	6	1.810	474	95	5.473
<u>Voorzieningen voor middelen derden waarvan de bestemming gebonden is</u>						
Riolering	3.349	0	316	0	0	3.665
Subtotaal	3.349	0	316	0	0	3.665
Totaal voorzieningen	7.575	6	2.126	474	95	9.138
<u>Voorzieningen grondbedrijf en dubieuze debiteuren</u>						
Stedelijke Ontwikkeling Grondbedrijf	5.884	118	495	348	0	6.149
Dubieuze Debiteuren Algemeen	61	0	17	0	46	32
Dubieuze Debiteuren Belastingen	391	0	77	0	100	368
Subtotaal	6.336	118	589	348	146	6.549
Totaal voorzieningen inclusief voorzieningen grondbedrijf en dubieuze debiteuren	13.911	124	2.715	822	241	15.687

N.B. De voorziening Stedelijke Ontwikkeling Grondbedrijf (deels) en de voorzieningen inzake dubieuze debiteuren zijn niet verantwoord onder de vaste passiva, maar in mindering gebracht op de betreffende vlottende activa (onderhanden werk respectievelijk overige vorderingen)
(bedragen x € 1.000)

Pensioenvoorziening Wethouders

Deze voorziening is bedoeld ter dekking van toekomstige pensioenaanspraken van wethouders. Het gaat enerzijds om pensioenoverdracht van een vertrekkende of gewezen wethouder aan zijn volgende werkgever of pensioenfonds en anderzijds om de pensioenlasten van gepensioneerde wethouders, waarvan de pensioenberekening is meegenomen in het saldo per begin 2014.

Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Vaste dotatie	130	130
Extra dotatie	0	-
Totaal	130	130

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Aanwending	76	77
Extra onttrekking	0	187
Totaal	76	264

De aanwending betreft de pensioenlasten van gepensioneerde wethouders, waarvan de pensioenberekening is meegenomen in het saldo per begin 2014.

De noodzakelijke omvang van deze voorziening is gebaseerd op pensioenberekeningen van RAET. Bij de berekeningen per 31 december is de rekenrente hoger dan vorig jaar, waardoor de benodigde voorziening lager wordt en een extra onttrekking plaatsvinden. De rekenrente is landelijk voorgeschreven vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en is gestegen van 0,082% naar 0,528%.

Voorziening Autarkisch gebouw

Het doel van de voorziening is het afdekken van de extra bijdrage van de gemeente Zwijndrecht aan Stichting Hooge Nesse/Veerplaat om de bouw af te kunnen ronden.

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Onttrekking	18	18

De vermindering betreft het in 2020 gestorte bedrag van € 18.000 om het gebouw begin 2021 af te kunnen ronden.

Voorziening stedelijke ontwikkeling Grondbedrijf

Deze voorziening dient voor de dekking van de nadelige exploitatieresultaten van af te sluiten grondexploitaties. Deze voorziening wordt voor maximaal het bedrag van de boekwaarde van een grondexploitatie zichtbaar in mindering gebracht op het onderhanden werk. Voor de grondexploitaties waarvan de voorziening hoger is dan de boekwaarde, wordt het meerdere van de voorziening onder de post voorzieningen gepresenteerd.

In het cijfermatig overzicht van de voorzieningen is de Voorziening stedelijke ontwikkeling grondbedrijf op twee regels opgenomen. Dit komt omdat voor de grondexploitaties waarvan de voorziening hoger is dan de boekwaarde, het meerdere van de voorziening onder de post voorzieningen wordt gepresenteerd.

Uit praktische overwegingen en voor de aansluiting met de paragraaf Grondbeleid is de toelichting samengevoegd in onderstaand overzicht.

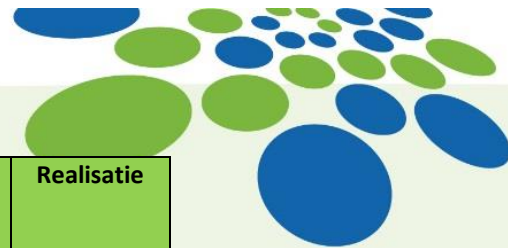
Vermeerdering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Rentebijbeschrijving	126	6
Mutaties agv mutaties projecten Euryza, wc Ambacht en Indische buurt	1.434	1.680
Totaal	1.560	1.686

Voor een toelichting verwijzen we naar de paragraaf Grondbeleid.

Vermindering:	Begroting na wijziging	Realisatie
Vrijval	0	287

Voorziening riolering

Deze voorziening is bedoeld om de jaarlijkse fluctuaties van het product riolering in de exploitatie op te vangen.

Vermeerdering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Dotatie	205	316

De dotatie betreft het exploitatieoverschot op het product riolering. Door de verschillen in baten en lasten ten opzichte van de begroting is de dotatie € 111.000 hoger. Een nadere analyse van dit verschil is opgenomen in de analyse van de afwijkingen.

Voorziening dubieuze debiteuren

Deze voorziening dient ter dekking van het oninbaar worden van algemene openstaande vorderingen. Het saldo van de voorziening is bepaald door een inschatting te maken van de inbaarheid van de openstaande vorderingen.

Vermindering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Verleende oninbaar verklaringen	0	46

Vermeerdering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Dotatie	0	17

Bij het opstellen van de jaarstukken hebben wij een nieuwe inschatting gemaakt van de benodigde voorziening.

Voorziening dubieuze debiteuren belastingen

Deze voorziening dient ter dekking van het oninbaar worden van openstaande belastingvorderingen. De benodigde omvang is op basis van een risicoanalyse door Gemeentebelastingen Drechtsteden bepaald.

Vermeerdering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Dotatie	122	77

De dotatie betreft de aanzuivering van de voorziening om, op basis van de openstaande belastingdebiteuren per 31 december en de daarvoor gehanteerde criteria, de benodigde omvang te verkrijgen.

Vermindering:	Begroting na wijzi- ging	Realisatie
Verleende oninbaar verklaringen	0	100

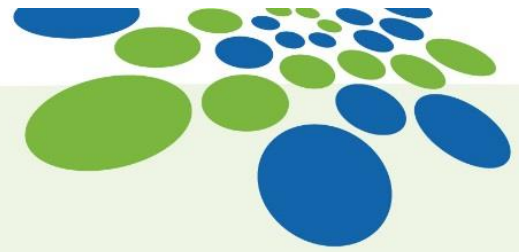
Betreft de verleende oninbaar verklaringen. Deze oninbaar verklaringen worden niet begroot.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

Onderhandse leningen van:

- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen

ultimo 2020	vermeer- deringen	aflossingen	ultimo 2021
3.548.000	0	89.000	3.459.000
128.155.000	0	11.779.000	116.376.000
131.703.000	0	11.868.000	119.835.000

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Overige Kasgeldleningen
Banksaldo BNG
Overige schulden

ultimo 2020	ultimo 2021
0	0
694.000	3.845.000
3.507.000	6.793.000
4.201.000	10.638.000

De overige schulden bestaan grotendeels uit crediteuren. De crediteuren betreffen allen nog te betalen facturen 2021.

Overlopende passiva

Overlopende passiva
Ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen van Nederlandse en Europese overheidslichamen

ultimo 2020	ultimo 2021
8.595.000	9.928.000
1.692.000	7.364.000
10.287.000	17.292.000

Overlopende passiva

a. Vooruitontvangen bedragen
b. Nog te betalen bedragen

ultimo 2020	ultimo 2021
22.000	0
8.573.000	9.928.000
8.595.000	9.928.000

a) Vooruitontvangen bedragen

Onder deze post zijn baten verantwoord die voor het einde van het jaar zijn ontvangen, maar die betrekking hebben op het daaropvolgende jaar.

b) Nog te betalen bedragen

Onder deze post zijn facturen verantwoord die betrekking hebben op het boekjaar, maar waarvan de facturen betaalbaar worden gesteld in het daaropvolgende jaar.

Ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen van Nederlandse en Europese overheidslichamen

Rijk
Overige Nederlandse overheidslichamen

ultimo 2020	ultimo 2021
1.046.000	1.359.000
646.000	6.005.000
1.692.000	7.364.000

omschrijving	ultimo 2020	mutaties		ultimo 2021
		Ontvangen	Vrijgevallen	
Rijk	1.045.000	2.007.000	1.886.000	1.358.000
Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid 2020-2023	895.000	1.943.000	1.827.000	1.011.000
Binnenmilieu onderwijs	0	64.000	0	64.000
Geluidsanering Koninginneweg	40.000	0	0	40.000
Geluidsanering Langeweg	16.000	0	0	16.000
Geluidsanering Officiersvliet en Burg. Jansenlaan	12.000	0	0	12.000
Geluidsanering Burg. Jansenlaan	56.000	0	0	56.000
Geluidsanering Kort Ambachtlaan e.o.	7.000	0	0	7.000
Geluidsanering Plantageweg en Burg. Doumaweg	19.000	0	0	19.000
Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW)	0	192.000	59.000	133.000
Overige Nederlandse overheidslichamen	646.000	7.447.000	2.090.000	6.003.000
NPO gelden	0	194.000	0	194.000
Instandhoudingssubsidie Rijksmonumenten	1.000	0	0	1.000
Cultuureducatie met Kwaliteit	32.000	14.000	30.000	16.000
Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK)	329.000	1.540.000	806.000	1.063.000
SPUK Sportakkoord	22.000	128.000	32.000	118.000
Regeling Reductie Energiegebruik	231.000	0	201.000	30.000
Regeling gedupeerden toeslagenproblematiek	31.000	51.000	7.000	75.000
Regiideal: Noordoever	0	74.000	74.000	0
Regeling Woningbouwimpuls	0	4.689.000	814.000	3.875.000
SPUK tijdel onderst toezicht en handhaving	0	157.000	23.000	134.000
Spuk controle op corona toegangsbewijzen	0	115.000	64.000	51.000
PZH:fietstraat Jeroen Boschlaan	0	272.000	0	272.000
SPUK IJZ	0	213.000	39.000	174.000
	1.691.000	9.454.000	3.976.000	7.361.000

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Borg- en garantstellingen

Vanuit wettelijke bepalingen hebben we een algemene garantstelling gegeven aan de Gemeenschappelijke Regelingen, waarin we deelnemen. Voor een totaaloverzicht van de Gemeenschappelijke Regelingen verwijzen we naar de paragraaf Verbonden Partijen.

Naast de algemene garantstellingen hebben we ook nog specifieke garantstellingen. Deze zijn opgenomen in de staat van borg en garantstellingen.

Het bedrag aan directe borgstellingen bedroeg per eind 2021 circa € 11,7 miljoen. De belangrijkste directe borgstelling wordt gevormd door HVC (€ 9,7 miljoen). De GR Gevudo heeft een belang van 18,15% in HVC en de gemeente Zwijndrecht heeft een belang van 11% in de GR Gevudo. Dit resulteert in een belang van 2,0% (afgerond) 'getrapt' via GR Gevudo in HVC.

Per 31 december 2021 stond de gemeente voor in totaal € 105,3 miljoen garant. Hiervan had € 93,6 miljoen betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Gezien de rond dat fonds gebouwde zekerheidsstructuur is hieraan een relatief laag risico verbonden.

Staat van borg- en garantstellingen

Geldnemer	Hoofdsom	Rente-percentage	Percentage borgstelling	Boekwaarde ultimo 2020	Boekwaarde ultimo 2021	Geborgd door de gemeente ultimo 2021
<i>Direct</i>						
N.V. HVC (aandeel gemeente in HVC)	diverse	diverse	1,64%	613.082.000	589.158.000	9.657.043
Stichting Swinhove Groep	1.614.063	0,86%	100,00%	907.163	809.785	809.785
Woningbouwvereniging Heerjansdam	993.234	2,76%	100,00%	764.734	722.888	722.888
Woningbouwvereniging Heerjansdam	695.242	1,33%	100,00%	570.489	538.257	538.257
<i>Subtotaal</i>				<i>615.324.386</i>	<i>591.228.930</i>	<i>11.727.973</i>
<i>Indirect - Waarborgfonds Sociale Woningbouw</i>						
Woonkracht10	92.178.000		50%	93.000.000	85.965.000	42.982.500
Woningbouwvereniging Heerjansdam	18.654.000		50%	11.402.000	12.197.000	6.098.500
Stichting Trivire	114.109.000		50%	68.398.000	88.658.000	44.329.000
Stichting HW Wonen	10.239.000		50%	-	35.000	17.500
Stichting Mooiland	46.163.000		50%	-	309.000	154.500
<i>Subtotaal</i>				<i>172.800.000</i>	<i>187.164.000</i>	<i>93.582.000</i>
Totaal				788.124.386	778.392.930	105.309.973

EMU-saldo

In de Wet Hof wordt geregeld dat medeoverheden een gelijkwaardige inspanning moeten leveren in het kader van het respecteren van de Europese begrotingsdoelstellingen. De Europese begrotingsdoelstellingen betreffen:

- overheidstekort (EMU-saldo) maximaal 3% van het BBP
- EMU-schuld maximaal 60% van het BBP
- middellange termijn doelstelling voor het EMU-saldo is begrotingsevenwicht (dus EMU-saldo nihil).

Het Rijk en de medeoverheden hebben afgesproken om gebruik te maken van een beheersmodel voor het EMU-saldo voortvloeiend uit de Wet Hof. Er blijft sprake van een macronorm voor het EMU-saldo die niet onderverdeeld wordt in een micronorm per individuele overheid (er is wel een referentiewaarde per individuele overheid met een signaleringsfunctie). Als er sprake is van een (dreigende) overschrijding wordt in het bestuurlijk overleg besloten welke maatregelen moeten worden genomen om de overschrijding te voorkomen of in latere jaren goed te maken. Er is ruimte voor afspraken over een collectief verbeterpad. Het bestuurlijk overleg dient concrete resultaten op te leveren en meerjarig zicht op het wél voldoen aan de norm. In 2015 is een wetswijziging aangenomen waarbij het sanctiemechanisme wordt vervangen door een correctiemechanisme. Als een meerjarige overschrijding van de vastgestelde norm voor het EMU-saldo van de decentrale overheden dreigt heeft de Minister de mogelijkheid met behulp van het correctiemechanisme het EMU-saldo van de decentrale overheden te beheersen, bijvoorbeeld door middel van het faseren van investeringen.

In de onderstaande tabel is de berekening van het EMU-saldo over 2021 opgenomen.

				Realisatie 2021
EMU-SALDO				-13.692
EMU-SALDO referentiewaarde				-4.716
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				-8.976
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-413
			Uitzettingen	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-11.322
			Liquide middelen	-6
			Overlopende activa	-375
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-11.868
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	6.438
			Overlopende passiva	7.007
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0

Het EMU-saldo is negatief met een saldo van € 8.976.000.

Begrotingsrechtmatigheid

Als blijkt dat de gerealiseerde lasten, mutaties met reserves of investeringen per programma zoals weergegeven in de jaarstukken hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is er sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding is in strijd met het budgetrecht van de gemeenteraad. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere baten. Met het vaststellen van het Controleprotocol, op 29 juni 2021, geeft de raad aan welke overschrijdingen meetellen voor het oordeel van de accountant. Overschrijdingen per programma onder de € 50.000 worden in overeenstemming met de Financiële Verordening buiten beschouwing gelaten.

Toelichting op begrotingsoverschrijdingen van de lasten en de mutaties met reserves

In het overzicht van baten en lasten zijn de verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijzigingen voor de lasten en de mutaties met reserves per programma opgenomen. Aan de hand van de criteria genoemd in het controleprotocol kunnen we per programma onderstaande conclusies trekken over de begrotingsafwijkingen ten aanzien van de lasten en de mutaties met reserves.

Programma Welzijn en zorg

De hogere lasten van € 1.159.000 worden per saldo veroorzaakt door:

- hogere kosten jeugdzorgaanbieders € 1.451.000
- hogere kosten onderwijsachterstandenbeleid € 363.000
- minder WMO-bestedingen € 250.000
- minder uitgaven vanuit de lokale budgetten voor jeugdhulp € 210.000
- overige kleinere onderbestedingen voor bij elkaar € 195.000

De onderbestedingen worden onder andere veroorzaakt door krapte op de arbeidsmarkt waardoor de eerdere prognoses qua uitgaven niet zijn gehaald. Ook corona heeft invloed gehad. De twee overschrijdingen worden hieronder toegelicht.

jeugdzorg € 1.451.000

Over de hoger uitvallende kosten van jeugdzorg heeft Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) in de 2^e BURAP (over de eerste 8 maanden van 2021) al aangegeven dat er voor Zwijndrecht een stijging van de kosten te zien was van € 375.000 ten opzichte van de 1ste BURAP. Via een raadsinformatiebrief is de raad hierover in december 2021 in kennis gesteld.

Tot eind maart 2022 hadden de jeugdzorgaanbieders de gelegenheid hun productieverantwoordingen - voorzien van een accountantsverklaring - in te dienen bij SOJ. Vervolgens zijn deze verantwoordingen door SOJ beoordeeld en verwerkt. Hieruit bleek dat het nadeel over 2021 nog € 1,1 miljoen hoger is uitgevallen dan bij de 2de BURAP bekend was.

De tegenvaller wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een dure casus waarbij de zorg verleend is, terwijl er geen toewijzing was. Naar aanleiding hiervan worden nog gesprekken gevoerd. Insteek is om (een gedeelte van) de kosten eventueel alsnog te verhalen. De rest van de overschrijding wordt veroorzaakt door een aantal zorgverleners die later declareerden. Dit was nog niet in de cijfers van de 2de BURAP van SOJ verwerkt.

De overschrijding valt binnen het beleid. De gemeenteraad is tijdig geïnformeerd over dat deel van de overschrijding die in 2021 bekend was. De extra overschrijding was toen nog niet voorzien en is bij het opstellen van de jaarstukken gebleken. De overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant.

onderwijsachterstandenbeleid € 363.000

De hogere lasten zijn een gevolg van een later aangepaste beschikking, terwijl de begroting daarop niet is gewijzigd. De lasten in verband met het onderwijsachterstandenbeleid worden gedekt vanuit een specifieke uitkering. Hierdoor zijn automatisch ook de baten hoger en is het saldo van baten en lasten nul. Dit betekent dat de overschrijding weliswaar onrechtmatig is maar niet mee telt voor het oordeel van de accountant.

Programma Financiën

De overschrijding van € 158.000 wordt nagenoeg geheel veroorzaakt door een hogere bijdrage aan Gemeentebelastingen Drechtsteden en heeft betrekking op de afhandeling van bezwaarschriften ('no cure no pay') en covid-effecten Onderzoekscentrum Drechtsteden. Hierbij is sprake van een open einde regeling. Vanwege dit open karakter is de overschrijding eerst bij het opmaken van de jaarrekening geconstateerd. De overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant.

Overhead

De hogere lasten van € 1.351.000 worden veroorzaakt door:

- afspraken nieuwe CAO € 240.000
- hogere kosten corona € 112.000
- hogere kosten vorming en opleiding € 144.000
- hogere inhuurkosten € 117.000
- afboeken vaste actief € 757.000
- overige € 172.000

De toelichting hierop is opgenomen bij de analyse van de afwijkingen.

Het totaal van de zes overschrijdingen sluit niet aan met het totaal van € 1.351.000. Het verschil betreft een hogere doorberekening van overhead aan producten van € 191.000. Dit voordeel wordt gecompenseerd door een nadeel in de producten.

afspraken nieuwe CAO € 240.000

Deze overschrijding valt binnen het beleid. In de 2de BURAP 2021 is gemeld dat de afspraken van de nieuwe CAO nog niet bekend waren. De nieuwe afspraken zijn in 2022 definitief geworden. De overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant.

hogere kosten corona € 112.000

Deze overschrijding valt binnen het beleid. De gemeenteraad is via diverse rapportages geïnformeerd over de coronakosten. De hogere kosten waren toen niet voorzien en zijn bij het opstellen van de jaarstukken gebleken. De overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant.

hogere kosten vorming en opleiding € 144.000

Deze overschrijding valt binnen het beleid. In het laatste kwartaal van 2021 zijn meer kosten gemaakt aan vorming en opleiding dan voorzien. Dit had voorafgaand aan de opdrachtverstrekking of tijdens de uitvoering gezien kunnen worden. Vervolgens had de raad hierover geïnformeerd kunnen worden en/of een begrotingsaanpassing ingediend kunnen worden. De overschrijding is onrechtmatig en telt mee voor het oordeel van de accountant.

hogere inhuurkosten € 117.000

Deze overschrijding valt binnen het beleid. Er is vanuit gegaan dat de hogere kosten binnen de begroting opgevangen zouden worden. Dit had voorafgaand aan de opdrachtverstrekking of tijdens de uitvoering gezien kunnen worden. Vervolgens had de raad hierover geïnformeerd kunnen worden en/of een begrotingsaanpassing ingediend kunnen worden. De overschrijding is onrechtmatig en telt mee voor het oordeel van de accountant.

afboeken vaste actief € 757.000

Bij het opmaken van de jaarstukken is uit de analyse van de integrale boekwaarden gebleken dat een aantal activa niet meer aanwezig is. Binnen dit programma betreft het de tijdelijke huisvesting voor het gemeentehuis. Het afboeken van dit actief leidt tot een overschrijding die niet was voorzien. Hoewel onrechtmatig telt de overschrijding niet mee voor het oordeel van de accountant.

overige € 172.000

Dit betreft diverse kleinere verschillen die deels door beter budgetbeheer voorzien hadden kunnen worden en deels bij het opstellen van de jaarstukken zijn gebleken, zoals extra kosten advisering door juridisch kennis centrum, hogere kosten werving en selectie en kosten kwijtschelding belastingen. Het is niet bekend welk deel hiervan voorzienbaar was. Om deze reden is geconcludeerd dat de overschrijding onrechtmatig is maar niet meetelt voor het oordeel van de accountant.

Mutaties met reserves Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarrière

De hogere toevoeging aan de reserves van € 1.979.000 wordt veroorzaakt door hogere toevoegingen reserves bouwgrondexploitaties. De toelichting hierop is opgenomen bij de analyse van de afwijkingen.

Deze overschrijding valt binnen het beleid. De overschrijding bij de toevoeging aan de reserve grondexploitatie van € 1.979.000 is onder de huidige afspraken met de gemeenteraad toegestaan. De mutaties met de reserves van de grondexploitaties worden namelijk na afloop van het boekjaar bekend en mogen zonder apart raadsbesluit na afloop van het boekjaar verwerkt worden, zodat het product neutraal in de exploitatie opgenomen is. De budgetoverschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant.

Mutaties met reserves Programma 3 Welzijn en zorg

De hogere toevoeging aan de reserves van € 82.000 betreft een lagere bate. Deze is overeenkomstig het controleprotocol niet in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant betrokken.

Toelichting op begrotingsoverschrijdingen van de investeringsbudgetten

In het onderstaande overzicht zijn de verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijzigingen voor de investeringsbudgetten per programma opgenomen. Aan de hand van de criteria genoemd in het controleprotocol kunnen we per programma onderstaande conclusies trekken over de begrotingsafwijkingen ten aanzien van de investeringsbudgetten.

Programma's	Geactualiseerd krediet	Realisatie (saldo baten en lasten)	Restant krediet
1 Wonen, bouwen en wooncarrière	13.322	5.800	7.522
4 Veiligheid en leefomgeving	16.088	12.666	3.422
8 Overhead	112	119	-7
Totalen	29.522	18.585	10.937

Uit het bovenstaande blijkt dat er alleen bij programma 8 een overschrijding is. Deze overschrijding ligt binnen de marge van € 50.000.

Conclusie

In het overzicht van baten en lasten zijn de volgende begrotingsonrechtmatigheden vastgesteld die meetellen voor het oordeel van de accountant:

- hogere kosten vorming en opleiding € 144.000
- hogere inhuurkosten € 117.000

Bij de investeringsbudgetten zijn geen begrotingsonrechtmatigheden vastgesteld die meetellen voor het oordeel van de accountant.

Investeringsprogramma

Inleiding

Met het vaststellen van de jaarverantwoording sluit de P&C cyclus 2021 af, ook voor het investeringsprogramma.

Er kunnen en zullen altijd redenen zijn waarom projecten vertragen, versnellen, duurder worden of juist goedkoper uitvallen. Doordat gemeentelijke investeringen een groot beslag leggen op de gemeentelijke middelen, is een zo strak mogelijke, maar wel flexibele planning noodzakelijk. In deze jaarrekening wordt voor het jaar aangegeven waar de afwijkingen zijn opgetreden ten opzichte van de in de Tweede Bestuursrapportage 2021 geactualiseerde beschikbare kredieten.

Veel voorkomend fenomeen is het later tot uitvoering komen van investeringen dan gepland. We noemen een aantal belangrijke facetten die (gedeeltelijk) buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen, maar wel van invloed zijn op het tempo van uitvoering:

- werkzaamheden door externen (aannemers, etc.) met een eigen planning
- participatietrajecten (overleg met betrokkenen, zoals bewoners)
- weersomstandigheden
- situatie in de ondergrond (kabels, leidingen, verzakkingen, etc.)
- niet uit kunnen voeren in een bepaalde periode (bijvoorbeeld oktober-april aan de dijken, op last van het waterschap)

Van het totaal aan geactualiseerde kredieten² van per saldo € 29,5 miljoen, is € 18,6 miljoen uitgegeven; aan restantkredieten blijft € 10,9 miljoen over. Dit levert een realisatiepercentage van 63% op.

In de tabel hieronder is weergegeven op totaalniveau per programma waar er sprake is van restantkredieten en wat het voorstel is voor het restant: overbrengen, bijramen of aframen.

Totaal overzicht Investeringsprogramma 2021

Programma's	Geactualiseerd krediet	Realisatie (saldo baten en lasten)	Restant krediet	Over te brengen naar 2022 (saldo)	Overschrijdingen	Onderschrijdingen
1 Wonen, bouwen en wooncarriere	13.322	5.800	7.522	7.453	-3	50
4 Veiligheid en leefomgeving	16.088	12.574	3.422	3.419	-29	54
8 Overhead	112	119	-7	5	-12	0
Totaal	29.522	18.585	10.937	10.876	-43	104

We lichten hieronder achtereenvolgens toe:

- de kredieten waar er sprake is van budgetoverheveling > € 25.000
- de kredieten waar er sprake is van overschrijdingen > € 25.000
- de kredieten waar er sprake is van onderschrijdingen > € 25.000

Over te brengen kredieten

Als er sprake is van een restant op het ter beschikking gestelde krediet én er nog werkzaamheden plaatsvinden in 2021, dient de raad het overbrengen van een restantkrediet naar het volgende jaar te autoriseren om dat mogelijk te maken. Daarnaast komt het voor dat werken wel inhoudelijk zijn afgerond maar nog niet definitief afgerekend. Bij de Eerste Bestuursrapportage 2022 kan dan een en ander verwerkt worden.

² Exclusief eventuele voorbereidingskredieten. De voorbereidingskredieten die leiden tot een Materiele investering geven we verderop in dit hoofdstuk apart weer. Voor voorbereidingskredieten voor grondexploitaties wordt verwezen naar dat onderdeel van de jaarrekening.

Soms is er sprake van een negatief restant, in dat geval wordt het negatieve restant ook overgebracht, en komt daarmee in mindering op het beschikbare krediet van het volgende jaar. Voor een bedrag van per saldo € 10,8 miljoen wordt via deze jaarrekening autorisatie verleend om deze over te brengen.

Hieronder volgt een toelichting op de kredieten, waarbij het over te brengen bedrag groter is dan € 25.000.

Naam krediet	Bedrag over te hevelen van 2021	Toelichting
Programma 1		
PROJ Bakestein vv Pelikaan - fundering	25.189	Voor de kunstgrasvelden voor 3 verenigingen op sportcomplex Bakestein is in goed overleg met de verenigingen besloten om de uitvoering vanaf het 2e kwartaal van 2022 op te starten. De voorbereiding en uitwerking van plannen en aanbesteding kan hierop vooruit lopen.
PROJ Molenwei vv Heerjansdam - fundering	295.555	In Heerjansdam is in oktober 2021 gestart met de werkzaamheden aan een kunstgrasveld, het hoofdveld en andere zaken op het sportpark Molenwei. Gezien de hoeveelheid werk en de periode waarin dit plaatsvindt, loopt het werk door naar voorjaar 2022.
PROJ Molenwei vv Heerjansdam - kunstgrasmat	105.016	Zie toelichting bij krediet Molenwei vv Heerjansdam-fundering
PROJ Molenwei vv Heerjansdam - sportmeubilair	52.509	Zie toelichting bij krediet Molenwei vv Heerjansdam-fundering
PROJ Molenwei vv Heerjansdam - afscheiding verhard	250.369	Zie toelichting bij krediet Molenwei vv Heerjansdam-fundering
PROJ Molenwei vv Heerjansdam - terreinafstering	52.509	Zie toelichting bij krediet Molenwei vv Heerjansdam-fundering
PROJ Molenwei vv Heerjansdam - watercompensatie	80.570	Zie toelichting bij krediet Molenwei vv Heerjansdam-fundering
Nieuwbouw Zwembad Parklaan 3	3.074.994	Bij de aanvraag van het krediet voor de bouw van het nieuwe zwembad is het krediet verdeeld over de jaren 2021 en 2022. Dit is een inschatting geweest. Achteraf blijkt dat de meeste kosten in 2022 worden gemaakt, waardoor er nu in 2021 krediet overblijft. Het overgebleven krediet van 2021 schuiven we dan ook door naar 2022. Dit wil niet zeggen dat de geplande werkzaamheden voor 2021 niet zijn uitgevoerd. De bouw loopt namelijk precies volgens planning. Momenteel wordt door de betonwerker hard gewerkt en wordt getest of de bassins waterdicht zijn. Daarna wordt gestart met de staalconstructie en naar verwachting wordt in april het hoogste punt van het gebouw bereikt.
Walburgcollege, Norderstedtplein 6, uitbreiding	-240.245	De bouw liep voorspoediger dan gedacht waardoor eerste oplevering reeds in december 2021 was
Walburgcollege, Norderstedtplein 6, 1e inrichting	133.000	De bouw was in dec 2021 gereed, maar inrichting vindt pas plaats in 2022
Renovatie school Dolfijn, Laurensvliet 22	1.737.040	De bouw is uitgesteld. Een nieuw voorstel voor uitvoering is in voorbereiding.
Nieuwbouw school Ds. Hellenbroek	1.882.523	De bouw is uiteindelijk iets later gestart dan gepland. Zal in 2022 gereed zijn.
	7.449.030	

Programma 4		
Gymzaal Heer Oudelands Ambacht, Bazuinstraat	156.000	Tijdens de bouwwerkzaamheden zijn door de aannemer extra kosten gemaakt. Het betreft een aantal noodzakelijke werkzaamheden en leveringen die bij de inschrijving niet waren voorzien of die gerealiseerd moesten worden in afwijking daarvan. Dit heeft geleid tot een overschrijding van de kosten van het aanbestede werk. De overschrijding in jaarschijf 2021 wordt verrekend met het nog beschikbaar gestelde krediet van jaarschijf 2022. Het krediet voor het totale project is voldoende om het project uit te voeren.
Parkgroen begraafplaats Munnikensteeg	25.182	Door de werkdruk van andere grote projecten zoals opening van het crematorium en modernisering van de aula Minnendaal is het vervangen van parkgroen op de begraafplaats Munnikensteeg doorgeschoven naar het jaar 2022.
Beschoeiing sloten en vijvers 2021	64.122	Het restantkrediet overhevelen naar 71500143 beschoeiing 2022. Restantkrediet is nodig voor nazorg: de beschoeiingswerkzaamheden voor 2021 zijn afgerond, maar de oevers van de watergangen moeten nog worden aangevuld, ingefreesd en ingezaaid. Sommige plekken moet de aannemer zelfs verankeren. Deze werkzaamheden kunnen pas in mei / juni 2022 worden uitgevoerd.
Vervanging speeltoestellen 2021	172.841	Het restantkrediet overhevelen naar 71500241 speltoestellen 2022. Oorzaak is het project vervanging skatebaan Molenvlietpark. Na plaatsing van de speelelementen was er te veel scheefstand en schade, waardoor het storten van de betonvloer is uitgesteld na herstel van deze mankementen. Praktisch betekende dit dat er nieuwe betonelementen gestort en geplaatst moesten worden. Dit kan pas in januari 2022 plaatsvinden.
Vervanging kinderboerderij Kiboe-hoeve	424.757	De uitwerking van het programma van eisen voor de nieuwe Kiboe-hoeve heeft plaatsgevonden in het 4e kwartaal. Verdere uitwerking van het plan vindt plaats in 2022.
IP Openbare verlichting 2021	44.322	Het restantkrediet overhevelen naar 71600604 OV 2022. Oorzaak: Er zijn twee (deel)projecten die zijn doorgeschoven naar het jaar 2022. Ten eerste in de Hoofdland omdat de aannemer foutieve verbindingsmaterialen geleverd heeft gekregen van de armaturen leverancier. Daardoor konden de armaturen niet aan de lichtmasten worden bevestigd. Ten tweede kon in de Van Schaikstraat niet worden begonnen omdat OASEN daar waterleiding aan het vervangen is.
Reconstructie Sterrenbuurt (fase 3)	25.401	Werkzaamheden van de aannemer zijn afgerond. De eindafrekening van de aannemer wordt na afloop van de onderhoudstermijn in 2022 ontvangen.
Reconstructie winkelcentr. Walburg	148.312	Door vertraging in de werkzaamheden bij Stedin, wordt de fietsenstalling met bijkomende werken pas gebouwd in Q1 van 2022 in plaats van in Q4 van 2021. Daarnaast zijn er door de leveringsproblemen bij ondergrondse containers en iets hoger uitvallende groenkosten, meerkosten te verwachten.
Reconstructie Witte de Withstraat	92.342	De aannemer is volgens planning in het 2e kwartaal van 2022 gereed. Restant budget is (aanbestedings)voordeel wat we gezien de aard van het werk nodig hebben om risico's op te vangen. Tijdens de uitvoering komen er veel zaken rondom riolering naar boven die niet waren voorzien. Hierdoor loopt het werk uit (meerkosten), is er meer grondwerk nodig (meerkosten) en moet er tijdens de uitvoering oplossingen worden gemaakt
Herinrichting Ringdijk	28.101	Samen met project HDJ Randweg is er de mogelijkheid mee te liften met de aanbesteding van het Waterschap. In afwachting tot besluitvorming wordt het voorbereidingskrediet doorgeschoven naar 2022.
Reconstructie Eikeboomstraat	-34.838	Voor het maken van het bestek is door het ingenieursbureau voor het inpassen van o.a. relining op het riool meerkosten gemaakt dan rekening mee gehouden werd. Dit heeft geleid tot een overschrijding op het krediet van jaarschijf 2021. De overschrijding in jaarschijf 2021 wordt verrekend met het nog beschikbaar gestelde krediet van jaarschijf 2022. Het krediet voor het totale project is voldoende om het project uit te voeren.
Reconstructie Jeroen Boschlaan	269.606	De aannemer is volgens planning in het 1e kwartaal van 2022 gereed. Restant budget is (aanbestedings)voordeel wat we gezien de aard van het werk nodig hebben om risico's op te vangen. Er zit veel puin in de grond wat niet was voorzien, we werken in de buurt van het spoor aan de riolering wat erg gevoelig is voor zettingen. Er zijn grote risico's voorzien rondom spanningswater en we werken in de buurt van een belangrijke hoogspanningsleiding van Stedin.

Naam krediet	Bedrag over te hevelen van 2021	Toelichting
Reconstructie Lindelaan (restant)	35.967	Werkzaamheden van de aannemer zijn afgerond. De eindafrekening van de aannemer wordt na afloop van de onderhoudstermijn in 2022 ontvangen. Het restant budget (onderschijding) is toereikend ter dekking van de eindafrekening.
Reconstructie HJD Sportlaan Burg Dercksenstr	41.720	Het eerste deel van de uitvoeringswerkzaamheden van de aannemer wordt in het 1e kwartaal van 2022 afgerond. In overleg met het waterschap is besloten het laatste deel nog niet uit te voeren om te voorkomen dat recent aangebracht werk kapot gereden zal worden. De werkzaamheden worden hervat na de werkzaamheden van het waterschap half mei 2022.
Aanleg vrachtwagenparkeerplaatsen Uilenkade	80.000	In 2022 wordt het krediet ingezet voor het verbeteren van de toegang van het Loveld terrein. In het afgelopen jaar is hier nog niets mee gebeurd omdat de werkzaamheden op het terrein zelf prioriteit hadden.
Veerplein - buitenruimte	582.181	Bij opstellen krediet werd er vanuit gegaan na de zomer 2021 te starten met de buitenruimte, te beginnen bij de Nieuwstraat. Vanwege eisen van het waterschap (niet werken in gesloten dijkseizoen (1 oktober-1 april) is besloten de aanbesteding van Nieuwstraat te combineren met Maasplein/werf. Hierdoor is pas eind december 2021 de aanbesteding gehouden. 31 Januari 2022 wordt met de uitvoering opgestart.
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 2	84.953	Moeizame eindafrekening met de aannemer vanwege noodzakelijk herstelwerk aan een deel van de riolering. Daarom zijn de laatste termijnstaten aangehouden en vind de eindafrekening pas plaats in 2022 in plaats van in 2021.
Reconstructie Heer Oudelands Ambacht Fase 3	64.178	In de eerdere opgave van de jaarschijven is een te optimistische planning voor de realisatiefase voor fase 3a aangehouden. Het project verloopt goed en ook op schema volgens de realistische uitvoeringsplanning. Het restant budget (onderschijding) is nodig voor de werkzaamheden die in 2022 uitgevoerd worden.
Vervanging riolering Sterrenbuurt (fase 3)	47.250	Werkzaamheden van de aannemer zijn afgerond. De eindafrekening van de aannemer wordt na afloop van de onderhoudstermijn in 2022 ontvangen.
Vervanging riolering Jeroen Boschlaan	121.206	De aannemer is volgens planning in het 1e kwartaal van 2022 gereed. Restant budget is (aanbestedings)voordeel wat we gezien de aard van het werk nodig hebben om risico's op te vangen. Er zit veel puin in de grond wat niet was voorzien, we werken in de buurt van het spoor aan de riolering wat erg gevoelig is voor zettingen. Er zijn grote risico's voorzien rondom spanningswater en we werken in de buurt van een belangrijke hoogspanningsleiding van Stedin.
Vervanging riolering Lindelaan (restant)	28.402	Werkzaamheden van de aannemer zijn afgerond. De eindafrekening van de aannemer wordt na afloop van de onderhoudstermijn in 2022 ontvangen. Het restant budget (onderschijding) is toereikend ter dekking van de eindafrekening.
Vervanging riolering Witte de Withstraat	85.311	De aannemer is volgens planning in het 2e kwartaal van 2022 gereed. Nog niet alles was gefactureerd. Restant budget is (aanbestedings)voordeel wat we gezien de aard van het werk nodig hebben om risico's op te vangen. Tijdens de uitvoering komen er veel zaken rondom riolering naar boven die niet waren voorzien. Hierdoor loopt het werk uit (meerkosten), is er meer grondwerk nodig (meerkosten) en moet er tijdens de uitvoering oplossingen worden gemaakt.
Vervanging riolering winkelcentrum Walburg	70.041	Door vertraging in de werkzaamheden bij Stedin, wordt de fietsenstalling met bijkomende werken pas gebouwd in Q1 van 2022 in plaats van in Q4 van 2021. Daarnaast zijn er door de leveringsproblemen bij ondergrondse containers en iets hoger uitvallende groenkosten.
Vervanging riolering Eikeboomstraat	-33.035	Voor het maken van het bestek is door het ingenieursbureau voor het inpassen van o.a. relining op het riool meerkosten gemaakt dan rekening mee gehouden werd. Dit heeft geleid tot een overschrijding op het krediet van jaarschijf 2021. De overschrijding in jaarschijf 2021 wordt verrekend met het nog beschikbaar gestelde krediet van jaarschijf 2022. Het krediet voor het totale project is voldoende om het project uit te voeren.
Vervanging riolering HJD Sportlaan B. Dercksenstr	57.607	Het eerste deel van de uitvoeringswerkzaamheden van de aannemer wordt in het 1e kwartaal van 2022 afgerond. In overleg met het waterschap is besloten het laatste deel nog niet uit te voeren om te voorkomen dat recent aangebracht werk kapot gereden zal worden. De werkzaamheden worden hervat na de werkzaamheden van het waterschap half mei 2022.
Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 2	128.226	Moeizame eindafrekening met de aannemer vanwege noodzakelijk herstelwerk aan een deel van de riolering. Daarom zijn de laatste termijnstaten aangehouden en vind de eindafrekening pas plaats in 2022 in plaats van in 2021.
Vervanging riolering Heer Oudelands Ambacht Fase 3	96.465	In de eerdere opgave van de jaarschijven is een te optimistische planning voor de realisatiefase voor fase 3a aangehouden. Het project verloopt goed en ook op schema volgens de realistische uitvoeringsplanning.
Karekietstraat riool (voorbereiding)	27.171	Betreft voorbereidingskrediet. Daarbij was het de wens een klein stukje riolering in één werkgang mee uit te voeren met de vervanging van nutsleidingen. Planning technisch bleek dit echter niet haalbaar waardoor de kosten in 2021 lager zijn uitgevallen. In 2022 wordt de definitieve projectscope bepaald inclusief het totaal benodigde uitvoeringskrediet.
Slagveld herstel riool Leeghwaterstraat	221.417	Het werk is uitgevoerd. De financiële eindafrekening met de aannemer moet nog plaatsvinden. Het restant budget (onderschijding) is nodig voor de financiële eindafrekening in 2022.
Vervanging persleiding P Zeemanstraat	50.144	Het werk is opgeleverd en financieel afgerekend. Het restant budget (onderschijding) wordt gereserveerd voor de aanleg/repatriatie van het groen in 2022.
Veerplein – kade VAT-kosten btw63 BCF37	69.674	Overeenstemming met Rijkswaterstaat over de precieze plek van de afmeersteiger is in december bereikt. Besteksfase is o.a. hierdoor nog niet opgedragen in 2021 en wordt 2022. In het derde kwartaal van 2022 start wel de uitvoering van de kade. Door een uitzonderlijke btw constructie van de subsidie Regiodeal is de prognose dat het project wordt gekort met € 58.000. Met de eindafrekening met de subsidiegever in 2023 zal het werkelijke bedrag bekend zijn.
	3.275.028	

Mutaties kleiner dan € 25.000		
Programma 1	4.000	Saldo van kleine mutaties
Programma 4	144.000	Saldo van kleine mutaties
Programma 8	5.000	Saldo van kleine mutaties
	153.000	
Totaal budgetoverheveling	10.877.058	

Overschrijdingen

Naam krediet	Overschrijding	Toelichting
Overschrijdingen kleiner dan € 25.000		
programma 1	-3.000	Saldo van kleine mutaties
programma 4	-29.000	Saldo van kleine mutaties
programma 8	-12.000	Saldo van kleine mutaties
Totaal overschrijdingen	-44.000	

Onderschrijdingen

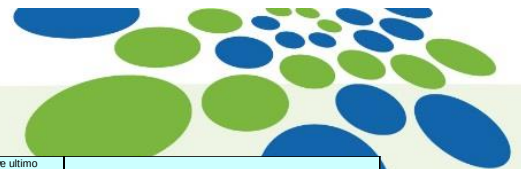
Naam krediet	Onderschrijding	Toelichting
programma 4 Veiligheid en leefomgeving		
Vervanging riolering Schildersbuurt Fase 2	34.509	Project is dit jaar financieel afgerekend en kan worden afgesloten. Het restant budget (onderschrijding) kan vrijvallen.
Onderschrijdingen kleiner dan € 25.000		
Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarrière	50.000	Saldo van kleine mutaties
programma 4 Veiligheid en leefomgeving	20.000	Saldo van kleine mutaties
Totaal onderschrijdingen	70.000	Saldo van kleine mutaties
Totaal onderschrijdingen	104.509	

Bijlagen

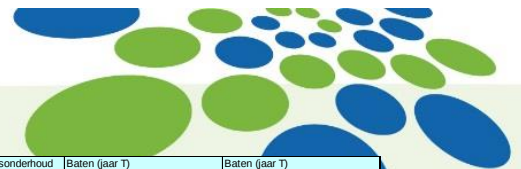
SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020) Aard controle R Indicator: A7/01	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021) Aard controle R Indicator: A7/02	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A7/03	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk verantwoord o.b.v. voortlopige toekenningen?) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A7/04	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: A7/05	
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A12B/02	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 Aard controle R Indicator: B2/01	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) Aard controle R Indicator: B2/02	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: B2/03	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Aard controle R Indicator: B2/04	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			€ 0	191	191	€ 10.424	€ 10.424	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08			
			Ja	Ja	Nee			
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1		
			Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) Keuze werkelijke kosten Aard controle D2 Indicator: B2/09	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/14				
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/16	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/18	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/20
			€ 72.580	€ 72.580	€ 90.168	€ 90.168	€ 11.220	€ 11.220
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/22				
			€ 120.000	€ 120.000				
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/01	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03			
			Ja	5.952	2.565			
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen ooreen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen Alleen invullen bij akkoord ministerie Aard controle R Indicator: C1/07		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/04	Aard controle R Indicator: C1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/06	Aard controle R Indicator: C1/07		
			1 Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik Kopie projectnaam/nummer	€ 200.839	Nee			
				Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicator: C2/08	Toelichting op afwijkingen Aard controle n.v.t. Indicator: C2/10	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C2/11		
			1 Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	€ 325.718	€ 30.002 minder uitgegeven doordat in het projectplan was uitgegaan van bedragen incl BTW. De subsidie is echter excl BTW.	Ja		

BZK	C9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaamnummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met faseering uit de projectaanvraag (Ja/Nee)	Aantal woningen cumulatief (t/m jaar T)	Realisatie maatregelen verloopt conform faseering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 08 verplicht	Totale besteding (jaar T)	Bestedingen in (jaar T) komen overeen met aanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 08 verplicht
		Tranche 1 t/m 3 Gemeenten			gerealiseerd		Alleen van toepassing voor tranche 1 beschikkingen	Alleen van toepassing voor tranche 1 en 2 beschikkingen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/04	Aard controle R Indicator: C9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/06
			1 Stationskwartier Zwijndrecht	Nee	0	Nee		Nee
			Kopie projectnaam/ nummer	Toelichting besteding (jaar T) volgens projectplan	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Realisatie afwijkingen in (jaar T)	Cumulatieve realisatie afwijkingen in (t/m jaar T)	Cumulatieve opbrengsten uit grondverkoop en/of kostenverhaal tot en met (jaar T) conform projectaanvraag Alleen van toepassing voor tranche 3 beschikkingen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/09	Aard controle R Indicator: C9/10	Aard controle R Indicator: C9/11	Aard controle R Indicator: C9/12
			1 Stationskwartier Zwijndrecht	Civiele voorbereidingen en Bestemmingsplan op schema. Fasering kosten maatregelen	€ 814.273	€ 0		
			2	WBI wordt ingezet ter dekking voor 50% van de verliesvoorziening op te openen negatieve grondexploitatie voor het Stationskwartier waarbij de andere 50% wordt gedekt uit de Reserve Uitvoeringsprogramma van de gemeente Zwijndrecht. Op deze wijze is invulling gegeven aan het principe van 50% co-financiering				
			3	Het totale plan laat nu een tekort zien van € 1.628.500				
			Kopie projectnaam/ nummer	Actualisatie financieel tekort project	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Prijzen woningen komen overeen met projectplan (Ja/Nee)	Percentage gebouwde betaalbare woningen ten opzichte van het totaal aantal gebouwde woningen (t/m jaar T)	Project afgerond (ja/nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/13	Aard controle R Indicator: C9/14	Aard controle R Indicator: C9/15	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/16	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/17	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/18
			1 Stationskwartier Zwijndrecht			Ja	0	Nee
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/19					
			Nee					
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1 SuWS21-01140259	€ 0	€ 0	Nee	Scholen hebben afgezien van aanpak	Ja
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01	Aard controle R Indicator: C41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03	Aard controle R Indicator: C41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	€ 183.060	€ 370.000	€ 56.250	1	1
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09			
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	0	Nee			
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikkingnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
			RREW2020-00448914	€ 58.718	€ 58.718	537		Nee
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2)	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle R Indicator: C62/02	Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04		
			172	€ 25.800	€ 27.974	Ja		

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhaken COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2021	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
SZW	G2	Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
SZW	G2	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW)
SZW	G2	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Aard controle R Indicator: G2/12
SZW	G2	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
SZW	G2	Gemeente Participatiewet (PW)	Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14			

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2020 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05	Aard controle R Indicator: G2A/06
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht	€ 14.947.425	€ 235.809	€ 917.638	€ 590	€ 76.199
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11	Aard controle R Indicator: G2A/12
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht	€ 10.217	€ 8.535	€ 312	€ 0	€ 772.899
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)				
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam				
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Aard controle R Indicator: G2A/14				
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht	€ 0				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T)		
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) totaal 2020 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Aard controle R Indicator: G3A/02	Aard controle R Indicator: G3A/03	Aard controle R Indicator: G3A/04	Aard controle R Indicator: G3A/05	Aard controle R Indicator: G3A/06
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht	€ 0	€ 0	€ 12.062	€ 0	€ 0
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)				
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam				
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Aard controle R Indicator: G3A/08				
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht	€ 6.085				

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling						
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0		Nee		
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0		Nee		
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0		Nee		
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0		Nee		
		Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)		Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo		Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in (jaar T)		
			Aard controle R Indicator: G4/11	Aard controle D2 Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13			
		€ 0	€ 0	0				
		Kopie regeling						
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle R Indicator: G4/18	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _Totalen 2020	Hieronder per regel één gemeente(cod) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)
		Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04	Aard controle R Indicator: G4A/05	Aard controle R Indicator: G4A/06
		1 060642 Gemeente Zwijndrecht Tozo1		€ 2 027 987	€ 163 046	€ 3 578	€ 0	
		2 060642 Gemeente Zwijndrecht Tozo2		€ 818 820	€ 74 285	€ 15 781	€ 0	
		3 060642 Gemeente Zwijndrecht Tozo3		€ 124 703	€ 30 000	€ 522	€ 0	
		Hieronder verschijnt de gemeente(cod) conform de keuzes gemaakt bij G4A/01		Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, en 3) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T-1) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen						
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/07	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09	Aard controle R Indicator: G4A/10	Aard controle R Indicator: G4A/11	Aard controle R Indicator: G4A/12
		1 060642 Gemeente Zwijndrecht Tozo1		€ 0	667	31	€ 346 554	
		2 060642 Gemeente Zwijndrecht Tozo2		€ 0	178	16	€ 0	
		3 060642 Gemeente Zwijndrecht Tozo3		€ 0	39	4	€ 0	
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire _gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)			
		Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03			
		€ 6 529	€ 0	191				

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 1.486.769 Activiteiten	€ 929.275 Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 spuksprt2017	€ 929.275	€ 815.702	€ 95.588	€ 17.985	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd
			1 1035647	€ 60.000	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)	€ 31.713	€ 7.560	€ 31.713	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
			1 1035647	Nee				
VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar	Beschikkingnummer / naam	Totale besteding			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H16/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/02	Aard controle R Indicator: H16/03			
			1 2020	SPUKJ221251	€ 4.247			
			2 2021	SPUKJ221R2114	€ 34.679			
			Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding per locatie	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H16/04	Aard controle R Indicator: H16/05	Aard controle R Indicator: H16/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/07	Aard controle R Indicator: H16/08	
			1 Waal- en Weidebad -Zwijndr.	€ 4.247	€ 4.247	€ 0 2020		
2 De Hoge Devel Zwijndrecht	€ 34.679	€ 34.679	€ 0 2021					
LNV	LSB	Regiodeals 3 ^e tranche SiSa tussen medeoverheden	Kenmerk/beschikkingnummer	Betreft pijler	Besteding per pijler (jaar T)	Cofinanciering per pijler (jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/01	Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/02	Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/03	Aard controle R Indicator: LSB/04	Aard controle R Indicator: LSB/05	
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht	DGNVLG/20208595	Dynamiek aan de oevers	€ 32.763	€ 16.382	
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator LSB/01. In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T)	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting		
			Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/06	Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/07	Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/08	Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/09		
			1 060642 Gemeente Zwijndrecht	€ 188.777	€ 94.389	Start kade Q3 2022		
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T)	Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/10	Aard controle R Indicator: LSB/11	Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/12						
			€ 0	€ 2.546	Nee			

Toelichting bij regeling H8.

a. of een sportformateur is aangesteld;

Nee, bij gemeente Zwijndrecht is in 2021 geen sportformateur aangesteld.

b. of uitvoering is gegeven aan de geformuleerde ambities uit het lokale sportakkoord;

Ja, er is uitvoering gegeven aan de geformuleerde ambities uit het lokale sportakkoord.

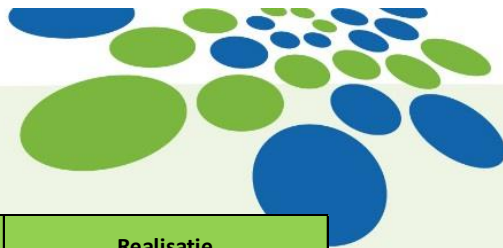
c. of uitvoering is gegeven aan een living lab;

Nee, er is geen uitvoering gegeven aan een living lab.

d. of uitvoering is gegeven aan gezonde leefstijlinterventies.

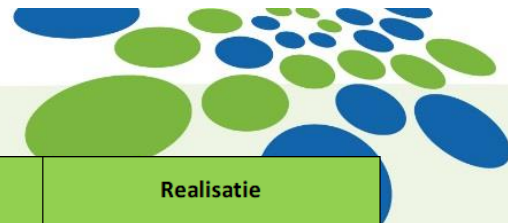
Ja, er is uitvoering gegeven aan gezonde leefstijlinterventies.

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma/taakvelden	Realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo
<i>Programma 1 Wonen, bouwen en wooncarrière</i>			
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-4	0	-4
0.10 Mutaties reserves	-8.467	9.685	1.218
1.2 Openbare orde en Veiligheid	-432	383	-49
2.1 Verkeer en vervoer	-375	164	-211
2.2 Parkeren	-54	123	69
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-326	918	592
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-567	84	-484
4.2 Onderwijshuisvesting	-2.161	6	-2.154
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-632	0	-632
5.2 Sportaccommodaties	-2.643	721	-1.922
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-80	64	-16
5.5 Cultureel erfgoed	-18	1	-17
5.6 Media	-11	41	30
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-535	39	-496
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.698	251	-1.447
8.1 Ruimtelijke Ordening	-2.173	115	-2.058
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-3.411	2.661	-750
8.3 Wonen en bouwen	-1.007	456	-552
Subtotaal	-24.594	15.712	-8.882
<i>Programma 2 Bestrijding van armoede</i>			
0.10 Mutaties reserves	-445	1.721	1.276
3.1 Economische ontwikkeling	-509	0	-509
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-797	1.456	660
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-74	49	-25
6.3 Inkomensregelingen	-24.451	19.313	-5.138
6.4 Begeleide participatie	-3.885	0	-3.885
6.5 Arbeidsparticipatie	-3.860	0	-3.860
Subtotaal	-34.020	22.540	-11.481
<i>Programma 3 Welzijn en zorg</i>			
0.10 Mutaties reserves	-377	1.896	1.519
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-3.469	2.101	-1.369
5.1 Sportbeleid en activering	-1.154	106	-1.048
5.2 Sportaccommodaties	-39	0	-39
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-293	63	-230
5.6 Media	-1.369	0	-1.369
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-72	0	-72
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-4.514	41	-4.474
6.2 Wijkteams	-3.586	0	-3.586
6.3 Inkomensregelingen	-30	0	-30
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-870	0	-870
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-11.877	20	-11.856
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-13.419	0	-13.419
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-493	1.352	859
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-2.359	0	-2.359
7.1 Volksgezondheid	-2.262	16	-2.246
8.3 Wonen en bouwen	-13	0	-13
Subtotaal	-46.197	5.594	-40.603

Programma/taakvelden	Realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo
<i>Programma 4 Veiligheid en leefomgeving</i>			
0.63 Parkeerbelasting	0	150	150
0.64 Belastingen overig	-180	205	25
0.8 Overige baten en lasten	-9	437	428
0.10 Mutaties reserves	-1.321	2.349	1.028
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-3.857	17	-3.840
1.2 Openbare orde en Veiligheid	-269	0	-269
2.1 Verkeer en vervoer	-8.061	707	-7.354
2.2 Parkeren	-198	0	-198
2.3 Recreatieve Havens	-5	5	0
2.4 Economische Havens en waterwegen	-154	62	-92
2.5 Openbaar vervoer	-154	0	-154
5.4 Musea	-19	0	-19
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-4.892	223	-4.669
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-78	15	-63
6.3 Inkomensregelingen	-1.194	0	-1.194
7.2 Riolering	-4.633	6.866	2.234
7.3 Afval	-6.797	7.367	571
7.4 Milieubeheer	-1.380	83	-1.297
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-635	928	293
<i>Subtotaal</i>	<i>-33.834</i>	<i>19.414</i>	<i>-14.420</i>
<i>Programma 5 Dienstverlening en bestuur</i>			
0.1 Bestuur	-3.158	16	-3.142
0.2 Burgerzaken	-2.194	561	-1.633
0.63 Parkeerbelasting	0	34	34
0.10 Mutaties reserves	-40	130	90
1.2 Openbare orde en Veiligheid	-72	34	-38
2.2 Parkeren	-14	0	-14
6.2 Wijkteams	-4	18	14
8.3 Wonen en bouwen	-1.059	1.861	802
<i>Subtotaal</i>	<i>-6.540</i>	<i>2.655</i>	<i>-3.885</i>
<i>Programma 6 Financiën</i>			
0.5 Treasury	-24	0	-24
0.61 OZB woningen	-96	0	-96
0.62 OZB- niet woningen	-364	0	-364
0.64 Belastingen overig	-474	0	-474
0.8 Overige baten en lasten	-352	196	-156
0.10 Mutaties reserves	-2.516	0	-2.516
<i>Subtotaal</i>	<i>-3.826</i>	<i>196</i>	<i>-3.630</i>
<i>Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen</i>			
0.5 Treasury	-177	620	442
0.61 OZB woningen	0	5.374	5.374
0.62 OZB- niet woningen	0	5.042	5.042
0.64 Belastingen overig	0	1.234	1.234
0.7 Alg. uitk. overige uitk. Gemeentefonds	0	84.254	84.254
<i>Subtotaal</i>	<i>-177</i>	<i>96.524</i>	<i>96.346</i>

Programma/taakvelden	Realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo
<i>Programma 8 Overhead</i>			
0.4 Overhead	-15.063	100	-14.963
0.10 Mutaties reserves	-295	2.745	2.450
<i>Subtotaal</i>	<i>-15.358</i>	<i>2.845</i>	<i>-12.513</i>
<i>Vennootschapsbelasting</i>			
0.9 Vennootschapsbelasting	-19	0	-19
<i>Subtotaal</i>	<i>-19</i>	<i>0</i>	<i>-19</i>
Totaal	-164.566	165.479	913

- = Nadelig / + = Voordelig

Bedragen x € 1.000

Gebeurtenissen na balansdatum

Oorlog in Oekraïne.

Net zoals een groot aantal andere gemeenten heeft de gemeente Zwijndrecht een lopend energiecontract bij Gazprom. De VNG heeft hierover het volgende gepubliceerd:

Omgaan met lopende contracten met Gazprom. Net als gemeenten werd ook de VNG overvallen door het bericht van de minister van Klimaat en Energie die op 12 april jl. in de beantwoording van Tweede Kamervragen stelt dat 'bestaande lopende contracten met Russische partijen die zijn afgesloten vóór 9 april 2022 voor 10 oktober 2022 zijn beëindigd/afgewikkeld' (kamerbrief 12 april). Dit besluit heeft gevolgen voor gemeenten. Tegelijkertijd zijn er nog veel onduidelijkheden, bijvoorbeeld over de relatie tussen Gazprom Energy en het Russische moederbedrijf Gazprom, en de haalbaarheid en uitvoerbaarheid voor gemeenten om voor 10 oktober a.s. de energielevering opnieuw aan te besteden. De VNG heeft vrijdag 15 april hierover overleg met EZK. We zullen daarbij inzetten op duidelijkheid over de gevolgen van dit besluit voor gemeenten.

Overige gegevens

Controleverklaring

JAARSTUKKEN 2021
GEMEENTE ZWIJNDRECHT